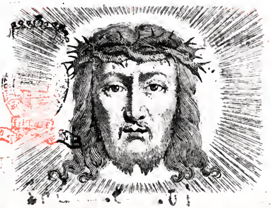
OFFICIUM
HEBDOMADÆ SANCTÆ

SECUNDUM MISSALE
ET BREVIARIUM ROMANUM
S. PII V. PONTIF. MAXIMI
Jussu editum,
CLEMENTIS VIII.
ET URBANI VIII.
Auctoritate recognitum.

VENETIIS, MDCCLVI.
EX TYPOGRAPHIA BALLEONIANA.

DOMINICA
IN PALMIS.

Completa Tertia, & facta aspersione aquæ more solito, Sacerdos indutus pluviali violaceo, vel sine casula, cum ministris similiter indutis, procedit ad benedicendum ramos palmarum & olivarum, sive aliarum arborum, in medio ante Altare, vel ad cornu Epistolæ positos. Et primò cantatur à Choro Antiphona.

HOsánna filio David: benedíctus qui venit in nómine Dómini. O Rex Israel: *Hosánna in excélsis.*

Deinde Sacerdos stans in cornu Epistolæ, non vertens se ad populum, dicit in tono Orationis Missæ ferialis, ℣. **Dóminus vobíscum.**

℟. **Et cum spíritu tuo.**

Orémus. Oratio.

DEus, quem dilígere & amáre, justítia est; ineffábilis grátiæ tuæ in nobis dona multíplica: &

qui fecíſti nos in morte Filii tui ſperáre quæ crédimus; fac nos, eódem reſurgénte, perveníre quò téndimus. Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritûs ſancti Deus, per ómnia ſæcula ſæculórum. Amen.

Poſteà Subdiaconus in loco ſolito cantat ſequentem Lectionem in tono Epiſtolæ, & in fine oſculatur manum Sacerdotis.

Léctio libri Exodi. Cap. 15. & 16.

IN diébus illis: Venérunt filii Iſrael in Elim, ubi érant duódecim fontes aquárum, & ſeptuagínta palmæ: & caſtrametáti ſunt juxta aquas. Profectíque ſunt de Elim, & venit omnis multitúdo filiórum Iſrael in desértum Sin, quod eſt inter Elim & Sínai: quintodécimo die menſis ſecúndi, poſtquam egréſſi ſunt de terra Ægypti. Et murmurávit omnis congregátio filiórum Iſrael contra Móyſen & Aaron in ſolitúdine. Dixerúntque filii Iſrael ad eos: Utinam mórtui eſſémus per manum Dómini in terra Ægypti, quando ſedebámus ſuper ollas

cárnium, & comedebámus panem in saturitáte: cur eduxístis nos in desértum istud, ut occiderétis omnem multitúdinem fame? Dixit autem Dóminus ad Móysen: Ecce ego pluam vobis panes de cœlo: egrediátur pópulus, & cólligat quæ sufficiunt per síngulos dies: ut tentem eum utrùm ámbulet in lege mea, an non. Die autem sexto parent quod ínferant: & sit duplum quàm collígere solébant per síngulos dies. Dixerúntque Móyses & Aaron ad omnes filios Israel: Véspere sciétis quòd Dóminus edúxerit vos de terra Ægypti: & manè vidébitis glóriam Dómini.

Deinde cantatur pro Graduali ℟. Collegérunt Pontífices & Pharisæi concílium, & dixérunt: Quid fácimus, quia hic homo multa signa facit? Si dimíttimus eum sic, omnes credent in eum: * Et vénient Románi, & tollent nostrum locum, & gentem. ℣. Unus autem ex illis, Cáiphas nómine, cùm esset Póntifex

anni illíus, prophetávit, dicens: Expedit vobis, ut unus moriátur homo pro pópulo, & non tota gens péreat. Ab illo ergo die cogitavérunt interficere eum, dicéntes. Et vénient.

Vel aliud ℟. In monte Olivéti orávit ad Patrem: Pater, si fieri potest, tránseat à me calix iste. * Spíritus quidem promptus est, caro autem infirma: fiat volúntas tua. ℣. Vigiláte & oráte, ut non intrétis in tentatiónem. Spíritus quidem.

Interim dum cantatur ℟. Diaconus ponit librum Euangeliorum super Altare: & Sacerdos, ministrante Diacono naviculam, ponit incensum in thuribulo. Deinde Diaconus dicit, Munda cor meum: accipit librum de Altari, petit benedictionem à Sacerdote: posteà Subdiacono librum tenente, medius inter duos Acolythos tenentes candelabra accensa, signat librum, incensat, & cantat Euangelium, ut infrà, more consueto: quo finito, Subdiaconus defert librum osculandum

dum Sacerdoti, qui & incensatur à Diacono.

Sequéntia sancti Euangélii secúndum Matthæum. Cap. 21.

IN illo témpore: Cùm appropinquásset Jesus Jerosólymis, & venísset Béthphage ad montem Olivéti: tunc misit duos discípulos suos, dicens eis: Ite in castéllum, quod contra vos est, & statim inveniétis ásinam alligátam & pullum cum ea: sólvite, & addúcite mihi: & si quis vobis áliquid díxerit, dícite quia Dóminus his opus habet, & conféstim dimíttet eos. Hoc autem totum factum est, ut adimplerétur quod dictum est per Prophétam, dicéntem: Dícite fíliæ Sion: Ecce Rex tuus venit tibi mansuétus, sedens super ásinam & pullum, fílium subjugális. Eúntes autem discípuli, fecérunt sicut præcépit illis Jesus. Et adduxérunt ásinam & pullum: & imposuérunt super eos vestiménta sua, & eum désuper sedére fecérunt. Plúrima autem turba stravérunt vestiménta sua in

via: álii autem cædébant ramos de arbóribus, & sternébant in via: turbæ autem, quæ præcedébant, & quæ sequebántur, clamábant, dicéntes: Hosánna filio David: benedíctus, qui venit in nómine Dómini.

Post hæc benedicuntur rami. Sacerdos stans in eodem cornu Epistolæ, dicit in tono Orationis ferialis, ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

AUge fidem in te sperántium Deus, & súpplicum preces cleménter exáudi: véniat super nos múltiplex misericórdia tua: bene ✠ dicántur & hi pálmites palmárum, seu olivárum: & sicut in figúra Ecclésiæ multiplicásti Noe egrediéntem de arca, & Móysen exeúntem de Ægypto cum fíliis Israel: ita nos portántes palmas & ramos olivárum, bonis áctibus occurrámus óbviam Christo: & per ipsum in gáudium introeámus ætérnum. Qui tecum

vivit

vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.
℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Sursum corda.
℟. Habémus ad Dóminum.
℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro. ℟. Dignum & justum est.
Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus. Qui gloriáris in consílio Sanctórum tuórum. Tibi enim sérviunt creatúræ tuæ: quia te solum auctórem & Deum cognóscunt: & omnis factúra tua te colláudat, & benedícunt te Sancti tui. Quia illud magnum Unigéniti tui nomen coram régibus & potestátibus hujus sæculi, líbera voce confiténtur. Cui assístunt Angeli & Archángeli, Throni & Dominatiónes, cumque omni milítia cœléstis exércitus, hymnum glóriæ tuæ cóncinunt, sine fine dicéntes:

Et cantatur Sanctus; à Choro. Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. Pleni sunt cœli & terra glória tua, Hosánna in excélsis. Benedictus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis. Sequitur Dóminus vobíscum. ℞. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

PEtimus, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus: ut hanc creatúram olívæ, quam ex ligni matéria prodíre jussísti, quamque colúmba rédiens ad arcam próprio pértulit ore, bene✠dícere, & sancti✠ficáre dignéris: ut quicúmque ex ea recéperint, accípiant sibi protectiónem ánimæ & córporis: fiátque, Dómine, nostræ salútis remédium, tuæ grátiæ sacraméntum. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℞. Amen. Orémus.

DEus, qui dispérsa cóngregas, & congregáta consérvas: qui pó-

pópulis óbviàm Jesu ramos portántibus benedixísti: béne ✠ dic étiam hos ramos palmæ & olívæ, quos tui fámuli ad honórem nóminis tui fidéliter suscípiunt: ut in quemcúmque locum introdúcti fúerint, tuam benedictiónem habitatóres loci illíus consequántur: & omni advérsitáte effugáta, déxtera tua prótegat quos redémit Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.
℟. Amen. Orémus.

Deus, qui miro dispositiónis órdine, ex rebus étiam insensibílibus, dispensatiónem nostræ salútis osténdere voluísti: da quæsumus; ut devóta tuórum corda fidélium salúbriter intélligant quid mýsticè desígnet in facto, quòd hódie cœlésti lúmine affláta, Redemptóri óbviàm procédens, palmárum atque olivárum ramos vestígiis ejus turba substrávit. Palmárum igitur rami de mortis príncipe

triúmphos expéctant: súrculi verò olivárum, spirituálem unctiónem adveníſſe quodámmodo clamant. Intelléxit enim jam tunc illa hóminum beáta multitúdo præfigurári: quia Redémptor noſter humánis cóndolens misériis, pro totíus mundi vita cum mortis príncipe eſſet pugnatúrus, ac moriéndo triumphatúrus. Et ídeò tália óbſequens adminiſtrávit, quæ in illo & triúmphos victóriæ, & misericórdiæ pinguédinem declarárent. Quod nos quoque plena fide, & factum & significátum retinéntes, te Dómine ſancte, Pater omnipotens ætérne Deus, per eúmdem Dóminum noſtrum Jeſum Chriſtum ſupplíciter exorámus: ut in ipſo, atque per ipſum, cujus nos membra fieri voluíſti, de mortis império victóriam reportántes, ipsíus glorióſæ reſurrectiónis partícipes eſſe mereámur. Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus ſancti Deus, per ómnia ſǽcula ſæculórum. ℟. Amen.

Orémus.

DEus, qui per olívæ ramum pacem terris colúmbam nuntiáre jussísti: præsta quæsumus; ut hos olívæ ceterarúmque árborum ramos, cœlésti bene ✠ dictióne sanctífices: ut cuncto pópulo tuo proficiant ad salútem. Per Christum Dóminum nostrum. Orémus.

BEne ✠ dic, quæsumus Dómine, hos palmárum, seu olivárum ramos: & præsta; ut, quod pópulus tuus in tui venerationem hodiérna die corporáliter agit, hoc spirituáliter summa devotióne perficiat, de hoste victóriam reportándo, & opus misericórdiæ summópere diligéndo. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum.

℟. Amen.

Hic Celebrans ponit incensum in thuribulum, deinde ter aspergit ramos aqua benedicta, dicendo Antiphonam: Aspérges me, sine

cantu, & sine Psalmo: & ter adolet incenso. Posteà dicit ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. Orémus.

DEus, qui Fílium tuum Jesum Christum Dóminum nostrum, pro salúte nostra in hunc mundum misísti, ut se humiliáret ad nos, & nos revocáret ad te: cui étiam, dum Jerúsalem veníret, ut adimpléret Scriptúras, credéntium populórum turba, fidelíssima devotióne vestiménta sua cum ramis palmárum in via sternébant: præsta quæsumus; ut illi, fidei viam præparémus, de qua, remóto lápide offensiónis, & petra scándali fróndeant apud te ópera nostra justítiæ ramis: ut ejus vestígia sequi mereámur. Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum.

℟. Amen.

Completa benedictione, dignior ex Clero accedit ad Altare, & dat ramum benedictum Celebranti, qui non genuflectit, nec osculatur

ma-

manum dantis. Posteà Celebrans stans ante Altare versus ad populum, distribuit ramos, primùm digniori, à quo ipse accepit, deinde Diacono & Subdiacono paratis, & aliis Clericis singulatim per ordinem, ultimò laicis: omnibus genuflectentibus, & ramum ac manum Celebrantis osculantibus, exceptis Prælatis, si adsint. Et cùm incoeperit distribuere, à Choro cantantur sequentes Antiphonæ.

Púeri Hebræórum portántes ramos olivárum obviavérunt Dómino, clamántes, & dicéntes: Hosánna in excélsis.

Alia Antiphona.

Púeri Hebræórum vestiménta prosternébant in via, & clamábant dicéntes: Hosánna filio David: benedíctus qui venit in nómine Dómini.

Quæ si non sufficiant, repetantur quousque ramorum distributio finiatur. *Deinde Sacerdos dicit*

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Oré-

Orémus.

OMnípotens sempitérne Deus, qui Dóminum nostrum Jesum Christum super pullum ásinæ sedére fecísti, & turbas populórum vestiménta, vel ramos árborum in via stérnere, & Hosánna decantáre in laudem ipsíus docuísti: da quæsumus; ut illórum innocéntiam imitári possímus, & eórum méritum cónsequi mereámur. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

℟. **Amen.**

Posteà fit Processio. Et primò Celebrans imponit incensum in thuribulum, & Diaconus vertens se ad populum dicit: **Procedámus in pace.** Et Chorus respondet: **In nómine Christi, Amen.**

Præcedit thuriferarius cum thuribulo fumigante: deinde Subdiaconus paratus deferens Crucem, medius inter duos Acolythos cum candelabris accensis; sequitur Clerus per ordinem; ultimò Celebrans cum Diacono à sinistris,

om-

omnes cum ramis in manibus: & cantantur sequentes Antiphonæ, vel omnes, vel aliquæ, quousque durat Processio.

Antiphona.

Cùm appropinquáret Dóminus Jerosólymam, misit duos ex discípulis suis, dicens: Ite in castéllum, quod contra vos est: & inveniétis pullum ásinæ alligátum, super quem nullus hóminum fecit: sólvite, & addúcite mihi. Si quis vos interrogáverit, dícite: Opus Dómino est. Solvéntes adduxérunt ad Jesum: & imposuérunt illi vestiménta sua, & sedit super eum: álii expandébant vestiménta sua in via: álii ramos de arbóribus sternébant: & qui sequebántur, clamábant: Hosánna, benedíctus qui venit in nómine Dómini: benedíctum regnum patris nostri David: Hosánna in excélsis: miserére nobis, fili David.

Alia Antiphona.

Cùm audísset pópulus, quia Jesus venit Jerosólymam, accepérunt ra-

ramos palmárum: & exiérunt ei óbviàm, & clamábant púeri, dicéntes: Hic est, qui ventúrus est in salútem pópuli. Hic est salus nostra, & redémptio Israel. Quantus est iste, cui Throni & Dominatiónes occúrrunt? Noli timére filia Sion: ecce Rex tuus venit tibi, sedens super pullum ásinæ, sicut scriptum est: Salve Rex fabricátor mundi, qui venísti redímere nos.

Alia Antiphona.

Ante sex dies solémnis Paschæ, quando venit Dóminus in civitátem Jerúsalem, occurrérunt ei púeri: & in mánibus portábant ramos palmárum, & clamábant voce magna, dicéntes: Hosánna in excélsis: benedíctus qui venísti in multitúdine misericórdiæ tuæ: Hosánna in excélsis.

Alia Antiphona.

Occúrrunt turbæ cum flóribus & palmi Redemptóri óbviàm: & victóris riumphánti digna dant obséquia: Fílium Dei ore gentes prædicant: & in laudem Christi

vo-

voces tonant per núbila: Hosánna in excélsis.

Alia Antiphona.

Cum Angelis & púeris fidéles inveniámur, triumphatóri mortis clamántes: Hosánna in excélsis.

Alia Antiphona.

Turba multa, quæ convénerat ad diem festum, clamábat Dómino: Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis.

¶ In reversione Processionis, duo vel quatuor cantores intrant in Ecclesiam, & clauso ostio stantes versa facie ad Processionem, incipiunt ℣. Glória, laus. & decantant duos primos versus: Sacerdos verò cum aliis extra Ecclesiam, repetit eosdem. Deinde qui sunt intus, cantant alios versus sequentes; vel omnes, vel partem, prout videbitur: & qui sunt extrà, ad quoslibet duos versus respondent: Glória, laus. sicut à principio.

Glória, laus, & honor, tibi sit, Rex Christe Redémptor:

Cui puerîle decus prompsit Hosánna pium.
Israel es tu Rex, Davídis & ínclyta proles:
Nómine qui in Dómini Rex benedícte venis.
℟. Glória, laus.
Cœtus in excélsis te laudat cœlícus omnis,
Et mortális homo, & cuncta creáta simul.
℟. Glória, laus.
Plebs Hebræa tibi cum palmis óbvia venit:
Cum prece, voto, hymnis, ádsumus ecce tibi.
℟. Glória, laus.
Hi tibi passúro solvébant múnia laudis:
Nos tibi regnánti pángimus ecce melos.
℟. Glória, laus.
Hi placuére tibi, pláceat devótio nostra,
Rex bone, Rex clemens, cui bona cuncta placent.
℟. Glória, laus.

Post-

Postea Subdiaconus hastili Crucis percutit portam, quæ statim aperta, Processio intrat Ecclesiam, cantando ℟. Ingrediénte Dómino in sanctam civitátem, Hebræórum púeri resurrectiónem vitæ pronuntiántes, * Cum ramis palmárum Hosánna clamábant in excélsis.

℣. Cùm audísset pópulus, quòd Jesus veníret Jerosólymam, exiérunt óbviàm ei. Cum ramis.

Et non dicitur Glória Patri.

Deinde celebratur Missa, & rami tenentur in manibus dum cantatur Passio & Euangelium tantùm.

Statio ad sanctum Joannem in Laterano.

Introitus. Psal. 21.

Domine ne longè fácias auxílium tuum à me, ad defensiónem meam áspice: líbera me de ore leónis, & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Psal. ibid. Deus Deus meus, réspice in me, quare me dereliquísti? longè à salúte mea verba delictórum meórum. Dómine.

Ora-

Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, qui humáno géneri ad imitándum humilitátis exémplum, Salvatórem nostrum carnem súmere, & crucem subíre fecísti: concéde propítius; ut & patiéntiæ ipsíus habére documénta, & resurrectiónis consórtia mereámur. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Et hæc Oratio tantùm dicitur.

Léctio Epístolæ beáti Pauli Apóstoli ad Philippénses.

Cap. 2.

Fratres, Hoc enim séntíte in vobis, quod & in Christo Jesu: qui cùm in forma Dei esset, non rapínam arbitrátus est esse se æquálem Deo: sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, & hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. Propter quod & Deus exaltávit illum: & donávit illi nomen, quod

quod est super omne nomen. (*Hic genuflectitur.*) ut in nómine Jesu omne genu flectátur cœléstium, terréstrium, & infernórum; & omnis lingua confiteátur, quia Dóminus Jesus Christus in glória est Dei Patris.

Graduale. Psalm. 72. Tenuísti manum déxteram meam: & in voluntáte tua deduxísti me: & cum glória assumpsísti me.

℣. Quàm bonus Israel Deus rectis corde! mei autem penè moti sunt pedes, penè effúsi sunt gressus mei: quia zelávi in peccatóribus, pacem peccatórum videns.

Tractus. Psalmus 21. Deus Deus meus réspice in me: quare me dereliquisti? ℣. Longè à salúte mea verba delictórum meórum.

℣. Deus meus, clamábo per diem, nec exáudies: in nocte, & non ad insipiéntiam mihi.

℣. Tu autem in Sancto hábitas, Laus Israel.

℣. In te speravérunt patres nostri: speravérunt, & liberásti eos.

℣. Ad te clamavérunt, & ſalvi facti ſunt: in te ſperavérunt, & non ſunt confúſi.
℣. Ego autem ſum vermis, & non homo: oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.
℣. Omnes qui vidébant me, aſpernabántur me: locúti ſunt lábiis, & movérunt caput.
℣. Sperávit in Dómino, erípiat eum; ſalvum fáciat eum, quóniam vult eum.
℣. Ipſi verò conſideravérunt, & conſpexérunt me: diviſérunt ſibi veſtiménta mea, & ſuper veſtem meam miſérunt ſortem.
℣. Líbera me de ore leónis, & à córnibus unicórnium humilitátem meam.
℣. Qui timétis Dóminum, laudáte eum: univérſum ſemen Jacob magnificáte eum.
℣. Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: & annuntiábunt cœli juſtítiam ejus.
℣. Pópulo qui naſcétur, quem fecit Dóminus.

¶ Paſſio

¶ Passio Domini incipitur absolutè: non dicitur, Munda cor meum. non petitur benedictio, non deferuntur luminaria, nec incensum: non dicitur, Dóminus vobíscum. nec respondetur, Glória tibi Dómine. & Celebrans, seu Diaconus, dum pronuntiat, Pássio Dómini nostri, non signat librum, neque seipsum. Quod & in aliis diebus servatur, quando legitur Passio.

PASSIO DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI

secúndùm Matthæum.

Cap. 26.

IN illo témpore: Dixit Jesus discípulis suis: ✠ Scitis quia post bíduum Pascha fiet, & filius hóminis tradétur ut crucifigátur. C Tunc congregáti sunt príncipes sacerdótum, & senióres pópuli, in átrium príncipis sacerdótum, qui dicebátur Cáiphas: & consílium fecérunt ut Jesum dolo tenérent, & occíderent. Dicébant autem: S Non in die festo, ne fortè tumúltus fieret in pópulo. C Cùm autem Jesus esset in Bethánia in domo Simónis leprósi, accéssit ad eum múlier habens alabástrum unguénti pretiósi, & effúdit super caput ipsíus recumbéntis. Vidéntes autem discípuli indignáti sunt, dicéntes: S Ut quid perdítio hæc? Pótuit enim istud venúmdari mul-

tò, & dari paupéribus. C Sciens autem Jesus, ait illis: ✠ Quid moléſti eſtis huic mulíeri? opus enim bonum operáta eſt in me. Nam ſemper páuperes habétis vobíſcum: me autem non ſemper habétis. Mittens enim hæc unguéntum hoc in corpus meum, ad sepeliéndum me fecit. Amen dico vobis, ubicúmque prædicátum fúerit hoc Euangélium in toto mundo, dicétur & quod hæc fecit in memóriam ejus. C Tunc ábiit unus de duódecim, qui dicebátur Judas Iſcariótes, ad príncipes ſacerdótum, & ait illis: S Quid vultis mihi dare, & ego vobis eum tradam? C At illi conſtituérunt ei trigínta argénteos. Et exínde quærébat opportunitátem ut eum tráderet. Prima autem die Azymórum acceſsérunt diſcípuli ad Jeſum, dicéntes: S Ubi vis parémus tibi comédere Paſcha? C At Jeſus dixit: ✠ Ite in civitátem ad quemdam, & dícite ei: Magíſter dicit: Tempus meum propè eſt,

apud

apud te fácio Pascha cum discípulis meis. C Et fecérunt discípuli sicut constítuit illis Jesus, & paravérunt Pascha. Véspere autem facto, discumbébat cum duódecim discípulis suis. Et edéntibus illis, dixit: ✠ Amen dico vobis, quia unus vestrùm me traditúrus est. C Et contristáti valdè, cœpérunt sínguli dícere: S Numquid ego sum Dómine? C At ipse respóndens, ait: ✠ Qui intíngit mecum manum in parópside, hic me tradet. Fílius quidem hóminis vadit, sicut scriptum est de illo: væ autem hómini illi, per quem Fílius hóminis tradétur: bonum erat ei, si natus non fuísset homo ille. C Respóndens autem Judas, qui trádidit eum, dixit: S Numquid ego sum Rabbi? C Ait illi: ✠ Tu dixísti. C Cœnántibus autem eis, accépit Jesus panem, & benedíxit, ac fregit; dedítque discípulis suis, & ait: ✠ Accípite, & comédite: Hoc est corpus meum.

C Et accìpiens cálicem, grátias egit, & dedit illis, dicens: ✠ Bíbite ex hòc omnes. Hic eſt enim ſanguis meus novi teſtaménti, qui pro multis effundétur in remiſſiónem peccatórum. Dico autem vobis: Non bibam ámodò de hoc genímine vitis uſque in diem illum, cùm illud bibam vobíſcum novum in regno Patris mei. C Et hymno dicto, exiérunt in montem Olivéti. Tunc dicit illis Jeſus: ✠ Omnes vos ſcándalum patiémini in me, in iſta nocte. Scriptum eſt enim: Percútiam paſtórem, & diſpergéntur oves gregis. Poſtquam autem reſurréxero, præcédam vos in Galilæam. C Reſpóndens autem Petrus, ait illi: S Et ſi omnes ſcandalizáti fúerint in te, ego numquam ſcandalizábor. C Ait illi Jeſus: ✠ Amen dico tibi, quia in hac nocte, ántequam gallus cantet, ter me negábis. C Ait illi Petrus: S Etiam ſi oportúerit me mori tecum, non te negábo. C Simíliter & omnes diſcípuli

puli dixérunt. Tunc venit Jesus cum illis in villam, quæ dícitur Gethsémani, & dixit discípulis suis: ✠ Sedéte hìc, donec vadam illuc, & orem. C Et assúmpto Petro, & duóbus fíliis Zebedæi, cœpit contristári & mœstus esse. Tunc ait illis: ✠ Tristis est ánima mea usque ad mortem: sustinéte hìc, & vigiláte mecum. C Et progréssus pusíllum, prócidit in fáciem suam, & orans, & dicens: ✠ Pater mi, si possíbile est, tránseat à me calix iste. Verúmtamen non sicut ego volo, sed sicut tu. C Et venit ad discípulos suos, & invénit eos dormiéntes: & dicit Petro: ✠ Sic non potuístis una hora vigiláre mecum? Vigiláte, & oráte ut non intrétis in tentatiónem. Spíritus quidem promptus est, caro autem infirma. C Iterùm secúndò ábiit, & orávit, dicens: ✠ Pater mi, si non potest hic calix transíre nisi bibam illum, fiat volúntas tua. C Et venit íterùm, & invénit eos dormi-

éntes : erant enim óculi eórum graváti. Et relíctis illis, iterùm ábiit, & orávit tértiò, eúmdem sermónem dicens. Tunc venit ad discípulos suos, & dicit illis : ✠ Dormíte jam, & requiéscite : ecce appropinquávit hora, & Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum. Súrgite, eámus : ecce appropinquávit qui me tradet. C Adhuc eo loquénte, ecce Judas unus de duódecim venit, & cum eo turba multa cum gládiis & fústibus, missi à princípibus sacerdótum, & senióribus pópuli. Qui autem trádidit eum, dedit illis signum, dicens : S Quemcúmque osculátus fúero, ipse est, tenéte eum. C Et conféstim accédens ad Jesum, dixit : S Ave Rabbi. C Et osculátus est eum. Dixítque illi Jesus : ✠ Amíce, ad quid venísti ? C Tunc accessérunt, & manus injecérunt in Jesum, & tenuérunt eum. Et ecce unus ex his, qui erant cum Jesu, exténdens manum : exémit gládium suum, &

per-

percútiens servum príncipis sacerdótum, amputávit aurículam ejus. Tunc ait illi Jesus: ✠ Convérte gládium tuum in locum suum. Omnes enim, qui accéperint gládium, gládio períbunt. An putas, quia non possum rogáre Patrem meum, & exhibébit mihi modò plus quàm duódecim legiónes Angelórum? Quómodo ergo implebúntur Scriptúræ, quia sic opórtet fieri? C In illa hora dixit Jesus turbis: ✠ Tamquam ad latrónem exístis cum gládiis & fústibus comprehéndere me: quotídie apud vos sedébam docens in templo, & non me tenuístis. C Hoc autem totum factum est, ut adimpleréntur Scriptúræ Prophetárum. Tunc discípuli omnes, relícto eo, fugérunt. At illi tenéntes Jesum, duxérunt ad Cáipham príncipem sacerdótum, ubi Scribæ & senióres convénerant. Petrus autem sequebátur eum à longè, usque in átrium príncipis sacerdótum. Et ingréssus intrò, sedé-

sedébant cum minístris, ut vidéret finem. Príncipes autem sacerdótum, & omne concílium, quærébant falsum testimónium contra Jesum, ut eum morti tráderent: & non invenérunt, cùm multi falsi testes accessíssent. Novíssimè autem venérunt duo falsi testes, & dixérunt: S Hic dixit: Possum destrúere templum Dei, & post tríduum reædificáre illud. C Et surgens princeps sacerdótum, ait illi: S Nihil respóndes ad ea, quæ isti advérsum te testificántur? C Jesus autem tacébat. Et princeps sacerdótum ait illi: S Adjúro te per Deum vivum, ut dicas nobis si tu es Christus Fílius Dei. C Dicit illi Jesus: ✠ Tu dixísti. Verúmtamen dico vobis, ámodò vidébitis Fílium hóminis sedéntem à dextris virtútis Dei, & veniéntem in núbibus cœli. C Tunc princeps sacerdótum scidit vestiménta sua, dicens: S Blasphemávit: quid adhuc egémus téstibus? ecce nunc audístis blasphémiam: quid

quid vobis vidétur? C At illi respondéntes, dixérunt: S Reus est mortis. C Tunc expuérunt in fáciem ejus, & cólaphis eum cæcidérunt; álii autem palmas in fáciem ejus dedérunt, dicéntes: S Prophetíza nobis Christe, quis est qui te percússit? C Petrus verò sedébat foris in átrio: & accéssit ad eum una ancílla, dicens: S Et tu cum Jesu Galilæo eras. C At ille negávit coram ómnibus, dicens: S Néscio quid dicis. C Exeúnte autem illo jánuam, vidit eum ália ancílla, & ait his qui erant ibi: S Et hic erat cum Jesu Nazaréno. C Et íterùm negávit cum juraménto: Quia non novi hóminem. Et post pusíllum accessérunt qui stabant, & dixérunt Petro: S Verè & tu ex illis es: nam & loquéla tua maniféstum te facit. C Tunc cœpit detestári, & juráre quia non novísset hóminem. Et contínuò gallus cantávit. Et recordátus est Petrus verbi Jesu, quod díxerat: Priúsquam gallus cantet, ter me ne-

negábis. Et egréssus foras, flevit amárè. Manè autem facto, consílium iniérunt omnes príncipes sacerdótum, & senióres pópuli advérsus Jesum, ut eum morti tráderent. Et vinctum adduxérunt eum, & tradidérunt Póntio Piláto præsidi. Tunc videns Judas, qui eum trádidit, quòd damnátus esset, pœniténtia ductus, rétulit trigínta argénteos princípibus sacerdótum, & senióribus, dicens: S Peccávi, tradens sánguinem justum. C At illi dixérunt: S Quid ad nos? Tu víderis. C Et projéctis argénteis in templo, recéssit: & ábiens, láqueo se suspéndit. Príncipes autem sacerdótum, accéptis argénteis, dixérunt: S Non licet eos míttere in córbonam: quia prétium sánguinis est. C Consílio autem ínito, emérunt ex illis agrum fíguli, in sepultúram peregrinórum. Propter hoc vocátus est ager ille, Hacéldama, hoc est, ager sánguinis, usque in hodiérnum diem. Tunc implé-

plétum est, quod dictum est per Jeremíam Prophétam, dicéntem: Et accepérunt trigínta argénteos prétium appretiáti, quem appretiavérunt à filiis Israel: & dedérunt eos in agrum figuli, sicut constítuit mihi Dóminus. Jesus autem stetit ante Præsidem, & interrogávit eum Præses, dicens: S Tu es Rex Judæórum? C Dicit illi Jesus, ✠ Tu dicis. C Et cùm accusarétur à princípibus sacerdótum, & senióribus, nihil respóndit. Tunc dicit illi Pilátus: S Non audis quanta advérsum te dicunt testimónia? C Et non respóndit ei ad ullum verbum, ita ut mirarétur Præses veheménter. Per diem autem solémnem consuéverat Præses pópulo dimíttere unum vinctum, quem voluíssent. Habébat autem tunc vinctum insígnem, qui dicebátur Barábbas. Congregátis ergo illis, dixit Pilátus: S Quem vultis dimíttam vobis, Barábbam, an Jesum, qui dícitur Christus? C Sciébat enim quòd per invídiam

diam tradidíssent eum. Sedénte autem illo pro tribunáli, misit ad eum uxor ejus, dicens: S Nihil tibi, & justo illi. Multa enim passa sum hódie per visum propter eum. C Princeps autem sacerdótum & senióres persuasérunt pópulis ut péterent Barábbam, Jesum verò pérderent. Respóndens autem Præses, ait illis: S Quem vultis vobis de duóbus dimítti? C At illi dixérunt: S Barábbam. C Dicit illis Pilátus: S Quid ígitur fáciam de Jesu, qui dícitur Christus? C Dicunt omnes: S Crucifigátur. C Ait illis Præses: S Quid enim mali fecit? C At illi magis clamábant, dicéntes: S Crucifigátur. C Videns autem Pilátus quia nihil proficeret, sed magis tumúltus fieret: accépta aqua, lavit manus coram pópulo, dicens: S Innocens ego sum à sánguine justi hujus: vos vidéritis. C Et respóndens univérsus pópulus, dixit: S Sanguis ejus super nos, & super filios nostros. C Tunc dimísit illis

lis Barábbam, Jesum autem flagellátum trádidit eis ut crucifigerétur. Tunc mílites Præsidis suscipiéntes Jesum in prætórium, congregavérunt ad eum univérsam cohórtem: & exuéntes eum, chlámydem coccíneam circumdedérunt ei; & plecténtes corónam de spinis, posuérunt super caput ejus, & arúndinem in déxtera ejus. Et genu flexo ante eum, illudébant ei, dicéntes: S. Ave Rex Judæórum. C. Et expuéntes in eum, accepérunt arúndinem, & percutiébant caput ejus. Et postquam illusérunt ei, exuérunt eum chlámyde, & induérunt eum vestiméntis ejus, & duxérunt eum ut crucifígerent. Exeúntes autem, invenérunt hóminem Cyrenæum, nómine Simónem: hunc angariavérunt ut tólleret crucem ejus. Et venérunt in locum, qui dícitur Gólgotha, quod est, Calváriæ locus. Et dedérunt ei vinum bíbere cum felle mistum. Et cùm gustásset, nóluit bíbere. Postquam autem cru-

crucifixérunt eum, divisérunt vestiménta ejus, sortem mitténtes: ut implerétur quod dictum est per Prophétam, dicéntem: Divisérunt sibi vestiménta mea, & super vestem meam misérunt sortem. Et sedéntes, servábant eum. Et imposuérunt super caput ejus causam ipsíus scriptam: Hic est Jesus Rex Judæórum. Tunc crucifixi sunt cum eo duo latrónes: unus à dextris, & unus à sinistris. Prætereúntes autem blasphemábant eum, movéntes cápita sua, & dicéntes: S Vah qui déstruis templum Dei, & in tríduo illud reædíficas: salva temetípsum. Si Fílius Dei es, descénde de cruce. C Simíliter & príncipes sacerdótum illudéntes cum Scribis & senióribus, dicébant: S Alios salvos fecit, seípsum non potest salvum fácere: si Rex Israel est, descéndat nunc de cruce, & crédimus ei: confidit in Deo: líberet nunc si vult eum: dixit enim: Quia Fílius Dei sum. C Idípsum autem & latrónes, qui cru-

crucifixi erant cum eo, improperábant ei. A sexta autem hora ténebræ factæ sunt super univérsam terram usque ad horam nonam. Et circa horam nonam clamávit Jesus voce magna, dicens: ✠ Eli, Eli, lamma sabactháni? C Hoc est: ✠ Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me? C Quidam autem illic stantes, & audiéntes, dicébant: S Elíam vocat iste. C Et contínuò currens unus ex eis, accéptam spóngiam implévit acéto, & impósuit arúndini, & dabat ei bíbere. Céteri verò dicébant: S Sine, videámus an véniat Elías líberans eum. C Jesus autem iterùm clamans voce magna, emísit spíritum. (Hìc genuflectitur, & pausatur aliquantulùm.) Et ecce velum templi scissum est in duas partes à summo usque deórsum, & terra mota est, & petræ scissæ sunt, & monuménta apérta sunt: & multa córpora sanctórum, qui dormíerant, surrexérunt. Et exeúntes de monuméntis post resurrectiónem ejus, venérunt in san-

ſanctam civitátem, & apparuérunt multis. Centúrio autem, & qui cum eo erant, cuſtodiéntes Jeſum, viſo terræmótu & his quæ fiébant, timuérunt valdè, dicéntes: S Verè Fílius Dei erat iſte: C Erant autem ibi mulíeres multæ à longè, quæ ſecútæ erant Jeſum à Galilæa, miniſtrántes ei: inter quas erat María Magdaléne, & María Jacóbi, & Joſeph mater, & mater filiórum Zebedæi. Cùm autem ſerò factum eſſet, venit quidam homo dives ab Arimathæa, nómine Joſeph, qui & ipſe diſcipulus erat Jeſu. Hic accéſſit ad Pilátum, & pétiit corpus Jeſu. Tunc Pilátus juſſit reddi corpus. Et accépto córpore, Joſeph invólvit illud in síndone munda. Et póſuit illud in monuménto ſuo novo, quod excíderat in petra. Et advólvit ſaxum magnum ad óſtium monuménti, & ábiit. Erat autem ibi María Magdaléne, & áltera María, ſedéntes contra ſepúlchrum.

Hic

Hic dicitur, **Munda cor meum**: petitur benedictio, defertur incensum sine luminaribus, & incensatur liber: non dicitur, **Dóminus vobíscum.** & Celebrans, aut Diaconus non signat librum, neque seipsum: & quod sequitur, cantatur in tono Euangelii: in cujus fine Celebrans osculatur librum, & incensatur. Quæ omnia & in aliis Passionibus servantur, præterquam Feria sexta in Parasceue.

ALtera autem die, quæ est post Parascéuen, convenérunt príncipes sacerdótum & Pharisæi ad Pilátum, dicéntes: Dómine, recordáti sumus, quia sedúctor ille dixit adhuc vivens: Post tres dies resúrgam. Jube ergo custodíri sepúlchrum usque in diem tértium: ne fortè véniant discípuli ejus, & furéntur eum: & dicant plebi: Surréxit à mórtuis: & erit novíssimus error pejor prióre. Ait illis Pilátus: Habétis custódiam, ite, custodíte sicut scitis. Illi autem abeúntes, mu-

muniérunt sepúlchrum, signántes lápidem, cum custódibus.

CRedo in unum Deum, Patrem omnipoténtem, factórem cœli & terræ, visibílium ómnium, & invisibílium. Et in unum Dóminum Jesum Christum, Fílium Dei unigénitum. Et ex Patre natum ante ómnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lúmine, Deum verum de Deo vero. Génitum, non factum, consubstantiálem Patri: per quem ómnia facta sunt. Qui propter nos hómines, & propter nostram salútem descéndit de cœlis. (Hìc genuflectitur.) Et incarnátus est de Spíritu sancto ex María vírgine: Et homo factus est. Crucifixus étiam pro nobis: sub Póntio Piláto passus, & sepúltus est. Et resurréxit tértia die, secúndùm Scriptúras. Et ascéndit in cœlum: sedet ad déxteram Patris. Et iterùm ventúrus est cum glória judicáre vivos & mórtuos: cujus regni non erit finis. Et in Spíritum sanctum, Dóminum & vivificán-

ficántem: qui ex Patre Filióque procédit. Qui cum Patre & Filio simul adorátur, & conglorificátur: qui locútus est per Prophétas. Et unam, sanctam, Cathólicam & Apostólicam Ecclésiam. Confiteor unum baptísma in remissiónem peccatórum. Et expécto resurrectiónem mortuórum. Et vitam ventúri sæculi, Amen.

Offertorium. Psal. 68. Impropérium expectávit cor meum, & misériam: & sustínui qui simul mecum contristarétur, & non fuit: consolántem me quæsívi, & non invéni: & dedérunt in escam meam fel, & in siti mea potavérunt me acéto.

Secreta.

Concéde, quæsumus Dómine, ut óculis tuæ majestátis munus oblátum, & grátiam nobis devotiónis obtíneat, & efféctum beátæ perennitátis acquírat. Per Dóminum nostrum.

Præfatio de Cruce.

Per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et

℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Sursum corda. ℟. Habémus ad Dóminum. ℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro. ℟. Dignum & justum est.
Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus. Qui salútem humáni géneris in ligno Crucis constituísti: ut unde mors oriebátur, inde vita resúrgeret: & qui in ligno vincébat, in ligno quoque vincerétur per Christum Dóminum nostrum. Per quem majestátem tuam laudant Angeli, adórant Dominatiónes, tremunt Potestátes. Cœli, cœlorúmque virtútes, ac beáta Séraphim, sócia exultatióne concélebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admítti júbeas deprecámur, súpplici confessióne dicéntes:
Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. Pleni sunt cœli & terra glória tua, Hosánna in excélsis. Benedíctus qui venit in

in nómine Dómini, Hosánna in excélsis.

Communio. Matth. 26. Pater, si non potest hic calix transíre, nisi bibam illum: fiat volúntas tua.

Postcommunio.

PEr hujus, Dómine, operatiónem mystérii, & vítia nostra purgéntur, & justa desidéria compleántur. Per Dóminum.

In Missis privatis legitur in fine sequens Euangelium.

Sequéntia sancti Euangélii secúndùm Matthæum. Cap. 21.

IN illo témpore: Cùm appropinquásset Jesus Jerosólymis, & venísset Béthphage ad montem Olivéti: tunc misit duos discípulos suos, dicens eis: Ite in castéllum, quod contra vos est, & statim inveniétis ásinam alligátam, & pullum cum ea: sólvite, & addúcite mihi: & si quis vobis áliquid díxerit, dícite quia Dóminus his opus habet: & conféstim dimíttet eos. Hoc autem totum factum est, ut adimplerétur quod dictum est

Pſal. ibid. Effúnde frámeam, & conclúde advérſus eos qui perſequúntur me: dic ánimæ meæ, Salus tua ego ſum. Júdica Dómine. Oratio.

DA, quæſumus omnípotens Deus: ut, qui in tot advérſis ex noſtra infirmitáte defícimus; intercedénte unigéniti Fílii tui paſſióne reſpirémus. Qui tecum vivit & regnat, &c.

Altera Oratio, vel contra perſecutores Eccleſiæ.

ECcléſiæ tuæ, quæſumus Dómine, preces placátus admítte: ut deſtrúctis adverſitátibus & erróribus univérſis, ſecúra tibi sérviat libertáte. Per Dóminum.

Vel pro Papa. Oratio.

DEus ómnium fidélium paſtor & rector, fámulum tuum N. quem paſtórem Eccléſiæ tuæ præéſſe voluíſti, propítius réſpice: da ei, quæſumus, verbo & exémplo, quibus præeſt, proficere; ut ad vitam, unà cum grege ſibi crédito, pervéniat ſempitérnam. Per Dóminum noſtrum.

Non dicitur tertia Oratio.

Léctio Isaíæ Prophétæ. Cap. 50. b

IN diébus illis: Dixit Isaías: Dóminus Deus apéruit mihi aurem, ego autem non contradíco: retrórsum non ábii. Corpus meum dedi percutiéntibus, & genas meas velléntibus: fáciem meam non avérti ab increpántibus, & conspuéntibus in me. Dóminus Deus auxiliátor meus, ídeò non sum confúsus: ídeò pósui fáciem meam ut petram duríssimam, & scio quóniam non confúndar. Juxtà est qui justíficat me, quis contradícet mihi? Stemus simul, quis est adversárius meus? Accédat ad me. Ecce Dóminus Deus auxiliátor meus: quis est qui condémnet me? Ecce omnes quasi vestiméntum conteréntur, tínea cómedet eos: Quis ex vobis timens Dóminum, áudiens vocem servi sui? qui ambulávit in ténebris, & non est lumen ei, speret in nómine Dómini, & innitátur super Deum suum.

Graduale. Psalmus 34. Exúrge Dómine, & inténde judício meo, Deus meus & Dóminus meus in causam meam. ℣. Effúnde frámeam, & conclúde advérsus eos qui me persequúntur.
Tractus. Psalmus 102. Dómine, non secúndùm peccáta nostra, quæ fécimus nos: neque secúndùm iniquitátes nostras retríbuas nobis.
℣. Psalm. 78. Dómine ne memíneris iniquitátum nostrárum antiquárum: citò antícipent nos misericórdiæ tuæ, quia páuperes facti sumus nimis.
℣. (Hìc genuflectitur.) Adjuva nos Deus salutáris noster: & propter glóriam nóminis tui Dómine líbera nos: & propítius esto peccátis nostris, propter nomen tuum.
Sequéntia sancti Euangélii secúndùm Joánnem. Cap. 12.
ANte sex dies Paschæ venit Jesus Bethániam, ubi Lázarus fúerat mórtuus, quem suscitávit Jesus. Fecérunt autem ei cœnam ibi: & Martha ministrábat, Lázarus verò unus erat ex discumbénti-

tibus cum eo. María ergo accépit libram unguénti nardi pístici pretióſi, & unxit pedes Jeſu, & extérſit pedes ejus capíllis ſuis: & domus impléta eſt ex odóre unguénti. Dixit ergo unus ex diſcípulis ejus, Judas Iſcariótes, qui erat eum traditúrus: Quare hoc unguéntum non væniit trecéntis denáriis, & datum eſt egénis? Dixit autem hoc, non quia de egénis pertinébat ad eum, ſed quia fur erat, & lóculos habens, ea quæ mittebántur, portábat. Dixit ergo Jeſus: Sínite illam, ut in diem ſepultúræ meæ ſervet illud. Páuperes enim ſemper habétis vobíſcum: me autem non ſemper habétis. Cognóvit ergo turba multa ex Judæis quia illic eſt, & venérunt, non propter Jeſum tantùm, ſed ut Lázarum vidérent, quem ſuſcitávit à mórtuis.

Offertorium. Pſal. 142. Eripe me de inimícis meis Dómine: ad te confúgi, doce me fácere voluntátem tuam: quia Deus meus es tu.

Se-

Secreta.

HÆc sacrificia nos, omnípotens Deus, poténti virtúte mundátos, ad suum fáciant purióres veníre princípium. Per Dóminum.

Altera Secreta, vel contra persecutores Ecclesiæ.

PRótege nos Dómine tuis mystériis serviéntes: ut divínis rebus inhæréntes, & córpore tibi famulémur, & mente. Per Dóminum.

Vel pro Papa.

OBlátis, quæsumus Dómine, placáre munéribus: & fámulum tuum N. quem pastórem Ecclésiæ tuæ præésse voluísti, assídua protectióne gubérna. Per Dñm.

Præfatio de Cruce.

VEre dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus. Qui salútem humáni géneris in ligno Crucis constituísti: ut unde mors oriebátur, inde vita resúrgeret: & qui in ligno vincébat, in ligno quoque vincerétur:

per Christum Dóminum nostrum. Per quem majestátem tuam laudant Angeli, adórant Dominatiónes, tremunt Potestátes. Cœli, cœlorúmque virtútes, ac beáta Séraphim, sócia exultatióne concélebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admítti júbeas deprecámur, súpplici confessióne dicéntes: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. Pleni sunt cœli & terra glória tua, Hosánna in excélsis. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis.

Communio. Psal. 34. Erubéscant, & revereántur simul, qui gratulántur malis meis: induántur pudóre & reveréntia, qui malígna loquúntur advérsus me. Postcommunio.

PRæbeant nobis, Dómine, divínum tua sancta fervórem: quò eórum páriter & actu delectémur, & fructu. Per Dóminum.

Altera Postcommunio, vel contra persecutores Ecclesiæ.

QUæsumus Dómine Deus noster: ut quos divína tribuis partici-

ticipatióne gaudére, humánis non sinas subjacére perículis. Per Dóminum nostrum. Vel pro Papa.

HÆc nos, quæsumus Dómine, divíni sacraménti percéptio prótegat: & fámulum tuum N. quem pastórem Ecclésiæ tuæ præésse voluísti, unà cum commísso sibi grege, salvet semper & múniat. Per Dóminum.

Super populum. Orémus.

Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

ADjuva nos Deus salutáris noster: & ad beneficia recoléndia, quibus nos instauráre dignátus es, tribue veníre gaudéntes. Per Dóminum nostrum.

FERIA TERTIA.

Statio ad sanctam Priscam.

Introitus. Gal. 6.

NOs autem gloriári opórtet in cruce Dómini nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita, & resurréctio nostra: per quem salváti, & liberáti sumus.

Psalmus 66. Deus misereátur nostri, & benedicat nobis: illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostri. Nos autem. Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, da nobis ita Domínicæ passiónis sacraménta perágere: ut indulgéntiam percípere mereámur. Per eúmdem Dóminum.

Altera Oratio, vel contra persecutores Ecclesiæ.

ECclésiæ tuæ, quæsumus Dómine, preces placátus admítte: ut destrúctis adversitátibus & erróribus univérsis, secúra tibi sérviat libertáte. Per Dóminum.

Vel pro Papa. Oratio.

DEus ómnium fidélium Pastor & rector, fámulum tuum N. quem Pastórem Ecclésiæ tuæ præésse voluísti, propítius réspice: da ei, quæsumus, verbo, & exémplo, quibus præest, proficere; ut ad vitam, unà cum grege sibi crédito, pervéniat sempitérnam. Per Dóminum nostrum.

Non dicitur tertia Oratio.

Lé-

Léctio Jeremíæ Prophétæ.

Cap. 11. d

IN diébus illis: Dixit Jeremías: Dómine demonstrásti mihi, & cognóvi: tunc ostendísti mihi stúdia eórum. Et ego quasi agnus mansuétus, qui portátur ad víctimam: & non cognóvi quia cogitavérunt super me consília, dicéntes: Mittámus lignum in panem ejus, & eradámus eum de terra vivéntium, & nomen ejus non memorétur ámpliùs. Tu autem Dómine Sábaoth, qui júdicas justè, & probas renes & corda, vídeam ultiónem tuam ex eis: tibi enim revelávi causam meam, Dómine Deus meus.

Graduale. Psalmus 34. Ego autem, dum mihi moléstì essent, induébam me cilício, & humiliábam in jejúnio ánimam meam: & orátio mea in sinu meo convertétur.

℣. Júdica Dómine nocéntes me, expúgna impugnántes me: apprehénde arma & scutum, & exúrge in adjutórium mihi.

PASSIO DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI

secúndùm Marcum.

Cap. 14.

IN illo témpore: Erat Pascha & Azyma post bíduum: & quærébant summi sacerdótes & Scribæ quómodo Jesum dolo tenérent, & occíderent. Dicébant autem: S Non in die festo, ne fortè tumúltus fieret in pópulo. C Et cùm esset Jesus Bethániæ in domo Simónis leprósi, & recúmberet: venit múlier habens alabástrum unguénti nardi spicáti pretiósi, & fracto alabástro, effúdit super caput ejus. Erant autem quidam indígnè feréntes intra semetípsos, & dicéntes: S Ut quid perdítio ista unguénti facta est? Póterat enim unguéntum istud venúmdari plus quàm trecéntis denáriis, & dari paupéribus. C Et fremébant in eam. Jesus autem dixit: ✠ Sínite eam,

quid illi moléſti eſtis? Bonum opus operáta eſt in me. Semper enim páuperes habétis vobíſcum; & cùm voluéritis, potéſtis illis benefácere: me autem non ſemper habétis. Quod hábuit hæc, fecit: prævénit úngere córpus meum in ſepultúram. Amen dico vobis: Ubicúmque prædicátum fúerit Evangélium iſtud in univérſo mundo, & quod fecit hæc, narrábitur in memóriam ejus. C Et Judas Iſcariótes unus de duódecim ábiit ad ſummos ſacerdótes, ut próderet eum illis. Qui audiéntes, gavíſi ſunt: & promiſérunt ei pecúniam ſe datúros. Et quærébat quómodo illum opportúnè tráderet. Et primo die Azymórum, quando Paſcha immolábant, dicunt ei diſcípuli: S Quò vis eámus, & parémus tibi ut mandúces Paſcha? C Et mittit duos ex diſcípulis ſuis, & dicit eis: ✠ Ite in civitátem: & occúrret vobis homo lagénam aquæ bájulans, ſequímini eum: & quocúmque introíerit, dícite dómi-

mino domus, quia magíster dicit: Ubi est reféctio mea, ubi Pascha cum discípulis meis mandúcem? Et ipse vobis demonstrábit cœnáculum grande, stratum: & illic paráte nobis. C Et abiérunt discípuli ejus, & venérunt in civitátem: & invenérunt sicut díxerat illis, & paravérunt Pascha. Véspere autem facto, venit cum duódecim. Et discumbéntibus eis, & manducántibus, ait Jesus: ✠ Amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet me, qui mandúcat mecum. C At illi cœpérunt contristári, & dícere ei singulátim: S Numquid ego? C Qui ait illis: ✠ Unus ex duódecim, qui intíngit mecum manum in catíno. Et Fílius quidem hóminis vadit sicut scriptum est de eo: væ autem hómini illi, per quem Fílius hóminis tradétur. Bonum erat ei, si non esset natus homo ille. C Et manducántibus illis, accépit Jesus panem: & benedícens fregit, & dedit eis, & ait: ✠ Súmite, hoc

hoc est corpus meum. ℭ Et accépto cálice, grátias agens dedit eis, & bibérunt ex illo omnes. Et ait illis: ✠ Hic est sanguis meus novi testaménti, qui pro multis effundétur. Amen dico vobis, quia jam non bibam de hoc genímine vitis usque in diem illum, cùm illud bibam novum in regno Dei. ℭ Et hymno dicto, exiérunt in montem Olivárum. Et ait eis Jesus: ✠ Omnes scandalizabímini in me in nocte ista, quia scriptum est: Percútiam pastórem, & dispergéntur oves. Sed postquam resurréxero, præcédam vos in Galilæam. ℭ Petrus autem ait illi: S Et si omnes scandalizáti fúerint in te, sed non ego. ℭ Et ait illi Jesus: ✠ Amen dico tibi, quia tu hódie in nocte hac, priúsquam gallus vocem bis déderit, ter me es negatúrus. ℭ At ille ámpliùs loquebátur: S Et si oportúerit me simul cómmori tibi, non te negábo. ℭ Simíliter autem & omnes dicébant. Et véniunt in prædium,

cui

cui nomen Gethsémani. Et ait discípulis suis: ✠ Sedéte hìc donec orem. C Et assúmit Petrum, & Jacóbum, & Joánnem secum: & cœpit pavére, & tædére. Et ait illis: ✠ Tristis est ánima mea usque ad mortem: sustinéte hìc, & vigiláte. C Et cùm processísset páululùm, prócidit super terram: & orábat, ut si fieri posset, transíret ab eo hora: & dixit: ✠ Abba, Pater, ómnia tibi possibília sunt: transfer cálicem hunc à me: sed non quod ego volo, sed quod tu. C Et venit, & invénit eos dormiéntes. Et ait Petro: ✠ Simon, dormis? non potuísti una hora vigiláre? Vigiláte, & oráte, ut non intrétis in tentatiónem. Spíritus quidem promptus est, caro verò infirma. C Et íterùm ábiens orávit eúmdem sermónem dicens. Et revérsus, dénuò invénit eos dormiéntes (erant enim óculi eórum graváti) & ignorábant quid respondérent ei. Et venit tértiò, & ait illis: ✠ Dormíte

jam,

jam, & requiéſcite. Súfficit: venit hora: ecce Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum. Súrgite, eámus. Ecce qui me tradet, propè eſt. C Et, adhuc eo loquénte, venit Judas Iſcariótes unus de duódecim, & cum eo turba multa cum gládiis & lignis, à ſummis ſacerdótibus, & Scribis, & ſenióribus. Déderat autem tráditor ejus ſignum eis, dicens: S Quemcúmque oſculátus fúero, ipſe eſt, tenéte eum, & dúcite cautè. C Et cùm veníſſet, ſtatim accédens ad eum, ait: S Ave Rabbi. C Et oſculátus eſt eum. At illi manus injecérunt in eum, & tenuérunt eum. Unus autem quidam de circumſtántibus edúcens gládium, percúſſit ſervum ſummi ſacerdótis: & amputávit illi aurículam. Et reſpóndens Jeſus, ait illis: ✠ Tamquam ad latrónem exíſtis cum gládiis & lignis comprehéndere me? Quotídie eram apud vos in templo docens, & non me tenuíſtis. Sed ut impleántur Scriptúræ.

ræ. ℭ Tunc discípuli ejus relinquéntes eum, omnes fugérunt. Adoléscens autem quidam sequebátur eum amíctus síndone super nudo: & tenuérunt eum. At ille rejécta síndone, nudus profúgit ab eis. Et adduxérunt Jesum ad summum sacerdótem: & convenérunt omnes sacerdótes, & Scribæ, & senióres. Petrus autem à longè secútus est eum usque intrò in átrium summi sacerdótis: & sedébat cum minístris ad ignem, & calefaciébat se. Summi verò sacerdótes, & omne concílium quærébant advérsus Jesum testimónium, ut eum morti tráderent, nec inveniébant. Multi enim testimónium falsum dicébant advérsus eum: & conveniéntia testimónia non erant. Et quidam surgéntes, falsum testimónium ferébant advérsus eum, dicéntes: S. Quóniam nos audívimus eum dicéntem: Ego dissólvam templum hoc manufáctum, & per tríduum áliud non manufáctum ædificábo.

CEt

C Et non erat convéniens testimónium illórum. Et exúrgens summus sacérdos in médium, interrogávit Jesum, dicens: S Non respóndes quidquam ad ea, quæ tibi objiciúntur ab his? C Ille autem tacébat, & nihil respóndit. Rursum summus sacérdos interrogábat eum, & dixit ei: S Tu es Christus Fílius Dei benedícti? C Jesus autem dixit illi: ✠ Ego sum: & vidébitis Fílium hóminis sedéntem à dextris virtútis Dei, & veniéntem cum núbibus cœli. C Summus autem sacérdos scindens vestiménta sua, ait: S Quid adhuc desiderámus testes? Audístis blasphémiam: quid vobis vidétur? C Qui omnes condemnavérunt eum esse reum mortis. Et cœpérunt quidam conspúere eum: & veláre fáciem ejus, & cólaphis eum cædere, & dícere ei: S Prophetíza. C Et minístri álapis eum cædébant. Et cùm esset Petrus in átrio deórsum, venit una ex ancíllis summi sacerdótis: & cùm vi-

vidísset Petrum calefaciéntem se, aspíciens illum, ait: S Et tu cum Jesu Nazaréno eras. C At ille negávit, dicens: S Neque scio, neque novi quid dicas. C Et éxiit foras ante átrium, & gallus cantávit. Rursus autem cùm vidísset illum ancílla, cœpit dícere circumstántibus: Quia hic ex illis est. At ille íterùm negávit. Et post pusíllum rursum qui astábant, dicébant Petro: S Verè ex illis es: nam & Galilæus es. C Ille autem cœpit anathematizáre, & juráre: Quia néscio hóminem istum, quem dícitis. Et statim gallus íterùm cantávit. Et recordátus est Petrus verbi, quod díxerat ei Jesus: Priúsquam gallus cantet bis, ter me negábis. Et cœpit flere. Et conféstim, manè consílium faciéntes summi sacerdótes cum senióribus, & Scribis, & univérso concílio, vinciéntes Jesum, duxérunt, & tradidérunt Piláto. Et interrogávit eum Pilátus: S Tu es Rex Judæórum? C At ille respóndens, ait illi:

✠ Tu

✠ Tu dicis. C Et accusábant eum summi sacerdótes in multis. Pilátus autem rursum interrogávit eum, dicens: S Non respóndes quidquam? vide in quantis te accúsant. C Jesus autem ampliùs nihil respóndit, ita ut mirarétur Pilátus. Per diem autem festum solébat dimíttere illis unum ex vinctis, quemcúmque petíssent. Erat autem qui dicebátur Barábbas, qui cum seditiósis erat vinctus, qui in seditióne fécerat homicídium. Et cùm ascendísset turba, cœpit rogáre, sicut semper faciébat illis. Pilátus autem respóndit eis, & dixit: S Vultis dimíttam vobis Regem Judæórum? C Sciébat enim quòd per invídiam tradidíssent eum summi sacerdótes. Pontífices autem concitavérunt turbam, ut magis Barábbam dimítteret eis. Pilátus autem íterùm respóndens, ait illis: S Quid ergo vultis fáciam Regi Judæórum? C At illi íterùm clamavérunt: S Crucifige eum. C Pilátus verò dicébat illis: S Quid

S Quid enim mali fecit? C At illi magis clamábant: S Crucifige eum. C Pilátus autem volens pópulo satisfácere, dimísit illis Barábbam, & trádidit Jesum flagéllis cæsum, ut crucifigerétur. Mílites autem duxérunt eum in átrium prætórii, & cónvocant totam cohórtem, & índuunt eum púrpura, & impónunt ei plecténtes spíneam corónam: Et cœpérunt salutáre eum: Ave Rex Judæórum. Et percutiébant caput ejus arúndine: & conspuébant eum; & ponéntes génua, adorábant eum. Et postquam illusérunt ei, exuérunt illum púrpura, & induérunt eum vestiméntis suis: & edúcunt illum ut crucifigerent eum. Et angariavérunt prætereúntem quémpiam, Simónem Cyrenæum veniéntem de villa, patrem Alexándri & Rufi, ut tólleret crucem ejus. Et perdúcunt illum in Gólgotha locum: quod est interpretátum Calváriæ locus. Et dabant ei bíbere myrrhátum vinum: & non accépit.

Et crucifigéntes eum, divisérunt veſtiménta ejus, mitténtes ſortem ſuper eis, quis quid tólleret. Erat autem hora tértia: & crucifixérunt eum. Et erat títulus cauſæ ejus inſcríptus: Rex Judæórum. Et cum eo crucifigunt duos latrónes: unum à dextris, & álium à ſiníſtris ejus. Et impléta eſt Scriptúra, quæ dicit: Et cum iníquis reputátus eſt. Et prætereúntes blaſphemábant eum, movéntes cápita ſua, & dicéntes: S Vah qui déſtruis templum Dei, & in tribus diébus reædíficas: ſalvum fac temetípſum deſcéndens de cruce. C Similiter & ſummi ſacerdótes illudéntes, ad altérutrum cum Scribis dicébant: S Alios ſalvos fecit, ſeípſum non poteſt ſalvum fácere. Chriſtus Rex Iſrael deſcéndat nunc de cruce, ut videámus, & credámus. C Et qui cum eo crucifixi erant, convitiabántur ei. Et facta hora ſexta, ténebræ factæ ſunt per totam terram, uſque in horam nonam.

Et hora nona exclamávit Jesus voce magna, dicens: ✠ Eloi, Eloi, lamma sabacthání? C Quod est interpretátum: ✠ Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquísti me? C Et quidam de circumstántibus audiéntes, dicébant: S Ecce, Elíam vocat. C Currens autem unus, & implens spóngiam acéto, circumponénsque cálamo, potum dabat ei, dicens: S Sínite, videámus si véniat Elías ad deponéndum eum. C Jesus autem emíssa voce magna expirávit. (Hic genuflectitur, & pausatur aliquantulùm.) Et velum templi scissum est in duo, à summo usque deórsum. Videns autem Centúrio, qui ex advérso stabat, quia sic clamans expirásset, ait: S Verè hic homo Fílius Dei erat. C Erant autem & mulíeres de longè aspiciéntes, inter quas erat María Magdaléne, & María Jacóbi minóris, & Joseph mater, & Salóme: & cùm esset in Galilæa, sequebántur eum, & ministrábant ei, & áliæ multæ,

quæ

quæ ſimul cum eo aſcénderant Jeroſólymam.

Quod ſequitur, cantatur in tono Euangelii: & alia fiunt ut ſuprà.

ET cùm jam ſerò eſſet factum (quia erat Paraſcéue, quod eſt ante ſábbatum) venit Joſeph ab Arimathæa nóbilis decúrio, qui & ipſe erat expéctans regnum Dei, & audácter introívit ad Pilátum, & pétiit corpus Jeſu. Pilátus autem mirabátur ſi jam obiíſſet. Et accersíto Centurióne interrogávit eum ſi jam mórtuus eſſet. Et cùm cognovíſſet à Centurióne, donávit corpus Joſeph. Joſeph autem mercátus síndonem, & depónens eum invólvit síndone, & póſuit eum in monuménto, quod erat excíſum de petra, & advólvit lápidem ad óſtium monuménti.

Offertorium. Pſal. 139. Cuſtódi me Dómine de manu peccatóris: & ab homínibus iníquis éripe me.

Secreta.

SAcrificia nos, quæſumus Dómine, propénſiùs iſta reſtáurent: quæ

quæ medicinálibus sunt institúta jejúniis. Per Dóminum.

Altera Secreta, vel contra persecutores Ecclesiæ.

PRótege nos Dómine tuis mystériis serviéntes: ut divínis rebus inhæréntes, & córpore tibi famulémur, & mente. Per Dóminum.

Vel pro Papa.

OBlátis quæsumus Dómine, placáre munéribus: & fámulum tuum N. quem pastórem Ecclésiæ tuæ præésse voluísti, assídua protectióne gubérna. Per Dóminum.

Præfatio de Cruce.

VEré dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus. Qui salútem humáni géneris in ligno Crucis constituísti: ut unde mors oriebátur, inde vita resúrgeret: & qui in ligno vincébat, in ligno quoque vincerétur: per Christum Dóminum nostrum. Per quem majestátem tuam laudant Angeli, adórant Dominatió-

nes, tremunt Potestátes. Cœli, cœlorúmque virtútes, ac beáta Séraphim, sócia exultatióne concélebrant. Cum quibus & nostras voces, ut admítti júbeas deprecámur, súpplici confessióne dicéntes: Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. Pleni sunt cœli & terra glória tua, Hosánna in excélsis. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis.

Communio. Psalm. 68. Advérsum me exercebántur, qui sedébant in porta: & in me psallébant, qui bibébant vinum: ego verò oratiónem meam ad te Dómine: tempus benepláciti Deus in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Postcommunio.

SAnctificatiónibus tuis, omnípotens Deus, & vítia nostra curéntur: & remédia nobis sempitérna provéniant. Per Dóminum.

Altera Postcommunio, vel contra persecutores Ecclesiæ.

QUæsumus Dómine Deus noster: ut quos divína tríbuis par-

participatióne gaudére, humánis non sinas subjacére perículis. Per Dóminum. Vel pro Papa.

HÆc nos, quǽsumus Dómine, divíni sacraménti percéptio prótegat: & fámulum tuum N. quem pastórem Ecclésiæ tuæ præésse voluísti, unà cum commísso sibi grege, salvet semper & múniat. Per Dóminum.

Super populum. Orémus. Humiliáte cápita vestra Deo.

Oratio.

TUa nos misericórdia, Deus, & ab omni subreptióne vetustátis expúrget: & capáces sanctæ novitátis effíciat. Per Dóminum.

FERIA QUARTA.

Statio ad S. Mariam Majorem.

Introitus. Phil. 2.

IN nómine Jesu omne genu flectátur, cœléstium, terréstrium, & infernórum: quia Dóminus factus est obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis; ideò Dóminus Jesus

Christus in glória est Dei Patris. Psalmus 101. Dómine exáudi oratiónem meam: & clamor meus ad te véniat. In nómine.

Post Kyrie eléison. dicitur Orémus. Flectámus génua. ℟. Leváte. Oratio.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus: ut qui nostris excéssibus incessánter afflígimur, per unigéniti Filii tui passiónem liberémur: Qui tecum vivit & regnat.

Léctio Isaíæ Prophétæ.

Cap. 62. d & 63.

HÆc dicit Dóminus Deus: Dícite filiæ Sion: Ecce Salvátor tuus venit: ecce merces ejus cum eo. Quis est iste, qui venit de Edom, tinctis véstibus de Bosra? iste formósus in stola sua, grádiens in multitúdine fortitúdinis suæ. Ego, qui loquor justítiam, & propugnátor sum ad salvándum. Quare ergo rubrum est induméntum tuum, & vestiménta tua sicut calcántium in torculári? Tórcular calcávi solus: & de Géntibus non est

vir

vir mecum: calcávi eos in furóre meo, & conculcávi eos in ira mea: & aspérsus est sanguis eórum super vestiménta mea, & ómnia induménta mea inquinávi. Dies enim ultiónis in corde meo, annus redemptiónis meæ venit. Circumspéxi, & non erat auxiliátor: quæsívi, & non fuit qui adjuváret: & salvávit mihi bráchium meum, & indignátio mea ipsa auxiliáta est mihi. Et conculcávi pópulos in furóre meo, & inebriávi eos in indignatióne mea, & detráxi in terram virtútem eórum. Miseratiónum Dómini recordábor, laudem Dómini super ómnibus quæ réddidit nobis, Dóminus Deus noster.

Graduale. Psal. 68. Ne avértas fáciem tuam à púero tuo, quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.

℣. Salvum me fac Deus, quóniam intravérunt aquæ usque ad ánimam meam: infixus sum in limo profúndi, & non est substántia.

Hic dicitur, Dóminus vobíscum. sine Flectámus génua.

Oratio.

DEus, qui pro nobis Filium tuum crucis patíbulum subíre voluísti, ut inimíci à nobis expélleres potestátem: concéde nobis fámulis tuis; ut resurrectiónis grátiam consequámur. Per eúmdem Dóminum.

Altera Oratio, vel contra persecutores Ecclesiæ.

ECcléſiæ tuæ, quæſumus Dómine, preces placátus admítte: ut destrúctis adversitátibus & erróribus univérsis, secúra tibi sérviat libertáte. Per Dóminum nostrum.

Vel pro Papa. Oratio.

DEus ómnium fidélium pastor & rector, fámulum tuum N. quem pastórem Ecclésiæ tuæ præésse voluísti, propítius réspice: da ei, quæsumus, verbo & exémplo, quibus præest, proficere; ut ad vitam, unà cum grege sibi crédito, pervéniat sempitérnam. Per Dóminum nostrum.

Non dicitur tertia Oratio.

Lé-

Léctio Isaíæ Prophétæ. Cap. 53.

IN diébus illis: Dixit Isaías: Dómine, quis crédidit audítui nostro? & bráchium Dómini cui revelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, & sicut radix de terra sitiénti: non est spécies ei, neque decor: & vídimus eum, & non erat aspéctus, & desiderávimus eum: Despéctum, & novíssimum virórum, virum dolórum, & sciéntem infirmitátem: & quasi abscónditus vultus ejus & despéctus, unde nec reputávimus eum. Verè languóres nostros ipse tulit, & dolóres nostros ipse portávit: & nos putávimus eum quasi leprósum, & percússum à Deo & humiliátum. Ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras: attrítus est propter scélera nostra: disciplína pacis nostræ super eum, & livóre ejus sanáti sumus. Omnes nos quasi oves errávimus, unusquísque in viam suam declinávit: & pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrùm.

Oblátus est quia ipse vóluit, & non apéruit os suum: sicut ovis ad occisiónem ducétur, & quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, & non apériet os suum. De angústia, & de judício sublátus est: generatiónem ejus quis enarrábit? quia abscíssus est de terra vivéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum. Et dabit ímpios pro sepultúra, & dívitem pro morte sua: eò quòd iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore ejus. Et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte: si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longævum, & volúntas Dómini in manu ejus dirigétur. Pro eo quòd laborávit ánima ejus, vidébit & saturábitur: in sciéntia sua justificábit ipse justus servus meus multos, & iniquitátes eórum ipse portábit. Ideò dispértiam ei plúrimos: & fórtium dívidet spólia, pro eo quòd trádidit in mortem ánimam suam, & cum scelerátis reputátus est: & ipse peccáta mul-
tó-

tórum tulit, & pro transgressóribus rogávit.

Tractus. Psalmus 101. Dómine exáudi oratiónem meam, & clamor meus ad te véniat.

℣. Ne avértas fáciem tuam à me: in quacúmque die tríbulor, inclína ad me aurem tuam.

℣. In quacúmque die invocávero te, velóciter exáudi me.

℣. Quia defecérunt sicut fumus dies mei: & ossa mea sicut in frixório confríxa sunt.

℣. Percússus sum sicut fœnum, & áruit cor meum: quia oblítus sum manducáre panem meum.

℣. Tu exúrgens Dómine miserébéris Sion: quia venit tempus miseréndi ejus.

Car. Or. f

PASSIO DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI

secúndùm Lucam.

Cap. 22.

IN illo témpore: Appropinquábat dies festus Azymórum, qui dícitur Pascha: & quærébant príncipes sacerdótum, & scribæ, quómodo Jesum interficerent: timébant verò plebem. Intrávit autem sátanas in Judam, qui cognominabátur Iscariótes, unum de duódecim. Et ábiit, & locútus est cum princípibus sacerdótum, & magistrátibus, quemádmodum illum tráderet eis. Et gavísi sunt, & pacti sunt pecúniam illi dare. Et spopóndit. Et quærébat opportunitátem ut tráderet illum sine turbis. Venit autem dies Azymórum, in qua necésse erat occídi Pascha. Et misit Petrum & Joánnem, dicens: ✠ Eúntes paráte nobis Pascha ut manducémus.

C At illi dixérunt: S Ubi vis parémus? C Et dixit ad eos: ✠ Ecce introeúntibus vobis in civitátem, occúrret vobis homo quidam ámphoram aquæ portans: sequímini eum in domum, in quam intrat, & dicétis patrifamílias domus: Dicit tibi Magíster: Ubi est diversórium, ubi Pascha cum discípulis meis mandúcem? Et ipse osténdet vobis cœnáculum magnum stratum, & ibi paráte. C Eúntes autem invenérunt sicut dixit illis, & paravérunt Pascha. Et cùm facta esset hora, discúbuit; & duódecim Apóstoli cum eo. Et ait illis: ✠ Desidério desiderávi hoc Pascha manducáre vobíscum, ántequam pátiar. Dico enim vobis, quia ex hoc non manducábo illud, donec impleátur in regno Dei. C Et accépto cálice, grátias egit, & dixit: ✠ Accípite, & divídite inter vos. Dico enim vobis quòd non bibam de generatióne vitis, donec regnum Dei véniat. C Et accépto pane grátias egit,

egit, & fregit, & dedit eis, dicens: ✠ Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur: hoc fácite in meam commemoratiónem. C Simíliter & cálicem, postquam cœnávit, dicens: ✠ Hic est calix novum testaméntum in sánguine meo, qui pro vobis fundétur. Verúmtamen ecce manus tradéntis me, mecum est in mensa. Et quidem Filius hóminis, secúndum quod definítum est, vadit: verúmtamen væ hómini illi, per quem tradétur. C Et ipsi cœpérunt quærere inter se, quis esset ex eis, qui hoc factúrus esset. Facta est autem & conténtio inter eos, quis eórum viderétur esse major. Dixit autem eis: ✠ Reges géntium dominántur eórum: & qui potestátem habent super eos, benéfici vocántur. Vos autem non sic: sed qui major est in vobis, fiat sicut minor; & qui præcéssor est, sicut ministrátor. Nam quis major est, qui recúmbit, an qui minístrat? nónne qui re-

recúmbit ? Ego autem in médio vestrùm sum, sicut qui minístrat: vos autem estis qui permansístis mecum in tentatiónibus meis. Et ego dispóno vobis sicut dispósuit mihi Pater meus regnum, ut edátis & bibátis super mensam meam in regno meo: & sedeátis super thronos, judicántes duódecim tribus Israel. C Ait autem Dóminus: ✠ Simon, Simon, ecce sátanas expetívit vos, ut cribráret sicut tríticum: ego autem rogávi pro te ut non deficiat fides tua: & tu aliquándo convérsus, confirma fratres tuos. C Qui dixit ei: S Dómine, tecum parátus sum & in cárcerem & in mortem ire. C At ille dixit: ✠ Dico tibi Petre: Non cantábit hódie gallus, donec ter ábneges nosse me. C Et dixit eis: ✠ Quando misi vos sine sácculo, & pera, & calceaméntis, numquid áliquid défuit vobis? C At illi dixérunt: S Nihil. C Dixit ergo eis: ✠ Sed nunc, qui habet sácculum, tollat

lat simíliter & peram: & qui non habet, vendat túnicam suam, & emat gládium. Dico enim vobis, quóniam adhuc hoc quod scriptum est, opórtet impléri in me: Et cum iníquis deputátus est. Etenim ea, quæ sunt de me, finem habent. C At illi dixérunt: S Dómine, ecce duo gládii hic. C At ille dixit eis: ✠ Satis est. C Et egréssus ibat secúndùm consuetúdinem in montem Olivárum. Secúti sunt autem illum & discípuli. Et cùm pervenísset ad locum, dixit illis: ✠ Oráte ne intrétis in tentatiónem. C Et ipse avúlsus est ab eis quantum jactus est lápidis: & pósitis génibus orábat, dicens: ✠ Pater si vis, transfer cálicem istum à me: verúmtamen non mea volúntas, sed tua fiat. C Appáruit autem illi Angelus de cœlo, confórtans eum. Et factus in agonía prolíxiùs orábat. Et factus est sudor ejus, sicut guttæ sánguinis decurréntis in terram. Et cùm surrexísset ab oratióne, & venísset

fet ad discípulos suos, invénit eos dormiéntes præ tristítia. Et ait illis: ✠ Quid dormítis? Súrgite, oráte, ne intrétis in tentatiónem. C Adhuc eo loquénte, ecce turba: & qui vocabátur Judas, unus de duódecim, antecedébat eos: & appropinquávit Jesu ut oscularétur eum. Jesus autem dixit illi: ✠ Juda, ósculo Fílium hóminis tradis? C Vidéntes autem hi, qui circa ipsum erant, quod futúrum erat, dixérunt ei: S Dómine, si percútimus in gládio? C Et percússit unus ex illis servum príncipis sacerdótum, & amputávit aurículam ejus déxteram. Respóndens autem Jesus, ait: ✠ Sínite usque huc. C Et cùm tetigísset aurículam ejus, sanávit eum. Dixit autem Jesus ad eos, qui vénerant ad se, príncipes sacerdótum, & magistrátus templi, & senióres: ✠ Quasi ad latrónem exístis cum gládiis & fústibus? Cùm quotídie vobíscum fúerim in templo, non extendístis manus in me:

me: sed hæc est hora vestra, & potéstas tenebrárum. C Comprehendéntes autem eum, duxérunt ad domum príncipis sacerdótum. Petrus verò sequebátur à longè. Accénso autem igne in médio átrii, & circumsedéntibus illis, erat Petrus in médio eórum. Quem cùm vidísset ancílla quædam sedéntem ad lumen, & eum fuísset intúita, dixit: S Et hic cum illo erat. C At ille negávit eum, dicens: S Múlier, non novi illum. C Et post pusíllum álius videns eum, dixit: S Et tu de illis es. C Petrus verò ait: S O homo, non sum. C Et intervállo facto quasi horæ unius, álius quidam affirmábat, dicens: S Verè & hic cum illo erat: nam & Galilæus est. C Et ait Petrus: S Homo, néscio quid dicis. C Et contínuò adhuc illo loquénte cantávit gallus. Et convérsus Dóminus respéxit Petrum. Et recordátus est Petrus verbi Dómini, sicut díxerat: Quia priúsquam gallus cantet, ter me negábis.
Et

Et egréssus foras Petrus flevit amárè. Et viri qui tenébant illum, illudébant ei, cædéntes. Et velavérunt eum, & percutiébant fáciem ejus: & interrogábant eum, dicéntes: S Prophetíza, quis est, qui te percússit? C Et ália multa blasphemántes dicébant in eum. Et ut factus est dies, convenérunt senióres plebis, & príncipes sacerdótum, & Scribæ, & duxérunt illum in concílium suum, dicéntes: S Si tu es Christus, dic nobis. C Et ait illis: ✠ Si vobis díxero, non credétis mihi: si autem & interrogávero, non respondébitis mihi, neque dimittétis. Ex hoc autem erit Fílius hóminis sedens à dextris virtútis Dei. C Dixérunt autem omnes: S Tu ergo es Fílius Dei? C Qui ait: ✠ Vos dícitis, quia ego sum. C At illi dixérunt: S Quid adhuc desiderámus testimónium? Ipsi enim audívimus de ore ejus. C Et surgens omnis multitúdo eórum, duxérunt illum ad Pilátum. Cœpérunt autem illum

ac-

accusáre, dicéntes: S Hunc invénimus subverténtem Gentem nostram, & prohibéntem tribúta dare Cæsari, & dicéntem se Christum Regem esse. C Pilátus autem interrogávit eum, dicens: S Tu es Rex Judæórum? C At ille respóndens, ait: ✠ Tu dicis. C Ait autem Pilátus ad príncipes sacerdótum, & turbas: S Nihil invénio causæ in hoc hómine. C At illi invalescébant, dicéntes: S Cómmovet pópulum, docens per univérsam Judæam, incípiens à Galilæa usque huc. C Pilátus autem áudiens Galilæam, interrogávit si homo Galilæus esset. Et ut cognóvit quòd de Heródis potestáte esset, remísit eum ad Heródem, qui & ipse Jerosólymis erat illis diébus. Heródes autem viso Jesu, gavísus est valdè. Erat enim cúpiens ex multo témpore vidére eum, eò quòd audíerat multa de eo: & sperábat signum áliquod vidére ab eo fieri. Interrogábat autem eum multis sermó-

mónibus. At ipse nihil illi respondébat. Stabant autem príncipes sacerdótum & Scribæ constánter accusántes eum. Sprevit autem illum Heródes cum exércitu suo: & illúsit indútum veste alba, & remísit ad Pilátum. Et facti sunt amíci Heródes & Pilátus in ipsa die: nam ánteà inimíci erant ad ínvicem. Pilátus autem convocátis princípibus sacerdótum, & magistrátibus, & plebe, dixit ad illos: S Obtulístis mihi hunc hóminem, quasi averténtem pópulum, & ecce ego coram vobis intérrogans, nullam causam invéni in hómine isto ex his, in quibus eum accusátis. Sed neque Heródes: nam remísi vos ad illum, & ecce nihil dignum morte actum est ei. Emendátum ergo illum dimíttam. C Necésse autem habébat dimíttere eis per diem festum, unum. Exclamávit autem simul univérsa turba, dicens: S Tolle hunc, & dimítte nobis Barábbam. C Qui erat propter se-

seditiónem quamdam factam in civitáte & homicídium, missus in cárcerem. Iterùm autem Pilátus locútus est ad eos, volens dimíttere Jesum. At illi succlamábant, dicéntes: S Crucifige, crucifige eum. C Ille autem tértiò dixit ad illos: S Quid enim mali fecit iste? nullam causam mortis invénio in eo: corrípiam ergo illum, & dimíttam. C At illi instábant vócibus magnis postulántes ut crucifigerétur: & invalescébant voces eórum. Et Pilátus adjudicávit fieri petitiónem eórum. Dimísit autem illis eum, qui propter homicídium & seditiónem missus fúerat in cárcerem, quem petébant: Jesum verò trádidit voluntáti eórum. Et cùm dúcerent eum, apprehendérunt Simónem quemdam Cyrenénsem, veniéntem de villa: & imposuérunt illi crucem portáre post Jesum. Sequebátur autem illum multa turba pópuli, & mulíerum: quæ plangébant, & lamentabántur eum.

Con-

Convérsus autem ad illas Jesus, dixit: ✠ Filiæ Jerúsalem, nolíte flere super me, sed super vos ipsas flete, & super filios vestros. Quóniam ecce vénient dies, in quibus dicent: Beátæ stériles, & ventres qui non genuérunt, & úbera quæ non lactavérunt. Tunc incípient dícere móntibus: Cádite super nos, & cóllibus: Operíte nos. Quia si in víridi ligno hæc fáciunt, in árido quid fiet? C. Ducebántur autem & álii duo nequam cum eo, ut interficeréntur. Et postquam venérunt in locum, qui vocátur Calváriæ, ibi crucifixérunt eum; & latrónes, unum à dextris, & álterum à sinístris. Jesus autem dicébat: ✠ Pater, dimítte illis: non enim sciunt quid fáciunt. C. Dividéntes verò vestiménta ejus, misérunt sortes. Et stabat pópulus spectans, & deridébant eum príncipes cum eis, dicéntes: S. Alios salvos fecit: se salvum fáciat, si hic est Christus Dei eléctus. C. Illudébant autem ei & mílites accedén-

déntes, & acétum offeréntes ei, & dicéntes: S Si tu es Rex Judæórum, salvum te fac. C Erat autem & superscríptio scripta super eum lítteris Græcis, & Latínis, & Hebráicis: Hic est Rex Judæórum. Unus autem de his, qui pendébant, latrónibus, blasphemábat eum, dicens: S Si tu es Christus, salvum fac temetípsum, & nos. C Respóndens autem alter increpábat eum, dicens: S Neque tu times Deum, quòd in eádem damnatióne es. Et nos quidem justè, nam digna factis recípimus: hic verò nihil mali gessit. C Et dicébat ad Jesum: S Dómine meménto mei, cùm véneris in regnum tuum. C Et dixit illi Jesus: ✠ Amen dico tibi: Hódie mecum eris in paradíso. C Erat autem ferè hora sexta, & ténebræ factæ sunt in univérsam terram usque in horam nonam. Et obscurátus est sol: & velum templi scissum est médium. Et clamans voce magna Jesus, ait: ✠ Pater, in manus tuas com-

comméndo spíritum meum. C Et hæc dicens, expirávit. (Hic genuflectitur, & pausatur aliquantulùm.) Videns autem Centúrio quod factum fúerat, glorificávit Deum, dicens: S Verè hic homo justus erat. C Et omnis turba eórum, qui simul áderant ad spectáculum istud, & vidébant quæ fiébant, percutiéntes péctora sua revertebántur. Stabant autem omnes noti ejus à longè, & mulíeres quæ secútæ eum erant à Galilæa, hæc vidéntes.

Quod sequitur, legitur in tono Evangelii, & alia fiunt ut suprà in Dominica.

ET ecce vir nómine Joseph, qui erat decúrio, vir bonus & justus: hic non consénserat consílio & áctibus eórum, ab Arimathæa civitáte Judææ, qui expectábat & ipse regnum Dei. Hic accéssit ad Pilátum, & pétiit corpus Jesu: & depósitum invólvit síndone, & pósuit eum in monuménto excíso, in quo nondum quisquam pósitus fúerat.

Of-

Offertorium. Dómine exáudi oratiónem meam, & clamor meus ad te pervéniat: ne avértas fáciem tuam à me.

Secreta.

Suscipe, quæsumus Dómine, munus oblátum, & dignánter operáre: ut quod passiónis Fílii tui Dómini nostri mystério gérimus; piis afféctibus consequámur. Per eúmdem Dóminum.

Altera Secreta, vel contra persecutores Ecclesiæ.

Prótege nos Dómine tuis mystériis serviéntes: ut divínis rebus inhæréntes, & córpore tibi famulémur, & mente. Per Dóminum.

Vel pro Papa.

Oblátis quæsumus Dómine, placáre munéribus: & fámulum tuum N. quem pastórem Ecclésiæ tuæ præésse voluísti, assídua protectióne gubérna. Per Dóminum.

Præfatio de Cruce.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubíque grátias ágere:

Dómine ſanćte, Pater omnípotens, ætérne Deus. Qui ſalútem humáni géneris in ligno Crucis conſtituíſti: ut unde mors oriebátur, inde vita resúrgeret: & qui in ligno vincébat, in ligno quoque vincerétur: per Chriſtum Dóminum noſtrum. Per quem majeſtátem tuam laudant Angeli, adórant Dominatiónes, tremunt Poteſtátes. Cœli, cœlorúmque virtútes, ac beáta Séraphim, sócia exultatióne concélebrant. Cum quibus & noſtras voces, ut admítti júbeas deprecámur, súpplici confeſſióne dicéntes:

Sanćtus, Sanćtus, Sanćtus, Dóminus Deus Sábaoth. Pleni ſunt cœli & terra glória tua, Hosánna in excélſis. Benedíćtus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélſis.

Communio. Potum meum cum fletu temperábam: quia élevans alliſíſti me: & ego ſicut fœnum árui: tu autem Dñe in ætérnum pérmanes: tu exúrgens miſeréberis Sion, quia venit tempus miſeréndi ejus.

Poſt-

Poſtcommunio.

LArgíre sénſibus noſtris omnípotens Deus: ut per temporálem Filii tui mortem, quam myſtéria veneránda teſtántur, vitam te nobis dediſſe perpétuam confidámus. Per eúmdem Dóminum.

Altera Poſtcommunio, vel contra perſecutores Eccleſiæ.

QUæſumus Dómine Deus noſter: ut quos divína tríbuis participatióne gaudére, humánis non ſinas ſubjacére perículis. Per Dóminum noſtrum.

Vel pro Papa.

HÆc nos, quæſumus Dómine, divíni ſacraménti percéptio prótegat: & fámulum tuum N. quem paſtórem Eccléſiæ tuæ præéſſe voluiſti, unà cum commíſſo ſibi grege, ſalvet ſemper & múniat. Per Dóminum.

Super populum. Orémus.

Humiliáte cápita veſtra Deo.

Oratio.

REſpice, quæſumus Dómine, ſuper hanc famíliam tuam,

pro qua **Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. Qui tecum vivit & regnat.**

Tribus sequentibus diebus, dicto secretò, **Pater noster, Ave María,** & ad Matutinum, & in principio Primæ, **Credo,** omnibus aliis prætermissis, absolutè incipitur Officium, ad Matutinum & Vesperas, ab Aña primi Psalmi: & Añæ duplicantur sicut in Festo Duplici.

In fine Psalmorum non dicitur **Glória Patri**, per omnes Horas, nec in Responsoriis: & in fine cujuslibet Psalmi ad Matutinum extinguitur una ex quindecim candelis positis in candelabro triangulari ante Altare.

FERIA QUINTA
in Cœna Domini.
AD MATUTINUM.

In primo Nocturno, Antiphona.
Zelus domus tuæ comédit me, & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.

Psal-

Pſalmus 68.

SAlvum me fac Deus: * quóniam intravérunt aquæ uſque ad ánimam meam.

Infixus ſum in limo profúndi : * & non eſt ſubſtántia.

Veni in altitúdinem maris : * & tempéſtas demérſit me.

Laborávi clamans, raucæ factæ ſunt fauces meæ: * defecérunt óculi me, dum ſpero in Deum meum.

Multiplicáti ſunt ſupr capíllos cápitis mei, * qui odérunt me gratis.

Confortáti ſunt qui perſecúti ſunt me inimíci mei injúſtè: * quæ non rápui, tunc exſolvébam.

Deus tu ſcis inſipiéntiam meam: * & delícta mea à te non ſunt abſcóndita.

Non erubéſcant in me, qui exſpéctant te Dómine, * Dómine virtútum.

Non confundántur ſuper me, * qui quærunt te, Deus Iſraël.

Quóniam propter te ſuſtínui oppróbrium : * opéruit confúſio fáciem meam.

Extráneus factus sum frátribus meis, * & peregrínus filiis matris meæ.
Quóniam zelus domus tuæ comédit me: * & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.
Et opérui in jejúnio ánimam meam: * & factum est in oppróbrium mihi.
Et pósui vestiméntum meum cilícium: * & factus sum illis in parábolam.
Advérsum me loquebántur qui sedébant in porta: * & in me psallébant qui bibébant vinum.
Ego verò oratiónem meam ad te Dómine: * tempus benepláciti Deus.
In multitúdine misericórdiæ tuæ exáudi me, * in veritáte salútis tuæ.
Eripe me de luto, ut non infigar: * líbera me ab iis qui odérunt me, & de profúndis aquárum.
Non me demérgat tempéstas aquæ, neque absórbeat me profúndum: * neque úrgeat super me púteus os suum.

Exáu-

Exáudi me Dómine, quóniam benígna est misericórdia tua : * secúndùm multitúdinem miseratiónum tuárum réspice in me.
Et ne avértas fáciem tuam à púero tuo : * quóniam tríbulor, velóciter exáudi me.
Inténde ánimæ meæ, & líbera eam : * propter inimícos meos éripe me.
Tu scis impropérium meum, & confusiónem meam, * & reveréntiam meam.
In conspéctu tuo sunt omnes qui tríbulant me : * impropérium expectávit cor meum, & misériam.
Et sustínui qui simul contristarétur, & non fuit : * & qui consolarétur, & non invéni.
Et dedérunt in escam meam fel : * & in siti mea potavérunt me acéto.
Fiat mensa eórum coram ipsis in láqueum, * & in retributiónes, & in scándalum.
Obscuréntur óculi eórum ne vídeant : * & dorsum eórum semper incúrva.

Effúnde super eos iram tuam: * & furor iræ tuæ comprehéndat eos.

Fiat habitátio eórum desérta: * & in tabernáculis eórum non sit qui inhábitet.

Quóniam quem tu percussísti, persecúti sunt: * & super dolórem vúlnerum meórum addidérunt.

Appóne iniquitátem super iniquitátem eórum: * & non intrent in justítiam tuam.

Deleántur de Libro vivéntium: * & cum justis non scribántur.

Ego sum pauper & dolens: * salus tua Deus suscépit me.

Laudábo nomen Dei cum cántico: * & magnificábo eum in laude:

Et placébit Deo super vítulum novéllum, * córnua producéntem & úngulas.

Vídeant páuperes, & læténtur: * quǽrite Deum, & vivet ánima vestra:

Quóniam exaudívit páuperes Dóminus: * & vinctos suos non despéxit.

Lau-

Laudent illum cœli & terra, * mare, & ómnia reptília in eis.
Quóniam Deus salvam fáciet Sion: * & ædificabúntur civitátes Juda.
Et inhabitábunt ibi, * & hæreditáte acquírent eam.
Et semen servórum ejus possidébit eam: * & qui díligunt nomen ejus habitábunt in ea.
Aña. Zelus domus tuæ comédit me, & oppróbria exprobrántium tibi cecidérunt super me.
Aña. Avertántur retrórsum, & erubéscant, qui cógitant mihi mala.

Psalmus 69.

Deus in adjutórium meum inténde: * Dómine ad adjuvándum me festína.
Confundántur & revereántur; * qui quærunt ánimam meam.
Avertántur retrórsum, & erubéscant, * qui volunt mihi mala.
Avertántur statim erubescéntes, * qui dicunt mihi: Euge, euge.
Exúltent & læténtur in te omnes qui quærunt te, * & dicant semper:

Magnificétur Dóminus: qui díligunt salutáre tuum.
Ego verò egénus, & pauper sum: * Deus ádjuva me.
Adjútor meus & liberátor meus es tu: * Dómine ne moréris.
Aña. Avertántur retrórsum, & erubéscant, qui cógitant mihi mala.
Aña. Deus meus éripe me de manu peccatóris.

Psalmus 70.

IN te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me, & éripe me.
Inclína ad me aurem tuam, * & salva me.
Esto mihi in Deum protectórem, & in locum munítum: * ut salvum me fácias.
Quóniam firmaméntum meum, * & refúgium meum es tu.
Deus meus éripe me de manu peccatóris, * & de manu contra legem agéntis, & iníqui.
Quóniam tu es patiéntia mea Dómine: * Dómine spes mea à juventúte mea.

In te confirmátus sum ex útero: * de ventre matris meæ tu es protéctor meus.

In te cantátio mea semper: * tamquam prodígium factus sum multis: & tu adjútor fortis.

Repleátur os meum laude, ut cantem glóriam tuam: * tota die magnitúdinem tuam.

Ne projícias me in témpore senectútis: * cùm defécerit virtus mea, ne derelínquas me.

Quia dixérunt inimíci mei mihi: * & qui custodiébant ánimam meam, consílium fecérunt in unum,

Dicéntes: Deus derelíquit eum, persequímini & comprehéndite eum: * quia non est qui erípiat.

Deus ne elongéris à me: * Deus meus in auxílium meum réspice.

Confundántur & defíciant detrahéntes ánimæ meæ: * operiántur confusióne & pudóre, qui quærunt mala mihi.

Ego autem semper sperábo: * & adjíciam super omnem laudem tuam.

Os meum annuntiábit justítiam tuam, * tota die salutáre tuum.
Quóniam non cognóvi litteratúram, introíbo in poténtias Dómini: * Dómine memorábor justítiæ tuæ solíus.
Deus docuísti me à juventúte mea: * & usque nunc pronuntiábo mirabília tua.
Et usque in senéctam & sénium: * Deus ne derelínquas me,
Donec annúntiem bráchium tuum * generatióni omni, quæ ventúra est:
Poténtiam tuam, & justítiam tuam Deus usque in altíssima quæ fecísti magnália: * Deus quis símilis tibi?
Quantas ostendísti mihi tribulatiónes multas, & malas: * & convérsus vivificásti me: & de abyssis terræ íterùm reduxísti me.
Multiplicásti magnificéntiam tuam: * & convérsus consolátus es me.
Nam & ego confitébor tibi in vasis psalmi veritátem tuam: * Deus psallam tibi in cíthara, Sanctus Israel.

Exul-

Exultábunt lábia mea cùm cantávero tibi : * & ánima mea, quam redemísti.
Sed & lingua mea tota die meditábitur justítiam tuam : * cùm confúsi & revériti fúerint qui quærunt mala mihi.
Aña. Deus meus éripe me de manu peccatóris. ℣. Avertántur retrórsum, & erubéscant.
℟. Qui cógitant mihi mala.
Hoc triduo post Versiculum Nocturn. dicitur secretò, Pater noster. nec pronuntiatur, Et ne nos. nec dicitur Absolutio, neque dantur Benedictiones ante Lectiones. In fine Lectionum non dicitur, Tu autem. sed primæ tres Lectiones Jeremiæ terminantur ut infrà.

Incipit Lamentátio Jeremíæ Prophétæ.

Lectio i. Cap. 1. Aleph.

QUómodo sedet sola cívitas plena pópulo: facta est quasi vídua dómina Géntium: princeps provinciárum facta est sub tribúto.

Beth.

Beth. Plorans plorávit in nocte, & lácrymæ ejus in maxíllis ejus: non est qui consolétur eam ex ómnibus charis ejus: omnes amíci ejus sprevérunt eam, & facti sunt ei inimíci.

Ghimel. Migrávit Judas propter afflictiónem & multitúdinem servitútis: habitávit inter Gentes, nec invénit réquiem: omnes persecutóres ejus apprehendérunt eam inter angústias.

Daleth. Viæ Sion lugent, eò quòd non sint qui véniant ad solemnitátem: omnes portæ ejus destrúctæ, sacerdótes ejus geméntes, vírgines ejus squálidæ, & ipsa oppréssa amaritúdine.

He. Facti sunt hostes ejus in cápite, inimíci ejus locupletáti sunt: quia Dóminus locútus est super eam propter multitúdinem iniquitátum ejus: párvuli ejus ducti sunt in captivitátem, ante fáciem tribulántis. Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

Sic terminantur Lectiones de

La-

Lamentationibus in hoc triduo.
℟. In monte Olivéti orávit ad Patrem: Pater, si fieri potest, tránseat à me calix iste: * Spíritus quidem promptus est, caro autem infirma.
℣. Vigiláte, & oráte, ut non intrétis in tentatiónem. Spíritus.

Lectio ii. Vau.

ET egréssus est à fília Sion omnis decor ejus: facti sunt príncipes ejus velut ariétes non inveniéntes páscua, & abiérunt absque fortitúdine ante fáciem subsequéntis.

Zain. Recordáta est Jerúsalem diérum afflictiónis suæ, & prævaricatiónis ómnium desiderabílium suórum, quæ habúerat à diébus antíquis, cùm cáderet pópulus ejus in manu hostíli, & non esset auxiliátor: vidérunt eam hostes, & derisérunt sábbata ejus.

Heth. Peccátum peccávit Jerúsalem, proptéreà instábilis facta est: omnes qui glorificábant eam, sprevérunt illam, quia vidérunt ignomíniam ejus: ipsa autem gemens convérsa est retrórsum.

Teth.

Teth. Sordes ejus in pédibus ejus, nec recordáta est finis sui: depósita est veheménter, non habens consolatórem: vide Dómine afflictiónem meam, quóniam eréctus est inimícus.
Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.
℟. Tristis est ánima mea usque ad mortem: sustinéte hic, & vigiláte mecum: nunc vidébitis turbam, quæ circúmdabit me: * Vos fugam capiétis, & ego vadam immolári pro vobis. ℣. Ecce appropínquat hora, & Fílius hóminis tradétur in manus peccatórum. Vos fugam...

Lectio iii. Jod.

MAnum suam misit hostis ad ómnia desiderabília ejus: quia vidit Gentes ingréssas Sanctuárium suum, de quibus præcéperas ne intrárent in Ecclésiam tuam.
Caph. Omnis pópulus ejus gemens, & quærens panem: dedérunt pretiósa quæque pro cibo ad refocillándam ánimam. Vide Dómi-

mine, & consídera, quóniam facta sum vilis.
Lamed. O vos omnes, qui transítis per viam, atténdite, & vidéte si est dolor sicut dolor meus: quóniam vindemiávit me, ut locútus est Dóminus in die iræ furóris sui.
Mem. De excélso misit ignem in óssibus meis, & erudívit me: expándit rete pédibus meis, convértit me retrórsum: pósuit me desolátam, tota die mœróre conféctam.
Nun. Vigilávit jugum iniquitátum meárum: in manu ejus convolútæ sunt, & impósito collo meo: infirmáta est virtus mea: dedit me Dóminus in manu, de qua non pótero súrgere.
Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.
℟. Ecce vídimus eum non habéntem spéciem, neque decórem: aspéctus ejus in eo non est: hic peccáta nostra portávit, & pro nobis dolet: ipse autem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, * Cujus livóre sanáti sumus.
℣. Verè

℣. Verè languóres noſtros ipſe tulit, & dolóres noſtros ipſe portávit. Cujus livóre. E çœ.

In ſecundo Nocturno, Antiphona.
Liberávit Dóminus páuperem à poténte, & ínopem, cui non erat adjútor.

Pſalmus 71.

DEus judícium tuum regi da: * & juſtítiam tuam fílio regis:
Judicáre pópulum tuum in juſtítia, * & páuperes tuos in judício.
Suſcípiant montes pacem pópulo, * & colles juſtítiam.
Judicábit páuperes pópuli, & ſalvos fáciet fílios páuperum: * & humiliábit calumniatórem.
Et permanébit cum ſole, & ante lunam, * in generatióne & generatiónem.
Deſcéndet ſicut plúvia in vellus: * & ſicut ſtillicídia ſtillántia ſuper terram.
Oriétur in diébus ejus juſtítia, & abundántia pacis, * donec auferátur luna.
Et dominábitur à mari uſque ad ma-

mare: * & à flúmine usque ad términos orbis terrárum.
Coram illo prócident Æthíopes: * & inimíci ejus terram lingent.
Reges Tharsis & ínsulæ múnera ófferent: * reges Arabum & Saba dona addúcent.
Et adorábunt eum omnes reges terræ: * omnes Gentes sérvient ei:
Quia liberábit páuperem à poténte: * & páuperem, cui non erat adjútor.
Parcet páuperi & ínopi: * & ánimas páuperum salvas fáciet.
Ex usúris & iniquitáte rédimet ánimas eórum: * & honorábile nomen eórum coram illo.
Et vivet, & dábitur ei de auro Arábiæ, & adorábunt de ipso semper: * tota die benedícent ei.
Et erit firmaméntum in terra in summis móntium, superextollétur super Líbanum fructus ejus: * & florébunt de civitáte sicut fœnum terræ.
Sit nomen ejus benedíctum in
sæ-

sæcula: * ante solem pérmanet nomen ejus.
Et benedicéntur in ipso omnes tribus terræ: * omnes Gentes magnificábunt eum.
Benedíctus Dóminus Deus Israel, * qui facit mirabília solus:
Et benedíctum nomen majestátis ejus in ætérnum: * & replébitur majestáte ejus omnis terra: fiat, fiat.
Ant. Liberávit Dóminus páuperem à poténte; & inopem, cui non erat adjútor.
Ant. Cogitavérunt ímpii, & locúti sunt nequítiam: iniquitátem in excélso locúti sunt.

Psalmus 72.

Quàm bonus Israel Deus * his qui recto sunt corde!
Mei autem penè moti sunt pedes: * penè effúsi sunt gressus mei.
Quia zelávi super iníquos, * pacem peccatórum videns.
Quia non est respéctus morti eórum: * & firmaméntum in plaga eórum.

In labóre hóminum non sunt, * & cum homínibus non flagellabúntur:

Ideò ténuit eos supérbia, * opérti sunt iniquitáte & impietáte sua.

Pródiit quasi ex ádipe iníquitas eórum: * transiérunt in affectum cordis.

Cogitavérunt, & locúti sunt nequítiam: * iniquitátem in excélso locúti sunt.

Posuérunt in cœlum os suum: * & lingua eórum transívit in terra.

Ideò convertétur pópulus meus hìc: * & dies pleni inveniéntur in eis.

Et dixérunt: Quómodo scit Deus; * & si est sciéntia in excélso?

Ecce ipsi peccatóres, & abundántes in sæculo, * obtinuérunt divítias.

Et dixi: Ergo sine causa justificávi cor meum, * & lavi inter innocéntes manus meas.

Et fui flagellátus tota die, * & castigátio mea in matutínis.

Si dicébam : Narrábo sic : * ecce natiónem filiórum tuórum reprobávi.
Existimábam ut cognóscerem hoc, * labor est ante me.
Donec intrem in sanctuárium Dei : * & intélligam in novíssimis eórum.
Verúmtamen propter dolos posuísti eis : * dejecísti eos dum alleva-réntur.
Quómodo facti sunt in desolatiónem, súbitò defecérunt : * periérunt propter iniquitátem suam.
Velut sómnium surgéntium Dómine, * in civitáte tua imáginem ipsórum ad níhilum rédiges.
Quia inflammátum est cor meum, & renes mei commutáti sunt : * & ego ad níhilum redáctus sum, & nescívi.
Ut juméntum factus sum apud te : * & ego semper tecum.
Tenuísti manum déxteram meam : & in voluntáte tua deduxísti me, * & cum glória suscepísti me.
Quid enim mihi est in cœlo ? * & à te quid vólui super terram ?

Defécit caro mea, & cor meum: * Deus cordis mei, & pars mea Deus in ætérnum.
Quia ecce, qui elóngant se à te, períbunt: * perdidísti omnes, qui fornicántur abs te.
Mihi autem adhærére Deo bonum est: * pónere in Dómino Deo spem meam.
Ut annúntiem omnes prædicatiónes tuas, * in portis filiæ Sion.
Aña. Cogitavérunt ímpii, & locúti sunt nequítiam: iniquitátem in excélso locúti sunt.
Aña. Exúrge Dómine, & júdica causam meam. Psalmus 73.
UT quid Deus repulísti in finem? * irátus est furor tuus super oves páscuæ tuæ.
Memor esto congregatiónis tuæ, * quam possedísti ab inítio.
Redemísti virgam hæreditátis tuæ: * mons Sion, in quo habitásti in eo.
Leva manus tuas in supérbia eórum in finem: * quanta malignátus est inimícus in sancto?

Et gloriáti sunt qui odérunt te, * in médio solemnitátis tuæ.
Posuérunt signa sua, signa: * & non cognovérunt sicut in éxitu super summum.
Quasi in silva lignórum secúribus excidérunt jánuas ejus in idípsum: * & in secúri & áscia dejecérunt eam.
Incendérunt igni Sanctuárium tuum: * in terra polluérunt tabernáculum nóminis tui.
Dixérunt in corde suo cognátio eórum simul: * Quiéscere faciámus omnes dies festos Dei à terra.
Signa nostra non vídimus, jam non est Prophéta: * & nos non cognóscet ámpliùs.
Usquequò Deus improperábit inimícus: * irrítat adversárius nomen tuum in finem?
Ut quid avértis manum tuam, & déxteram tuam, * de médio sinu tuo in finem?
Deus autem Rex noster ante sæcula: * operátus est salútem in médio terræ.

Tu

Tu confirmásti in virtúte tua mare: * contribulásti cápita dracónum in aquis.

Tu confregísti cápita dracónis: * dedísti eum escam pópulis Æthíopum.

Tu dirupísti fontes, & torréntes: * tu siccásti flúvios Ethan.

Tuus est dies, & tua est nox: * tu fabricátus es auróram & solem.

Tu fecísti omnes términos terræ: * æstátem & ver tu plasmásti ea.

Memor esto hujus, inimícus improperávit Dómino: * & pópulus insípiens incitávit nomen tuum.

Ne tradas béstiis ánimas confiténtes tibi, * & ánimas páuperum tuórum ne oblivíscáris in finem.

Réspice in testaméntum tuum: * quia repléti sunt, qui obscuráti sunt, terræ dómibus iniquitátum.

Ne avertátur húmilis factus confúsus: * pauper & inops laudábunt nomen tuum.

Exúrge Deus, júdica causam tuam: * memor esto improperiórum

tuórum; eórum quæ ab insipiénte sunt tota die.

Ne obliviscáris voces inimicórum tuórum: * supérbia eórum qui te odérunt, ascéndit semper.

Aña. Exúrge Dómine, & júdica causam meam. ℣. Deus meus éripe me de manu peccatóris. ℟. Et de manu contra legem agéntis, & iníqui. Pater noster. secretò.

Ex Tractátu sancti Augustíni Episcopi super Psalmos.

In Psalm. 54. ad 1. versum.

Lectio iv.

Exáudi Deus oratiónem meam, & ne despéxeris deprecatiónem meam: inténde mihi & exáudi me. Satagéntis, solíciti, in tribulatióne pósiti, verba sunt ista. Orat multa pátiens, de malo liberári desìderans. Súperest ut videámus in quo malo sit: & cùm dícere cœperit, agnoscámus ibi nos esse: ut communicáta tribulatióne, conjungámus oratiónem. Contristátus sum, inquit, in exercitatióne mea, & conturbátus sum:

Ubi

Ubi contriſtátus? ubi conturbátus? In exercitatióne mea, inquit. Hómines malos, quos pátitur, commemorátus eſt: eamdémque paſſiónem malórum hóminum, exercitatiónem ſuam dixit. Ne putétis gratis eſſe malos in hoc mundo, & nihil boni de illis ágere Deum. Omnis malus aut ídeò vivit, ut corrigátur: aut ídeò vivit, ut per illum bonus exerceátur.

℟. Amícus meus ósculi me trádidit ſigno: quem oſculátus fúero, ipſe eſt, tenéte eum: hoc malum fecit ſignum, qui per ósculum adimplévit homicídium. * Infélix prætermíſit prétium ſánguinis, & in fine láqueo ſe ſuſpéndit. ℣. Bonum erat ei, ſi natus non fuíſſet homo ille. Infélix.

Lectio v.

Utinam ergo qui nos modò exércent, convertántur, & nobíſcum exerceántur: tamen quámdiu ita ſunt ut exérceant, non eos odérimus: quia in eo quòd malus eſt quis eórum, utrùm uſque in finem perſeveratúrus ſit, ignorámus.

Et plerúmque cùm tibi videris odísse inimícum, fratrem odísti, & nescis. Diábolus, & ángeli ejus in Scriptúris sanctis manifestáti sunt nobis, quòd ad ignem ætérnum sint destináti. Ipsórum tantùm desperánda est corréctio, contra quos habémus occúltam luctam: ad quam luctam nos armat Apóstolus, dicens: Non est nobis colluctátio advérsus carnem & sánguinem: id est, non advérsus hómines: quos vidétis, sed advérsus príncipes & potestátes, & rectóres mundi, tenebrárum harum. Ne fortè cùm dixísset, mundi; intellígeres, dæmones esse rectóres cœli & terræ. Mundi dixit, tenebrárum harum: mundi dixit, amatórum mundi: mundi dixit, impiórum & iniquórum: mundi dixit, de quo dicit Euangélium: Et mundus eum non cognóvit.

℟. Judas mercátor péssimus ósculo pétiit Dóminum: ille ut agnus ínnocens non negávit Judæ ósculum: * Denariórum número Christum Judæis trádidit. ℣. Mélius illi

illi erat, si natus non fuisset. Denariórum. Lectio vi.

Quóniam vidi iniquitátem, & contradictiónem in civitáte. Atténde glóriam crucis ipsíus. Jam in fronte regum crux illa fixa est, cui inimíci insultavérunt. Effectus probávit virtútem: dómuit orbem non ferro, sed ligno. Lignum crucis contuméliis dignum visum est inimícis, & ante ipsum lignum stantes caput agitábant, & dicébant: Si Fílius Dei est, descéndat de cruce. Extendébat ille manus suas ad pópulum non credéntem, & contradicéntem. Si enim justus est qui ex fide vivit, iníquus est qui non habet fidem. Quod ergo hic ait, iniquitátem; perfidiam intéllige. Vidébat ergo Dóminus in civitáte iniquitátem & contradictiónem, & extendébat manus suas ad pópulum non credéntem, & contradicéntem: & tamen & ipsos expéctans dicébat: Pater, ignósce illis, quia nésciunt quid fáciunt.

℟. Unus ex discípulis meis tradet me hódie: Væ illi per quem tradar ego: * Mélius illi erat, si natus non fuísset. ℣. Qui intingit mecum manum in parópside, hic me traditúrus est in manus peccatórum. Mélius illi erat. Unus ex discípulis.

In tertio Nocturno, Antiphona.

Dixi iníquis: Nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Psalmus 74.

Confitébimur tibi Deus: * confitébimur, & invocábimus nomen tuum.

Narrábimus mirabília tua: * cum accépero tempus, ego justítias judicábo.

Liquefácta est terra, & omnes qui hábitant in ea: * ego confirmávi colúmnas ejus.

Dixi iníquis: Nolíte iníquè ágere; * & delinquéntibus: Nolíte exaltáre cornu:

Nolíte extóllere in altum cornu vestrum: * nolíte loqui advérsus Deum iniquitátem.

Quia neque ab Oriénte, neque ab Oc-

Occidénte, neque à desértis móntibus: * quóniam Deus judex est.
Hunc humíliat, & hunc exáltat: * quia calix in manu Dómini, vini meri plenus misto.
Et inclinávit ex hoc in hoc: verúmtamen fæx ejus non est exinanita: * bibent omnes peccatóres terræ.
Ego autem annuntiábo in sæculum: * cantábo Deo Jacob.
Et ómnia córnua peccatórum confríngam: * & exaltabúntur córnua justi.
Aña. Dixi iníquis: Nolite loqui advérsus Deum iniquitátem.
Ana. Terra trémuit & quiévit, dum exúrgeret in judício Deus.

Psalmus 75.

Notus in Judæa Deus: * in Israel magnum nomen ejus.
Et factus est in pace locus ejus: * & habitátio ejus in Sion.
Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, & bellum.
Illúminans tu mirabíliter à móntibus ætérnis: * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.

Dormiérunt somnum suum: * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.
Ab increpatióne tua Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.
Tu terríbilis es, & quis resístet tibi? * ex tunc ira tua.
De cœlo audítum fecísti judícium: * terra trémuit & quiévit,
Cùm exúrgeret in judícium Deus: * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.
Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi: * & relíquiæ cogitatiónis diem festum agent tibi.
Vovéte & réddite Dómino Deo vestro, * omnes qui in circúitu ejus affértis múnera,
Terríbili & ei qui aufert spíritum príncipum; * terríbili apud reges terræ.
Aña. Terra trémuit & quiévit, dum exúrgeret in judício Deus.
Antiphona. In die tribulatiónis meæ, Deum exquisívi mánibus meis.

Psal-

Psalmus 76.

VOce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Deum; & inténdit mihi.

In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi, mánibus meis nocte contra eum: * & non sum decéptus.

Rénuit consolári ánima mea: * memor fui Dei, & delectátus sum, & exercitátus sum: & defécit spíritus meus.

Anticipavérunt vigílias óculi mei: * turbátus sum, & non sum locútus.

Cogitávi dies antíquos: * & annos ætérnos in mente hábui.

Et meditátus sum nocte cum corde meo, * & exercitábar, & scopébam spíritum meum.

Numquid in ætérnum projíciet Deus: * aut non appónet ut complacítior sit adhuc?

Aut in finem misericórdiam suam abscíndet, * à generatióne in generatiónem?

Aut oblivíscétur miseréri Deus? *

aut continébit in ira sua misericórdias suas?
Et dixi, Nunc cœpi: * hæc mutátio déxteræ Excélsi.
Memor fui óperum Dómini: * quia memor ero ab inítio mirabílium tuórum.
Et meditábor in ómnibus opéribus tuis: * & in adinventiónibus tuis exercébor.
Deus in sancto via tua: quis Deus magnus sicut Deus noster? * tu es Deus, qui facis mirabília.
Notam fecísti in pópulis virtútem tuam: * redemísti in bráchio tuo pópulum tuum, fílios Jacob & Joseph.
Vidérunt te aquæ Deus, vidérunt te aquæ: * & timuérunt, & turbátæ sunt abyssi.
Multitúdo sónitus aquárum: * vocem dedérunt nubes.
Etenim sagíttæ tuæ tránseunt: * vox tonítrui tui in rota.
Illuxérunt coruscatiónes tuæ orbi terræ: * commóta est, & contrémuit terra.
In

In mari via tua, & sémitæ tuæ in aquis multis: * & vestígia tua non cognoscéntur.
Deduxísti sicut oves pópulum tuum, * in manu Móysi & Aaron.
Aña. In die tribulatiónis meæ Deum exquisívi mánibus meis.
℣. Exúrge Dñe. ℟. Et júdica causam meam. Pater noster. secretò.
De Epístola prima beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.
Lectio vii. Cap. 11. d
HOc autem præcípio, non laudans quòd non in mélius, sed in detérius convenítis. Primùm quidem conveniéntibus vobis in Ecclésiam, áudio scissúras esse inter vos, & ex parte credo. Nam opórtet & hæreses esse, ut & qui probáti sunt, manifésti fiant in vobis. Conveniéntibus ergo vobis in unum, jam non est Domínicam cœnam manducáre. Unusquísque enim suam cœnam præsúmit ad manducándum. Et álius quidem ésurit, álius autem ébrius est. Numquid domos non ha-

habétis ad manducándum & bibéndum? aut Ecclésiam Dei contémnitis, & confúnditis eos qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo.

℟. Eram quasi agnus ínnocens: ductus sum ad immolándum, & nesciébam: consílium fecérunt inimíci mei advérsum me, dicéntes: * Veníte, mittámus lignum in panem ejus, & eradámus eum de terra viventium. ℣. Omnes inimíci mei advérsum me cogitábant mala mihi: verbum iníquum mandavérunt advérsum me, dicéntes. Veníte, mittámus.

Lectio viii.

EGo enim accépi à Dómino quod & trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, & grátias agens fregit, & dixit: Accípite, & manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem. Simíliter & cálicem, postquam cœnávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo

sán-

sánguine. Hoc fácite, quotiescúmque bibétis, in meam commemoratiónem. Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc, & cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

℟. Una hora non potuístis vigiláre mecum, qui exhortabámini mori pro me? * Vel Judam non vidétis, quómodo non dormit, sed festínat trádere me Judæis? ℣. Quid dormítis? súrgite, & oráte, ne intrétis in tentatiónem. Vel Judam.

Lectio ix.

ITaque quicúmque manducáverit panem hunc, vel bíberit cálicem Dómini indígnè, reus erit córporis & sánguinis Dómini. Probet autem seípsum homo: & sic de pane illo edat, & de cálice bibat. Qui enim mandúcat & bibit indígnè, judícium sibi mandúcat & bibit, non dijúdicans corpus Dómini. Ideò inter vos multi infirmi & imbecílles, & dórmiunt multi. Quòd si nosmetípsos dijudicarémus, non útique judi-

judicarémur. Dum judicámur autem, à Dómino corrípimur, ut non cum hoc mundo damnémur. Itaque fratres mei, cùm convenítis ad manducándum, ínvicem expectáte. Si quis ésurit, domi mandúcet: ut non in judícium conveniátis. Cétera autem, cùm vénero, dispónam.

℟. Senióres pópuli consílium fecérunt, * Ut Jesum dolo tenérent, & occíderent: cum gládiis & fústibus exiérunt tamquam ad latrónem. ℣. Collegérunt Pontífices & Pharisæi concílium. Ut Jesum. Senióres.

AD LAUDES,

Aña. Justificéris Dómine in sermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Psalmus 50.

Miserére mei Deus, * secúndùm magnam misericórdiam tuám:

Et secúndùm multitúdinem miserátiónum tuárum, * dele iniquitátem meam.

Ampliùs lava me ab iniquitáte mea:

mea: * & à peccáto meo munda me.
Quóniam iniquitátem meam ego cognósco: * & peccátum meum contra me est semper.
Tibi soli peccávi, & malum coram te feci: * ut justificéris in sermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.
Ecce enim in iniquitátibus concéptus sum: * & in peccátis concépit me mater mea.
Ecce enim veritátem dilexísti: * incérta & occúlta sapiéntiæ tuæ manifestásti mihi.
Aspérges me hyssópo, & mundábor: * lavábis me, & super nivem dealbábor.
Audítui meo dabis gáudium & lætítiam: * & exultábunt ossa humiliáta.
Avérte fáciem tuam à peccátis meis: * & omnes iniquitátes meas dele.
Cor mundum crea in me Deus: * & spíritum rectum ínnova in viscéribus meis.
Ne projícias me à fácie tua: * &

spí-

ſpíritum ſanctum tuum ne áuferas à me.

Redde mihi lætítiam ſalutáris tui: * & ſpíritu principáli confirma me.

Docébo iníquos vias tuas: * & ímpii ad te converténtur.

Líbera me de ſanguínibus Deus, Deus ſalútis meæ: * & exultábit lingua mea juſtítiam tuam.

Dómine lábia mea apéries: * & os meum annuntiábit laudem tuam.

Quóniam ſi voluíſſes ſacrifícium, dediſſem útique: * holocáuſtis non delectáberis.

Sacrifícium Deo ſpíritus contribulátus: * cor contrítum & humiliátum Deus non deſpícies.

Benígnè fac Dómine in bona voluntáte tua Sion: * ut ædificéntur muri Jerúſalem.

Tunc acceptábis ſacrifícium juſtítiæ, oblatiónes, & holocáuſta: * tunc impónent ſuper altáre tuum vítulos.

Antiphona. Juſtificéris Dómine in ſermónibus tuis, & vincas cùm judicáris.

Aña.

Aña. Dóminus tamquam ovis ad víctimam ductus est, & non apéruit os suum. Psalmus 89.

Domine refúgium factus es nobis; * à generatióne in generatiónem.

Priúsquam montes fierent, aut formarétur terra & orbis; * à sæculo & usque in sæculum tu es Deus.

Ne avértas hóminem in humilitátem: * & dixísti: Convertímini filii hóminum:

Quóniam mille anni ante óculos tuos, * tamquam dies hestérna quæ prætériit;

Et custódia in nocte, * quæ pro níhilo habéntur, eórum anni erunt.

Mane sicut herba tránseat, mane flóreat, & tránseat: * véspere décidat, indúret, & aréscat.

Quia defécimus in ira tua, * & in furóre tuo turbáti sumus.

Posuísti iniquitátes nostras in conspéctu tuo: * sæculum nostrum in illuminatióne vultus tui.

Quóniam omnes dies nostri defecérunt: * & in ira tua defécimus.

Anni nostri sicut aránea meditabúntur : * dies annórum nostrórum in ipsis, septuagínta anni.
Si autem in potentátibus, octogínta anni : * & ámpliùs eórum, labor & dolor.
Quóniam supervénit mansuetúdo, * & corripiémur.
Quis novit potestátem iræ tuæ, * & præ timóre tuo iram tuam dinumeráre?
Déxteram tuam sic notam fac : * & erudítos corde in sapiéntia.
Convértere Dñe úsquequò ? * & deprecábilis esto super servos tuos.
Repléti sumus manè misericórdia tua: * & exultávimus, & delectáti sumus ómnibus diébus nostris.
Lætáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti: * annis, quibus vídimus mala.
Réspice in servos tuos, & in ópera tua: * & dírige filios eórum.
Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, & ópera mánuum nostrárum dírige super nos : * &

opus mánuum nostrárum dírige.
Aña. Dóminus tamquam ovis ad víctimam ductus est, & non apéruit os suum. Aña. Contrítum est cor meum in médio mei, contremuérunt ómnia ossa mea.

Psalmus 62.

DEus Deus meus, * ad te de luce vígilo.
Sitívit in te ánima mea, * quàm multiplíciter tibi caro mea.
In terra desérta, & ínvia, & inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, & glóriam tuam.
Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.
Sic benedícam te in vita mea: * & in nómine tuo levábo manus meas.
Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea: * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.
Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te: * quia fuísti adjútor meus.

Et

Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.
Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam; introíbunt in inferióra terræ: * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.
Rex verò lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo: * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua. Psalmus 66.
Deus misereátur nostri, & benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostri.
Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus Géntibus salutáre tuum.
Confiteántur tibi pópuli Deus: * confiteántur tibi pópuli omnes.
Læténtur & exúltent Gentes: * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, & Gentes in terra dírigis.
Confiteántur tibi pópuli Deus: confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.
Benedícat nos Deus, Deus no-

ſter, benedícat nos Deus: * & métuant eum omnes fines terræ.
Aña. Contrítum eſt cor meum in médio mei, contremuérunt ómnia oſſa mea. Aña. Exhortátus es in virtúte tua, & in refectióne ſancta tua Dómine.

Canticum Moyſi. Exodi 15.

CAntémus Dómino: glorióſè enim magnificátus eſt, *equum & aſcenſórem dejécit in mare.
Fortitúdo mea & laus mea Dóminus, * & factus eſt mihi in ſalútem.
Iſte Deus meus, & glorificábo eum: * Deus patris mei, & exaltábo eum.
Dóminus quaſi vir pugnátor, omnípotens nomen ejus: * Currus Pharaónis, & exércitum ejus projécit in mare:
Elécti príncipes ejus ſubmérſi ſunt in Mari rubro: * Abyſſi operuérunt eos, deſcendérunt in profúndum quaſi lapis.
Déxtera tua Dómine magnificáta eſt in fortitúdine: déxtera tua,

Dó-

Dómine, percússit inimícum. * Et in multitúdine glóriæ tuæ deposuísti adversários tuos:

Misísti iram tuam, quæ devorávit eos sicut stípulam. * Et in spíritu furóris tui congregátæ sunt aquæ.

Stetit unda fluens, * congregátæ sunt abyssi in médio mari.

Dixit inimícus: Pérsequar & comprehéndam; * dívidam spólia, implébitur ánima mea:

Evaginábo gládium meum, * interficiet eos manus mea.

Flavit spíritus tuus, & opéruit eos mare: * submérsi sunt quasi plumbum in aquis veheméntibus.

Quis símilis tui in fórtibus Dómine? * quis símilis tui, magníficus in sanctitáte, terríbilis atque laudábilis fáciens mirabília?

Extendísti manum tuam, & devorávit eos terra. * Dux fuísti in misericórdia tua pópulo quem redemísti:

Et portásti eum in fortitúdine tua, * ad habitáculum sanctum tuum.

Ascen-

Ascendérunt pópuli, & iráti sunt: * dolóres obtinuérunt habitatóres Philísthiim.
Tunc conturbáti sunt príncipes Edom, robústos Moab obtínuit tremor: * obriguérunt omnes habitatóres Chánaan.
Irruat super eos formído & pavor, * in magnitúdine bráchii tui:
Fiant immóbiles quasi lapis, donec pertránseat pópulus tuus Dómine; * donec pertránseat pópulus tuus iste, quem possedísti.
Introdúces eos, & plantábis in monte hæreditátis tuæ, * firmíssimo habitáculo tuo quod operátus es Dómine.
Sanctuárium tuum Dómine, quod firmavérunt manus tuæ: * Dóminus regnábit in ætérnum & ultrà.
Ingréssus est enim eques Phárao cum cúrribus & equítibus ejus in mare: * & redúxit super eos Dóminus aquas maris:
Fílii autem Israel ambulavérunt per siccum * in médio ejus.
Aña.

Aña. Exhortátus es in virtúte tua, & in refectióne sancta tua Dómine.
Aña. Oblátus est quia ipse vóluit, & peccáta nostra ipse portávit.

Psalmus 148.

LAudáte Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excélsis.
Laudáte eum omnes Angeli ejus: * laudáte eum omnes virtútes ejus.
Laudáte eum sol & luna: * laudáte eum omnes stellæ & lumen.
Laudáte eum cœli cœlórum: * & aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.
Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandávit, & creáta sunt.
Státuit ea in ætérnum, & in sæculum sæculi: * præcéptum pósuit, & non præteríbit.
Laudáte Dóminum de terra: * dracónes & omnes abyssi:
Ignis, grando, nix, glácies, spíritus procellárum: * quæ fáciunt verbum ejus.
Montes, & omnes colles: * ligna fructífera, & omnes cedri:

Bé-

Béstiæ, & univérsa pécora: * serpéntes, & vólucres pennátæ:
Reges terræ, & omnes pópuli: * príncipes, & omnes júdices terræ.
Júvenes & vírgines, senes cum junióribus laudent nomen Dómini: * quia exaltátum est nomen ejus solíus.
Conféssio ejus super cœlum & terram: * & exaltávit cornu pópuli sui.
Hymnus ómnibus sanctis ejus: * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi.

Psalmus 149.

CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in Ecclésia sanctórum.
Lætétur Israel in eo, qui fecit eum: * & filii Sion exúltent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro: * in tympano & psaltério psallant ei.
Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * & exaltábit mansuétos in salútem.

Exultábunt Sancti in glória: * lætabúntur in cubílibus suis.
Exaltatiónes Dei in gútture eórum: * & gládii ancípites in mánibus eórum.
Ad faciéndam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis:
Ad alligándos reges eórum in compédibus: * & nóbiles eórum in mánicis férreis.
Ut fáciant in eis judícium conscríptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus. Psalmus 150.
Laudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.
Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus.
Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério, & cíthara.
Laudáte eum in tympano, & choro: * laudáte eum in chordis, & órgano.
Laudáte eum in cymbalis benesonántibus: * laudáte eum in cym-

cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum.

Aña. Oblátus est quia ipse vóluit, & peccáta nostra ipse portávit.

Capitulum & Hymnus non dicuntur. ℣. Homo pacis meæ, in quo sperávi. ℟. Qui edébat panes meos, ampliávit advérsum me supplantatiónem.

Ad Benedictus, Antiphona.

Tráditor autem dedit eis signum, dicens: Quem osculátus fúero, ipse est, tenéte eum.

Canticum Zachariæ. Lucæ 1. g

Benedíctus Dóminus Deus Israel: * quia visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ:

Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à sæculo sunt, Prophetárum ejus.

Salútem ex inimícis nostris, * & de manu ómnium, qui odérunt nos:

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * & memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem noſtrum, * datúrum ſe nobis.

Ut ſine timóre de manu inimicórum noſtrórum liberáti, * ſerviámus illi;

In ſanctitáte & juſtítia coram ipſo, * ómnibus diébus noſtris.

Et tu puer, Prophéta Altíſſimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus:

Ad dandam ſciéntiam ſalútis plebi ejus, * in remiſſiónem peccatórum eórum.

Per víſcera miſericórdiæ Dei noſtri: * in quibus viſitávit nos, óriens ex alto.

Illumináre his, qui in ténebris, & in umbra mortis ſedent: * ad dirigéndos pedes noſtros in viam pacis.

Aña. Tráditor autem dedit eis ſignum, dicens: Quem oſculátus fúero, ipſe eſt, tenéte eum.

Interim dum dicitur Canticum, Benedíctus, extinctis priùs omnibus candelis in candelabro triangulari, præter unam quæ poſita eſt in

in summitate candelabri, extinguuntur paulatim sex candelæ positæ à principio supra Altare, ita ut in ultimo versu extinguatur ultima candela: similiter extinguuntur lampades & luminaria per Ecclesiam. Cùm repetitur Aña. **Tráditor**, accipitur suprema candela ex candelabro, & absconditur sub Altari in cornu Epistolæ. Repetita Antiphona post Benedictus, dicitur ℣. **Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem.** Secunda nocte additur, **Mortem autem crucis.** Tertia nocte additur, **Propter quod & Deus exaltávit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen.**

Ita fit dicitur etiam per omnes Horas diei.

Cùm incipitur ℣. **Christus factus est.** omnes genuflectunt, & eo finito, dicitur **P**ater **noster.** totum sub silentio. Posteà Psalmus. **M**iserére **mei. 134.** aliquantulùm altiùs; quo finito, sine Oremus, dicitur simili voce,

Oratio.

Respice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subire torméntum, sed Qui tecum, dicitur sub silentio.

Finita Oratione fit fragor & strepitus aliquantulùm: mox profertur candela accensa de sub Altari, & omnes surgunt, & cum silentio discedunt.

AD PRIMAM.

Dictis secretò, Pater noster. Ave María. & Credo. absolutè inchoatur à Psalmis consuetis, qui sunt ut in Festis. Psalmus 53.

Deus in nómine tuo salvum me fac, * & in virtúte tua júdica me.

Deus exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.

Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, & fortes quæsiérunt ánimam meam: & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.

Ecce

Ecce enim Deus adjuvat me: * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis: * & in veritáte tua dispérde illos.
Voluntáriè sacrificábo tibi, * & confitébor nómini tuo Dómine, quóniam bonum est.
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * & super inimícos meos despéxit óculus meus.

Psalmus 118.

BEáti immaculáti in via: * qui ámbulant in lege Dómini.
Beáti qui scrutántur testimónia ejus: * in toto corde exquírunt eum.
Non enim qui operántur iniquitátem: * in viis ejus ambulavérunt.
Tu mandásti * mandáta tua custodíri nimis.
Utinam dirigántur viæ meæ, * ad custodiéndas justificatiónes tuas.
Tunc non confúndar, * cùm perspéxero in ómnibus mandátis tuis.
Confitébor tibi in directióne cordis: * in eo quòd dídici judícia justítiæ tuæ.

Justificatiónes tuas custódiam : * non me derelínquas usquequáque.
In quo córrigit adolescéntior viam suam : * in custodiéndo sermónes tuos.
In toto corde meo exquisívi te : * ne repéllas me à mandátis tuis.
In corde meo abscóndi elóquia tua : * ut non peccem tibi.
Benedíctus es Dómine : * doce me justificatiónes tuas.
In lábiis meis, * pronuntiávi ómnia judícia oris tui.
In via testimoniórum tuórum delectátus sum, * sicut in ómnibus divítiis.
In mandátis tuis exercébor : * & considerábo vias tuas.
In justificatiónibus tuis meditábor : * non obliviscar sermónes tuos.
Retríbue servo tuo, vivífica me : * & custódiam sermónes tuos.
Revéla óculos meos : * & considerábo mirabília de lege tua.
Incola ego sum in terra : * non abscóndas à me mandáta tua.
Con-

Concupívit ánima mea desiderá-re justificatiónes tuas, * in omni témpore.

Increpásti supérbos : * maledícti qui declínant à mandátis tuis.

Aufer à me oppróbrium & contémptum : * quia testimónia tua exquisívi.

Etenim sedérunt príncipes, & advérsum me loquebántur : * servus autem tuus exercebátur in justificatiónibus tuis.

Nam & testimónia tua meditátio mea est : * & consílium meum justificatiónes tuæ.

Adhæsit paviménto ánima mea : * vivífica me secúndum verbum tuum.

Vias meas enuntiávi, & exaudísti me ; * doce me justificatiónes tuas.

Viam justificatiónum tuárum instrue me : * & exercébor in mirabílibus tuis.

Dormitávit ánima mea præ tædio : * confírma me in verbis tuis.

Viam iniquitátis ámove à me : * & de lege tua miserére mei.

Viam veritátis elégi: * judícia tua non sum oblítus.
Adhæsi testimóniis tuis Dómine: * noli me confúndere.
Viam mandatórum tuórum cucúrri, * cùm dilatásti cor meum.
Deinde dicitur flexis genibus;
℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. & dicitur secretò, Pater noster.
Posteà Psal. Miserére. 134. aliquantulùm altiùs; quo finito sine Orémus, dicitur simili voce, Oratio.
Réspice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. sed Qui tecum. dicitur sub silentio.
In hoc triduo non annuntiatur aliquid de Martyrologio, nec dicitur Pretiósa.
AD TERTIAM.
Dictis secretò, Pater noster. Ave María. absolutè incipiatur à Psalmis consuetis.

Psalmus.

LEgem pone mihi Domine viam justificatiónum tuárum : * & exquíram eam semper.

Da mihi intelléctum, & scrutábor legem tuam : * & custódiam illam in toto corde meo.

Deduc me in sémitam mandatórum tuórum: * quia ipsam vólui.

Inclína cor meum in testimónia tua, * & non in avarítiam.

Avérte óculos meos ne vídeant vanitátem : * in via tua vivífica me.

Státue servo tuo elóquium tuum, * in timóre tuo.

Amputa oppróbrium meum, quod suspicátus sum: * quia judícia tua jucúnda.

Ecce concupívi mandáta tua : * in æquitáte tua vivífica me.

Et véniat super me misericórdia tua Dómine : * salutáre tuum secúndùm elóquium tuum.

Et respondébo exprobrántibus mihi verbum : * quia sperávi in sermónibus tuis.

Et ne áuferas de ore meo verbum veritátis usquequáque: * quia in judíciis tuis supersperávi.
Et custódiam legem tuam semper, * in sæculum, & in sæculum sæculi.
Et ambulábam in latitúdine: * quia mandáta tua exquisívi.
Et loquébar in testimóniis tuis in conspéctu regum: * & non confundébar.
Et meditábar in mandátis tuis, * quæ diléxi.
Et levávi manus meas ad mandáta tua, quæ diléxi: * & exercébar in justificatiónibus tuis.
Memor esto verbi tui servo tuo, * in quo mihi spem dedísti.
Hæc me consoláta est in humilitáte mea: * quia elóquium tuum vivificávit me.
Supérbi iniquè agébant usquequáque: * à lege autem tua non declinávi.
Memor fui judiciórum tuórum à sæculo, Dómine: * & consolátus sum.

Deféctio ténuit me, * pro peccatóribus derelinquéntibus legem tuam.

Cantábiles mihi erant justificatiónes tuæ: * in loco peregrinatiónis meæ.

Memor fui nocte nóminis tui Dómine: * & custodívi legem tuam.

Hæc facta est mihi: * quia justificatiónes tuas exquisívi.

Pórtio mea Dómine, * dixi, custodíre legem tuam.

Deprecátus sum fáciem tuam in toto corde meo: * miserére mei secúndum elóquium tuum.

Cogitávi vias meas: * & convérti pedes meos in testimónia tua.

Parátus sum, & non sum turbátus: * ut custódiam mandáta tua.

Funes peccatórum circumpléxi sunt me: * & legem tuam non sum oblítus.

Média nocte surgébam ad confiténdum tibi, * super judícia justificatiónis tuæ.

Párticeps ego sum ómnium timéntium te, * & custodiéntium mandáta tua.
Misericórdia tua Dómine plena est terra: * justificatiónes tuas doce me.
BOnitátem fecísti cum servo tuo Dómine, * secúndum verbum tuum.
Bonitátem, & disciplínam, & sciéntiam doce me: * quia mandátis tuis crédidi.
Priúsquam humiliárer, ego deliqui: * proptéreà elóquium tuum custodívi.
Bonus es tu: * & in bonitáte tua doce me justificatiónes tuas.
Multiplicáta est super me iníquitas superbórum: * ego autem in toto corde meo scrutábor mandáta tua.
Coagulátum est sicut lac cor eórum: * ego verò legem tuam meditátus sum.
Bonum mihi quia humiliásti me: * ut discam justificatiónes tuas.
Bonum mihi lex oris tui, * super míllia auri & argénti.

Ma-

Manus tuæ fecérunt me, & plasmavérunt me: * da mihi intelléctum, & discam mandáta tua.
Qui timent te, vidébunt me, & lætabúntur: * quia in verba tua supersperávi.
Cognóvi Dómine, quia æquitas judícia tua: * & in veritáte tua humiliásti me.
Fiat misericórdia tua, ut consolétur me, * secúndum elóquium tuum servo tuo.
Véniant mihi miseratiónes tuæ, & vivam: * quia lex tua meditátio mea est.
Confundántur supérbi, quia injústè iniquitátem fecérunt in me: * ego autem exercébor in mandátis tuis.
Convertántur mihi timéntes te: * & qui novérunt testimónia tua.
Fiat cor meum immaculátum in justificatiónibus tuis, * ut non confúndar.
Deinde dicitur flexis genibus; ℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. &

dicitur secretò, Pater noster. Posteà Psal. Miserére. 134. aliquantulùm altiùs; quo finitò, sine Orémus, dicitur simili voce, Oratio,

Respice, quǽsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. sed Qui tecum. dicitur sub silentio.

AD SEXTAM.

Dictis secretò, Pater noster. Ave María. absolutè inchoatur à Psalmis consuetis. Psalmus 118.

Defécit in salutáre tuum ánima mea: * & in verbum tuum supersperávi.

Defecérunt óculi mei in elóquium tuum, * dicéntes: Quando consoláberis me?

Quia factus sum sicut uter in pruína: * justificatiónes tuas non sum oblítus.

Quot sunt dies servi tui: * quando fácies de persequéntibus me judícium?

Nar-

Narravérunt mihi iníqui fabulatiónes: * sed non ut lex tua.
Omnia mandáta tua véritas: * iníquè persecúti sunt me, ádjuva me.
Pauló minùs consummavérunt me in terra: * ego autem non derelíqui mandáta tua.
Secúndùm misericórdiam tuam vivífica me: * & custódiam testimónia oris tui.
In ætérnum Dómine, * verbum tuum pérmanet in cœlo.
In generatiónem & generatiónem véritas tua: * fundásti terram, & pérmanet.
Ordinatióne tua persevérat dies: * quóniam ómnia sérviunt tibi.
Nisi quòd lex tua meditátio mea est: * tunc fortè periíssem in humilitáte mea.
In ætérnum non oblivíscar justificatiónes tuas; * quia in ipsis vivificásti me.
Tuus sum ego, salvum me fac: * quóniam justificatiónes tuas exquisívi.

Me expectavérunt peccatóres, ut pérderent me: * testimónia tua intelléxi.
Omnis consummatiónis vidi finem: * latum mandátum tuum nimis.
QUómodo diléxi legem tuam Dómine? * tota die meditátio mea est.
Super inimícos meos prudéntem me fecísti mandáto tuo: * quia in ætérnum mihi est.
Super omnes docéntes me intelléxi: * quia testimónia tua meditátio mea est.
Super senes intelléxi: * quia mandáta tua quæsívi.
Ab omni via mala prohíbui pedes meos: * ut custódiam verba tua.
A judíciis tuis non declinávi: * quia tu legem posuísti mihi.
Quàm dúlcia fáucibus meis elóquia tua; * super mel ori meo!
A mandátis tuis intelléxi: * proptéreà odívi omnem viam iniquitátis.
Lucérna pédibus meis verbum tuum: * & lumen sémitis meis.

Jurá-

Jurávi, & ſtátui * cuſtodíre judícia juſtítiæ tuæ.

Humiliátus ſum uſquequáque Dómine : * vivífica me ſecúndùm verbum tuum.

Voluntária oris mei beneplácita fac Dómine : * & judícia tua doce me.

Anima mea in mánibus meis ſemper : * & legem tuam non ſum oblítus.

Poſuérunt peccatóres láqueum mihi : * & de mandátis tuis non errávi.

Hæreditáte acquisívi teſtimónia tua in ætérnum : * quia exultátio cordis mei ſunt.

Inclinávi cor meum ad faciéndas juſtificatiónes tuas in ætérnum, * propter retributiónem.

INíquos ódio hábui : * & legem tuam diléxi.

Adjútor & ſuſcéptor meus es tu : * & in verbum tuum ſuperſperávi.

Declináte à me malígni : * & ſcrutábor mandáta Dei mei.

Súſcipe me ſecúndùm elóquium tuum, & vivam : * & non confúndas me ab expectatióne mea.

Adju-

Adjuva me, & salvus ero: * & meditábor in justificatiónibus tuis semper.
Sprevísti omnes discedéntes à judíciis tuis: * quia injústa cogitátio eórum.
Prævaricántes reputávi omnes peccatóres terræ: * ideò diléxi testimónia tua.
Confige timóre tuo carnes meas: * à judíciis enim tuis tímui.
Feci judícium & justítiam: * non tradas me calumniántibus me.
Súscipe servum tuum in bonum: * non calumniéntur me supérbi.
Oculi mei defecérunt in salutáre tuum, * & in elóquium justítiæ tuæ.
Fac cum servo tuo secúndùm misericórdiam tuam: * & justificatiónes tuas doce me.
Servus tuus sum ego: * da mihi intelléctum, ut sciam testimónia tua.
Tempus faciéndi Dómine; * dissipavérunt legem tuam.
Ideò diléxi mandáta tua, * super aurum & topázion.

Pro-

Proptéreà ad ómnia mandáta tua dirigébar: * omnem viam iníquam ódio hábui.
Deinde dicitur flexis genibus, ℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. & dicitur secretò, Pater noster.
Posteà Psal. Miserére. 134 aliquantulùm altiùs; quo finito, sine Oremus, dicitur simili voce, Oratio.
RÉspice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. sed Qui tecum. dicitur sub silentio.
AD NONAM.
Dictis secretò, Pater noster. Ave María. absolutè inchoatur à Psalmis consuetis. Psalmus.
MIrabília testimónia tua: * ídeò scrutáta est ea ánima mea.
Declarátio sermónum tuórum illúminat: * & intelléctum dat párvulis.

Os meum apérui, & attráxi spíritum : * quia mandáta tua desiderábam.
Aspice in me, & miserére mei, * secúndum judícium diligéntium nomen tuum.
Gressus meos dirige secúndum elóquium tuum : * & non dominétur mei omnis injustítia.
Rédime me à calúmniis hóminum : * ut custódiam mandáta tua.
Fáciem tuam illúmina super servum tuum : * & doce me justificatiónes tuas.
Exitus aquárum deduxérunt óculi mei : * quia non custodiérunt legem tuam.
Justus es Dómine : * & rectum judícium tuum.
Mandásti justítiam testimónia tua : * & veritátem tuam nimis.
Tabéscere me fecit zelus meus : * quia oblíti sunt verba tua inimíci mei.
Ignítum elóquium tuum veheménter : * & servus tuus diléxit illud.
Adolescéntulus sum ego, & con-

tém-

témptus: * justificatiónes tuas non sum oblítus.
Justítia tua, justítia in ætérnum: * & lex tua véritas.
Tribulátio & angústia invenérunt me: * mandáta tua meditátio mea est.
Æquitas testimónia tua in ætérnum: * intelléctum da mihi, & vivam.

Clamávi in toto corde meo, exáudi me Dómine: * justificatiónes tuas requíram.
Clamávi ad te, salvum me fac: * ut custódiam mandáta tua.
Prævéni in maturitáte, & clamávi: * quia in verba tua supersperávi.
Prævenérunt óculi mei ad te dilúculo: * ut meditárer elóquia tua.
Vocem meam audi secúndùm misericórdiam tuam Dómine: * & secúndùm judícium tuum vivífica me.
Appropinquavérunt persequéntes me iniquitáti, * à lege autem tua longè facti sunt.

Propè es tu Dómine, * & omnes viæ tuæ véritas.
Inítio cognóvi de teſtimóniis tuis; * quia in ætérnum fundáſti ea.
Vide humilitátem meam, & éripe me: * quia legem tuam non ſum oblítus.
Júdica judícium meum, & rédime me: * propter elóquium tuum vivífica me.
Longè à peccatóribus ſalus: * quia juſtificatiónes tuas non exquiſiérunt.
Miſericórdiæ tuæ multæ Dómine: * ſecúndùm judícium tuum vivífica me.
Multi qui perſequúntur me, & tribulant me, * à teſtimóniis tuis non declinávi.
Vidi prævaricántes, & tabeſcébam: * quia elóquia tua non cuſtodiérunt.
Vide quóniam mandáta tua diléxi Dómine: * in miſericórdia tua vivífica me.
Princípium verbórum tuórum véritas; * in ætérnum ómnia judícia juſtítiæ tuæ.

Prín-

PRincipes persecúti sunt me gratis: * & à verbis tuis formidávit cor meum.

Lætábor ego super elóquia tua: * sicut qui invénit spólia multa.

Iniquitátem ódio hábui, & abominátus sum: * legem autem tuam diléxi.

Sépties in die laudem dixi tibi, * super judícia justítiæ tuæ.

Pax multa diligéntibus legem tuam: * & non est illis scándalum.

Expectábam salutáre tuum Dómine: * & mandáta tua diléxi.

Custodívit ánima mea testimónia tua: * & diléxit ea veheménter.

Servávi mandáta tua, & testimónia tua: * quia omnes viæ meæ in conspéctu tuo.

Appropínquet deprecátio mea in conspéctu tuo Dómine: * juxta elóquium tuum da mihi intelléctum.

Intret postulátio mea in conspéctu tuo: * secúndùm elóquium tuum éripe me.

Eructábunt lábia mea hymnum, * cùm docúeris me justificatiónes tuàs.

Pronuntiábit lingua mea elóquium tuum: * quia ómnia mandáta tua æquitas.
Fiat manus tua, ut salvet me: * quóniam mandáta tua elégi.
Concupívi salutáre tuum, Dómine: * & lex tua meditátio mea est.
Vivet ánima mea, & laudábit te: * & judícia tua adjuvábunt me.
Errávi, sicut ovis quæ périit: * quære servum tuum, quia mandáta tua non sum oblítus.
Deinde dicitur flexis genibus;
℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. & dicitur secretò, Pater noster.
Posteà Psalmus. Miserére. 134. aliquantulùm altiùs; quo finito, sine Oremus, dicitur simili voce;
Oratio.
RΕspice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. sed Qui tecum. dicitur sub silentio.
AD

AD MISSAM.

Statio ad sanctum Joannem in Laterano.

Introitus. Gal. 6.

NOs autem gloriári opórtet in Cruce Dómini nostri Jesu Christi: in quo est salus, vita, & resurréctio nostra: per quem salváti & liberáti sumus. Psalmus 66. Deus misereátur nostri, & benedícat nobis, illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostri. Nos autem.

Dicitur Glória in excélsis. & tunc pulsantur campanæ, & deinceps non ampliùs usque ad Sabbatum sanctum.

GLória in excélsis Deo. Et in terra pax homínibus bonæ voluntátis. Laudámus te. Benedícimus te. Adorámus te. Glorificámus te. Grátias ágimus tibi propter magnam glóriam tuam. Dómine Deus Rex cœléstis, Deus Pater omnípotens. Dómine Fili unigénite Jesu Christe. Dómine Deus, Agnus Dei, Fílius Patris. Qui tollis peccáta mundi,

 mi-

miserére nobis. Qui tollis peccáta mundi, súscipe deprecatiónem nostram. Qui sedes ad déxteram Patris, miserére nobis. Quóniam tu solus sanctus. Tu solus Dóminus. Tu solus Altíssimus, Jesu Christe. Cum sancto Spíritu in glória Dei Patris, Amen.

Oratio.

DEus, à quo & Judas reátus sui pœnam, & confessiónis suæ latro præmium sumpsit; concéde nobis tuæ propitiatiónis efféctum; ut, sicut in passióne sua Jesus Christus Dóminus noster divérsa utrísque íntulit stipéndia meritórum; ita nobis, abláto vetustátis erróre, resurrectiónis suæ grátiam largiátur. Qui tecum vivit & regnat.

Et hæc Oratio tantùm dicitur.

Léctio Epístolæ beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

1. Cor. 11. d

FRatres, Conveniéntibus vobis in unum, jam non est Domínicam cœnam manducáre. Unus-

Unusquisque enim suam cœnam præsúmit ad manducándum. Et álius quidem ésurit, álius autem ébrius est. Numquid domos non habétis ad manducándum & bibéndum? aut Ecclésiam Dei contémnitis, & confúnditis eos, qui non habent? Quid dicam vobis? Laudo vos? in hoc non laudo. Ego enim accépi à Dómino quod & trádidi vobis, quóniam Dóminus Jesus, in qua nocte tradebátur, accépit panem, & grátias agens fregit, & dixit: Accípite, & manducáte: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradétur: hoc fácite in meam commemoratiónem. Simíliter & cálicem, postquam cœnávit, dicens: Hic calix novum testaméntum est in meo sánguine. Hoc fácite, quotiescúmque bibétis, in meam commemoratiónem: Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc, & cálicem bibétis, mortem Dómini annuntiábitis donec véniat. Itáque quicúmque manducáverit panem hunc,

vel bíberit cálicem Dómini indígnè, reus erit córporis & sánguinis Dómini. Probet autem seípsum homo: & sic de pane illo edat, & de cálice bibat. Qui enim mandúcat & bibit indígnè, judícium sibi mandúcat, & bibit: non dijúdicans corpus Dómini. Ideò inter vos multi infirmi & imbecílles, & dórmiunt multi. Quòd si nosmetípsos dijudicarémus, non útique judicarémur. Dum judicámur autem, à Dómino corrípimur: ut non cum hoc mundo damnémur.

Graduale. Phil. 2. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.

℣. Propter quod & Deus exaltávit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen.

Sequéntia sancti Euangélii secúndùm Joánnem.

Cap. 13.

Ante diem festum Paschæ, sciens Jesus quia venit hora ejus ut tránseat ex hoc mundo ad Patrem; cùm dilexísset suos, qui

erant in mundo, in finem diléxit eos. Et cœna facta, cùm diábolus jam misísset in cor ut tráderet eum Judas Simónis Iscariótæ: sciens quia ómnia dedit ei Pater in manus, & quia à Deo exívit, & ad Deum vadit: surgit à cœna, & ponit vestiménta sua: & cùm accepísset línteum, præcínxit se. Deínde mittit aquam in pelvim, & cœpit laváre pedes discipulórum, & extérgere línteo, quo erat præcínctus. Venit ergo ad Simónem Petrum. Et dicit ei Petrus: Dómine, tu mihi lavas pedes? Respóndit Jesus, & dixit ei: Quod ego fácio, tu nescis modò, scies autem pósteà. Dicit ei Petrus: Non lavábis mihi pedes in ætérnum. Respóndit ei Jesus: Si non lávero te, non habébis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Dómine, non tantùm pedes meos, sed & manus, & caput. Dicit ei Jesus: Qui lotus est, non índiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes.

Sciébat enim quiſnam eſſet qui tráderet eum : proptéreà dixit : Non eſtis mundi omnes . Poſtquam ergo lavit pedes eórum , & accépit veſtiménta ſua , cùm recubuíſſet íterùm , dixit eis : Scitis quid fécerim vobis ? Vos vocátis me Magíſter , & Dómine : & benè dícitis : Sum étenim . Si ergo ego lavi pedes veſtros , Dóminus , & Magíſter : & vos debétis alter altérius laváre pedes . Exémplum enim dedi vobis ; ut , quemádmodum ego feci vobis, ita & vos faciátis.

Credo in unum Deum , *Patrem* omnipoténtem , factórem cœli & terræ , viſibílium ómnium , & inviſibílium . Et in unum Dóminum Jeſum Chriſtum , Fílium Dei unigénitum . Et ex Patre natum ante ómnia ſæcula . Deum de Deo , lumen de lúmine , Deum verum de Deo vero . Génitum , non factum , conſubſtantiálem Patri : per quem ómnia facta ſunt . Qui propter nos hómines , & propter noſtram ſalútem deſcéndit

de

de cœlis. (Hìc genuflectitur.) Et incarnátus est de Spíritu sancto ex María vírgine: Et homo factus est. Crucifixus étiam pro nobis: sub Póntio Piláto passus, & sepúltus est. Et resurréxit tértia die, secúndùm Scriptúras. Et ascéndit in cœlum: sedet ad déxteram Patris. Et iterùm ventúrus est cum glória, judicáre vivos & mórtuos, cujus regni non erit finis. Et in Spíritum sanctum, Dóminum & vivificántem: qui ex Patre Filióque procédit. Qui cum Patre & Fílio simul adorátur, & conglorificátur: qui locútus est per Prophétas. Et unam sanctam Cathólicam & Apostólicam Ecclésiam. Confíteor unum baptísma in remissiónem peccatórum. Et expécto resurrectiónem mortuórum. Et vitam ventúri sæculi. Amen.

Offertorium. Psalm. 117. Déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltávit me, non móriar, sed vivam, & narrábo ópera Dómini.

Secreta.

IPse tibi, quæsumus Dómine sancte, Pater omnipotens, ætérne Deus, sacrificium nostrum reddat accéptum, qui discípulis suis in sui commemoratiónem hoc fieri hodiérna traditióne monstrávit, Jesus Christus Fílius tuus Dóminus noster: Qui tecum vivit & regnat.

Præfatio de Cruce.

VEré dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper, & ubíque grátias ágere: Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus. Qui salútem humáni géneris in ligno Crucis constituísti: ut unde mors oriebátur, inde vita resúrgeret: & qui in ligno vincébat, in ligno quoque vincerétur: per Christum Dóminum nostrum. Per quem majestátem tuam laudant Angeli, adórant Dominatiónes, tremunt Potestátes. Cœli, cœlorúmque virtútes, ac beáta Séraphim, sócia exultatióne concélebrant. Cum qui-

quibus & nostras voces, ut admítti júbeas deprecámur, súpplici confessióne dicéntes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. Pleni sunt cœli & terra glória tua, Hosánna in excélsis. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis. Infra actionem.

Communicántes, & diem sacratíssimum celebrántes, quo Dóminus noster Jesus Christus pro nobis est tráditus: sed & memóriam venerántes, in primis gloriósæ semper vírginis Maríæ, Genitrícis ejúsdem Dei & Dómini nostri Jesu Christi: sed & beatórum Apostolórum ac Mártyrum tuórum, Petri & Pauli, Andréæ, Jacóbi, Joánnis, Thomæ, Jacóbi, Philíppi, Bartholomæi, Matthæi, Simónis & Thaddæi: Lini, Cleti, Cleméntis, Xysti, Cornélii, Cypriáni, Lauréntii, Chrysógoni, Joánnis & Pauli, Cosmæ & Damiáni, & ómnium Sanctórum tuórum: quorum méritis

precibúsque concédas, ut in ómnibus protectiónis tuæ muniámur auxílio. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Sequitur.

HAnc ígitur oblatiónem servitútis nostræ, sed & cunctæ famíliæ tuæ, quam tibi offérimus ob diem, in qua Dóminus noster Jesus Christus trádidit discípulis suis córporis & sánguinis sui mystéria celebránda, quæsumus, Dómine, ut placátus accípias: diésque nostros in tua pace dispónas: atque ab ætérna damnatióne nos éripi, & in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

QUam oblatiónem tu Deus in ómnibus, quæsumus, bene ✠ díctam, adscrí ✠ ptam, ra ✠ tam, rationábilem, acceptabiléinque fácere dignéris: ut nobis Cor ✠ pus, & San ✠ guis fiat dilectíssimi Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi.

Qui

QUi pridie, quàm pro nostra omniúmque salúte paterétur, hoc est, hódie, accépit panem, & reliqua, ut in Canone, Agnus Dei, dicitur de more, sed pax non datur. Dicuntur tamen tres consuetæ Orationes ante Communionem.

¶ Hodie Sacerdos consecrat duas Hostias, quarum unam sumit, alteram reservat pro die sequenti, in quo non conficitur Sacramentum: reservat etiam aliquas particulas consecratas, si opus fuerit pro infirmis: Sanguinem verò totum sumit: & ante ablutionem digitorum ponit Hostiam reservatam in alio Calice, quam Diaconus palla & patena cooperit, & desuper velum expandit, & in medio altaris collocat. Deinde fit Communio, & completur Missa. Sacerdos autem genuflectit, quandocumque accedit, vel recedit à medio Altaris, vel transit ante Sacramentum in Calice reservatum: & cùm dicere debet,

Dóminus vobiscum, non vertit se ad populum in medio Altaris, ne terga vertat Sacramento, sed à latere Euangelii: & in fine ibidem dat benedictionem, & non perficit circulum.

Communio. Jo. 13. **Dóminus Jesus postquam cœnávit cum discípulis suis, lavit pedes eórum, & ait illis: Scitis quid fécerim vobis ego Dóminus & Magíster? exémplum dedi vobis, ut & vos ita faciátis.**

Postcommunio.

Refécti vitálibus aliméntis, quæsumus Dómine Deus noster: ut quod témpore nostræ mortalitátis exéquimur, immortalitátis tuæ múnere consequámur. Per Dóminum nostrum.

Dicitur, **Ite missa est.** & datur benedictio, & legitur Euangelium Sancti Joannis; in cujus initio Sacerdos non signat Altare, sed seipsum tantùm.

¶ Hodie paretur locus aptus in aliqua Capella Ecclesiæ, vel Altari, & decenter, quoad fieri potest, orne-

ornetur cum velis & luminibus ubi Calix cum Hostia ut suprà reservata, reponatur. Finita autem Missa, accenduntur intorticia, & fit Processio more solito, alio tamen Subdiacono parato Crucem ferente. Celebrans indutus pluviali albo, stans ante Altare, imponit incensum in duobus thuribulis absque benedictione; deinde in medio genuflexus, cum altero incensat ter Sacramentum; & accepto Calice cum Sacramento de manu Diaconi stantis, & cooperto extremitatibus veli, quo ejus humeri teguntur, procedit medius inter eumdem Diaconum à dextris, & Subdiaconum à sinistris sub baldachino, duobus Acolythis Sacramentum continuè incensantibus usque ad locum præparatum, ubi pro crastino servandum est. Intereà dum fit Processio cantatur Hymnus.

Pange lingua gloriósi
Córporis mystérium,
Sanguinísque pretiósi,

Quem

Quem in mundi prétium
Fructus ventris generósi
Rex effúdit Géntium.
Nobis datus, nobis natus
Ex intácta Vírgine,
Et in mundo conversátus,
Sparso verbi sémine,
Sui moras incolátus
Miro clausit órdine.
In suprémæ nocte cœnæ
Recúmbens cum frátribus,
Observáta lege plenè
Cibis in legálibus,
Cibum turbæ duodénæ
Se dat suis mánibus.
Verbum caro, panem verum
Verbo carnem éfficit:
Fitque sanguis Christi merum,
Et si sensus déficit:
Ad firmándum cor sincérum
Sola fides súfficit.
Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cérnui:
Et antíquum documéntum
Novo cedat rítui:
Præstet fides suppleméntum
Sénsuum deféctui.

Genitóri, Genitóque
  Laus & jubilátio,
  Salus, honor, virtus quoque
  Sit & benedíctio:
  Procedénti ab utróque
  Compar sit laudátio. Amen.

Cùm autem ventum fuerit ad locum paratum, Diaconus genuflexus à Sacerdote stante accipit Calicem cum Sacramento, & ponit illum primò super Altare, ubi à Sacerdote genuflexo incensatur, ut suprà: deinde reponit in capsula. Posteà in Choro dicuntur Vesperæ sine cantu.

AD VESPERAS.

Vesperæ, dictis secretò, Pater noster, Ave María, inchoantur absolutè à prima Antiphona sine cantu.

Aña. Cálicem salutáris accípiam, & nomen Dómini invocábo.

Psalmus. 115.

CRédidi, propter quod locútus sum: * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo: * Omnis homo mendax.

Quid

Quid retríbuam Dómino, * pro ómnibus quæ retríbuit mihi?
Cálicem salutáris accípiam: * & nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus: * pretiósa in conspéctu Dómini mors sanctórum ejus.
O Dómine, quia ego servus tuus: * ego servus tuus, & filius ancíllæ tuæ.
Dirupísti víncula mea: * tibi sacrificábo hóstiam laudis, & nomen Dómini invocábo.
Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus: * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.
Aña. Cálicem salutáris accípiam, & nomen Dómini invocábo.
Aña. Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: dum loquébar illis, impugnábant me gratis.
Psalmus 119.
AD Dóminum cùm tribulárer clamávi: * & exaudívit me.
Dómine líbera ánimam meam à lá-

lábiis iníquis, * & à lingua dolóſa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolóſam?

Sagittæ poténtis acútæ, * cum carbónibus deſolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus eſt: habitávi cum habitántibus Cedar: * multùm íncola fuit ánima mea.

Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: * cùm loquébar illis, impugnábant me gratis.

Aña. Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus: dum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Aña. Ab homínibus iníquis líbera me Dómine.

Pſalmus 139.

Eripe me Dómine ab hómine malo: * à viro iníquo éripe me.

Qui cogitavérunt iniquitátes in corde: * tota die conſtituébant prælia.

Acuérunt linguas ſuas ſicut ſerpéntis: * venénum áſpidum ſub lábiis eórum:

Cu-

Custódi me Dómine de manu peccatóris: * & ab homínibus iníquis éripe me.
Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: * abscondérunt supérbi láqueum mihi.
Et funes extendérunt in láqueum: * juxta iter scándalum posuérunt mihi.
Dixi Dómino: Deus meus es tu: * exáudi Dómine vocem deprecatiónis meæ.
Dómine, Dómine virtus salútis meæ: * obumbrásti super caput meum in die belli.
Ne tradas me Dómine à desidério meo peccatóri: * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne forté exalténtur.
Caput circúitus eórum: * labor labiórum ipsórum opériet eos.
Cadent super eos carbónes, in ignem dejícies eos: * in misériis non subsístent.
Vir linguósus non dirigétur in terra: * virum injústum mala cápient in intéritu.

Co-

Cognóvi quia fáciet Dóminus judícium ínopis, * & vindíctam páuperum.
Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo: * & habitábunt recti cum vultu tuo.
Aña. Ab homínibus iníquis líbera me Dómine. Aña. Custódi me à láqueo, quem statuérunt mihi, & à scándalis operántium iniquitátem.

Psalmus 140.

DOmine, clamávi ad te, exáudi me: * inténde voci meæ cum clamávero ad te.
Dirigátur orátio mea sicut incénsum in conspéctu tuo: * elevátio mánuum meárum sacrifícium vespertínum.
Pone Dómine custódiam ori meo: * & óstium circumstántiæ lábiis meis.
Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.
Cum homínibus operántibus iniquitátem, * & non communicábo cum eléctis eórum.

Cor-

Corrípiet me justus in misericórdia, & increpábit me: * óleum autem peccatóris non impínguet caput meum.
Quóniam adhuc & orátio mea in beneplácitis eórum: * absórpti sunt juncti petræ júdices eórum.
Audient verba mea quóniam potuérunt: * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.
Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum: * quia ad te Dómine, Dómine óculi mei: in te sperávi, non áuferas ánimam meam.
Custódi me à láqueo, quem statuérunt mihi: * & à scándalis operántium iniquitátem.
Cadent in retiáculo ejus peccatóres: * singuláriter sum ego donec tránseam.
Aña. Custódi me à láqueo, quem statuérunt mihi, & à scándalis operántium iniquitátem.
Aña. Considerábam ad déxteram, & vidébam, & non erat qui cognósceret me.

Psal-

Psalmus 141.

VOce mea ad Dóminum clamávi: * voce mea ad Dóminum deprecátus sum:

Effúndo in conspéctu ejus oratiónem meam, * & tribulatiónem meam ante ipsum pronúntio.

In deficiéndo ex me spíritum meum, * & tu cognovísti sémitas meas.

In via hac qua ambulábam, * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad déxteram, & vidébam: * & non erat qui cognósceret me.

Périit fuga à me, * & non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te, Dómine, * dixi: Tu es spes mea, pórtio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatiónem meam: * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me à persequéntibus me: * quia confortáti sunt super me.

Educ de custódia ánimam meam ad confiténdum nómini tuo: * me expéctant justi, donec retríbuas mihi.

Aña.

Aña. Confiderábam ad déxteram, & vidébam, & non erat qui cognófceret me.

Capitulum, Hymnus, & ℣. non dicuntur in hoc triduo.

Ad Magnificat, Antiphona.
Cœnántibus autem illis, accépit Jefus panem, & benedíxit, ac fregit, dedítque difcípulis fuis.

Canticum B. M. V. Luc. 1. e

MAgníficat * ánima mea Dóminum:
Et exultávit fpíritus meus * in Deo falutári meo.
Quia refpéxit humilitátem ancíllæ fuæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.
Quia fecit mihi magna, qui potens eft: * & fanctum nomen ejus.
Et mifericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.
Fecit poténtiam in bráchio fuo: * difpérfit fupérbos mente cordis fui.
Depófuit poténtes de fede, * & exaltávit húmiles.
Efuriéntes implévit bonis: * & dívites dimífit inánes.

Sufcé-

Suscépit Israel púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.

Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, & sémini ejus in sæcula.

Aña. Cœnántibus autem illis, accépit Jesus panem, & benedíxit, & fregit, dedítque discípulis suis.

Deinde dicitur flexis genibus

℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. & dicitur secretò, Pater noster.

Posteà Psal. Miserére. 134. aliquantulùm altiùs; quo finito, sine Oremus, dicitur simili voce, Oratio.

Réspice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam; pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum, sed Qui tecum. dicitur sub silentio.

¶ Post Vesperas Sacerdos cum ministris denudet Altaria, legendo Antiphonam. Divisérunt sibi vestiménta mea: & super vestem meam misérunt sortem.

Pſalmus 21.

DEus Deus meus, réſpice in me: quare me dereliquíſti? * longè à ſalúte mea verba delictórum meórum.

Deus meus clamábo per diem, & non exáudies: * & nocte, & non ad inſipiéntiam mihi.

Tu autem in ſancto hábitas, * Laus Iſrael.

In te ſperavérunt patres noſtri: * ſperavérunt, & liberáſti eos.

Ad te clamavérunt, & ſalvi facti ſunt: * in te ſperavérunt, & non ſunt confúſi.

Ego autem ſum vermis, & non homo: * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.

Omnes vidéntes me, deriſérunt me: * locúti ſunt lábiis, & movérunt caput.

Sperávit in Dño, erípiat eum: * ſalvum fáciat eum, quóniam vult eum.

Quóniam tu es, qui extraxíſti me de ventre: * ſpes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus ſum ex útero.

De

De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris à me.
Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.
Circumdedérunt me vítuli multi: * tauri pingues obsedérunt me.
Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens & rúgiens.
Sicut aqua effúsus sum: * & dispérsa sunt ómnia ossa mea.
Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.
Aruit tamquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit fáucibus meis: * & in púlverem mortis deduxísti me.
Quóniam circumdedérunt me canes multi: * concílium malignántium obsédit me.
Fodérunt manus meas & pedes meos: * dinumeravérunt ómnia ossa mea.
Ipsi verò consideravérunt & inspexérunt me: * divisérunt sibi vestiménta mea, & super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem Dómine ne elongáveris auxílium tuum à me : * ad defensiónem meam cónspice.
Erue à frámea Deus ánimam meam : * & de manu canis únicam meam.
Salva me ex ore leónis : * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.
Narrábo nomen tuum frátribus meis : * in médio Ecclésiæ laudábo te.
Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * univérsum semen Jacob glorificáte eum.
Tímeat eum omne semen Israel : * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem páuperis :
Nec avértit fáciem suam à me : * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.
Apud te laus mea in Ecclésia magna : * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.
Edent páuperes & saturabúntur : & laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in sæculum sæculi.

Re-

Reminiſcéntur, & convertćntur ad Dóminum * univérſi fines terræ.

Et adorábunt in cónſpéctu ejus * univérſæ famíliæ Géntium.

Quóniam Dómini eſt regnum: * & ipſe dominábitur Géntium.

Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ: * in conſpéctu ejus cadent omnes, qui deſcéndunt in terram.

Et ánima mea illi vivet: * & ſemen meum sérviet ipſi.

Annuntiábitur Dómino generátio ventúra: * & annuntiábunt cœli juſtítiam ejus, pópulo qui naſcétur, quem fecit Dóminus.

Antiphona. Diviſérunt ſibi veſtiménta mea: & ſuper veſtem meam miſérunt ſortem.

¶ Poſt denudationem Altarium, hora competenti facto ſigno cum tabula, conveniunt Clerici ad faciendum mandatum. Prælatus ſeu Superior, ſuper amictu & alba induitur ſtola & pluviali violaceo, & in loco ad id deputato,

ministrante Diacono (qui paratus cum Subdiacono, ut in Missa, paramentis albis, ei assistit) imponit incensum in thuribulo: deinde Diaconus librum Euangeliorum ante pectus tenens, genuflexus ante Superiorem, petit benedictionem: qua accepta, astantibus duobus Acolythis cum candelabris accensis, & Subdiacono librum tenente, signat librum, & incensat, & cantat, ut moris est, Euangelium.

Sequéntia sancti Euangélii secúndùm Joánnem.

Cap. 13.

Ante diem festum Paschæ, sciens Jesus quia venit hora ejus ut tránseat ex hoc mundo ad Patrem: cùm dilexísset suos, qui erant in mundo, in finem diléxit eos. Et cœna facta, cùm diábolus jam misisset in cor ut tráderet eum Judas Simónis Iscariótæ: sciens quia ómnia dedit ei Pater in manus, & quia à Deo exívit, & ad Deum vadit: surgit à cœna, & ponit

nit vestiménta sua: & cùm accepisset línteum, præcínxit se. Deínde mittit aquam in pelvim, & cœpit laváre pedes discipulórum, & extérgere línteo, quo erat præcínctus. Venit ergo ad Simónem Petrum. Et dicit ei Petrus: Dómine, tu mihi lavas pedes? Respóndit Jesus, & dixit ei: Quod ego fácio, tu nescis modò; scies autem pósteà. Dicit ei Petrus: Non lavábis mihi pedes in ætérnum! Respóndit ei Jesus: Si non lávero te, non habébis partem mecum. Dicit ei Simon Petrus: Dómine, non tantùm pedes meos, sed & manus, & caput. Dicit ei Jesus: Qui lotus est, non índiget nisi ut pedes lavet, sed est mundus totus. Et vos mundi estis, sed non omnes. Sciébat enim quisnam esset qui tráderet eum: proptéreà dixit: Non estis mundi omnes. Postquam ergo lavit pedes eórum, & accépit vestiménta sua, cùm recubuísset iterùm, dixit eis: Scitis quid fécerim vobis? Vos vocátis me Magí-

ſter, & Dómine: & benè dícitis: Sum étenim. Si ergo ego lavi pedes veſtros, Dóminus, & Magíſter: & vos debétis alter altérius laváre pedes. Exémplum enim dedi vobis, ut quemádmodum ego feci vobis, ita & vos faciátis.

Quo finito, Subdiaconus portat librum apertum oſculandum Superiori, & Diaconus eum de more incenſat. Poſteà Superior exuitur pluviali, & per Diaconum & Subdiaconum præcingitur linteo, & ſic præcinctus, aſſiſtentibus ſibi iiſdem Diacono & Subdiacono, accedit ad lotionem pedum: & per ordinem diſpoſitis iis qui lavandi ſunt, Clericis pelvim & aquam miniſtrantibus, Subdiacono ſingulorum pedem dexterum tenente, genufleċtens ſingulis, illorum pedem lavat, extergit, & oſculatur, Diacono præbente linteum ad abſtergendum. Et interim hæc ſubſcripta cantantur.

Antiphona. Joan. 13. Mandátum novum do vobis: ut diligátis ínvicem,

cem, ficut diléxi vos, dicit Dóminus.
Pfal. 118. Beáti immaculáti in via: qui ámbulant in lege Dómini.
Et repetitur immediatè Antiphona.
Mandátum novúm do vobis: ut diligátis ínvicem, ficut diléxi vos, dicit Dóminus. & fic aliæ Antiphonæ, quæ habent Pfalmus, vel Verfus, repetuntur. Et de quolibet Pfalmo dicitur tantùm primus Verfus.
Antiphona. Joann. 13. Poftquam furréxit Dóminus à cœna, mifit aquam in pelvim, & cœpit laváre pedes difcipulórum fuórum, hoc exémplum relíquit eis.
Pfalmus 47. Magnus Dóminus, & laudábilis nimis, in civitáte Dei noftri in monte fanćto ejus.
Ana. Joann. 13. Dóminus Jefus, poftquam cœnávit cum difcípulis fuis, lavit pedes eórum, & ait illis: Scitis quid fécerim vobis ego Dóminus & Magífter? Exémplum dedi vobis, ut & vos ita faciátis.
Pfal. 84. Benedixífti Dómine ter-

ram tuam : avertísti captivitátem Jacob.

Antiphona. Jo. 13. Dómine tu mihi lavas pedes? respóndit Jesus, & dixit ei : Si non lávero tibi pedes, non habébis partem mecum.

℣. Venit ergo ad Simónem Petrum, & dixit ei Petrus.

Et repetitur Aña. Dómine, tu mihi lavas pedes? respóndit Jesus, & dixit ei : Si non lávero tibi pedes, non habébis partem mecum.

℣. Quod ego fácio, tu nescis modò : scies autem pósteà.

Tertiò repetitur Antiphona. Dómine, tu mihi lavas pedes? respóndit Jesus, & dixit ei : Si non lávero tibi pedes, non habébis partem mecum. ℣. Si ego Dóminus & Magister vester lavi vobis pedes : quantò magis debétis alter altérius laváre pedes?

Psalmus 48. Audíte hæc omnes Gentes : áuribus percípite qui habitátis orbem.

Antiphona. Joan. 13. In hoc cognóscent omnes, quia discípuli mei

estis,

estis, si dilectiónem habuéritis ad ínvicem. ℣. Dixit Jesus discípulis suis.
Antiphona. 1. Cor. 13. Máneant in vobis fides, spes, cháritas, tria hæc: major autem horum est cháritas.
℣. Nunc autem manent fides, spes, cháritas, tria hæc: major horum est cháritas.
Antiphona. Benedícta sit sancta Trínitas, atque indivísa Unitas: confitébimur ei, quia fecit nobíscum misericórdiam suam.
℣. Benedicámus Patrem & Fílium, cum sancto Spíritu.
Psalmus 83. Quàm dilécta tabernácula tua, Dómine virtútum! concupíscit & déficit ánima mea in átria Dómini.
Antiphona. 1. Jo. 2. 3. 4. Ubi cháritas & amor, Deus ibi est. ℣. Congregávit nos in unum Christi amor. ℣. Exultémus, & in ipso jucundémur. ℣. Timeámus, & amémus Deum vivum. ℣. Et ex corde diligámus nos sincéro.
Et repetitur Aña. Ubi cháritas & amor, Deus ibi est.

℣. Simul ergo cum in unum congregámur. ℣. Ne nos mente dividámur, caveámus.
℣. Cessent júrgia malígna; cessent lites. ℣. Et in médio nostri sit Christus Deus.
Et repetitur Antiphona. Ubi cháritas & amor, Deus ibi est.
℣. Simul quoque cum Beátis videámus. ℣. Glorianter vultum tuum, Christe Deus.
℣. Gáudium, quod est imménsum atque probum. ℣. Sæcula per infiníta sæculórum. Amen.
Post lotionem, Superior, vel qui aliis abluit pedes, lavat manus, & abstergit alio linteo: deinde rediens ad locum, ubi prius fuerat, accipit pluviale, & stans capite detecto dicit: Pater noster secretò.
℣. Et ne nos indúcas in tentationem. ℟. Sed líbera nos à malo.
℣. Tu mandásti mandáta tua Dómine. ℟. Custodíri nimis.
℣. Tu lavásti pedes discipulórum tuórum. ℟. Opera mánuum tuárum ne despícias.

℣. Dó-

℣. Dómine exáudi oratiónem meam. ℟. Et clamor meus ad te véniat. ℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Adésto, Dómine quæsumus, officio servitútis nostræ: & quia tu discípulis tuis pedes laváre dignátus es, ne despícias ópera mánuum tuárum, quæ nobis retinénda mandásti: ut sicut hìc nobis, & à nobis exterióra abluúntur inquinaménta: sic à te ómnium nostrùm interióra lavéntur peccáta. Quod ipse præstáre dignéris, qui vivis & regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum.
℟. Amen.

AD COMPLETORIUM.

Non dicitur Jube domne, nec Lectio brevis, nec Adjutórium, neque Oratio Dominica; sed facta Confessione & Absolutione incipitur à Psalmo. Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

M ise-

Miserére mei, * & exáudi oratiónem meam.
Filii hóminum úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?
Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.
Irascímini, & nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrificium justítiæ, & speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini, & ólei sui * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum * dórmiam, & requiéscam;
Quóniam tu Dómine singuláriter in spe * constituísti me. Psal. 30.
IN te Dómine sperávi, non confúndar in ætérnum: * in justítia tua líbera me.

In-

Inclína ad me aurem tuam: * accélera ut éruas me.
Esto mihi in Deum protectórem, & in domum refúgii, * ut salvum me fácias.
Quóniam fortitúdo mea, & refúgium meum es tu, * & propter nomen tuum dedúces me, & emíttes me.
Edúces me de láqueo hoc, quem abscondérunt mihi: * quóniam tu es protéctor meus.
In manus tuas comméndo spíritum meum: * redemísti me Dómine Deus veritátis.

Psalmus 90.

QUi hábitat in adjutório Altíssimi, * in protectióne Dei coeli commorábitur.
Dicet Dómino: Suscéptor meus es tu, & refúgium meum: * Deus meus, sperábo in eum.
Quóniam ipse liberávit me de láqueo venántium, * & à verbo áspero.
Scápulis suis obumbrábit tibi: * & sub pennis ejus sperábis.

Scu-

Scuto circúmdabit te véritas ejus: * non timébit à timóre noctúrno,

A sagítta volánte in die, à negótio perambulánte in ténebris: * ab incúrsu, & dæmónio meridiáno.

Cadent à látere tuo mille, & decem míllia à dextris tuis: * ad te autem non appropinquábit.

Verúmtamen óculis tuis considerábis: * & retributiónem peccatórum vidébis.

Quóniam tu es Dómine spes mea: * altíssimum posuísti refúgium tuum.

Non accédet ad te malum: * & flagéllum non appropinquábit tabernáculo tuo.

Quóniam Angelis suis mandávit de te: * ut custódiant te in ómnibus viis tuis.

In mánibus portábunt te: * ne fortè offéndas ad lápidem pedem tuum.

Super áspidem & basilíscum ambulábis: * & conculcábis leónem & dracónem.

Quóniam in me sperávit, liberábo eum: * prótegam eum; quóniam cognóvit nomen meum.
Clamábit ad me, & ego exáudiam eum: * cum ipso sum in tribulatióne: erípiam eum, & glorificábo eum.
Longitúdine diérum replébo eum: * & osténdam illi salutáre meum.

Psalmus 133.

ECce nunc benedícite Dóminum, * omnes servi Dómini.
Qui statis in domo Dómini, * in átriis domus Dei nostri.
In nóctibus extóllite manus vestras in sancta, * & benedícite Dóminum.
Benedícat te Dóminus ex Sion, * qui fecit cœlum & terram.

Canticum Simeonis. Lucæ 2. c

NUnc dimíttis servum tuum Dómine, * secúndùm verbum tuum in pace:
Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,
Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum;

Lu-

Lumen ad revelatiónem Géntium, * & glóriam plebis tuæ Israel.

Deinde dicitur flexis genibus ℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. & dicitur secretò, Pater noster.

Posteà Psal. Miserére, 134. aliquantulùm altiùs; quo finito, sine Oremus, dicitur simili voce, Oratio.

Respice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. sed Qui tecum. dicitur sub silentio.

Sic terminantur omnes Horæ in hoc triduo, usque ad Vesperas Sabbati sancti.

FERIA SEXTA
in Parasceue.

AD MATUTINUM.

In primo Nocturno, Antiphona.

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum, advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes, * & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus.

Dirumpámus víncula eórum: * & projiciámus à nobis jugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos, * & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua, * & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.

Dóminus dixit ad me: * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * & possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas fíguli confrínges eos.

Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre : * & exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, nequándo irascátur Dóminus : * & pereátis de via justa.
Cùm exárserit in brevi ira ejus, * beáti omnes qui confidunt in eo ;
Aña. Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum, advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus. Aña. Divisérunt sibi vestiménta mea : & super vestem meam misérunt sortem.

Psalmus 21.

DEus Deus meus, réspice in me: quare me dereliquísti ? * longè à salúte mea verba delictórum meórum.
Deus meus, clamábo per diem, & non exáudies : * & nocte, & non ad insipiéntiam mihi.
Tu autem in sancto hábitas, * Laus Israel.
In te speravérunt patres nostri : * speravérunt, & liberásti eos.

Ad te clamavérunt, & salvi facti sunt: * in te speravérunt, & non sunt confúsi.
Ego autem sum vermis, & non homo: * oppróbrium hóminum, & abjéctio plebis.
Omnes vidéntes me, derisérunt me: * locúti sunt lábiis, & movérunt caput.
Sperávit in Dómino, erípiat eum: * salvum fáciat eum, quóniam vult eum.
Quóniam tu es, qui extraxísti me de ventre: * spes mea ab ubéribus matris meæ. In te projéctus sum ex útero.
De ventre matris meæ Deus meus es tu, * ne discésseris à me.
Quóniam tribulátio próxima est: * quóniam non est qui ádjuvet.
Circumdedérunt me vituli multi: * tauri pingues obsedérunt me.
Aperuérunt super me os suum, * sicut leo rápiens & rúgiens.
Sicut aqua effúsus sum: * & dispérsa sunt ómnia ossa mea.

Factum est cor meum tamquam cera liquéscens * in médio ventris mei.

Aruit tamquam testa virtus mea, & lingua mea adhæsit fáucibus meis : * & in púlverem mortis deduxísti me.

Quóniam circumdedérunt me canes multi : * concílium malignántium obsédit me.

Fodérunt manus meas & pedes meos : * dinumeravérunt ómnia ossa mea.

Ipsi verò consideravérunt & inspexérunt me : * divisérunt sibi vestiménta mea, & super vestem meam misérunt sortem.

Tu autem Dómine ne elongáveris auxílium tuum à me : * ad defensiónem meam cónspice.

Erue à frámea Deus ánimam meam : * & de manu canis únicam meam.

Salva me ex ore leónis : * & à córnibus unicórnium humilitátem meam.

Narrábo nomen tuum frátribus meis :

meis : * in médio Ecclésiæ laudábo te.
Qui timétis Dóminum, laudáte eum : * univérsum semen Jacob glorificáte eum.
Tímeat eum omne semen Israel : * quóniam non sprevit, neque despéxit deprecatiónem páuperis:
Nec avértit fáciem suam à me: * & cùm clamárem ad eum, exaudívit me.
Apud te laus mea in Ecclésia magna : * vota mea reddam in conspéctu timéntium eum.
Edent páuperes & saturabúntur : & laudábunt Dóminum qui requírunt eum : * vivent corda eórum in sæculum sæculi.
Reminiscéntur & converténtur ad Dóminum * univérsi fines terræ.
Et adorábunt in conspéctu ejus * univérsæ famíliæ Géntium.
Quóniam Dómini est regnum : * & ipse dominábitur Géntium.
Manducavérunt & adoravérunt omnes pingues terræ: * in conspéctu

ctu ejus cadent omnes qui descéndunt in terram.
Et ánima mea illi vivet : * & semen meum sérviet ipsi.
Annuntiábitur Dómino generátio ventúra : * & annuntiábunt cœli justítiam ejus pópulo qui nascétur, quem fecit Dóminus.
Antiphona. Divisérunt sibi vestiménta mea, & super vestem meam misérunt sortem.
Aña. Insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.

Psalmus 26.

DOminus illuminátio mea, & salus mea, * quem timébo?
Dóminus protéctor vitæ meæ, * à quo trepidábo?
Dum apprópiant super me nocéntes: * ut edant carnes meas:
Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, & cecidérunt.
Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.
Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.
Unam

Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ.
Ut vídeam voluptátem Dómini: * & vísitem templum ejus.
Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.
In petra exaltávit me: * & nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.
Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, & psalmum dicam Dómino.
Exáudi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te: * miserére mei, & exáudi me.
Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam Dómine requíram.
Ne avértas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.
Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me, Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.
Legem pone mihi Dómine in via tua: * & dírige me in sémitam rectam propter inimícos meos.
Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.
Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.
Expécta Dóminum, viríliter age: * & confortétur cor tuum, & sústine Dóminum.
Aña. Insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.
℣. Divisérunt sibi vestiménta mea.
℟. Et super vestem meam misérunt sortem. Pater noster. secretò.

De Lamentatióne Jeremíæ Prophétæ.

Lectio i. Cap. 2. c Heth.

COgitávit Dóminus dissipáre murum filiæ Sion: teténdit funículum suum, & non avértit manum suam à perditióne: lu-

luxítque antemurále, & murus páriter dissipátus est.
Teth. Defíxæ sunt in terra portæ ejus: pérdidit & contrívit vectes ejus: regem ejus & príncipes ejus in Géntibus: non est lex, & prophétæ ejus non invenérunt visiónem à Dómino.
Jod. Sedérunt in terra, conticuérunt senes fíliæ Sion: conspersérunt cínere cápita sua, accíncti sunt cilíciis: abjecérunt in terram cápita sua vírgines Jerúsalem.
Caph. Defecérunt præ lácrymis óculi mei, conturbáta sunt víscera mea: effúsum est in terra jecur meum super contritióne fíliæ pópuli mei, cùm defíceret párvulus & lactens in platéis óppidi.
Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.
℟. Omnes amíci mei dereliquérunt me, & prævaluérunt insidiántes mihi: trádidit me quem diligébam: * Et terribílibus óculis, plaga crudéli percutiéntes, acéto potábant me.

℣. Inter iníquos projecérunt me; & non pepercérunt ánimæ meæ. Et terribílibus.

Lectio ii. Lamed.

MAtribus suis dixérunt: Ubi est tríticum & vinum? cùm defícerent quasi vulneráti in platéis civitátis: cùm exhalárent ánimas suas in sinu matrum suárum.

Mem. Cui comparábo te? vel cui assimilábo te, fília Jerúsalem? cui exæquábo te, & consolábor te, virgo fília Sion? magna est enim velut mare contrítio tua: quis medébitur tui?

Nun. Prophétæ tui vidérunt tibi falsa & stulta, nec aperiébant iniquitátem tuam, ut te ad pœniténtiam provocárent: vidérunt autem tibi assumptiónes falsas, & ejectiónes.

Samech. Plausérunt super te mánibus omnes transeúntes per viam: sibilavérunt, & movérunt caput suum super fíliam Jerúsalem: Hæccine est urbs, dicéntes, per-

fécti

fécti decóris, gáudium univérsæ terræ?

Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Velum templi scissum est, * Et omnis terra trémuit: latro de cruce clamábat, dicens: Meménto mei Dómine, dum véneris in regnum tuum.

℣. Petræ scissæ sunt, & monuménta apérta sunt, & multa córpora sanctórum, qui dormíerant, surrexérunt. Et omnis.

Lectio iii. Cap. 3. Aleph.

EGo vir videns paupertátem meam in virga indignatiónis ejus.

Aleph. Me minávit, & addúxit in ténebras, & non in lucem.

Aleph. Tantum in me vertit, & convértit manum suam tota die.

Beth. Vetústam fecit pellem meam, & carnem meam, contrívit ossa mea.

Beth. Ædificávit in gyro meo, & circúmdedit me felle, & labóre.

Beth. In tenebrósis collocávit me, quasi mórtuos sempitérnos.
Ghimel. Circumædificávit advérsum me, ut non egrédiar: aggravávit cómpedem meum.
Ghimel. Sed & cùm clamávero, & rogávero, exclúsit oratiónem meam.
Ghimel. Conclúsit vias meas lapídibus quadris, sémitas meas subvértit.
Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.
℟. Vínea mea elécta, ego te plantávi; * Quómodo convérsa es in amaritúdinem, ut me crucifígeres, & Barábbam dimítteres?
℣. Sepívi te, & lápides elégi ex te, & ædificávi turrim. Quómodo.
Vínea mea elécta.
In secundo Nocturno, Antiphona.
Vim faciébant, qui quærébant ánimam meam. Psalmus 37.
DOmine, ne in furóre tuo árguas me, * neque in ira tua corrípias me.
Quóniam sagíttæ tuæ infixæ sunt mi-

mihi: * & confirmásti super me mánum tuam.

Non est sánitas in carne mea à fácie iræ tuæ: * non est pax óssibus meis: à fácie peccatórum meórum.

Quóniam iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum: * & sicut onus grave graváæ sunt super me.

Putruérunt, & corrúptæ sunt cicatríces meæ, * à fácie insipiéntiæ meæ.

Miser factus sum, & curvátus sum usque in finem: * tota die contristátus ingrediébar.

Quóniam lumbi mei impléti sunt illusiónibus: * & non est sánitas in carne mea.

Afflíctus sum, & humiliátus sum nimis: * rugiébam à gémitu cordis mei.

Dómine, ante te omne desidérium meum: * & gémitus meus à te non est abscónditus.

Cor meum conturbátum est, derelíquit me virtus mea, * & lumen oculórum meórum, & ipsum non est mecum.

Amíci mei, & próximi mei * advérsum me appropinquavérunt, & stetérunt.
Et qui juxta me erant, de longè stetérunt: * & vim faciébant, qui quærébant ánimam meam.
Et qui inquirébant mala mihi, locúti sunt vanitátes: * & dolos tota die meditabántur.
Ego autem tamquam surdus non audiébam: * & sicut mutus non apériens os suum.
Et factus sum sicut homo non áudiens: * & non habens in ore suo redargutiónes.
Quóniam in te Dómine sperávi: * tu exáudies me Dómine Deus meus.
Quia dixi: Nequándo supergáudeant mihi inímici mei: * & dum commovéntur pedes mei, super me magna locúti sunt.
Quóniam ego in flagélla parátus sum: * & dolor meus in conspéctu meo semper.
Quóniam iniquitátem meam annuntiábo: * & cogitábo pro peccáto meo.

Ini-

Inimíci autem mei vivunt, & confirmáti sunt super me: * & multiplicáti sunt qui odérunt me iníquè.
Qui retríbuunt mala pro bonis, detrahébant mihi: * quóniam sequébar bonitátem.
Ne derelínquas me, Dómine Deus meus: * ne discésseris à me.
Inténde in adjutórium meum, * Dómine Deus salútis meæ.
Aña. Vim faciébant, qui quærébant ánimam meam. Aña. Confundántur & revereántur, qui quærunt ánimam meam, ut áuferant eam. Psalmus 39.
Expéctans expectávi Dóminum, * & inténdit mihi.
Et exaudívit preces meas: * & edúxit me de lacu misériæ, & de luto fæcis.
Et státuit super petram pedes meos: * & diréxit gressus meos.
Et immísit in os meum cánticum novum, * carmen Deo nostro.
Vidébunt multi, & timébunt: * & sperábunt in Dómino.

Beátus vir, cujus est nomen Dómini spes ejus: * & non respéxit in vanitátes & insánias falsas.
Multa fecísti tu Dómine Deus meus mirabília tua: * & cogitatiónibus tuis non est qui símilis sit tibi.
Annuntiávi, & locútus sum: * multiplicáti sunt super númerum.
Sacrificium & oblatiónem noluísti: * aures autem perfecísti mihi.
Holocáustum & pro peccáto non postulásti: * tunc dixi: Ecce vénio.
In cápite libri scriptum est de me, ut fácerem voluntátem tuam: * Deus meus vólui, & legem tuam in médio cordis mei.
Annuntiávi justítiam tuam in Ecclésia magna, * ecce lábia mea non prohibébo: Dómine tu scisti.
Justítiam tuam non abscóndi in corde meo: * veritátem tuam, & salutáre tuum dixi.
Non abscóndi misericórdiam tuam, & veritátem tuam, * à concílio multo.

Tu autem Dómine ne longè fácias miseratiónes tuas à me : * misericórdia tua & véritas tua semper suscepérunt me.

Quóniam circumdedérunt me mala, quorum non est númerus: * comprehendérunt me iniquitátes meæ: & non pótui ut vidérem.

Multiplicátæ sunt super capíllos cápitis mei: * & cor meum derelíquit me.

Compláceat tibi Dómine ut éruas me : * Dómine ad adjuvándum me réspice.

Confundántur & revereántur simul, qui quærunt ánimam meam, * ut áuferant eam.

Convertántur retrórsum, & revereántur * qui volunt mihi mala.

Ferant conféstim confusiónem suam, * qui dicunt mihi: Euge, euge.

Exúltent & læténtur super te omnes quærentes te : * & dicant semper: Magnificétur Dóminus, qui díligunt salutáre tuum.

Ego autem mendícus sum, & pauper: * Dóminus sollícitus est mei.
Adjútor meus, & protéctor meus tu es: * Deus meus ne tardáveris.
Aña. Confundántur & revereántur, qui quærunt ánimam meam, ut áuferant eam.
Antiphona. Aliéni insurrexérunt in me, & fortes quæsiérunt ánimam meam.

Psalmus 53.

DEus in nómine tuo salvum me fac: * & in virtúte tua júdica me.
Deus exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, & fortes quæsiérunt ánimam meam: * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me: * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis: * & in veritáte tua dispérde illos.
Vo-

Voluntáriè sacrificábo tibi, * & confitébor nómini tuo Dómine, quóniam bonum est.
Quóniam ex omni tribulatióne eripuísti me: * & super inimícos meos despéxit óculus meus.
Antiphona. Aliéni insurrexérunt in me, & fortes quæsiérunt ánimam meam.
℣. Insurrexérunt in me testes iníqui. ℟. Et mentíta est iníquitas sibi. Pater noster. secretò.
Ex Tractátu sancti Augustíni Epíscopi super Psalmos.
In Psalm. 63. ad versum 2.
Lectio iv.
PRotexísti me Deus à convéntu malignántium, à multitúdine operántium iniquitátem. Jam ipsum caput nostrum intueámur. Multi Mártyres tália passi sunt, sed nihil sic elúcet, quómodo caput Mártyrum: ibi mélius intuémur, quod illi expérti sunt. Protéctus est à multitúdine malignántium, protegénte se Deo, protegénte carnem suam ipso Fi-

Fílio & hómine, quem gerébat: quia filius hóminis est, & Fílius Dei est. Fílius Dei propter formam Dei: filius hóminis, propter formam servi; habens in potestáte pónere ánimam suam, & recípere eam. Quid ei potuérunt fácere inimíci? Occidérunt corpus, ánimam non occidérunt. Inténdite. Parum ergo erat, Dóminum hortári Mártyres verbo, nisi firmáret exémplo.

℟. Tamquam ad latrónem exístis cum gládiis & fústibus comprehéndere me: * Quotídie apud vos eram in templo docens, & non me tenuístis: & ecce flagellátum dúcitis ad crucifigéndum.

℣. Cùmque injecíssent manus in Jesum, & tenuíssent eum, dixit ad eos. Quotídie.

Lectio v.

NOstis qui convéntus erat malignántium Judæórum, & quæ multitúdo erat operántium iniquitátem. Quam iniquitátem? Quia voluérunt occídere Dóminum.

num Jesum Christum. Tanta ópera bona, inquit, osténdi vobis: propter quod horum me vultis occídere? Pértulit omnes infirmos eórum, curávit omnes lánguidos eórum, prædicávit regnum cœlórum, non tácuit vítia eórum; ut ipsa pótiùs eis displicérent, non médicus, à quo sanabántur. His ómnibus curatiónibus ejus ingráti, tamquam multa febre phrenétici, insaniéntes in médicum, qui vénerat curáre eos, excogitavérunt consílium perdéndi eum: tamquam ibi voléntes probáre, utrùm verè homo sit qui mori possit, an áliquid super hómines sit, & mori se non permíttat. Verbum ipsórum agnóscimus in Sapiéntia Salomónis: morte turpíssima, inquiunt, condemnémus eum. Interrogémus eum: erit enim respéctu in sermónibus illíus. Si enim verè Filius Dei est, líberet eum.

℟. Ténebræ factæ sunt, dum crucifixíssent Jesum Judæi: & circa horam nonam exclamávit Jesus

vo-

voce magna, ait: Deus meus, ut quid me dereliquisti? * Et inclináto cápite, emísit spíritum.
℣. Exclámans Jesus voce magna, ait: Pater, in manus tuas comméndo spíritum meum. Et inclináto.

Lectio vi.

Exacuérunt tamquam gládium linguas suas. Non dicant Judæi: Non occídimus Christum. Etenim proptéreà eum dedérunt júdici Piláto, ut quasi ipsi à morte ejus viderêntur immúnes. Nam cùm dixisset eis Pilátus, Vos eum occídite: respondérunt, Nobis non licet occídere quemquam. Iniquitátem facínoris sui in júdicem hóminem refúndere volébant: sed numquid Deum júdicem fallébant? Quod fecit Pilátus, in eo ipso, quod fecit, aliquántùm párticeps fuit: sed in comparatióne illórum multò ipse innocéntior. Institit enim quantùm pótuit, ut illum ex eórum mánibus liberáret: nam proptéreà flagellátum prodúxit ad eos.

Non

Non persequéndo Dóminum flagellávit, sed eórum furóri satisfácere volens; ut vel sic jam mitéscerent, & desinerent velle occídere, cùm flagellátum vidérent. Fecit & hoc. At ubi perseveravérunt, nostis illum lavísse manus, & dixísse, quòd ipse non fecísset, mundum se esse à morte illíus. Fecit tamen. Sed si reus, quia fecit, vel invítus: illi innocéntes, qui coegérunt ut fáceret? Nullo modo. Sed ille dixit in eum senténtiam, & jussit eum crucifigi, & quasi ipse occídit: & vos ò Judæi occidístis. Unde occidístis? Gládio linguæ: acuístis enim linguas vestras. Et quando percussístis, nisi quando clamástis: Crucifige, crucifige?

℟. Animam meam diléctam trádidi in manus iniquórum, & facta est nihil hæréditas mea sicut leo in silva: dedit contra me voces adversárius, dicens: Congregámini, & properáte ad devorándum illum: posuérunt me in desér-

sérto solitúdinis, & luxit super me omnis terra: * Quia non est invéntus qui me agnósceret, & fáceret bene. ℣. Insurrexérunt in me viri absque misericórdia, & non pepercérunt ánimæ meæ. Quia non est. Animam meam.

In tertio Nocturno, Antiphona.

Ab insurgéntibus in me líbera me Dómine, quia occupavérunt ánimam meam.

Psalmus 58.

ERipe me de inimícis meis Deus meus: * & ab insurgéntibus in me líbera me.

Eripe me de operántibus iniquitátem: * & de viris sánguinum salva me.

Quia ecce cepérunt ánimam meam: * irruérunt in me fortes.

Neque iníquitas mea, neque peccátum meum Dómine: * sine iniquitáte cucúrri, & diréxi.

Exúrge in occúrsum meum, & vide: * & tu Dómine Deus virtútum, Deus Israel,

Inténde ad visitándas omnes Gentes:

tes: * non misereáris ómnibus, qui operántur iniquitátem.
Convertentur ad véſperam, & famem patiéntur ut canes: * & circuíbunt civitátem.
Ecce loquéntur in ore ſuo, & gládius in lábiis eórum: * quóniam quis audívit?
Et tu Dómine deridébis eos: * ad nihilum dedúces omnes Gentes.
Fortitúdinem meam ad te cuſtódiam, quia Deus ſuſcéptor meus es: * Deus meus misericórdia ejus prævéniet me.
Deus oſténdet mihi ſuper inimícos meos, ne occídas eos: * nequándo obliviſcántur pópuli mei.
Diſpérge illos in virtúte tua: * & depóne eos protéctor meus Dómine:
Delíctum oris eórum, ſermónem labiórum ipsórum: * & comprehendántur in ſupérbia ſua.
Et de execratióne, & mendácio annuntiabúntur in conſummatióne: * in ira conſummatiónis, & non erunt.

Et scient quia Deus dominábitur Jacob, * & finium terræ.

Convertántur ad vésperam, & famem patiéntur ut canes, * & circuíbunt civitátem.

Ipsi dispergéntur ad manducándum: * si verò non fúerint saturáti, & murmurábunt.

Ego autem cantábo fortitúdinem tuam: * & exultábo manè misericórdiam tuam.

Quia factus es suscéptor meus, * & refúgium meum, in die tribulatiónis meæ.

Adjútor meus tibi psallam, quia Deus suscéptor meus es: * Deus meus misericórdia mea.

Aña. Ab insurgéntibus in me líbera me Dómine, quia occupavérunt ánimam meam. Aña. Longè fecísti notos meos à me: tráditus sum, & non egrediébar.

Psalmus 87.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi, & nocte coram te.

Intret in conspéctu tuo orátio mea:

mea: * inclína aurem tuam ad precem meam.
Quia repléta est malis ánima mea: * & vita mea inférno appropinquávit.
Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.
Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámpliùs: * & ipsi de manu tua repúlsi sunt.
Posuérunt me in lacu inferióri: * in tenebrósis, & in umbra mortis.
Super me confirmátus est furor tuus: * & omnes fluctus tuos induxísti super me.
Longè fecísti notos meos à me: * posuérunt me abominatiónem sibi.
Tráditus sum, & non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.
Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.

Num-

Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt, & confitebúntur tibi?
Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne?
Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * & justítia tua in terra obliviónis?
Et ego ad te Dómine clamávi: * & manè orátio mea prævéniet te.
Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam à me?
Pauper sum ego, & in labóribus à juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum & conturbátus.
In me transiérunt iræ tuæ: * & terróres tui conturbavérunt me.
Circumdedérunt me sicut aqua tota die: * circumdedérunt me simul.
Elongásti à me amícum & próximum: * & notos meos à miséria.
Antiphona. Longè fecísti notos meos à me: tráditus sum, & non egrediébar.

Aña. Captábunt in ánimam justi, & sánguinem innocéntem condemnábunt. Psalmus 93.

DEus ultiónum Dóminus: * Deus ultiónum líberè egit.

Exaltáre qui júdicas terram: * redde retributiónem supérbis.

Usquequò peccatóres Dómine, * úsquequò peccatóres gloriabúntur:

Effabúntur, & loquéntur iniquitátem: * loquéntur omnes, qui operántur injustítiam?

Pópulum tuum Dómine humiliavérunt: * & hæreditátem tuam vexavérunt.

Víduam & ádvenam interfecérunt: * & pupíllos occidérunt.

Et dixérunt: Non vidébit Dóminus, * nec intélliget Deus Jacob.

Intellígite insipiéntes in pópulo: * & stulti aliquándo sápite.

Qui plantávit aurem, non áudiet: * aut qui finxit óculum, non consíderat?

Qui córripit gentes, non árguet: * qui docet hóminem sciéntiam?

Dó-

Dóminus ſcit cogitatiónes hóminum, * quóniam vanæ ſunt.
Beátus homo, quem tu erudíeris Dómine: * & de lege tua docúeris eum:
Ut mítiges ei à diébus malis: * donec fodiátur peccatóri fóvea.
Quia non repéllet Dóminus plebem ſuam: * & hæreditátem ſuam non derelínquet.
Quoadúſque juſtítia convertátur in judícium: * & qui juxta illam omnes, qui recto ſunt corde.
Quis consúrget mihi advérſus malignántes? * aut quis ſtabit mecum advérſus operántes iniquitátem?
Niſi quia Dóminus adjúvit me: * paulóminùs habitáſſet in inférno ánima mea.
Si dicébam: Motus eſt pes meus: * miſericórdia tua Dómine adjuvábat me.
Secúndùm multitúdinem dolórum meórum in corde meo, * conſolatiónes tuæ lætificavérunt ánimam meam.
Numquid adhæret tibi ſedes iniqui-

quitátis : * qui fingis labórem in præcépto?

Captábunt in ánimam justi : * & sánguinem innocéntem condemnábunt.

Et factus est mihi Dóminus in refúgium : * & Deus meus in adjutórium spei meæ.

Et reddet illis iniquitátem ipsórum : & in malítia eórum dispérdet eos : * dispérdet illos Dóminus Deus noster.

Añ. Captábunt in ánimam justi, & sánguinem innocéntem condemnábunt. ℣. Locúti sunt advérsum me lingua dolósa.

℟. Et sermónibus ódii circumdedérunt me, & expugnavérunt me grátis.

Pater noster. secretò.

De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.

Lectio vii. Cap. 4. c & 5.

Festinémus íngredi in illam réquiem : ut ne in idípsum quis íncidat incredulitátis exémplum. Vivus est enim sermo

Dei, & éfficax & penetrabílior omni gládio ancípiti: & pertíngens usque ad divisiónem ánimæ ac spíritus, compágum quoque ac medullárum, & discrétor cogitatiónum & intentiónum cordis. Et non est ulla creatúra invisíbilis in conspéctu ejus: ómnia autem nuda & apérta sunt óculis ejus, ad quem nobis sermo. Habéntes ergo Pontíficem magnum qui penetrávit cœlos, Jesum Fílium Dei: teneámus confessiónem. Non enim habémus Pontíficem, qui non possit cómpati infirmitátibus nostris; tentátum autem per ómnia pro similitúdine absque peccáto.

℟. Tradidérunt me in manus impiórum, & inter iníquos projecérunt me, & non pepercérunt ánimæ meæ: congregáti sunt advérsum me fortes: * Et sicut gigántes stetérunt contra me.

℣. Aliéni insurrexérunt advérsum me, & fortes quæsiérunt ánimam meam. Et sicut gigántes stetérunt contra me.

Le-

Lectio viii.

ADeámus ergo cum fidúcia ad thronum grátiæ: ut misericórdiam consequámur, & grátiam inveniámus in auxílio opportúno. Omnis namque Póntifex ex homínibus assúmptus, pro homínibus constitúitur in iis quæ sunt ad Deum, ut ófferat dona & sacrifícia pro peccátis: qui condolére possit iis qui ignórant & errant: quóniam & ipse circúmdatus est infirmitáte: & proptéreà debet, quemádmodum pro pópulo, ita étiam & pro semetípso offérre pro peccátis.

℟. Jesum trádidit ímpius summis princípibus sacerdótum, & senióribus pópuli: * Petrus autem sequebátur eum à longè, ut vidéret finem. ℣. Adduxérunt autem eum ad Cáipham príncipem sacerdótum, ubi Scribæ & Pharisæi convénerant. Petrus autem.

Lectio ix.

NEc quisquam sumit sibi honórem, sed qui vocátur à

 Deo,

Deo, tamquam Aaron. Sic & Christus non semetípsum clarificávit ut Póntifex fieret: sed qui locútus est ad eum: Fílius meus es tu, ego hódie génui te. Quemádmodum & in álio loco dicit: Tu es sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech. Qui in diébus carnis suæ preces supplicationésque ad eum, qui possit illum salvum fácere à morte, cum clamóre válido & lácrymis ófferens, exaudítus est pro sua reveréntia. Et quidem cùm esset Fílius Dei, dídicit ex iis quæ passus est, obediéntiam: & consummátus, factus est ómnibus obtemperántibus sibi, causa salútis ætérnæ, appellátus à Deo Póntifex juxta órdinem Melchísedech.

℟. Caligavérunt óculi mei à fletu meo: quia elongátus est à me qui consolabátur me. Vidéte omnes pópuli, * Si est dolor símilis sicut dolor meus. ℣. O vos omnes qui transítis per viam, atténdite & vidéte. Si est dolor. Caligavérunt.

AD

AD LAUDES,

Antiphona.

PRóprio Fílio suo non pepércit Deus, sed pro nobis ómnibus trádidit illum. Psal. Miserére mei Deus. 134. Aña. Anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum. Psalmus 142.

DOmine exáudi oratiónem meam, áuribus pércipe obsecratiónem meam in veritáte tua: * exáudi me in tua justítia.

Et non intres in judícium cum servo tuo: * quia non justificábitur in conspéctu tuo omnis vivens.

Quia persecútus est inimícus ánimam meam: * humiliávit in terra vitam meam.

Collocávit me in obscúris sicut mórtuos sæculi: * & anxiátus est super me spíritus meus, in me turbátum est cor meum.

Memor fui diérum antiquórum, meditátus sum in ómnibus opéribus tuis: * in factis mánuum tuárum meditábar.

Expándi manus meas ad te: * áni-

ma mea ficut terra fine aqua tibi: V elóciter exáudi me Dómine : * defécit fpíritus meus.
N on avértas fáciem tuam à me: * & símilis ero defcendéntibus in lacum.
A udítam fac mihi manè mifericórdiam tuam: * quia in te fperávi.
N otam fac mihi viam, in qua ámbulem : * quia ad te levávi ánimam meam.
E ripe me de inimícis meis Dñe, ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.
S píritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum Dómine vivificábis me, in æquitáte tua.
E dúces de tribulatióne ánimam meam : * & in mifericórdia tua difpérdes inimícos meos.
E t perdes omnes qui tríbulant ánimam meam: * quóniam ego fervus tuus fum.
Aña. Anxiátus eft fuper me fpíritus meus, in me turbátum eft cor meum. Aña. Ait latro ad latrónem:

nem: Nos quidem digna factis recípimus; hic autem quid fecit? Meménto mei Dómine, dum véneris in regnum tuum. Psal. Deus Deus meus. 139. Ant. Cùm conturbáta fúerit ánima mea Dómine, misericórdiæ memor eris.

Canticum Habacuc. Cap. 3.

Dómine audívi auditiónem tuam, * & tímui.

Dómine opus tuum * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * & Sanctus de monte Pharan:

Opéruit cœlos glória ejus: * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit: * córnua in mánibus ejus:

Ibi abscóndita est fortitúdo ejus: * ante fáciem ejus ibit mors.

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus: * stetit, & mensus est terram.

Aspéxit, & dissólvit Gentes: * & contríti sunt montes sæculi.

Incurváti sunt colles mundi, * ab itinéribus æternitátis ejus.
Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabúntur pelles terræ Mádian.
Numquid in flumínibus irátus es Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?
Qui ascéndes super equos tuos: * & quadrígæ tuæ salvátio.
Súscitans suscitábis arcum tuum: * juraménta tríbubus, quæ locútus es:
Flúvios scindes terræ: vidérunt te, & doluérunt montes: * gurges aquárum tránsiit.
Dedit abyssus vocem suam: * altitúdo manus suas levávit.
Sol & luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum, ibunt in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.
In frémitu conculcábis terram: * & in furóre obstupefácies Gentes.
Egréssus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum Christo tuo:
Percussísti caput de domo ímpii: * denu-

denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.

Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.

Exultátio eórum * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.

Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.

Audívi, & conturbátus est venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.

Ingrediátur putrédo in óssibus meis: * & subter me scáteat:

Ut requiéscam in die tribulatiónis: * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.

Ficus enim non florébit: * & non erit germen in víneis.

Mentiétur opus olívæ: * & arva non áfferent cibum.

Abscindétur de ovíli pecus: * & non erit arméntum in præsépibus.

Ego autem in Dómino gaudébo: * & exultábo in Deo Jesu meo.

Deus Dñs fortitúdo mea: * & ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.
Aña. Cùm conturbáta fúerit ánima mea Dómine, misericórdiæ memor eris. Aña. Meménto mei Dómine, dum véneris in regnum tuum.
Psalmus. Laudáte Dóminum de cœlis. 144. ℣. Collocávit me in obscúris. ℟. Sicut mórtuos sæculi.

Ad Benedictus, Antiphona.

Posuérunt super caput ejus causam ipsíus scriptam: Jesus Nazarénus Rex Judæórum.

Canticum Zachariæ. Lucæ 1. g

BEnedíctus Dóminus Deus Israel: * quia visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ:
Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui.
Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à sæculo sunt, Prophetárum ejus.
Salútem ex inimícis nostris: * & de manu ómnium, qui odérunt nos.
Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * & memoráti testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:

Ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi;

In sanctitáte & justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.

Et tu puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus.

Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum.

Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto.

Illumináre his, qui in ténebris, & in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.

Aña. Posuérunt super caput ejus causam ipsíus scriptam: Jesus Nazarénus Rex Judæórum.

Deinde dicitur flexis genibus

℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. & dicitur secretò,

Pater noster. Posteà Psal. Miserére mei Deus. 134. aliquantulùm altiùs; quo finito, sine Oremus, dicitur simili voce, Oratio.

RESpice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. sed Qui tecum. dicitur sub silentio.

Ad Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam, ut suprà in Feria v. in Cœna Domini. 150. sed in fine. ℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. additur, mortem autem Crucis.

Statio ad S. Crucem in Jerusalem.

FInita Nona, Sacerdos & ministri induti paramentis nigri coloris, sine luminaribus & incenso procedunt ad Altare: & ante illud prostrati aliquamdiu orant. Interim Acolythi unam tantùm tobaleam extendunt super Altare, Sacerdos cum ministris facta oratione

tione ascendit ad Altare, & osculatur illud in medio, deinde Lector accedit ad legendum Prophetiam in loco ubi legitur Epistola, & incipit eam sine titulo: quam etiam Sacerdos legit submissa voce apud Altare in cornu Epistolæ. Osee 6.

HÆc dicit Dóminus: In tribulatióne sua manè consúrgent ad me: Veníte, & revertámur ad Dóminum: quia ipse cepit, & sanábit nos: percútiet, & curábit nos. Vivificábit nos post duos dies: in die tértia suscitábit nos, & vivémus in conspéctu ejus. Sciémus, sequemúrque, ut cognoscámus Dóminum: quasi dilúculum præparátus est egréssus ejus, & veniet quasi imber nobis temporáneus, & serótinus terræ. Quid fáciam tibi Ephraim? Quid fáciam tibi Juda? Misericórdia vestra quasi nubes matutína, & quasi ros manè pertránsiens. Propter hoc dolávi in Prophétis, occídi eos in verbis oris mei: & judícia tua

tua quasi lux egrediéntur. Quia misericórdiam vólui, & non sacrifícium; & sciéntiam Dei, plus quàm holocáusta.

Tractus. Habac. 3. Dómine audívi audítum tuum, & tímui: considerávi ópera tua, & expávi. ℣. In médio duórum animálium innotescéris: dum appropinquáverint anni, cognoscéris: dum advénerit tempus, ostendéris. ℣. In eo, dum conturbáta fúerit ánima mea: in ira, misericórdiæ memor eris. ℣. Deus à Líbano véniet, & Sanctus de monte umbróso & condénso. ℣. Opéruit cœlos majéstas ejus: & laudis ejus plena est terra.

Finito Tractu, Sacerdos in cornu Epistolæ dicit Orémus. Diaconus, Flectámus génua. & Subdiaconus: Leváte.

Oratio.

DEus, à quo & Judas reátus sui pœnam, & confessiónis suæ latro præmium sumpsit: concéde nobis tuæ propitiatiónis efféctum; ut sicut in passióne sua Jesus Christus Dóminus noster divérsa utrísque

que íntulit stipéndia meritórum ; ita nobis, ablàto vetustátis erróre, resurrectiónis suæ grátiam largiátur. Qui tecum vivit & regnat.

Subdiaconus in tono Epistolæ similiter sine titulo cantat sequentem Lectionem. Exodi 12.

IN diébus illis : Dixit Dóminus ad Móysen & Aaron in Terra Ægypti : Mensis iste, vobis princípium ménsium : primus erit in ménsibus anni. Loquímini ad univérsum cœtum filiórum Israel, & dícite eis : Décima die mensis hujus tollat unusquísque agnum per famílias & domos suas. Sin autem minor est númerus ut sufficere possit ad vescéndum agnum, assúmet vicínum suum, qui junctus est dómui suæ, juxta númerum animárum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, anniculus : juxta quem ritum tollétis & hœdum. Et servábitis eum usque ad quartamdécimam diem mensis hujus : immolabítque eum uni-

univérsa multitúdo filiórum Israel ad vésperam. Et sument de sánguine ejus, ac ponent super utrúmque postem, & in superlimináribus domórum, in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, & ázymos panes cum lactúcis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed tantùm assum igni: caput cum pédibus ejus & intestínis vorábitis. Nec remanébit quidquam ex eo usque manè. Si quid resíduum fúerit, igne comburétis. Sic autem comedétis illum. Renes vestros accingétis, & calceaménta habébitis in pédibus, tenéntes báculos in mánibus, & comedétis festinánter: est enim Phase (id est tránsitus) Dómini.

Tractus. Psal. 139. Eripe me Dómine ab hómine malo: à viro iníquo líbera me. ℣. Qui cogitavérunt malítias in corde: tota die constituébant prælia. ℣. Acuérunt linguas suas sicut serpéntis: venénum áspidum sub lábiis eórum.

℣. Cu-

℣. Cuftódi me Dómine de manu peccatóris : & ab homínibus iníquis líbera me . ℣. Qui cogitavérunt fupplantáre greffus meos: abfcondérunt fupérbi láqueum mihi . ℣. Et funes extendérunt in láqueum pédibus meis: juxta iter fcándalum pofuérunt mihi.

℣. Dixi Dómino , Deus meus es tu: exáudi Dómine vocem oratiónis meæ. ℣. Dómine Dómine virtus falútis meæ , obúmbra caput meum in die belli.

℣. Ne tradas me à defidério meo peccatóri : cogitavérunt advérfus me : ne derelínquas me , ne umquam exalténtur.

℣. Caput circúitus eórum : labor labiórum ipsórum opériet eos.

℣. Verúmtamen jufti confitebúntur nómini tuo : & habitábunt recti cum vultu tuo.

Finito Tractu, dicitur Paffio fuper nudum pulpitum : quam Celebrans fubmiffa voce legit in cornu Epiftolæ.

ergo dixit eis: Ego sum: abiérunt retrórsum, & cecidérunt in terram. Iterùm ergo interrogávit eos: ✠ Quem quæritis? C Illi autem dixérunt: S Jesum Nazarénum. C Respóndit Jesus: ✠ Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sínite hos abíre. C Ut implerétur sermo, quem dixit: Quia quos dedísti mihi, non pérdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gládium edúxit eum: & percússit Pontíficis servum: & abscídit aurículam ejus déxteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: ✠ Mitte gládium tuum in vaginam. Cálicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum? C Cohors ergo, & tribúnus, & minístri Judæórum comprehendérunt Jesum; & ligavérunt eum: & adduxérunt eum ad Annam primùm; erat enim socer Cáiphæ, qui erat Póntifex anni illíus. Erat autem Cáiphas, qui consílium déderat Judæis: Quia expe-

expedit, unum hóminem mori pro pópulo. Sequebátur autem Jesum Simon Petrus, & álius discípulus. Discípulus autem ille erat notus Pontífici, & introívit cum Jesu in átrium Pontíficis: Petrus autem stabat ad óstium foris. Exívit ergo discípulus álius, qui erat notus Pontífici, & dixit ostiáriæ, & introdúxit Petrum. Dicit ergo Petro ancílla ostiária: S Numquid & tu ex discípulis es hóminis istius? C Dicit ille: S Non sum. C Stabant autem servi & minístri ad prunas quia frigus erat; & calefaciébant se: erat autem cum eis & Petrus stans, & calefáciens se, Póntifex ergo interrogávit Jesum de discípulis suis, & de doctrína ejus. Respóndit ei Jesus: ✠ Ego palàm locútus sum mundo: ego semper dócui in synagóga, & in templo, quò omnes Judæi convéniunt: & in occúlto locútus sum nihil. Quid me intérrogas? intérroga eos, qui audiérunt quid locú-
tus

ma mea ſicut terra ſine aqua tibi:
V elóciter exáudi me Dómine : * defécit ſpíritus meus.
N on avértas fáciem tuam à me: * & ſímilis ero deſcendéntibus in lacum.
A udítam fac mihi manè miſericórdiam tuam: * quia in te ſperávi.
N otam fac mihi viam, in qua ámbulem : * quia ad te levávi ánimam meam.
E ripe me de inimícis meis Dñe, ad te confúgi: * doce me fácere voluntátem tuam, quia Deus meus es tu.
S píritus tuus bonus dedúcet me in terram rectam : * propter nomen tuum Dómine vivificábis me, in æquitáte tua.
E dúces de tribulatióne ánimam meam : * & in miſericórdia tua diſpérdes inimícos meos.
E t perdes omnes qui tríbulant ánimam meam: * quóniam ego ſervus tuus ſum.
Aña. Anxiátus eſt ſuper me ſpíritus meus, in me turbátum eſt cor meum. Aña. Ait latro ad latrónem:

nem: Nos quidem digna factis recípimus; hic autem quid fecit? Meménto mei Dómine, dum véneris in regnum tuum. Psal. Deus Deus meus. 139. Aña. Cùm conturbáta fúerit ánima mea Dómine, misericórdiæ memor eris.

Canticum Habacuc. Cap. 3.

DOmine audívi auditiónem tuam, * & tímui.

Dómine opus tuum * in médio annórum vivífica illud.

In médio annórum notum fácies: * cùm irátus fúeris, misericórdiæ recordáberis.

Deus ab Austro véniet, * & Sanctus de monte Pharan:

Opéruit cœlos glória ejus: * & laudis ejus plena est terra.

Splendor ejus ut lux erit: * córnua in mánibus ejus:

Ibi abscóndita est fortitúdo ejus: * ante fáciem ejus ibit mors.

Et egrediétur diábolus ante pedes ejus: * stetit, & mensus est terram.

Aspéxit, & dissólvit Gentes: * & contríti sunt montes sæculi.

Incurváti sunt colles mundi, *. ab itinéribus æternitátis ejus.
Pro iniquitáte vidi tentória Æthiópiæ: * turbabúntur pelles terræ Mádian.
Numquid in flumínibus irátus es Dómine? * aut in flumínibus furor tuus? vel in mari indignátio tua?
Qui ascéndes super equos tuos: * & quadrígæ tuæ salvátio.
Súscitans suscitábis arcum tuum: * juraménta tríbubus, quæ locútus es:
Flúvios scindes terræ: vidérunt te, & doluérunt montes: * gurges aquárum tránsiit.
Dedit abyssus vocem suam: * altitúdo manus suas levávit.
Sol & luna stetérunt in habitáculo suo, * in luce sagittárum tuárum, ibunt in splendóre fulgurántis hastæ tuæ.
In frémitu conculcábis terram: * & in furóre obstupefácies Gentes.
Egréssus es in salútem pópuli tui, * in salútem cum Christo tuo:
Percussísti caput de domo ímpii: * denu-

denudásti fundaméntum ejus usque ad collum.
Maledixísti sceptris ejus, cápiti bellatórum ejus, * veniéntibus ut turbo ad dispergéndum me.
Exultátio eórum * sicut ejus qui dévorat páuperem in abscóndito.
Viam fecísti in mari equis tuis, * in luto aquárum multárum.
Audívi, & conturbátus est venter meus: * à voce contremuérunt lábia mea.
Ingrediátur putrédo in óssibus meis: * & subter me scáteat:
Ut requiéscam in die tribulatiónis: * ut ascéndam ad pópulum accínctum nostrum.
Ficus enim non florébit: * & non erit germen in víneis.
Mentiétur opus olívæ: * & arva non áfferent cibum.
Abscindétur de ovíli pecus: * & non erit arméntum in præsépibus.
Ego autem in Dómino gaudébo: * & exultábo in Deo Jesu meo.
Deus Dñs fortitúdo mea: * & ponet pedes meos quasi cervórum.

Et super excélsa mea dedúcet me victor * in psalmis canéntem.
Aña. Cùm conturbáta fúerit ánima mea Dómine, misericórdiæ memor eris. Aña. Meménto mei Dómine, dum véneris in regnum tuum.
Psalmus. Laudáte Dóminum de cœlis. 144. ℣. Collocávit me in obscúris. ℟. Sicut mórtuos sæculi.

Ad Benedictus, Antiphona.

Posuérunt super caput ejus causam ipsíus scriptam: Jesus Nazarénus Rex Judæórum.

Canticum Zachariæ. Lucæ 1. g

Benedíctus Dóminus Deus Israel: * quia visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ:
Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui.
Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à sæculo sunt, Prophetárum ejus.
Salútem ex inimícis nostris: * & de manu ómnium, qui odérunt nos.
Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * & memorári testaménti sui sancti.

Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis:
Ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi;
In sanctitáte & justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.
Et tu puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus.
Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum.
Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto.
Illumináre his, qui in ténebris, & in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.
Aña. Posuérunt super caput ejus causam ipsíus scriptam: Jesus Nazarénus Rex Judæórum.
Deinde dicitur flexis génibus ℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis. & dicitur secretò,

Pater noster. Posteà Psal. Miserére mei Deus. 134. aliquantulùm altiùs; quo finito, sine Oremus, dicitur simili voce, Oratio.

Respice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. sed Qui tecum. dicitur sub silentio.

Ad Primam, Tertiam, Sextam, & Nonam, ut suprà in Feria v. in Cœna Domini. 150. sed in fine. ℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem. additur, mortem autem Crucis.

Statio ad S. Crucem in Jerusalem.

Finita Nona, Sacerdos & ministri induti paramentis nigri coloris, sine luminaribus & incenso procedunt ad Altare: & ante illud prostrati aliquamdiu orant. Interim Acolythi unam tantùm tobaleam extendunt super Altare, Sacerdos cum ministris facta oratione

tione ascendit ad Altare, & osculatur illud in medio, deinde Lector accedit ad legendum Prophetiam in loco ubi legitur Epistola, & incipit eam sine titulo: quam etiam Sacerdos legit submissa voce apud Altare in cornu Epistolæ. Osee 6.

HÆc dicit Dóminus: In tribulatióne sua manè consúrgent ad me: Veníte, & revertámur ad Dóminum: quia ipse cepit, & sanábit nos: percútiet, & curábit nos. Vivificábit nos post duos dies: in die tértia suscitábit nos, & vivémus in conspéctu ejus. Sciémus, sequemúrque, ut cognoscámus Dóminum: quasi dilúculum præparátus est egréssus ejus, & véniet quasi imber nobis temporáneus, & serótinus terræ. Quid fáciam tibi Ephraim? Quid fáciam tibi Juda? Misericórdia vestra quasi nubes matutína, & quasi ros manè pertránsiens. Propter hoc dolávi in Prophétis, occídi eos in verbis oris mei: & judícia tua

tua quasi lux egrediéntur. Quia misericórdiam vólui, & non sacrifícium; & sciéntiam Dei, plus quàm holocáusta.

Tractus. Habac. 3. Dómine audívi audítum tuum, & tímui: considerávi ópera tua, & expávi. ℣. In médio duórum animálium innotescéris: dum appropinquáverint anni, cognoscéris: dum advénerit tempus, ostendéris. ℣. In eo, dum conturbáta fúerit ánima mea: in ira, misericórdiæ memor eris. ℣. Deus à Líbano véniet, & Sanctus de monte umbróso & condénso. ℣. Opéruit cœlos majéstas ejus: & laudis ejus plena est terra.

Finito Tractu, Sacerdos in cornu Epistolæ dicit Orémus. Diaconus, Flectámus génua. & Subdiaconus. Leváte.

Oratio.

Deus, à quo & Judas reátus sui pœnam, & confessiónis suæ latro præmium sumpsit: concéde nobis tuæ propitiatiónis effféctum; ut sicut in passióne sua Jesus Christus Dóminus noster divérsa utrísque

que íntulit stipéndia meritórum; ita nobis, abláto vetustátis erróre, resurrectiónis suæ grátiam largiátur. Qui tecum vivit & regnat.

Subdiaconus in tono Epistolæ similiter sine titulo cantat sequentem Lectionem. Exodi 12.

IN diébus illis: Dixit Dóminus ad Móysen & Aaron in Terra Ægypti: Mensis iste, vobis princípium ménsium: primus erit in ménsibus anni. Loquímini ad univérsum cœtum filiórum Israel, & dícite eis: Décima die mensis hujus tollat unusquísque agnum per famílias & domos suas. Sin autem minor est númerus ut sufficere possit ad vescéndum agnum, assúmet vicínum suum, qui junctus est dómui suæ, juxta númerum animárum quæ sufficere possunt ad esum agni. Erit autem agnus absque mácula, másculus, anníeulus: juxta quem ritum tollétis & hœdum. Et servábitis eum usque ad quartamdécimam diem mensis hujus: immolabítque eum uni-

univérsa multitúdo filiórum Israël ad vésperam. Et sument de sánguine ejus, ac ponent super utrúmque postem, & in superlimináribus domórum, in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa assas igni, & ázymos panes cum lactúcis agréstibus. Non comedétis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, sed tantùm assum igni : caput cum pédibus ejus & intestínis vorábitis. Nec remanébit quidquam ex eo usque manè. Si quid resíduum fúerit, igne comburétis. Sic autem comedétis illum. Renes vestros accingétis, & calceaménta habébitis in pédibus, tenéntes báculos in mánibus, & comedétis festinánter : est enim Phase (id est tránsitus) Dómini.

Tractus. Psal. 139. Eripe me Dómine ab hómine malo : à viro iníquo líbera me. ℣. Qui cogitavérunt malítias in corde : tota die constituébant prælia. ℣. Acuérunt linguas suas sicut serpéntis : venénum áspidum sub lábiis eórum.

℣. Cu-

℣. Custódi me Dómine de manu peccatóris: & ab homínibus iníquis líbera me. ℣. Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos: abscondérunt supérbi láqueum mihi. ℣. Et funes extendérunt in láqueum pédibus meis: juxta iter scándalum posuérunt mihi.

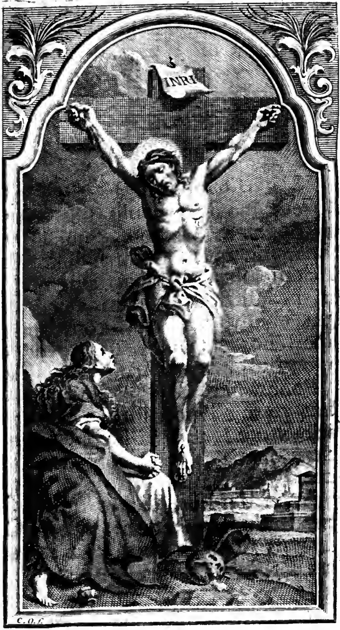
℣. Dixi Dómino, Deus meus es tu: exáudi Dómine vocem oratiónis meæ. ℣. Dómine Dómine virtus salútis meæ, obúmbra caput meum in die belli.

℣. Ne tradas me à desidério meo peccatóri: cogitavérunt advérsus me: ne derelínquas me, ne umquam exalténtur.

℣. Caput circúitus eórum: labor labiórum ipsórum opériet eos.

℣. Verúmtamen justi confitebúntur nómini tuo: & habitábunt recti cum vultu tuo.

Finito Tractu, dicitur Passio super nudum pulpitum: quam Celebrans submissa voce legit in cornu Epistolæ.

INRI
C. O. f.

PASSIO DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI secúndùm Joánnem.

Cap. 18.

IN illo témpore: Egréſſus eſt Jeſus cum diſcípulis ſuis trans torréntem Cedron, ubi erat hortus, in quem introívit ipſe, & diſcípuli ejus. Sciébat autem & Judas, qui tradébat eum, locum: quia frequénter Jeſus convénerat illuc cum diſcípulis ſuis. Judas ergo cùm accepíſſet cohórtem, & à Pontifícibus & Phariſæis miniſtros, venit illuc cum latérnis, & fácibus, & armis. Jeſus ítaque ſciens ómnia, quæ ventúra erant ſuper eum, procéſſit, & dixit eis: ✠ Quem quæritis? C Reſpondérunt ei: S Jeſum Nazarénum. C Dicit eis Jeſus: ✠ Ego ſum. C Stabat autem & Judas, qui tradébat eum, cum ipſis. Ut ergo

ergo dixit eis: Ego sum: abiérunt retrórsum, & cecidérunt in terram. Iterùm ergo interrogávit eos: ✠ Quem quæritis? C Illi autem dixérunt: S Jesum Nazarénum. C Respóndit Jesus: ✠ Dixi vobis, quia ego sum: si ergo me quæritis, sínite hos abíre. C Ut implerétur sermo, quem dixit: Quia quos dedísti mihi, non pérdidi ex eis quemquam. Simon ergo Petrus habens gládium edúxit eum: & percússit Pontíficis servum: & abscídit aurículam ejus déxteram. Erat autem nomen servo Malchus. Dixit ergo Jesus Petro: ✠ Mitte gládium tuum in vagínam. Cálicem, quem dedit mihi Pater, non bibam illum? C Cohors ergo, & tribúnus, & minístri Judæórum comprehendérunt Jesum; & ligavérunt eum: & adduxérunt eum ad Annam primùm; erat enim socer Cáiphæ, qui erat Póntifex anni illíus. Erat autem Cáiphas, qui consílium déderat Judæis: Quia expe-

expedit, unum hóminem mori pro pópulo. Sequebátur autem Jesum Simon Petrus, & álius discípulus. Discípulus autem ille erat notus Pontífici, & introívit cum Jesu in átrium Pontíficis. Petrus autem stabat ad óstium foris. Exívit ergo discípulus álius, qui erat notus Pontífici, & dixit ostiáriæ, & introdúxit Petrum. Dicit ergo Petro ancílla ostiária: S Numquid & tu ex discípulis es hóminis istius? C Dicit ille: S Non sum. C Stabant autem servi & minístri ad prunas quia frigus erat; & calefaciébant se: erat autem cum eis & Petrus stans, & calefáciens se, Póntifex ergo interrogávit Jesum de discípulis suis, & de doctrína ejus. Respóndit ei Jesus: ✠ Ego palàm locútus sum mundo: ego semper dócui in synagóga, & in templo, quò omnes Judæi convéniunt: & in occúlto locútus sum nihil. Quid me intérrogas? intérroga eos, qui audiérunt quid locútus

tus sim ipsis: ecce hi sciunt, quæ díxerim ego. C Hæc autem cùm dixísset, unus assístens ministrórum dedit álapam Jesu, dicens: S Sic respóndes Pontífici? C Respóndit ei Jesus: ✠ Si malè locútus sum, testimónium pérhibe de malo: si autem benè, quid me cædis? C Et misit eum Annas ligátum ad Cáipham Pontíficem. Erat autem Simon Petrus stans, & calefáciens se. Dixérunt ergo ei: S Numquid & tu ex discípulis ejus es? C Negávit ille, & dixit: S Non sum. C Dicit ei unus ex servis Pontíficis, cognátus ejus, cujus abscídit Petrus aurículam: S Nónne ego te vidi in horto cum illo? C Iterùm ergo negávit Petrus: & statim gallus cantávit. Addúcunt ergo Jesum à Cáipha in prætórium. Erat autem manè: & ipsi non introiérunt in prætórium, ut non contaminaréntur, sed ut manducárent Pascha. Exívit ergo Pilátus ad eos foras, & dixit: S Quam

accu-

accusatiónem affértis advérsus hóminem hunc? C Respondérunt, & dixérunt ei: S Si non esset hic malefáctor, non tibi tradidissémus eum. C Dixit ergo eis Pilátus: S Accípite eum vos, & secúndùm legem vestram judicáte eum. C Dixérunt ergo ei Judæi: S Nobis non licet interficere quemquam. C Ut sermo Jesu impleré-tur, quem dixit, signíficans qua morte esset moritúrus. Introívit ergo iterùm in prætórium Pilátus, & vocávit Jesum, & dixit ei: S Tu es Rex Judæórum? C Respóndit Jesus: ✠ A temetípso hoc dicis, an álii dixérunt tibi de me? C Respóndit Pilátus: S Numquid ego Judæus sum? Gens tua, & Pontífices tradidérunt te mihi: quid fecísti? C Respóndit Jesus: ✠ Regnum meum non est de hoc mundo. Si ex hoc mundo esset regnum meum, minístri mei útique decertárent ut non tráderer Judæis; nunc autem regnum meum non est hinc. C Dixit ítaque ei

ei Pilátus: S Ergo Rex es tu? C Respóndit Jesus: ✠ Tu dicis quia Rex sum ego. Ego in hoc natus sum, & ad hoc veni in mundum, ut testimónium perhíbeam veritáti: omnis qui est ex veritáte, audit vocem meam. C Dicit ei Pilátus: S Quid est véritas? C Et cùm hoc dixísset, íterùm exívit ad Judæos, & dicit eis: S Ego nullam invénio in eo causam. Est autem consuetúdo vobis, ut unum dimíttam vobis in Pascha: vultis ergo dimíttam vobis Regem Judæórum? C Clamavérunt ergo rursum omnes, dicéntes: S Non hunc, sed Barábbam. C Erat autem Barábbas latro. Tunc ergo apprehéndit Pilátus Jesum, & flagellávit. Et mílites plecténtes corónam de spinis, imposuérunt cápiti ejus: & veste purpúrea circumdedérunt eum. Et veniébant ad eum, & dicébant: S Ave Rex Judæórum. C Et dabant ei álapas. Exívit ergo íterùm Pilátus foras, & dicit eis: S Ecce addúco vobis

eum

eum foras, ut cognoscátis quia nullam invénio in eo causam. C (Exívit ergo Jesus portans corónam spíneam, & purpúreum vestiméntum.) Et dicit eis: S Ecce homo. C Cùm ergo vidíssent eum Pontífices, & minístri, clamábant, dicéntes: S Crucifige, crucifige eum. C Dicit eis Pilátus: S Accípite eum vos, & crucifígite: ego enim non invénio in eo causam. C Respondérunt ei Judæi: S Nos legem habémus, & secúndùm legem debet mori; quia Fílium Dei se fecit. C Cùm ergo audísset Pilátus hunc sermónem, magis tímuit. Et ingréssus est prætórium íterùm, & dixit ad Jesum: S Unde es tu? C Jesus autem respónsum non dedit ei. Dicit ergo ei Pilátus: S Mihi non lóqueris? nescis quia potestátem hábeo crucifígere te, & potestátem hábeo dimittere te? C Respóndit Jesus: ✠ Non habéres potestátem advérsum me ullam, nisi

 tibi

tibi datum esset désuper. Propter-eà qui me trádidit tibi, majus peccátum habet. C Et exínde quærébat Pilátus dimíttere eum. Judæi autem clamábant, dicéntes: S Si hunc dimíttis, non es amícus Cæsaris. Omnis enim qui se regem facit, contradícit Cæsari. C Pilátus autem cùm audísset hos sermónes, addúxit foras Jesum, & sedit pro tribunáli, in loco qui dícitur Lithostrótos, Hebráicè autem Gábbatha. Erat autem Parascéue Paschæ, hora quasi sexta, & dicit Judæis: S Ecce Rex vester. C Illi autem clamábant: S Tolle, tolle, crucifige eum. C Dicit eis Pilátus: S Regem vestrum crucifigam? C Respondérunt Pontífices: S Non habémus regem, nisi Cæsarem. C Tunc ergo trádidit eis illum ut crucifigerétur. Suscepérunt autem Jesum, & eduxérunt. Et bájulans sibi crucem, exívit in eum, qui dícitur Calváriæ, locum, Hebráicè autem Gólgotha: ubi crucifixé-

xérunt eum, & cum eo álios duos, hinc & hinc: médium autem Jesum. Scripsit autem & títulum Pilátus, & pósuit super crucem. Erat autem scriptum: Jesus Nazarénus, Rex Judæórum. Hunc ergo títulum multi Judæórum legérunt: quia prope civitátem erat locus, ubi crucifixus est Jesus. Et erat scriptum Hebráicè, Græcè, & Latinè. Dicébant ergo Piláto Pontífices Judæórum: S Noli scríbere, Rex Judæórum: sed quia ipse dixit, Rex sum Judæórum. C Respóndit Pilátus: S Quod scripsi, scripsi. C Mílites ergo cùm crucifixíssent eum, accepérunt vestiménta ejus (& fecérunt quátuor partes: unicuíque míliti partem) & túnicam. Erat autem túnica inconsútilis, désuper contéxta per totum. Dixérunt ergo ad ínvicem: S Non scindámus eam, sed sortiámur de illa cujus sit. C Ut Scriptúra implerétur, dicens: Partíti sunt vestiménta mea sibi: & in vestem

meam misérunt sortem. Et mílites quidem hæc fecérunt. Stabant autem juxta crucem Jesu mater ejus, & soror matris ejus María Cléophæ, & María Magdaléne. Cùm vidísset ergo Jesus matrem, & discípulum stantem, quem diligébat, dicit matri suæ: ✠ Múlier, ecce filius tuus. C Deinde dicit discípulo: ✠ Ecce mater tua. C Et ex illa hora accépit eam discípulus in sua. Pósteà sciens Jesus quia ómnia consummáta sunt, ut consummarétur Scriptúra, dixit: ✠ Sítio. C Vas ergo erat pósitum acéto plenum. Illi autem spóngiam plenam acéto, hyssópo circumponéntes, obtulérunt ori ejus. Cùm ergo accepísset Jesus acétum, dixit: ✠ Consummátum est. C Et inclináto cápite trádidit spíritum. (Hic genuflectitur, & pausatur aliquantulùm.) Judæi ergo (quóniam Parascéue erat) ut non remanérent in cruce córpora sábbato (erat enim magnus dies ille sábbati) rogavérunt Pi-

Pilátum, ut frangeréntur eórum crura, & tolleréntur. Venérunt ergo mílites: & primi quidem fregérunt crura, & altérius qui crucifixus est cum eo. Ad Jesum autem cum venissent, ut vidérunt eum jam mórtuum, non fregérunt ejus crura: sed unus mílitum láncea latus ejus apéruit, & continuò exívit sanguis & aqua. Et qui vidit, testimónium perhíbuit: & verum est testimónium ejus. Et ille scit quia vera dicit: ut & vos credátis. Facta sunt enim hæc, ut Scriptúra implerétur: Os non comminuétis ex eo. Et íterùm ália Scriptúra dicit: Vidébunt in quem transfixérunt.

Quod sequitur, legitur in tono Euangelii: & dicitur, Munda cor meum; sed non petitur benedictio, & non deferuntur luminaria, neque incensum, & Celebrans in fine non osculatur librum.

Post hæc autem rogávit Pilátum Joseph ab Arimathæa (eò

 quòd

quòd eſſet diſcípulus Jeſu, occúltus autem propter metum Judæórum) ut tólleret corpus Jeſu. Et permíſit Pilátus. Venit ergo, & tulit corpus Jeſu. Venit autem & Nicodémus, qui vénerat ad Jeſum nocte primùm, ferens mixtúram myrrhæ & áloes, quaſi libras centum. Accepérunt ergo corpus Jeſu, & ligavérunt illud línteis cum aromátibus, ſicut mos eſt Judæis ſepelíre. Erat autem in loco, ubi crucifixus eſt, hortus: & in horto monuméntum novum, in quo nondum quiſquam póſitus erat. Ibi ergo propter Paraſcéuen Judæórum, quia juxtà erat monuméntum, poſuérunt Jeſum.

Deinde Sacerdos ſtans in cornu Epiſtolæ, incipit abſolutè junctis manibus:

ORémus, dilectíſſimi nobis, pro Eccléſia ſancta Dei: ut eam Deus & Dóminus noſter pacificáre, adunáre, & cuſtodíre dignétur toto orbe terrárum: ſubjíciens ei principátus, & poteſtátes

det-

detque nobis quiétam & tranquíllam vitam degéntibus, glorificáre Deum Patrem omnipoténtem.

Orémus. Diaconus. Flectámus génua.

Subdiaconus ℟. Leváte.

Oratio cantatur in tono feriali Orationis Missæ, extensis manibus. Et hic modus servatur in subsequentibus.

Omnípotens sempitérne Deus, qui glóriam tuam ómnibus in Christo Géntibus revelásti: custódi ópera misericórdiæ tuæ; ut Ecclésia tua toto orbe diffúsa, stábili fide in confessióne tui nóminis persevéret. Per eúmdem Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Orémus & pro beatíssimo Papa nostro N. ut Deus & Dóminus noster, qui elégit eum in órdine Episcopátus, salvum atque incólumem custódiat Ecclésiæ suæ sanctæ, ad regéndum pópulum sanctum Dei.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, cujus judício univérsa fundántur: réspice propítius ad preces nostras, & eléctum nobis Antístitem tua pietáte consérva; ut Christiána plebs, quæ te gubernátur auctóre, sub tanto Pontífice, credulitátis suæ méritis augeátur. Per Dóminum nostrum.

℟. Amen.

Orémus & pro ómnibus Epíscopis, Presbyteris, Diacónibus, Subdiacónibus, Acolythis, Exorcístis, Lectóribus, Ostiáriis, Confessóribus, Virgínibus, Víduis; & pro omni pópulo sancto Dei.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, cujus spíritu totum corpus Ecclésiæ sanctificátur & régitur: exáudi nos pro univérsis ordínibus supplicántes; ut grátiæ tuæ múnere, ab ómnibus tibi grádibus fidéliter serviátur. Per Dóminum.

℟. Amen.

Oré-

ORémus & pro Christianíssimo (Si non est coronatus, dicatur: (elécto Imperatóre.) Imperatóre nostro N. ut Deus & Dóminus noster súbditas illi fáciat omnes bárbaras natiónes, ad nostram perpétuam pacem.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte.

OMnípotens sempitérne Deus, in cujus manu sunt ómnium potestátes, & ómnium jura regnórum: réspice ad Románum benígnus Impérium; ut gentes, quæ in sua feritáte confidunt, poténtiæ tuæ déxtera comprimántur. Per Dóminum nostrum.

℟. Amen.

ORémus & pro catechúmenis nostris: ut Deus & Dóminus noster adapériat aures præcordiórum ipsórum, januámque misericórdiæ; ut per lavácrum regeneratiónis, accépta remissióne ómnium peccatórum, & ipsi inveniántur in Christo Jesu Dómino nostro.

Orémus. Flectámus génua.
℟. Leváte.
Omnípotens sempitérne Deus, qui Ecclésiam tuam nova semper prole fecúndas: auge fidem & intelléctum catechúmenis nostris; ut renáti fonte baptísmatis, adoptiónis tuæ fíliis aggregéntur. Per Dóminum nostrum. ℟. Amen.
Orémus, dilectíssimi nobis, Deum Patrem omnipoténtem, ut cunctis mundum purget erróribus: morbos áuferat: famem depéllat: apériat cárceres: víncula dissólvat: peregrinántibus réditum: infirmántibus sanitátem: navigántibus portum salútis indúlgeat.
Orémus. Flectámus génua.
℟. Leváte.
Omnípotens sempitérne Deus, mœstórum consolátio, laborántium fortitúdo: pervéniant ad te preces de quacúmque tribulatióne clamántium; ut omnes sibi in necessitátibus suis misericórdiam tuam gáudeant affuisse. Per Dóminum nostrum. ℟. Amen.
Oré-

ORémus & pro hæréticis & schismáticis: ut Deus & Dóminus noster éruat eos ab erróribus univérsis; & ad sanctam matrem Ecclésiam Cathólicam atque Apostólicam revocáre dignétur.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte.

OMnípotens sempitérne Deus, qui salvas omnes, & néminem vis períre: réspice ad ánimas diabólica fraude decéptas; ut, omni hærética pravitáte depósita, errántium corda resipíscant; & ad veritátis tuæ rédeant unitátem. Per Dóminum nostrum.

℟. Amen.

ORémus & pro pérfidis Judæis: ut Deus & Dóminus noster áuferat velámen de córdibus eórum; ut & ipsi agnóscant Jesum Christum Dóminum nostrum. Non respondetur Amen: sed statim dicitur:

OMnípotens sempitérne Deus, qui étiam Judáicam perfídiam à tua misericórdia non re-

péllis: exáudi preces nostras, quas pro illíus pópuli obcæcatióne deférimus; ut ágnita veritátis tuæ luce, quæ Christus est, à suis ténebris eruántur. Per eúmdem Dóminum. ℟. Amen.

O Rémus & pro pagánis: ut Deus omnípotens áuferat iniquitátem à córdibus eórum; ut relíctis idólis suis, convertántur ad Deum vivum & verum, & únicum Fílium ejus Jesum Christum Deum & Dóminum nostrum.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte.

Omnípotens sempitérne Deus, qui non mortem peccatórum, sed vitam semper inquíris: súscipe propítius oratiónem nostram: & líbera eos ab idolórum cultúra: & ágrega Ecclésiæ tuæ sanctæ, ad laudem & glóriam nóminis tui. Per Dóminum nostrum.

℟. Amen.

¶ Complétis Orationibus, Sacerdos depósita cásula accedit ad cornu Epistolæ, & ibi in posteriori par-

parte anguli Altaris accipit à Diacono Crucem jam in Altàri præparatam: quam versa facie ad populum, à summitate parùm discooperit, incipiens solus Antiphonam. **Ecce lignum Crucis.** ac deinceps in reliquis juvatur in cantu à ministris usque ad **Veníte, adorémus**: Choro autem cantante, **Veníte, adorémus.** omnes se prosternunt, excepto Celebrante.

Deinde procedit ad anteriorem partem anguli ejusdem cornu Epistolæ: & discooperiens brachium dextrum Crucis, elevansque eam paulisper, altiùs quàm primò, incipit, **Ecce lignum Crucis.** aliis cantantibus, & adorantibus, ut suprà.

Deinde Sacerdos procedit ad medium Altàris, & discooperiens Crucem totaliter, ac elevans eam, tertiò altiùs incipit, **Ecce lignum Crucis.** aliis cantantibus & adorantibus, ut suprà, **Ecce lignum Crucis, in quo salus mundi pepéndit.** Chorus ℟. **Veníte, adorémus.**

Post

Posteà Sacerdos solus portat Crucem ad locum ante Altare præparatum, & genuflexus ibidem eam locat: mox depositis calceamentis, accedit ad adorandam Crucem, ter genua flectens antequam eam deosculetur. Hoc facto, revertitur, & accipit calceamenta, & casulam. Postmodum ministri Altaris, deinde alii clerici & laici, bini & bini, ter genibus flexis, ut dictum est, Crucem adorant. Interim, dum fit adoratio Crucis, cantantur improperia, & alia quæ sequuntur, vel omnia, vel pars eorum, prout multitudo adorantium vel paucitas requirit, hoc modo.

Duo cantores in medio chori cantant ℣. **Pópule meus**, usque ad **Agios o Theós.**

℣. **Pópule meus, quid feci tibi? aut in quo contristávi te? respónde mihi. ℣. Quia edúxi te de terra Ægypti: parásti crucem Salvatóri tuo.**

Unus chorus cantat, **Agios o Theós.**

Alius

Alius chorus respondet, Sanctus Deus.

Primus chorus. Agios ischyrós.

Secundus chorus. Sanctus fortis.

Primus chorus. Agios athánatos eléison imás.

Secundus chorus. Sanctus immortális miserére nobis.

Posteà duo de secundo choro cantant ℣. Quia edúxi te per desértum quadragínta annis: & manna cibávi te, & introdúxi te in terram satis bonam, parásti crucem Salvatóri tuo.

Chori respondent alternatim, Agios o Theós, &c. Sanctus Deus, &c, ita tamen, ut primus chorus semper repetat, Agios.

Deinde duo de primo choro cantant ℣. Quid ultrà débui fácere tibi, & non feci? Ego quidem plantávi te víneam meam speciosíssimam: & tu facta es mihi nimis amára: acéto namque sitim meam potásti, & láncea perforásti latus Salvatóri tuo.

Item-

Item chori alternatim respondent, Agios o Theós. Sanctus Deus,

¶ Versus sequentis improperii à duobus cantoribus alternatim cantantur, utroque choro simul repetente post quemlibet versum, Pópule meus. usque ad Quia edúxi te de terra Ægypti.

Duo de secundo choro cantant ℣. Ego propter te flagellávi Ægyptum cum primogénitis suis: & tu me flagellátum tradidísti.

Chorus repetit. Pópule meus, quid feci tibi? aut in quo contristávi te? respónde mihi.

Duo de primo choro, ℣. Ego edúxi te de Ægypto, demérso Pharaóne in Mare rubrum: & tu me tradidísti princípibus sacerdótum.

Chorus. Pópule meus, quid feci tibi? aut in quo contristávi te? respónde mihi.

Duo de secundo choro, ℣. Ego ante te apérui mare, & tu aperuísti láncea latus meum.

Chorus. Pópule meus, quid feci

ci tibi ? aut in quo contristávi te ? respónde mihi.

Duo de primo choro, ℣. Ego ante te præivi in colúmna nubis: & tu me duxísti ad prætórium Piláti.

Chorus. Pópule meus, quid feci tibi ? aut in quo contristávi te ? respónde mihi.

Duo de secundo choro, ℣. Ego te pavi manna per desértum: & tu me cæcidísti álapis & flagéllis.

Chorus. Pópule meus, quid feci tibi ? aut in quo contristávi te ? respónde mihi.

Duo de primo choro, ℣. Ego te potávi aqua salútis de petra: & tu me potásti felle & acéto.

Chorus. Pópule meus, quid feci tibi ? aut in quo contristávi te ? respónde mihi.

Duo de secundo choro, ℣. Ego propter te Chananæórum reges percússi: & tu percussísti arúndine caput meum.

Chorus. Pópule meus, quid feci tibi ? aut in quo contristávi te ? respónde mihi.

Duo

Duo de primo choro. ℣. Ego dedi tibi sceptrum regále: & tu dedísti cápiti meo spíneam corónam.
Chorus. Pópule meus, quid feci tibi? aut in quo contristávi te? respónde mihi.

Duo de secundo choro. ℣. Ego te exaltávi magná virtúte: & tu me suspendísti in patíbulo crucis.

Chorus. Pópule meus, quid feci tibi? aut in quo contristávi te? respónde mihi.

Deinde cantatur communiter Ant. Crucem tuam adorámus Dómine: & sanctam resurrectiónem tuam laudámus, & glorificámus: ecce enim propter lignum venit gáudium in univérso mundo.
Psalmus 66. Deus misereátur nostri, & benedícat nobis: illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostri.

Et repetitur immediatè Antiphona. Crucem tuam.

Posteà cantatur ℣. Crux fidélis, cum Hymno, Pange lingua gloriósi, & post quemlibet ejus ver-

versum repetitur; Crux fidélis, vel, Dulce lignum. eo modo quo inferiùs notatur.

Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, gérmine.

Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sústinet.

Hymnus. Pange lingua gloriósi láuream certáminis, & super Crúcis trophæo dic triúmphum nóbilem: quáliter Redémptor orbis immolátus víceris.

Repetitur, Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, gérmine.

℣. De paréntis protopláſti fraude Factor cóndolens, quando pomi noxiális in necem morsu ruit: ipse lignum tunc notávit, damna ligni ut sólveret.

Repetitur. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sústinet.

℣. Hoc opus nostræ salútis ordo depopóscerat, multifórmis proditóris ars ut artem fálleret, & medélam

délam ferret inde, hostis, unde læserat.

Repetitur. Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, gérmine.

℣. Quando venit ergo sacri plenitúdo témporis, missus est ab arce Patris Natus, orbis Cónditor, atque ventre Virgináli carne amíctus pródiit.

Repetitur. Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sústinet.

℣. Vagit infans inter arcta cónditus præsépia: membra pannis involúta virgo Mater álligat: & Dei manus pedésque stricta cingit fáscia.

Repetitur. Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla silva talem profert, fronde, flore, gérmine.

℣. Lustra sex qui jam perégit, tempus implens córporis, sponte líbera Redémptor passióni déditus, Agnus in Crucis levátur immolándus stípite.

Re-

Repetitur, Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus súſtinet.
℣. Felle potus ecce languet, ſpina, clavi, láncea mite corpus perforárunt, unda manat & cruor: terra, pontus, aſtra, mundus, quo lavántur flúmine!
Repetitur, Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla ſilva talem profert, fronde, flore, gérmine.
℣. Flecte ramos arbor alba, tenſa laxa víſcera, & rigor lentéſcat ille, quem dedit natívitas: & ſupérni membra Regis tende miti ſtípite.
Repetitur, Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus súſtinet.
℣. Sola digna tu fuíſti ferre mundi victimam; atque portum præparáre arca mundo náufrago, quam ſacer cruor perúnxit, fuſus Agni córpore.
Repetitur, Crux fidélis, inter omnes arbor una nóbilis: nulla ſilva talem profert, fronde, flore, gérmine.

℣. Sem-

℣. **Sempitérna sit beátæ Trinitáti glória, æqua Patri, Filióque, par decus Paráclito: Unius Triníque nomen laudet univérsitas. Amen.**

Repetitur. **Dulce lignum, dulces clavos, dulce pondus sústinet.**

¶ Circa finem adorationis Crucis, accenduntur candelæ super Altare: & Diaconus accipiens bursam corporalium, extendit corporale more solito, & juxta illud ponit purificatorium: & finita adoratione, Crucem reverenter accipit, & reportat ad Altare. Posteà ordinatur Processio ad locum, ubi pridie Sacramentum repositum fuerat. Præcedit Subdiaconus cum Cruce inter duos Acolythos deferentes candelabra cum cereis accensis, & Clerus per ordinem, ultimus Sacerdos cum ministris. Cùm perventum fuerit ad locum Sacramenti, accenduntur intorticia, quæ non extinguuntur nisi post sumptionem Sacramenti: & Sacerdos genuflectit ante Sacramen-

mentum, orat aliquantulùm: Diaconus interim aperit capsulam, in qua reconditum est Corpus Domini: posteà Sacerdos surgens, absque benedictione imponit incensum in duobus thuribulis, Diacono naviculam ministrante, & genuflexus incensat Sacramentum: tum Diaconus extrahens Calicem cum Sacramento de capsula, dat ad manus Sacerdotis, & tegit extremitatibus veli, quod humeros illius circumdat: & procedunt ordine quo venerunt: defertur baldachinum super Sacramentum: & duo Acolythi cum thuribulis continuè Sacramentum incensant: interim cantatur.

Hymnus.

VExílla Regis pródeunt:
Fulget Crucis mystérium,
Qua vita mortem pértulit,
Et morte vitam prótulit.
Quæ vulneráta lánceæ
Mucróne diro críminum,
Ut nos laváret sórdibus,
Manávit unda & sánguine.

Impléta sunt, quæ cóncinit
David fidéli cármine,
Dicéndo natiónibus:
Regnávit à ligno Deus.
Arbor decóra & fúlgida,
Ornáta Regis púrpura,
Elécta digno stípite
Tam sancta membra tángere.
Beáta, cujus bráchiis
Prétium pepéndit sæculi,
Statéra facta córporis,
Tulítque prædam tártari.
O Crux ave spes única,
Hoc Passiónis témpore
Piis adáuge grátiam,
Reísque dele crímina.
Te, fons salútis Trínitas,
Colláudet omnis spíritus:
Quibus Crucis victóriam
Largíris, adde præmium.
Amen.

Cum venerit Sacerdos ad Altare, posito super illud Calice, genuflexus rursum incensat, & accedens deponit Hostiam ex Calice super Patenam, quam Diaconus tenet: & accipiens Patenam de manu Dia-

Diaconi, Hostiam sacram ponit super corporale, nihil dicens. Si tetigerit Sacramentum, digitos abluat in aliquo vase. Interim Diaconus imponit vinum in Calicem, & Subdiaconus aquam, quam Sacerdos non benedicit, nec dicit super eam Orationem consuetam: sed accipiens Calicem à Diacono, ponit super Altare, nihil dicens: & Diaconus illum cooperit palla: deinde imponit incensum in thuribulo absque benedictione, & incensat oblata, & Altare more solito, genuflectens antè & pòst, & quandocumque transit ante Sacramentum.

Cùm incensat oblata, dicit:

INcénsum istud à te benedíctum, ascéndat ad te Dómine, & descéndat super nos misericórdia tua.

Cùm incensat Altare, dicit:

DIrigátur Dómine orátio mea, sicut incénsum in conspéctu tuo: elevátio mánuum meárum sacrificium vespertínum. Pone Dómine custódiam ori meo, &

óſtium circumſtántiæ lábiis meis: ut non declínet cor meum in verba malítiæ, ad excusándas excuſatiónes in peccátis.

Quando reddit thuribulum Diacono, dicit:

Accéndat in nobis Dóminus ignem ſui amóris, & flammam ætérnæ charitátis. Amen.

Et ipſe non incenſatur.

Poſteà aliquantulùm extra Altare in cornu Epiſtolæ lavat manus, nihil dicens: deinde in medio Altaris inclinatus, junctis manibus dicit:

In ſpíritu humilitátis, & in ánimo contríto ſuſcipiámur à te, Dómine: & ſic fiat ſacrifícium noſtrum in conſpéctu tuo hódie, ut pláceat tibi, Dómine Deus.

Deinde verſus ad populum in cornu Euangelii, dicit more ſolito:

Oráte fratres: ut meum ac veſtrum ſacrifícium acceptábile fiat apud Deum Patrem omnipoténtem.

Et per eamdem viam revertitur

non

non perficiens circulum: & consequenter, omissis aliis, dicit:

ORémus. Præcéptis salutáribus móniti, & divína institutióne formáti, audémus dícere: Pater noster, qui es in cœlis: Sanctificétur nomen tuum: Advéniat regnum tuum: Fiat volúntas tua, sicut in cœlo, & in terra. Panem nostrum quotidiánum da nobis hódie: Et dimítte nobis débita nostra, sicut & nos dimíttimus debitóribus nostris: Et ne nos indúcas in tentatiónem.

℟. Sed líbera nos à malo.

Sacerdos, sub silentio dicto Amen, eadem voce, qua dixit, Pater noster, absolutè sine Orémus. in tono Orationis Missæ ferialis dicit:

LIbera nos, quæsumus Dómine, ab ómnibus malis, prætéritis, præséntibus, & futúris: & intercedénte beáta & glorióſa semper vírgine Dei Genitríce María, cum beátis Apóstolis tuis Petro & Paulo, atque Andréa, & ómnibus

Sanctis, (Non signat se patena.) da propítius pacem in diébus nostris: ut ope misericórdiæ tuæ adjúti, & à peccáto simus semper líberi, & ab omni perturbatióne secúri. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

¶ Tunc Celebrans facta reverentia usque ad terram, supponit patenam Sacramento, quod in dextera accipiens, elevat ut videri possit à populo: & statim supra Calicem dividit in tres partes; quarum ultimam mittit in Calicem more solito, nihil dicens: Pax Dómini, non dicitur, nec Agnus Dei, neque pacis osculum datur. Postmodùm prætermissis duabus primis Orationibus, dicit tantùm sequentem.

Percéptio Córporis tui, Dómine Jesu Christe, quod ego indígnus súmere præsúmo, non mihi provéniat in judícium & con-

de-

demnatiónem: sed pro tua pietáte prosit mihi ad tutaméntum mentis, & córporis, & ad medélam percipiéndam. Qui vivis & regnas cum Deo Patre in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Tum genuflectit, & accipit patenam cum Corpore Christi: & maxima humilitate ac reverentia dicit: Panem cœléstem accípiam, & nomen Dómini invocábo.

Percutit pectus suum, ter dicens: Dómine non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantùm dic verbo, & sanábitur ánima mea.

Posteà signat se Sacramento, dicens: Corpus Dómini nostri Jesu Christi custódiat ánimam meam in vitam ætérnam. Amen.

Et sumit Corpus reverenter.

Deinde, omissis omnibus, quæ dici solent ante sumptionem Sanguinis, immediatè particulam Hostiæ, cum vino reverenter sumit de Calice. Et, more solito facta ablu-

tione digitorum ; & sumpta purificatione, in medio Altaris inclinatus, manibus junctis dicit:
Quod ore súmpsimus Dómine, pura mente capiámus: & de múnere temporáli fiat nobis remédium sempitérnum.

Non dicitur, **Corpus tuum Dómine**, nec Postcommunio, nec **Pláceat tibi.** nec datur benedictio: sed, facta reverentia Altari, Sacerdos cum ministris discedit: & dicuntur Vesperæ sine cantu: & denudatur Altare.

Ad Vesperas, Añæ & Psalmi præteriti diei dicuntur sine cantu. 185.

Ad Magnificat, Antiphona.

Cùm accepísset acétum, dixit: Consummátum est: & inclináto cápite emísit spíritum.

℣. **Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis.** Pater noster. secretò.

Psalmus. Miserére. 134. Oratio.

REspice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro qua Dóminus noster Jesus Chri-

Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. Qui tecum vivit, &c.

Ad Completorium, ut suprà in Cœna Domini. 205. In fine ℣. Christus factus est. & alia ut suprà ad Vesperas. 193.

SABBATO SANCTO
ad Matutinum.

In primo Nocturno, Antiphona. In pace in idípsum dórmiam, & requiéscam. Psalmus 4.

Cum invocárem, exaudívit me Deus justítiæ meæ: * in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei, * & exáudi oratiónem meam.

Fílii hóminum úsquequò gravi corde? * ut quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?

Et scitóte quóniam mirificávit Dóminus sanctum suum: * Dóminus exáudiet me, cùm clamávero ad eum.

Irascímini, & nolíte peccáre: * quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrificium justítiæ, & speráte in Dómino. * Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: * dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini, & ólei sui * multiplicáti sunt.
In pace in idípsum * dórmiam, & requiéscam;
Quóniam tu Dómine singuláritér in spe * constituísti me.
Aña. In pace in idípsum dórmiam, & requiéscam. Aña. Habitábit in tabernáculo tuo, requiéscet in monte sancto tuo. Psalmus 14.
DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? * aut quis requiéscet in monte sancto tuo?
Qui ingréditur sine mácula, * & operátur justítiam.
Qui lóquitur veritátem in corde suo, * qui non egit dolum in lingua sua:
Nec fecit próximo suo malum, * & oppróbrium non accépit advérsus próximos suos.

Ad

Ad nihilum dedúctus est in conspéctu ejus malígnus: * timéntes autem Dóminum gloríficat.

Qui jurat próximo suo, & non décipit: * qui pecúniam suam non dedit ad usúram, & múnera super innocéntem non accépit:

Qui facit hæc, * non movébitur in ætérnum.

Aña. Habitábit in tabernáculo tuo, requiéscet in monte sancto tuo.

Aña. Caro mea requiéscet in spe.

Psalmus 15.

Consérva me Dómine, quóniam sperávi in te. * Dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus, * mirificávit omnes voluntátes meas in eis.

Multiplicátæ sunt infirmitátes eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventícula eórum de sanguínibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Dóminus pars hæreditátis meæ, & cálicis mei: * tu es, qui restítues hæreditátem meam mihi.
Funes cecidérunt mihi in præcláris: * étenim hæréditas mea præclára est mihi.
Benedícam Dóminum, qui tríbuit mihi intelléctum: * ínsuper & usque ad noctem increpuérunt me renes mei.
Providébam Dóminum in conspéctu meo semper: * quóniam à dextris est mihi, ne commóvear.
Propter hoc lætátum est cor meum, & exultávit lingua mea: * ínsuper & caro mea requiéscet in spe.
Quóniam non derelínques ánimam meam in inférno: * nec dabis, Sanctum tuum vidére corruptiónem.
Notas mihi fecísti vias vitæ, adimplébis me lætítia cum vultu tuo: * delectatiónes in déxtera tua usque in finem.
Antiphona. Caro mea requiéscet in spe.

℣. In

℣. In pace in idípſum.
℟. Dórmiam & requiéſcam.
Pater noſter. ſecretò.
De Lamentatióne Jeremíæ
Prophétæ.
Lectio i. Cap. 1. c. Heth.
Miſericórdiæ Dómini quia non ſumus consúmpti: quia non defecérunt miſeratiónes ejus.
Heth. Novi dilúculo; multa eſt fides tua.
Heth. Pars mea Dóminus, dixit ánima mea: proptéreà expectábo eum.
Teth. Bonus eſt Dóminus ſperántibus in eum, ánimæ quærénti illum.
Teth. Bonum eſt præſtolári cum ſiléntio ſalutáre Dei.
Teth. Bonum eſt viro, cùm portáverit jugum ab adoleſcéntia ſua.
Jod. Sedébit ſolitárius, & tacébit: quia levávit ſuper ſe.
Jod. Ponet in púlvere os ſuum, ſi fortè ſit ſpes.

Jod. Dabit percutiénti se maxíllam, saturábitur oppróbriis.
Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.
℟. Sicut ovis ad occisiónem ductus est, & dum malè tractarétur, non apéruit os suum: tráditus est ad mortem, * Ut vivificáret pópulum suum.
℣. Trádidit in mortem ánimam suam, & inter sceleratos reputátus est. Ut vivificáret.
Lectio iii. Cap. 4. Aleph.
QUómodo obscurátum est aurum, mutátus est color óptimus, dispérsi sunt lápides sanctuárii in cápite ómnium plateárum?
Beth. Fílii Sion ínclyti, & amícti auro primo: quómodo reputáti sunt in vasa téstea, opus mánuum fíguli?
Ghimel. Sed & lámiæ nudavérunt mammam: lactavérunt cátulos suos: fília pópuli mei crudélis, quasi strúthio in desérto.
Daleth. Adhæsit lingua lacténtis ad palátum ejus in siti: párvuli pe-

petiérunt panem, & non erat qui frángeret eis.

He. Qui vescebántur voluptuósè, interiérunt in viis: qui nutriebántur in cróceis, amplexáti sunt stércora.

Vau. Et major effécta est iníquitas fíliæ pópuli mei peccáto Sodomórum, quæ subvérsa est in moménto, & non cepérunt in ea manus. Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Jerúsalem surge, & éxue te véstibus jucunditátis: indúere cínere & cilício, * Quia in te occísus est Salvátor Israel. ℣. Deduc quasi torréntem lácrymas per diem & noctem, & non táceat pupílla óculi tui. Quia in te.

Incipit Orátio Jeremíæ Prophétæ.

Lectio iii. Cap. 5.

Recordáre Dómine quid accíderit nobis: intuére, & réspice oppróbrium nostrum. Hæréditas nostra versa est ad aliénos; domus nostræ ad extráneos. Pupílli facti sumus absque patre, matres no-

nostræ, quasi viduæ. Aquam nostram pecúnia bíbimus: ligna nostra prétio comparávimus: Cervícibus nostris minabámur; lassis non dabátur réquies: Ægypto dédimus manum, & Assyriis, ut saturarémur pane. Patres nostri peccavérunt, & non sunt: & nos iniquitátes eórum portávimus. Servi domináti sunt nostri: non fuit qui redímeret de manu eórum. In animábus nostris afferebámus panem nobis, à fácie gládii in desérto. Pellis nostra quasi clíbanus, exústa est à fácie tempestátum famis. Mulíeres in Sion humiliavérunt, & vírgines in civitátibus Juda.

Jerúsalem, Jerúsalem, convértere ad Dóminum Deum tuum.

℟. Plange quasi virgo plebs mea: ululáte pastóres in cínere & cilício: * Quia venit dies Dómini magna, & amára valdè. ℣. Accíngite vos sacerdótes, & plángite minístri altáris, aspérgite vos cínere. Quia venit. Plange.

In

In secundo Nocturno, Antiphona. Elevámini portæ æternáles, & introíbit Rex glóriæ. Psalmus 23.

Domini est terra, & plenitúdo ejus: * orbis terrárum, & univérsi, qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * & super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus & mundo corde: * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accípiet benedictiónem à Dómino: * & misericórdiam à Deo salutári suo.

Hæc est generátio quæréntium eum: * quæréntium fáciem Dei Jacob.

Attóllite portas, príncipes, vestras, & elevámini portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis & potens, Dóminus potens in prælio.

Attól-

Attóllite portas, príncipes, vestras, & elevámini portæ æternáles: * & introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Aña. Elevámini portæ æternáles, & introíbit Rex glóriæ.
Aña. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.
Psalmus 26.
Dóminus illuminátio mea, & salus mea, * quem timébo?
Dóminus protéctor vitæ meæ, * à quo trepidábo?
Dum appróppiant super me nocéntes, * ut edant carnes meas:
Qui tríbulant me inimíci mei, * ipsi infirmáti sunt, & cecidérunt.
Si consístant advérsum me castra, * non timébit cor meum.
Si exúrgat advérsum me prælium, * in hoc ego sperábo.
Unam pétii à Dómino, hanc requíram, * ut inhábitem in domo Dómini ómnibus diébus vitæ meæ:

Ut vídeam voluptátem Dómini: * & vísitem templum ejus.

Quóniam abscóndit me in tabernáculo suo: * in die malórum protéxit me in abscóndito tabernáculi sui.

In petra exaltávit me: * & nunc exaltávit caput meum super inimícos meos.

Circuívi & immolávi in tabernáculo ejus hóstiam vociferatiónis: * cantábo, & psalmum dicam Dómino.

Exáudi Dómine vocem meam, qua clamávi ad te: * miserére mei, & exáudi me.

Tibi dixit cor meum, exquisívit te fácies mea: * fáciem tuam Dómine requíram.

Ne avértas fáciem tuam à me: * ne declínes in ira à servo tuo.

Adjútor meus esto: * ne derelínquas me, neque despícias me Deus salutáris meus.

Quóniam pater meus & mater mea dereliquérunt me: * Dóminus autem assúmpsit me.

Le-

Legem pone mihi Dómine in via tua: * & dírige me in sémitam rectam, propter inimícos meos.
Ne tradíderis me in ánimas tribulántium me: * quóniam insurrexérunt in me testes iníqui, & mentíta est iníquitas sibi.
Credo vidére bona Dómini * in terra vivéntium.
Expécta Dóminum, viríliter age: * & confortétur cor tuum, & sústine Dóminum.
Aña. Credo vidére bona Dómini in terra vivéntium.
Aña. Dómine abstraxísti ab ínferis ánimam meam. Psalmus 29.
EXaltábo te Dómine, quóniam suscepísti me: * nec delectásti inimícos meos super me.
Dómine Deus meus clamávi ad te, * & sanásti me.
Dómine eduxísti ab inférno ánimam meam: * salvásti me à descendéntibus in lacum.
Psállite Dómino sancti ejus: * & confitémini memóriæ sanctitátis ejus.
Quó-

Quóniam ira in indignatióne ejus: * & vita in voluntáte ejus.
Ad vésperum demorábitur fletus: * & ad matutínum lætítia.
Ego autem dixi in abundántia mea: * Non movébor in ætérnum.
Dómine in voluntáte tua, * præstitísti decóri meo virtútem.
Avertísti fáciem tuam à me, * & factus sum conturbátus.
Ad te Dómine clamábo: * & ad Deum meum deprecábor.
Quæ utílitas in sánguine meo, * dum descéndo in corruptiónem?
Numquid confitébitur tibi pulvis, * aut annuntiábit veritátem tuam?
Audívit Dóminus, & misértus est mei: * Dóminus factus est adjútor meus.
Convertísti planctum meum in gáudium mihi: * conscidísti saccum meum, & circumdedísti me lætítia.
Ut cantet tibi glória mea, & non compúngar: * Dómine Deus meus in ætérnum confitébor tibi.

An-

Antiphona. Dómine abstraxisti ab inferis ánimam meam. ℣. Tu autem Dómine miserére mei. ℟. Et resúscita me, & retribuam eis.
Pater noster, secretò.
Ex Tractátu sancti Augustini Epíscopi super Psalmos.
In Psalm. 63. v. 7. Lectio iv.
ACcédet homo ad cor altum, & exaltábitur Deus. Illi dixérunt, Quis nos vidébit? Defecérunt scrutántes scrutatiónes, consília mala. Accéssit homo ad ipsa consília, passus est se tenéri ut homo. Non enim tenerétur nisi homo, aut viderétur nisi homo, aut cæderétur nisi homo, aut crucifigerétur, aut morerétur nisi homo. Accéssit ergo homo ad illas omnes passiónes, quæ in illo nihil valérent, nisi esset homo. Sed si ille non esset homo, non liberarétur homo. Accéssit homo ad cor altum, idest, cor secrétum, objíciens aspéctibus humánis hóminem, servans intus Deum: celans formam Dei, in qua æquális
est

est Patri, & ófferens formam servi, qua minor est Patre.

℟. Recéssit pastor noster, fons aquæ vivæ, ad cujus tránsitum sol obscurátus est; * Nam & ille captus est, qui captívum tenébat primum hóminem: hódie portas mortis & seras páriter Salvátor noster disrúpit. ℣. Destrúxit quidem claustra inférni, & subvértit poténtias diáboli. Nam & ille.

Lectio v.

QUò perduxérunt illas scrutatiónes suas, quas perscrutántes defecérunt; ut étiam mórtuo Dómino & sepúlto, custódes pónerent ad sepúlchrum? Dixérunt enim Piláto: Sedúctor ille. Hoc appellabátur nómine Dóminus Jesus Christus, ad solátium servórum suórum, quando dicúntur seductóres. Ergo illi Piláto: Sedúctor ille, ínquiunt, dixit adhuc vivens: Post tres dies resúrgam. Jube ítaque custodíri sepúlchrum usque in diem tértium, ne fortè véniant discípuli ejus,

& fu-

& furéntur eum, & dicant plebi, Surréxit à mórtuis: & erit novíssimus error pejor prióre. Ait illis Pilátus: Habétis custódiam, ite, custodíte sicut scitis. Illi autem abeúntes, muniérunt sepúlchrum, signántes lápidem cum custódibus.

℟. O vos omnes, qui transítis per viam, atténdite & vidéte, * Si est dolor símilis sicut dolor meus. ℣. Atténdite univérsi pópuli, & vidéte dolórem meum. Si est.

Lectio vi.

POsuérunt custódes mílites ad sepúlchrum. Concússa terra Dóminus resurréxit: mirácula facta sunt tália circa sepúlchrum, ut & ipsi mílites, qui custódes advénerant, testes fíerent, si vellent vera nuntiáre. Sed avarítia illa, quæ captivávit discípulum cómitem Christi, captivávit & mílitem custódem sepúlchri. Damus, ínquiunt, vobis pecúniam: & dícite, quia vobis dormiéntibus venérunt discípuli ejus, & abstulérunt eum.

eum. Verè defecérunt scrutántes scrutatiónes. Quid est quod dixísti, ò infélix astútia? Tantúmne déseris lucem consílii pietátis, & in profúnda versútiæ demérgeris, ut hoc dicas: Dícite, quia vobis dormiéntibus venérunt discípuli ejus, & abstulérunt eum? Dormiéntes testes ádhibes? verè tu ipse obdormísti, qui scrutándo tália defecísti.

R. Ecce quómodo móritur justus, & nemo pércipit corde: & viri justi tollúntur, & nemo consíderat: à fácie iniquitátis sublátus est justus: * Et erit in pace memória ejus. V. Tamquam agnus coram tondénte se obmútuit, & non apéruit os suum: de angústia, & de judício sublátus est. Et erit in pace. Ecce quómodo.

In tertio Nocturno, Antiphona.

Deus ádjuvat me, & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.

Psalmus 53.

DEus in nómine tuo salvum me fac: * & in virtúte tua júdica me.

Deus exáudi oratiónem meam: * áuribus pércipe verba oris mei.
Quóniam aliéni insurrexérunt advérsum me, & fortes quæsiérunt ánimam meam: * & non proposuérunt Deum ante conspéctum suum.
Ecce enim Deus ádjuvat me: * & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Avérte mala inimícis meis: * & in veritáte tua dispérde illos.
Voluntárie sacrificábo tibi, * & confitébor nómini tuo Dómine, quóniam bonum est.
Quóniam ex omni tribulatióne eripuisti me: * & super inimícos meos despéxit óculus meus.
Aña. Deus ádjuvat me, & Dóminus suscéptor est ánimæ meæ.
Aña. In pace factus est locus ejus, & in Sion habitátio ejus.

Psalmus 75.

Notus in Judæa Deus: * in Israel magnum nomen ejus.
Et factus est in pace locus ejus: * & habitátio ejus in Sion.

Ibi

Ibi confrégit poténtias árcuum, * scutum, gládium, & bellum.
Illúminans tu mirabíliter à móntibus ætérnis: * turbáti sunt omnes insipiéntes corde.
Dormiérunt somnum suum: * & nihil invenérunt omnes viri divitiárum in mánibus suis.
Ab increpatióne tua Deus Jacob, * dormitavérunt qui ascendérunt equos.
Tu terríbilis es, & quis resístet tibi? * ex tunc ira tua.
De cœlo audítum fecísti judícium: * terra trémuit & quiévit,
Cùm exúrgeret in judícium Deus: * ut salvos fáceret omnes mansuétos terræ.
Quóniam cogitátio hóminis confitébitur tibi: * & relíquiæ cogitatiónis, diem festum agent tibi.
Vovéte, & rédite Dómino Deo vestro, * omnes, qui in circúitu ejus affértis múnera,
Terríbili, & ei qui aufert spíritum príncipum, * terríbili apud reges terræ.

Aña. In pace factus est locus ejus, & in Sion habitátio ejus.
Aña. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.

Psalmus 87.

DOmine Deus salútis meæ, * in die clamávi, & nocte coram te.
Intret in conspéctu tuo orátio mea: * inclina aurem tuam ad precem meam.
Quia repléta est malis ánima mea: * & vita mea inférno appropinquávit.
Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.
Sicut vulneráti dormiéntes in sepúlchris, quorum non es memor ámpliùs: * & ipsi de manu tua repúlsi sunt.
Posuérunt me in lacu inferióri, * in tenebrósis, & in umbra mortis.
Super me confirmátus est furor tuus: * & omnes fluctus tuos induxísti super me.

Longè fecísti notos meos à me: * posuérunt me abominatiónem sibi.
Tráditus sum, & non egrediébar: * óculi mei languérunt præ inópia.
Clamávi ad te Dómine tota die: * expándi ad te manus meas.
Numquid mórtuis fácies mirabília: * aut médici suscitábunt, & confitebúntur tibi?
Numquid narrábit áliquis in sepúlchro misericórdiam tuam, * & veritátem tuam in perditióne?
Numquid cognoscéntur in ténebris mirabília tua, * & justítia tua in terra obliviónis?
Et ego ad te Dómine clamávi: * & manè orátio mea prævéniet te.
Ut quid Dómine repéllis oratiónem meam: * avértis fáciem tuam à me?
Pauper sum ego, & in labóribus à juventúte mea: * exaltátus autem, humiliátus sum, & conturbátus.
In me transiérunt iræ tuæ: * & terróres tui conturbavérunt me.

Circumdedérunt me sicut aqua tota die : * circumdedérunt me simul.
Elongásti à me amícum & próximum : * & notos meos à miséria.
Aña. Factus sum sicut homo sine adjutório, inter mórtuos liber.
℣. In pace factus est locus ejus.
℟. Et in Sion habitátio ejus.
Pater noster. secretò.
De Epístola beáti Pauli Apóstoli ad Hebræos.
Lectio vii. Cap. 9. c
CHristus assístens Póntifex futurórum bonórum, per ámplius & perféctius tabernáculum non manufáctum, id est, non hujus creatiónis : neque per sánguinem hircórum, aut vitulórum, sed per próprium sánguinem introívit semel in Sancta, ætérna redemptióne invénta. Si enim sanguis hircórum & taurórum, & cinis vítulæ aspérsus inquinátos sanctíficat ad emundatiónem carnis : quantò magis sanguis Christi, qui per Spíritum sanctum semetípsum óbtulit

tulit immaculátum Deo, emundábit consciéntiam nostram ab opéribus mórtuis, ad serviéndum Deo vivénti?

℟. Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum, * Advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus. ℣. Quare fremuérunt Gentes, & pópuli meditáti sunt inánia? Advérsus.

Lectio viii.

ET ideò novi Testaménti mediátor est: ut morte intercedénte, in redemptiónem eárum prævaricatiónum, quæ erant sub prióri Testaménto, repromissiónem accípiant, qui vocáti sunt, ætérnæ hæreditátis. Ubi enim testaméntum est, mors necésse est intercédat testatóris. Testaméntum enim in mórtuis confirmátum est: alióquin nondum valet, dum vivit qui testátus est. Unde nec primum quidem sine sánguine dedicátum est.

℟. Æstimátus sum cum descendéntibus in lacum: * Factus sum

ſicut homo ſine adjutório, inter mórtuos liber. ℣. Poſuérunt me in lacu inferióri, in tenebróſis, & in umbra mortis. Factus ſum.

Lectio ix.

Lecto enim omni mandáto legis à Móyſe univérſo pópulo, accípiens ſánguinem vituló-rum & hircórum, cum aqua & lana coccínea & hyſsópo; ipſum quoque librum & omnem pópulum aſpérſit, dicens: Hic ſanguis teſtaménti, quod mandávit ad vos Deus. Etiam tabernáculum, & ómnia vaſa miniſtérii ſánguine ſimíliter aſpérſit. Et ómnia penè in ſánguine ſecúndùm legem mundántur: & ſine ſánguinis effuſióne non fit remíſſio.

℟. Sepúlto Dómino, ſignátum eſt monuméntum, volvéntes lápidem ad óſtium monuménti: * Ponéntes mílites, qui cuſtodírent illum. ℣. Accedéntes príncipes ſacerdótum ad Pilátum, petiérunt illum. Ponéntes mílites. Sepúlto Dómino.

Antiphona.

O Mors, ero mors tua, morſus tuus ero, inférne.

Pſalmus. Miſerére mei Deus. 134.

Antiphona. Plangent eum quaſi unigénitum, quia innocens Dóminus occíſus eſt. Pſalmus 42.

JUdica me Deus, & diſcérne cauſam meam de gente non ſancta, * ab hómine iníquo & dolóſo érue me.

Quia tu es Deus fortitúdo mea: * quare me repulíſti? & quare triſtis incédo, dum afflígit me inimícus?

Emítte lucem tuam & veritátem tuam, * ipſa me deduxérunt, & adduxérunt in montem ſanctum tuum, & in tabernácula tua.

Et introíbo ad altáre Dei: * ad Deum, qui lætíficat juventútem meam.

Confitébor tibi in cíthara Deus, Deus meus: * quare triſtis es ánima mea? & quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi: * salutáre vultus mei, & Deus meus.
Aña. Plangent eum quasi unigénitum, quia innocens Dóminus occísus est.
Aña. Atténdite univérsi pópuli, & vidéte dolórem meum.
Psalmus. Deus, Deus meus. 139.
Aña. A porta ínferi érue Dómine ánimam meam.
Canticum Ezechiæ. Isaiæ 38. b.
EGo dixi: In dimídio diérum meórum * vadam ad portas ínferi.
Quæsívi resíduum annórum meórum, * dixi: Non vidébo Dóminum Deum in terra vivéntium.
Non aspíciam hóminem ultrà, * & habitatórem quiétis.
Generátio mea abláta est, & convolúta est à me, * quasi tabernáculum pastórum:
Præcísa est velut à texénte, vita mea: dum adhuc ordírer, succídit me: * de manè usque ad vésperam finies me.
Spe-

Sperábam usque ad manè, * quasi leo sic contrívit ómnia ossa mea:

De manè usque ad vésperam finies me: * sicut pullus hirúndinis sic clamábo, meditábor ut colúmba.

Attenuáti sunt óculi mei, * suspiciéntes in excélsum.

Dómine vim pátior, respónde pro me. * Quid dicam, aut quid respondébit mihi, cùm ipse fécerit?

Recogitábo tibi omnes annos meos * in amaritúdine ánimæ meæ.

Dómine, si sic vívitur, & in tálibus vita spíritus mei, corrípies me, & vivificábis me. * Ecce in pace amaritúdo mea amaríssima:

Tu autem eruísti ánimam meam ut non períret, * projecísti post tergum tuum ómnia peccáta mea.

Quia non inférnus confitébitur tibi, neque mors laudábit te; * non expectábunt qui descéndunt in lacum, veritátem tuam.

Vivens vivens ipse confitébitur tibi, sicut & ego hódie: * pater filiis notam fáciet veritátem tuam.
Dómine salvum me fac: * & psalmos nostros cantábimus cunctis diébus vitæ nostræ in domo Dómini.
Aña. A porta ínferi érue Dómine ánimam meam. Aña. O vos omnes qui transítis per viam, atténdite & vidéte, si est dolor sicut dolor meus.
Psalmus: Laudáte Dóminum de cœlis. 144. ℣. Caro mea requiéscet in spe. ℟. Et non dabis, Sanctum tuum vidére corruptiónem.

Ad Benedictus, Antiphona.

Mulíeres sedéntes ad monuméntum lamentabántur, flentes Dóminum. ℣. Christus factus est pro nobis obédiens usque ad mortem, mortem autem crucis: propter quod & Deus exaltávit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen. Pater noster. secretò.
Psalmus. Miserére mei Deus. 134.

Oratio.

RESpice, quæsumus Dómine, super hanc famíliam tuam, pro

pro qua Dóminus noster Jesus Christus non dubitávit mánibus tradi nocéntium, & crucis subíre torméntum. Qui tecum vivit, &c.

Et sic dicitur usque ad Nonam. Dictis Horis ut suprà. 150. dicitur Missa ut in Ordinario.

Statio ad sanctum Joannem in Laterano.

HOra competenti cooperiuntur Altaria, & dicuntur Horæ, candelis Altaris extinctis usque ad principium Missæ. Interim excutitur ignis de lapide foris Ecclesiam, & ex eo accenduntur carbones. Dicta Nona, Sacerdos indutus amictu, alba, cingulo, stola, & pluviali violaceo, vel sine casula, astantibus sibi ministris cum Cruce, aqua benedicta, & incenso, ante portam Ecclesiæ, si commodè potest, vel in ipso aditu Ecclesiæ benedicit novum ignem, dicens:

℣. **Dóminus vobíscum.**

℟. **Et cum spíritu tuo.**

Orémus. Oratio.

DEus, qui per Filium tuum, angulárem scílicet lápidem, claritátis tuæ ignem fidélibus contulísti: prodúctum è sílice, nostris profutúrum úsibus, novum hunc ignem san ✠ ctífica: & concéde nobis, ita per hæc festa Paschália cœléstibus desidériis inflammári; ut ad perpétuæ claritátis, puris méntibus, valeámus festa pertíngere. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Orémus.

DOmine Deus, Pater omnípotens, lumen indeficiens, qui es cónditor ómnium lúminum: béne ✠ dic hoc lumen, quod à te sanctificátum, atque benedíctum est, qui illumináſti omnem mundum; ut ab eo lúmine accendámur, atque illuminémur igne claritátis tuæ: & sicut illumináſti Móysen exeúntem de Ægypto, ita illúmines corda & sensus nostros: ut ad vitam & lucem ætérnam pervenire mereámur. Per Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

Oré-

Orémus.

DOmine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus: benedicéntibus nobis hunc ignem in nómine tuo, & unigéniti Fílii tui Dei ac Dómini nostri Jesu Christi, & Spíritus sancti, cooperári dignéris: & ádjuva nos contra ignita tela inimíci, & illústra grátia cœlésti. Qui vivis & regnas cum eódem Unigénito tuo, & Spíritu sancto, Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

℞. Amen.

Deinde benedicit quinque grana incensi ponenda in Cereo, dicens absolutè hanc Orationem.

VEniat, quæsumus omnípotens Deus, super hoc incénsum larga tuæ bene ✠ dictiónis infúsio: & hunc noctúrnum splendórem invisíbilis regenerátor accénde: ut non solùm sacrificium, quod hac nocte litátum est, arcána lúminis tui admixtióne refúlgeat: sed in quocúmque loco ex hujus sanctificatiónis mystério áliquid fúerit deportátum, expúlsa dia-

diabólicæ fraudis nequítia, virtus tuæ majestátis assístat. Per Christum Dóminum nostrum.

℞. **Amen.**

¶ Dum benedicit grana incensi, Acolythus assumens de carbonibus benedictis ponit in thuribulo: & finita Oratione supradicta, Sacerdos de navicula ponit incensum in thuribulo, benedicens illud more solito: deinde prædicta grana incensi & ignem ter aspergit aqua benedicta, dicens: **Aspérges me**, sine cantu, & sine Psalmo, & ter adolet incenso.

Interim omnia luminaria Ecclesiæ extinguuntur, ut de igne benedicto postmodum accendantur. Tum Diaconus indutus dalmatica albi coloris, accipit arundinem cum tribus candelis in summitate illius triangulo distinctis. Præcedit thuriferarius cum Acolytho deferente in vase quinque grana incensi: sequitur Subdiaconus cum Cruce, & Clerus per ordinem: deinde Diaconus cum arundine,

post

post eum Celebrans. Cùm Diaconus ingressus est Ecclesiam, inclinat arundinem, & Acolythus deferens candelam accensam de novo igne, accendit unam ex illis tribus candelis desuper positis: & Diaconus elevans arundinem, genuflectit, similiter & omnes alii cum eo, præter Subdiaconum Crucem ferentem: & cantat solus,

Lumen Christi.

℟. **Deo grátias.**

Et procedens ad medium Ecclesiæ, ibi accenditur alia candela: & iterùm genuflexus, ut suprà, altiùs cantat: **Lumen Christi.**

℟. **Deo grátias.**

Tertiò procedit ante Altare, ubi accenditur tertia candela: & rursus genuflexus, ut priùs, adhuc altiùs dicit: **Lumen Christi.**

℟. **Deo grátias.**

Deinde Celebrans ascendit ad Altare in cornu Epistolæ, & Diaconus dat arundinem uni Acolytho: & accipiens librum, petit à Celebrante benedictionem, ut

ut fit ad Euangelium, Sacerdote dicente: Dóminus sit in corde tuo, & in lábiis tuis: ut digne & competénter annúnties suum Paschále præcónium: In nómine Patris, & Filii, ✠ & *Spíritus sancti*, Amen.

Posteà vadit ad pulpitum, & ponit super eo librum, & incensat. A dextris Diaconi stent Subdiaconus cum Cruce, & thuriferarius: à sinistris, duo Acolythi, ille qui tenet arundinem, & alius tenens in vase quinque grana incensi benedicti figenda in Cereo. Tunc surgentibus omnibus, & stantibus, ut fit ad Euangelium, Diaconus cantat:

EXúltet jam Angélica turba cœlórum: exúltent divína mystéria: & pro tanti Regis victória, tuba ínsonet salutáris. Gáudeat & tellus tantis irradiáta fulgóribus: & ætérni Regis splendóre illustráta, totíus orbis se séntiat amisísse calíginem. Lætétur & mater Ecclésia tanti lúminis adornáta fulgóri-

góribus, & magnis populórum vócibus hæc aula resúltet. Quaprópter adstántes vos: fratres charíssimi, ad tam miram hujus sancti lúminis claritátem, unà mecum, quæso, Dei omnipoténtis misericórdiam invocáte. Ut qui me non meis méritis intra Levitárum númerum dignátus est aggregáre: lúminis sui claritátem infúndens, Cérei hujus laudem impléte perficiat. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium suum: qui cum eo vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Sursum corda. ℟. Habémus ad Dóminum. ℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro. ℟. Dignum & justum est. Verè dignum & justum est, invisíbilem Deum Patrem omnipoténtem, Filiúmque ejus unigénitum, Dóminum nostrum Jesum Christum, toto cordis ac mentis afféctu, & vocis mi-

ministério personáre. Qui pro nobis ætérno Patri, Adæ débitum solvit: & véteris piáculi cautiónem pio cruóre detérsit. Hæc sunt enim festa Paschália, in quibus verus ille Agnus occíditur, cujus sánguine postes fidélium consecrántur. Hæc nox est, in qua primùm patres nostros filios Israel edúctos de Ægypto, Mare rubrum sicco vestígio transíre fecísti. Hæc ígitur nox est, quæ peccatórum ténebras, colúmnæ illuminatióne purgávit. Hæc nox est, quæ hódie per univérsum mundum, in Christo credéntes, à vítiis sæculi, & calígine peccatórum segregátos, reddit grátiæ, sóciat sanctitáti. Hæc nox est, in qua, destrúctis vínculis mortis, Christus ab ínferis victor ascéndit. Nihil enim nobis nasci prófuit, nisi rédimi profuísset. O mira circa nos tuæ pietátis dignátio! O inæstimábilis diléctio charitátis: ut servum redímeres, Fílium tradidísti! O certè necessá-

sárium, Adæ peccátum, quod Christi morte delétum est! O felix culpa, quæ talem, ac tantum méruit habére Redemptórem! O verè beáta nox, quæ sola méruit scire tempus & horam, in qua Christus ab ínferis resurréxit! Hæc nox est, de qua scriptum est: Et nox sicut dies illuminábitur: & nox illuminátio mea in delíciis meis. Hujus ígitur sanctificátio noctis fugat scélera, culpas lavat: & reddit innocéntiam lapsis, & mœstis lætítiam. Fugat ódia, concórdiam parat, & curvat impéria. (Hic Diaconus infigit quinque grana incensi benedicti in Cereo in modum Crucis.) In hujus ígitur noctis grátia, súscipe sancte Pater, incénsi hujus sacrificium vespertínum: quod tibi in hac Cérei oblatióne solémni, per ministrórum manus de opéribus apum, sacrosáncta reddit Ecclésia. Sed jam colúmnæ hujus præcónia nóvimus, quam in honórem Dei rútilans ignis accéndit.

(Hic

(Hic Diaconus accendit Cereum cum una ex tribus candelis in arundine pofitis.) Qui licèt fit divífus in partes, mutuáti tamen lúminis detriménta non novit. Alitur enim liquántibus ceris, quas in fubftántiam pretiófæ hujus lámpadis, apis mater edúxit. (Hìc accenduntur lampades.) O verè beáta nox, quæ expoliávit Ægyptios, ditávit Hebræos! Nox, in qua terrénis cœléftia, humánis divína jungúntur. Orámus ergo te Dómine: ut Céreus ifte in honórem tui nóminis confecrátus, ad noctis hujus calíginem destruéndam, indeficiens perfevéret. Et in odórem fuavitátis accéptus, fupérnis luminàribus mifceátur. Flammas ejus lúcifer matutínus invéniat. Ille, inquam, lúcifer, qui nefcit occáfum. Ille, qui regréffus ab ínferis, humáno géneri ferénus illúxit. Precámur ergo te, Dómine: ut nos fámulos tuos, omnémque clerum, & devotiífimum

mum pópulum, unà cum beatíssimo Papa nostro N. & Antístite nostro N. quiéte témporum concéssa, in his Paschálibus gáudiis, assídua protectióne régere, gubernáre, & conserváre dignéris. Réspice étiam ad devotíssimum (Si non est coronatus, dicatur electum Imperatórem) Imperatórem nostrum N. cujus tu Deus desidérii vota prænóscens, ineffábili pietátis & misericórdiæ tuæ múnere, tranquíllum perpétuæ pacis accómmoda: & cœléstem victóriam cum omni pópulo suo. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

℟. Amen.

¶ Completa benedictione Cerei, Diaconus, depositis albis, sumit violacea paramenta, & vadit ad Celebrantem: qui exuitur pluviali, & sumit manipulum, & ca-

su-

sulam violacei coloris. Posteà leguntur Prophetiæ sine titulo: & Celebrans legit eas submissa voce ad Altare in cornu Epistolæ. In fine Prophetiarum dicuntur Orationes modo subscripto. Antè, vel interim dum Prophetiæ leguntur, Presbyteri catechizent catechumenos baptizandos, & præparent ad Baptismum.

Prophetia prima. Genes. 1. & 2.

IN principio creávit Deus cœlum & terram. Terra autem erat inánis & vácua, & ténebræ erant super fáciem abyssi: & Spíritus Dei ferebátur super aquas. Dixítque Deus: Fiat lux. Et facta est lux. Et vidit Deus lucem quòd esset bona: & divísit lucem à ténebris. Appellavítque lucem Diem, & ténebras Noctem: factúmque est véspere & manè, dies unus. Dixit quoque Deus: Fiat firmaméntum in médio aquárum: & dívidat aquas ab aquis. Et fecit Deus firmaméntum: divisítque aquas, quæ erant sub firma-

maménto, ab his, quæ erant super firmaméntum. Et factum est ita. Vocavítque Deus firmaméntum, Cœlum: & factum est véspere & manè, dies secúndus. Dixit verò Deus: Congregéntur aquæ, quæ sub cœlo sunt, in locum unum: & appáreat árida. Et factum est ita. Et vocávit Deus áridam, Terram, congregationésque aquárum appellávit Mária: & vidit Deus quòd esset bonum. Et ait: Gérminet terra herbam viréntem, & faciéntem semen, & lignum pomíferum fáciens fructum juxta genus suum, cujus semen in semetípso sit super terram. Et factum est ita. Et prótulit terra herbam viréntem, & faciéntem semen juxta genus suum, lignúmque fáciens fructum, & habens unumquódque seméntem secúndùm spéciem suam. Et vidit Deus quòd esset bonum. Et factum est véspere & manè, dies tértius. Dixit autem Deus: Fiant luminária in fimaménto cœli,

& di-

& dívidant diem ac noctem, & ſint in ſigna & témpora, & dies & annos: ut lúceant in firmaménto cœli, & illúminent terram. Et factum eſt ita. Fecítque Deus duo luminária magna: luminare majus, ut præéſſet diéi: & luminare minus, ut præéſſet nocti: & ſtellas. Et póſuit eas in firmaménto cœli, ut lucérent ſuper terram, & præéſſent diéi ac nocti, & divíderent lucem ac ténebras. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Et factum eſt véſpere & manè, dies quartus. Dixit étiam Deus: Prodúcant aquæ réptile ánimæ vivéntis, & volátile ſuper terram ſub firmaménto cœli. Creavítque Deus Cete grándia, & omnem ánimam vivéntem atque motábilem, quam prodúxerant aquæ in ſpécies ſuas, & omne volátile ſecúndùm genus ſuum. Et vidit Deus quòd eſſet bonum. Benedixítque eis, dicens: Créſcite, & multiplicámini, & repléte aquas maris: avéſque multiplicéntur ſuper terram.

ram. Et factum est véspere & manè, dies quintus. Dixit quoque Deus: Prodúcat terra ánimam vivéntem in génere suo, juménta, & reptília, & béstias terræ secúndùm spécies suas. Factúmque est ita. Et fecit Deus béstias terræ juxta spécies suas, & juménta, & omne réptile terræ in génere suo. Et vidit Deus quòd esset bonum, & ait: Faciámus hóminem ad imáginem & similitúdinem nostram: & præsit píscibus maris, & volatílibus cœli, & béstiis, universæque terræ, omníque réptili, quod movétur in terra. Et creávit Deus hóminem ad imáginem suam: ad imáginem Dei creávit illum, másculum & féminam creávit eos. Benedixítque illis Deus, & ait: Créscite, & multiplicámini, & repléte terram, & subjícite eam, & dominámini píscibus maris, & volatílibus cœli, & univérsis animántibus, quæ movéntur super terram. Dixítque Deus: Ecce dedi

vobis omnem herbam afferéntem semen super terram, & univérsa ligna, quæ habent in semetípsis seméntem géneris sui, ut sint vobis in escam: & cunctis animántibus terræ, omníque vólucri cœli, & univérsis, quæ movéntur in terra, & in quibus est ánima vivens, ut hábeant ad vescéndum. Et factum est ita. Vidítque Deus cuncta quæ fécerat: & erant valdè bona. Et factum est véspere & manè, dies sextus. Igitur perfécti sunt cœli & terra, & omnis ornátus eórum. Complevítque Deus die séptimo opus suum, quod fécerat: & requiévit die séptimo ab univérso ópere, quod patrárat.

Qua completa, Sacerdos dicit: Orémus. Diaconus, Flectámus génua, & Subdiaconus, Leváte.

Oratio.

Deus, qui mirabíliter creásti hóminem, & mirabíliùs redemísti: da nobis quæsumus, contra oble-

obectaménta peccáti, meritis ratióne persístere: ut mereámur ad ætérna gáudia perveníre. Per Dóminum nostrum.

Prophetia secunda. Gen. 5. d 6. & 8.

NOe verò cùm quingentórum esset annórum, génuit Sem, Cham, & Japheth. Cùmque cœpíssent hómines multiplicári super terram, & filias procreássent, vidéntes filii Dei filias hóminum quòd essent pulchræ, accepérunt sibi uxóres ex ómnibus, quas elégerant. Dixítque Deus: Non permanébit spíritus meus in hómine in ætérnum, quia caro est: erúntque dies illíus centum vigínti annórum. Gigántes autem erant super terram in diébus illis. Postquam enim ingréssi sunt filii Dei ad filias hóminum, illæque genuérunt, isti sunt poténtes à sæculo viri famósi. Videns autem Deus quòd multa malítia hóminum esset in terra, & cuncta cogitátio cordis inténta esset ad malum omni témpore, pœnítuit

eum quòd hóminem fecísset in terra. Et tactus dolóre cordis intrínsecùs, Delébo, inquit, hóminem, quem creávi, à fácie terræ, ab hómine usque ad animántia, à réptili usque ad vólucres cœli. Pœnitet enim me fecísse eos. Noe verò invénit grátiam coram Dómino. Hæ sunt generatiónes Noe: Noe vir justus atque perféctus fuit in generatiónibus suis, cum Deo ambulávit. Et génuit tres filios, Sem, Cham, & Japheth. Corrúpta est autem terra coram Deo, & repléta est iniquitáte. Cùmque vidísset Deus terram esse corrúptam (omnis quippe caro corrúperat viam suam super terram) dixit ad Noe: Finis univérsæ carnis venit coram me: repléta est terra iniquitáte à fácie eórum; & ego dispérdam eos cum terra. Fac tibi arcam de lignis lævigátis: mansiúnculas in arca fácies, & bitúmine línies intrínsecùs & extrínsecùs. Et sic fácies eam:
Tre-

Trecentórum cubitórum erit longitúdo arcæ, quinquagínta cubitórum latitúdo & trigínta cubitórum altitúdo illíus. Fenéstram in arca fácies, & in cúbito consummábis summitátem ejus: óstium autem arcæ pones ex látere: deórsum, cœnáculum, & trístega fácies in ea. Ecce ego addúcam aquas dilúvii super terram, ut interfíciam omnem carnem, in qua spíritus vitæ est subter cœlum. Univérsa, quæ in terra sunt, consuméntur. Ponámque fœdus meum tecum: & ingrediéris arcam tu, & filii tui, uxor tua, & uxóres filiórum tuórum tecum. Et ex cunctis animántibus univérsæ carnis bina indúces in arcam, ut vivant tecum: masculíni sexus & fœminíni. De volúcribus juxta genus suum, & de juméntis in género suo, & ex omni réptili terræ secúndùm genus suum: bina de ómnibus ingrediéntur tecum, ut possint vívere. Tolles ígitur tecum ex ómnibus escis, quæ man-

mandi possunt, & comportábis apud te: & erunt tam tibi, quàm illis in cibum. Fecit ígitur Noe ómnia, quæ præcéperat illi Deus. Erátque sexcentórum annórum quando dilúvii aquæ inundavérunt super terram. Rupti sunt omnes fontes abyssi magnæ, & cataráctæ cœli apértæ sunt: & facta est plúvia super terram quadragínta diébus & quadragínta nóctibus. In artículo diéi illíus ingréssus est Noe, & Sem, & Cham, & Japheth, filii ejus, uxor illíus, & tres uxóres filiórum ejus cum eis, in arcam: ipsi & omne ánimal secúndùm genus suum, univérsáque juménta in génere suo, & omne, quod movétur super terram in génere suo, cunctúmque volátile secúndùm genus suum. Porrò arca ferebátur super aquas. Et aquæ prævaluérunt nimis super terram: opertíque sunt omnes montes excélsi sub univérso cœlo. Quíndecim cúbitis áltior fuit aqua super montes, quos ope-

operúerat. Consúmptaque est omnis caro, quæ movebátur super terram, vólucrum, animántium, bestiárum, omniúmque reptílium, quæ reptant super terram. Remánsit autem solus Noe, & qui cum eo erant in arca. Obtinuerúntque aquæ terram centum quinquagínta diébus. Recordátus autem Deus Noe, cunctorúmque animántium, & ómnium jumentórum, quæ erant cum eo in arca, addúxit spíritum super terram, & imminútæ sunt aquæ. Et clausi sunt fontes abyssi, & cataráctæ cœli: & prohíbitæ sunt plúviæ de cœlo. Reversæque sunt aquæ de terra eúntes & redeúntes: & cœpérunt mínui post centum quinquagínta dies. Cùmque transíssent quadragínta dies, apériens Noe fenéstram arcæ, quam fécerat, dimísit corvum: qui egrediebátur, & non revertebátur, donec siccaréntur aquæ super terram. Emísit quoque colúmbam post eum, ut vidéret si jam ces-

cessássent aquæ super fáciem terræ. Quæ cùm non inveníſſet ubi requiésceret pes ejus, revérsa est ad eum in arcam: aquæ enim erant super univérsam terram: extendítque manum, & apprehénsam íntulit in arcam. Expectátis autem ultrà septem diébus áliis, rursum dimísit colúmbam ex arca. At illa venit ad eum ad vésperam, portans ramum olívæ viréntibus fóliis in ore suo. Intelléxit ergo Noe quòd cessássent aquæ super terram. Expectavítque nihilóminùs septem álios dies: & emísit colúmbam, quæ non est revérsa ultrà ad eum. Locútus est autem Deus ad Noe, dicens: Egrédere de arca tu, & uxor tua, filii tui & uxóres filiórum tuórum tecum. Cuncta animántia, quæ sunt apud te, ex omni carne, tam in volatílibus, quàm in béstiis & univérsis reptílibus, quæ reptant super terram, educ tecum, & ingredímini super terram: créscite, & multiplicámini

super

super eam. Egréssus est ergo Noe, & filii ejus; uxor illíus, & uxóres filiórum ejus cum eo. Sed & ómnia animántia, juménta, & reptília, quæ reptant super terram secúndùm genus suum, egréssa sunt de arca. Ædificávit autem Noe altáre Dómino: & tollens de cunctis pecóribus & volúcribus mundis, óbtulit holocáusta super altáre. Odoratúsque est Dóminus odórem suavitátis.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte. Oratio.

DEus, incommutábilis virtus, & lumen ætérnum: réspice propítius ad totíus Ecclésiæ tuæ mirábile sacraméntum, & opus salútis humánæ, perpétuæ dispositiónis efféctu tranquílliùs operáre: totúsque mundus experiátur & vídeat, dejécta érigi, inveteráta renovári, & per ipsum redíre ómnia in íntegrum, à quo sumpsére princípium: Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, & regnat, &c.

Prophetia tertia. Geneſ. 22.

IN diébus illis: Tentávit Deus Abraham, & dixit ad eum: Abraham, Abraham. At ille reſpóndit: Adſum. Ait illi: Tolle filium tuum unigénitum, quem díligis, Iſaac, & vade in terram viſiónis: atque ibi ófferes eum in holocáuſtum ſuper unum móntium, quem monſtrávero tibi. Igitur Abraham de nocte consúrgens, ſtravit áſinum ſuum: ducens ſecum duos júvenes, & Iſaac filium ſuum. Cùmque concidíſſet ligna in holocáuſtum, ábiit ad locum, quem præcéperat ei Deus. Die autem tértio, elevátis óculis, vidit locum procul: dixítque ad púeros ſuos: Expectáte hic cum áſino: ego & puer illuc uſque properántes, poſtquam adoravérimus, revertémur ad vos. Tulit quoque ligna holocáuſti, & impóſuit ſuper Iſaac fílium ſuum: ipſe veró portábat in mánibus ignem & gládium. Cùmque duo pérgerent ſimul, dixit Iſaac patri

tri suo: Pater mi. At ille respóndit: Quid vis fili? Ecce, inquit, ignis & ligna: ubi est víctima holocáusti? Dixit autem Abraham: Deus providébit sibi víctimam holocáusti, fili mi. Pergébant ergo páriter: & venérunt ad locum, quem osténderat ei Deus, in quo ædificávit altère; & désuper ligna compósuit: cùmque alligásset Isaac filium suum, pósuit eum in altáre super struem lignórum. Extendítque manum, & arrípuit gládium, ut immoláret filium suum. Et ecce Angelus Dómini de cœlo clamávit, dicens: Abraham, Abraham. Qui respóndit: Adsum. Dixítque ei: Non exténdas manum tuam super púerum, neque fácias illi quidquam: nunc cognóvi quòd times Deum, & non pepercísti unigénito fílio tuo propter me. Levávit Abraham óculos suos, vidítque post tergum aríetem inter vepres hæréntem córnibus, quem assúmens óbtulit holocáu-

stum pro filio. Appellavítque nomen loci illíus, Dóminus videt. Unde usque hódie dícitur: In monte Dóminus vidébit. Vocávit autem Angelus Dómini Abraham secúndò de cœlo, dicens: Per memetípsum jurávi, dicit Dóminus: quia fecísti hanc rem, & non pepercísti filio tuo unigénito propter me; benedícam tibi, & multiplicábo semen tuum sicut stellas cœli, & velut arénam, quæ est in líttore maris: possidébit semen tuum portas inimicórum suórum, & benedicéntur in sémine tuo omnes gentes terræ, quia obedísti voci meæ. Revérsus est Abraham ad púeros suos, abierúntque Bersabée simul, & habitávit ibi.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte. Oratio.

Deus, fidélium Pater summe, qui in toto orbe terrárum, promissiónis tuæ filios diffúsa adoptiónis grátia multíplicas: & per Paschále sacraméntum, Abraham púerum tuum universárum, sicut jurá-

jurásti; géntium éfficis patrem: da pópulis tuis dignè ad grátiam tuæ vocatiónis introíre. Per Dóminum nostrum.

Prophetia quarta. Exod. 14. f & 15.

IN diébus illis: Factum est in vigília matutína, & ecce respíciens Dóminus super castra Ægyptiórum per colúmnam ignis & nubis, interfécit exércitum eórum: & subvértit rotas cúrruum, ferebantúrque in profúndum. Dixérunt ergo Ægyptii: Fugiámus Israélem: Dóminus enim pugnat pro eis contra nos. Et ait Dóminus ad Móysen: Exténde manum tuam super mare, ut revertántur aquæ ad Ægyptios super currus & équites eórum. Cùmque extendísset Móyses manum contra mare, revérsum est primo dilúculo ad priórem locum: fugientibúsque Ægyptiis occurrérunt aquæ, & invólvit eos Dóminus in médiis flúctibus. Reversǽque sunt aquæ, & operuérunt currus & équites cuncti exércitus Pha-

Pharaónis, qui sequéntes ingréssi fúerant mare: nec unus quidem supérfuit ex eis. Filii autem Israel perrexérunt per médium sicci maris, & aquæ eis erant quasi pro muro à dextris & à sinístris: liberavítque Dóminus in die illa Israel de manu Ægyptiórum. Et vidérunt Ægyptios mórtuos super littus maris, & manum magnam, quam exercúerat Dóminus contra eos, timuítque pópulus Dóminum, & credidérunt Dómino, & Móysi servo ejus. Tunc cécinit Móyses & filii Israel carmen hoc Dómino, & dixérunt.

Tractus. Cantémus Dómino: gloriósè enim honorificátus est: equum & ascensórem projécit in mare: adjútor & protéctor factus est mihi in salútem.

℣. Hic Deus meus, & honorificábo eum: Deus patris mei, & exaltábo eum. ℣. Dóminus cónterens bella: Dóminus nomen est illi.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte.

Ora-

Oratio.

DEus, cujus antiqua mirácula étiam nostris sæculis coruscáre séntimus, dum quod uni pópulo, à persecutióne Ægyptíaca liberándo, déxteræ tuæ poténtia contulísti, id in salútem Géntium per aquam regeneratiónis operáris: præsta; ut in Abrahæ fílios, & in Israelíticam dignitátem, totíus mundi tránseat plenitúdo. Per Dóminum nostrum.

Prophetia quinta. Isa. 54. g & 55.

HÆc est hæréditas servórum Dómini, & justítia eórum, apud me, dicit Dóminus. Omnes sitiéntes veníte ad aquas: & qui non habétis argéntum, properáte, émite, & comédite: veníte, émite absque argénto, & absque ulla commutatióne, vinum & lac. Quare appénditis argéntum non in pánibus, & labórem vestrum non in saturitáte? Audíte audiéntes me, & comédite bonum, & delectábitur in crassitúdine ánima vestra. Inclináte au-

aurem vestram, & veníte ad me, audíte, & vivet ánima vestra, & fériam vobíscum pactum sempitérnum, misericórdias David fidéles. Ecce testem pópulis dedi eum, ducem ac præceptórem Géntibus. Ecce gentem, quam nesciébas, vocábis: & Gentes, quæ te non cognovérunt, ad te current propter Dóminum Deum tuum, & Sanctum Israel, quia glorificávit te. Quærite Dóminum, dum inveníri potest: invocáte eum, dum propè est. Derelínquat ímpius viam suam, & vir iníquus cogitatiónes suas, & revertátur ad Dóminum: & miserébitur ejus: & ad Deum nostrum: quóniam multus est ad ignoscéndum. Non enim cogitatiónes meæ, cogitatiónes vestræ: neque viæ vestræ, viæ meæ, dicit Dóminus. Quia sicut exaltántur coeli à terra, sic exaltátæ sunt viæ meæ à viis vestris, & cogitatiónes meæ à cogitatiónibus vestris. Et quómodo descéndit imber, & nix

nix de cœlo, & illuc ultrà non revértitur, sed inébriat terram, & infúndit eam, & germináre eam facit, & dat semen serénti, & panem comedénti: sic erit verbum meum, quod egrediétur de ore meo: non revertétur ad me vácuum, sed fáciet quæcúmque vólui, & prosperábitur in his, ad quæ misi illud: dicit Dóminus omnípotens.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte. Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus: multíplica in honórem nóminis tui quod Patrum fidei spopondísti: & promissiónis fílios sacra adoptióne diláta; ut, quod prióres Sancti non dubitavérunt futúrum, Ecclésia tua magna jam ex parte cognóscat implétum. Per Dóminum nostrum.

Prophetia sexta. Baruch 3. c.

AUdi Israel mandáta vitæ: áuribus pércipe, ut scias prudéntiam. Quid est Israel, quòd in terra inimicórum es? Inveterásti in terra aliéna, coinquinátus es cum

cum mórtuis: deputátus es cum descendéntibus in inférnum. Dereliquísti fontem sapiéntiæ. Nam si in via Dei ambulásses, habitásses útique in pace sempitérna. Disce ubi sit prudéntia, ubi sit virtus, ubi sit intelléctus: ut scias simul ubi sit longitúrnitas vitæ & victus, ubi sit lumen oculórum, & pax. Quis invénit locum ejus? & quis intrávit in thesáuros ejus? Ubi sunt príncipes Géntium, & qui dominántur super béstias, quæ sunt super terram? qui in ávibus cœli ludunt, qui argéntum thesaurízant, & aurum, in quo confidunt hómines, & non est finis acquisitiónis eórum? qui argéntum fábricant, & solíciti sunt, nec est invéntio óperum illórum? extermináti sunt, & ad ínferos descendérunt, & álii loco eórum surrexérunt. Júvenes vidérunt lumen, & habitavérunt super terram: viam autem disciplínæ ignoravérunt, neque intellexérunt sémitas ejus,

neque filii eórum suscepérunt eam, à fácie ipsórum longè facta est: non est audita in Terra Chánaan, neque visa est in Theman. Fílii quoque Agar, qui exquirunt prudéntiam, quæ de terra est, negotiatóres Merrhæ, & Theman, & fabulatóres, & exquisitóres prudéntiæ & intelligéntiæ: viam autem sapiéntiæ nesciérunt, neque commemoráti sunt sémitas ejus. O Israel, quàm magna est domus Dei, & ingens locus possessiónis ejus! Magnus est, & non habet finem; excélsus & imménsus. Ibi fuérunt gigántes nomináti illi, qui ab inítio fuérunt statúra magna, sciéntes bellum. Non hos elégit Dóminus, neque viam disciplínæ invenérunt: proptéreà periérunt. Et quóniam non habuérunt sapiéntiam, interiérunt propter suam insipiéntiam. Quis ascéndit in cœlum, & accépit eam, & edúxit eam de núbibus? Quis transfretávit mare, & invénit illam? & áttulit

illam

illam super aurum eléctum? Non est qui possit scire vias ejus, neque qui exquírat sémitas ejus: sed qui scit univérsa, novit eam, & adinvénit eam prudéntia sua: qui præparávit terram in ætérno témpore, & replévit eam pecúdibus, & quadrupédibus: qui emíttit lumen, & vadit: & vocávit illud, & obédit illi in tremóre: Stellæ autem dedérunt lumen in custódiis suis, & lætátæ sunt: vocátæ sunt, & dixérunt: Adsumus: & luxérunt ei cum jucunditáte, qui fecit illas. Hic est Deus noster, & non æstimábitur álius advérsus eum. Hic adinvénit omnem viam disciplínæ, & trádidit illam Jacob púero suo, & Israel dilécto suo. Post hæc in terris visus est, & cum homínibus conversátus est.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte.

Oratio.

DEus, qui Ecclésiam tuam semper Géntium vocatióne multíplicas: concéde propítius; ut quos

quos aqua baptísmatis áblui̇s, contínua protectióne tueáris. Per Dóminum nostrum.

Prophetia septima. Ezech. 37.

IN diébus illis: Facta est super me manus Dómini: & edúxit me in spíritu Dómini: & dimísit me in médio campi, qui erat plenus óssibus: & circumdúxit me per ea in gyro: erant autem multa valdè super fáciem campi, siccaque veheménter. Et dixit ad me: Fili hóminis, putásne vivent ossa ista? Et dixi: Dómine Deus, tu nosti. Et dixit ad me: Vaticináre de óssibus istis: & dices eis: Ossa árida audíte verbum Dómini. Hæc dicit Dóminus Deus óssibus his: Ecce ego intromíttam in vobis spíritum, & vivétis. Et dabo super vos nervos, & succréscere fáciam super vos carnes, & superexténdam in vobis cutem: & dabo vobis spíritum, & vivétis, & sciétis quia ego Dóminus. Et prophetávi sicut præcéperat mihi: factus est autem só-

sónitus prophetánte me, & ecce commótio: & accessérunt ossa ad ossa, unumquódque ad junctúram suam. Et vidi, & ecce super ea nervi, & carnes ascendérunt: & exténta est in eis cutis désuper, & spíritum non habébant. Et dixit ad me: Vaticináre ad spíritum, vaticináre fili hóminis, & dices ad spíritum: Hæc dicit Dóminus Deus: A quátuor ventis veni spíritus, & insúffla super interféctos istos, & revivíscant. Et prophetávi sicut præcéperat mihi: & ingréssus est in ea spíritus, & vixérunt: steterúntque super pedes suos exércitus grandis nimis valdè. Et dixit ad me: Fili hóminis, ossa hæc univérsa, domus Israel est; ipsi dicunt: Aruérunt ossa nostra, & périit spes nostra, & abscíssi sumus. Proptéreà vaticináre, & dices ad eos: Hæc dicit Dóminus Deus: Ecce ego apériam túmulos vestros, & edúcam vos de sepúlchris vestris, pópulus meus; & indúcam vos in terram Israel,

Iſrael. Et ſciétis quia ego Dóminus, cùm aperúero ſepúlchra veſtra, & edúxero vos de túmulis veſtris, pópule meus: & dédero ſpíritum meum in vobis, & vixéritis, & requiéſcere vos fáciam ſuper humum veſtram, dicit Dóminus omnípotens.
Orémus. Flectámus génua.
℟. Leváte. Oratio.
Deus, qui nos ad celebrándum Paſchále ſacraméntum, utriúſque teſtaménti páginis inſtruis; da nobis intellígere miſericórdiam tuam; ut ex perceptióne præséntium múnerum, firma ſit expectátio futurórum. Per Dóminum.
Prophetia octava. Iſaiæ 4.
Apprehéndent ſeptem mulíeres virum unum in die illa, dicéntes: Panem noſtrum comedémus, & veſtiméntis noſtris operiémur: tantúmmodò invocétur nomen tuum ſuper nos, aufer oppróbrium noſtrum. In die illa, erit germen Dómini in magnificéntia & glória: & fructus terræ ſub-

sublímis, & exultátio his qui salváti fúerint de Israel. Et erit: Omnis qui relíctus fúerit in Sion, & resíduus in Jerúsalem, sanctus vocábitur, omnis qui scriptus est in vita in Jerúsalem. Si ablúerit Dóminus sordes filiárum Sion, & sánguinem Jerúsalem láverit de médio ejus, in spíritu judícii, & spíritu ardóris. Et creábit Dóminus super omnem locum montis Sion, & ubi invocátus est, nubem per diem, & fumum & splendórem ignis flammántis in nocte: super omnem enim glóriam protéctio. Et tabernáculum erit in umbráculum diéi ab æstu, & in securitátem, & absconsiónem à túrbine, & à plúvia.

Tractus. Isaiæ 5. Vinea facta est diléćto in cornu, in loco úberi. ℣. Et macériam circúmdedit, & circumfódit: & plantávit víneam Sorec, & ædificávit turrim in médio ejus. ℣. Et tórcular fodit in ea: vínea enim Dómini Sábaoth, domus Israel est.

Oré-

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte. Oratio.

DEus, qui in ómnibus Ecclésiæ tuæ fíliis, sanctórum Prophetárum voce manifestásti, in omni loco dominatiónis tuæ, satórem te bonórum séminum, & electórum pálmitum esse cultórem: tríbue pópulis tuis, qui & vineárum apud te nómine censéntur & ségetum; ut, spinárum & tribulórum squalóre resecáto, digna efficiántur fruge fecúndi. Per Dóminum nostrum.

Prophetia nona. Exodi 12.

IN diébus illis: Dixit Dóminus ad Móysen & Aaron in Terra Ægypti: Mensis iste, vobis princípium ménsium: primis erit in ménsibus anni. Loquímini ad univérsum cœtum filiórum Israel, & dícite eis: Décima die mensis hujus tollat unusquísque agnum per famílias & domos suas. Sin autem minor est númerus ut sufficere possit ad vescéndum agnum, assúmet vicínum suum,

qui junctus eſt dómui ſuæ, juxta númerum animárum quæ ſufficere poſſunt ad eſum agni. Erit autem agnus abſque mácula, máſculum, annículus: juxta quem ritum tollétis & hœdum. Et ſervábitis eum uſque ad quartamdécimam diem menſis hujus: immolabítque eum univérſa multitúdo filiórum Iſrael ad véſperam. Et ſument de ſánguine ejus, ac ponent ſuper utrúmque poſtem, & in ſuperlimináribus domórum, in quibus cómedent illum. Et edent carnes nocte illa aſſas igni, & ázymos panes, cum lactúcis agréſtibus. Non comedétis ex eo crudum quid, nec coctum aqua, ſed tantùm aſſum igni: caput cum pédibus ejus & inteſtínis vorábitis. Nec remanébit quidquam ex eo uſque manè. Si quid reſíduum fúerit, igne comburétis. Sic autem comedétis illum: Renes veſtros accingétis, & calceaménta habébitis in pédibus, tenéntes báculos in mánibus, & comedétis feſti-

ftinánter: est enim Phase (id est tránsitus) Dómini.

Orémus. Flectámus génua.

℟. Leváte. Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, qui in ómnium óperum tuórum dispensatióne mirábilis es: intélligant redémpti tui, non fuísse excelléntius, quòd inítio factus est mundus, quàm quòd in fine sæculórum Pascha nostrum immolátus est Christus. Qui tecum vivit & regnat.

Prophetia decima. Ionæ 3.

IN diébus illis: Factum est verbum Dómini ad Jonam Prophétam secúndò, dicens: Surge, & vade in Níniven civitátem magnam: & prædica in ea prædicatiónem, quam ego loquor ad te. Et surréxit Jonas, & ábiit in Níniven juxta verbum Dómini. Et Nínive erat cívitas magna itínere diérum trium. Et cœpit Jonas introíre in civitátem itínere diéi uníus: & clamávit, & dixit: Adhuc quadragínta dies, & Nínive

Oratio.

DEus, qui diversitátem Géntium in confessióne tui nóminis adunásti: da nobis & velle & posse quæ præcipis, ut pópulo ad æternitátem vocáto, una sit fides méntium, & píetas actiónum. Per Dóminum nostrum.

Prophetia undecima. Deut. 31. f

IN diébus illis: Scripsit Móyses cánticum, & dócuit filios Israel. Præcepítque Dóminus Jósue filio Nun, & ait: Confortáre, & esto robústus: tu enim introdúces filios Israel in Terram, quam pollícitus sum, & ego ero tecum. Postquam ergo scripsit Móyses verba legis hujus in volúmine, atque complévit: præcépit Levítis, qui portábant arcam fœderis Dómini, dicens: Tóllite librum istum, & pónite eum in látere arcæ fœderis Dómini Dei vestri: ut sit ibi contra te in testimónium. Ego enim scio contentiónem tuam, & cervícem tuam durífsimam. Adhuc vivénte me,

& ingrediénte vobíscum, semper contentiósè egístis contra Dóminum: quantò magis cùm mórtuus fúero? Congregáte ad me omnes majóres natu per tribus vestras, atque Doctóres, & loquar audiéntibus eis sermónes istos, & invocábo contra eos cœlum & terram. Novi enim quòd post mortem meam iníquè agétis, & declinábitis citò de via, quam præcépi vobis: & occúrrent vobis mala in extrémo témpore, quando fecéritis malum in conspéctu Dómini, ut irritétis eum per ópera mánuum vestrárum. Locútus est ergo Móyses, audiénte univérso cœtu Israel, verba cárminis hujus, & ad finem usque complévit.

Tractus. Deut. 32. Atténde cœlum, & loquar: & áudiat terra verba ex ore meo. ℣. Expectétur sicut plúvia elóquium meum: & descéndant sicut ros verba mea. ℣. Sicut imber super gramen, & sicut nix super fœnum: quia nomen Dómini invocábo.

℣. Date

℣. Date magnitúdinem Deo nostro: Deus, vera ópera ejus, & omnes viæ ejus judícia. ℣. Deus fidélis, in quo non est iníquitas: justus & sanctus Dóminus.
Orémus. Flectámus génua.
℟. Leváte. Oratio.
DEus celsitúdo humílium, & fortitúdo rectórum: qui per sanctum Móysen púerum tuum, ita erudíre pópulum tuum sacri cárminis tui decantatióne voluísti, ut illa legis iterátio, fieret étiam nostra diréctio: éxcita in omnem justificatárum Géntium plenitúdinem poténtiam tuam, & da lætítiam mitigándo terrórem: ut ómnium peccátis tua remissióne delétis, quod denuntiátum est in ultiónem, tránseat in salútem. Per Dóminum.
Prophetia duodecima. Dan. 3.
IN diébus illis: Nabuchodónosor rex fecit státuam áuream, altitúdine cubitórum sexagínta, latitúdine cubitórum sex, & státuit eam in campo Dura provínciæ

Babylónis. Itaque Nabuchodónosor rex misit ad congregándos sátrapas, magistrátus, & júdices, duces, & tyránnos, & præféctos, omnésque príncipes regiónum; ut convenírent ad dedicatiónem státuæ, quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Tunc congregáti sunt sátrapæ, magistrátus, & júdices, duces, & tyránni, & optimátes qui erant in potestátibus constitúti, & univérsi príncipes regiónum; ut convenírent ad dedicatiónem státuæ, quam eréxerat Nabuchodónosor rex. Stabant autem in conspéctu státuæ, quam posúerat Nabuchodónosor rex: & præco clamábat valénter: Vobis dícitur pópulis, tríbubus, & linguis: In hora, qua audiéritis sónitum tubæ, & fistulæ, & cítharæ, sambúcæ, & psaltérii, & symphoníæ, & univérsi géneris musicórum, cadéntes adoráte státuam áuream, quam constítuit Nabuchodónosor rex. Si quis autem non prostrátus adoráve-

ráverat, eádem hora mittétur in fornácem ignis ardéntis. Post hæc ígitur statim ut audiérunt omnes pópuli sónitum tubæ, fistulæ, & cítharæ, sambúcæ, & psaltérii, & symphoníæ, & omnis géneris musicórum: cadéntes omnes pópuli, tribus, & linguæ adoravérunt státuam áuream, quam constitúerat Nabuchodónosor rex. Statímque in ipso témpore accedéntes viri Chaldæi accusavérunt Judæos: dixerúntque Nabuchodónosor regi: Rex in ætérnum vive: tu rex posuísti decrétum; ut omnis homo, qui audíerit sónitum tubæ, fistulæ, & cítharæ, sambúcæ, & psaltérii, & symphoníæ, & univérsi géneris musicórum, prostérnat se, & adórent státuam áuream: si quis autem non prócidens adoráverit, mittátur in fornácem ignis ardéntis. Sunt ergo viri Judæi, quos constituísti super ópera regiónis Babylónis, Sidrach, Misach, & Abdénago: viri isti

contempsérunt, rex, decrétum tuum: deos tuos non colunt, & státuam áuream, quam erexísti, non adórant. Tunc Nabuchodónosor in furóre & in ira præcépit ut adduceréntur Sidrach, Misach, & Abdénago: qui conféstim addúcti sunt in conspéctu regis. Pronuntiánsque Nabuchodónosor rex, ait eis: Verè ne Sidrach, Misach, & Abdénago, deos meos non cólitis, & státuam áuream, quam constítui, non adorátis? Nunc ergo si estis paráti, quacúmque hora audiéritis sónitum tubæ, fistulæ, cítharæ, sambúcæ, & psaltérii, & symphoníæ, omnísque géneris musicórum, prostérnite vos, & adoráte státuam, quam feci: quòd si non adoravéritis, eádem hora mittémini in fornácem ignis ardéntis: & quis est Deus, qui erípiet vos de manu mea? Respondéntes Sidrach, Misach, & Abdénago, dixérunt regi Nabuchodónosor: Non opórtet nos

de

de hac re respondére tibi. Ecce enim Deus noster quem cólimus, potest erípere nos de camíno ignis ardéntis, & de mánibus tuis, ò rex, liberáre. Quòd si nolúerit, notum sit tibi, rex, quia deos tuos non cólimus, & státuam áuream, quam erexísti, non adorámus. Tunc Nabuchodónosor replétus est furóre, & aspéctus faciéi illíus immutátus est super Sidrach, Misach, & Abdénago, & præcépit ut succenderétur fornax séptuplum quàm succéndi consuéverat. Et viris fortíssimis de exércitu suo jussit, ut ligátis pédibus Sidrach, Misach, & Abdénago, mitterent eos in fornácem ignis ardéntis. Et conféstim viri illi vincti cum braccis suis, & tiáris, & calceaméntis, & véstibus, missi sunt in médium fornácis ignis ardéntis: nam jússio regis urgébat; fornax autem succénsa erat nimis. Porrò viros illos, qui míserant Sidrach, Misach, & Abdénago, interfécit flamma ignis.

Viri autem hi tres, idest, Sidrach, Misach, & Abdénago, cecidérunt in médio camíno ignis ardéntis, colligáti. Et ambulábant in médio flammæ laudántes Deum, & benedicéntes Dómino.

Hic non dicitur, Flectámus génua, sed tantùm Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, spes única mundi, qui Prophetárum tuórum præcónio, præséntium témporum declarásti mystéria: auge pópuli tui vota placátus: quia in nullo fidélium, nisi ex tua inspiratióne, provéniunt quarúmlibet increménta virtútum. Per Dóminum nostrum.

His expletis, si Ecclesia habuerit fontem Baptismalem, Sacerdos benedicturus fontem, accipit pluviale violaceum, & præcedente Cruce, cum candelabris, & Cereo benedicto accenso, descendit cum Clero & ministris paratis ad fontem: & interim cantatur sequens Tractus. Psal. 41. Sicut cervus desíderat ad fontes aquárum: ita

ita desíderat ánima mea ad te, Deus.
℣. Sitívit ánima mea ad Deum vivum: quando véniam, & apparébo ante fáciem Dei?
℣. Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte, dum dícitur mihi per síngulos dies: Ubi est Deus tuus?
Deinde Sacerdos antequam intret ad benedictionem fontis, dicit hanc Orationem juxta fontem:
℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
Orémus. Oratio.
Omnípotens sempitérne Deus, réspice propítius ad devotiónem pópuli renascéntis, qui sicut cervus, aquárum tuárum éxpetit fontem: & concéde propítius; ut fidei ipsíus sitis, baptísmatis mystério ánimam corpúsque sanctíficet. Per Dóminum nostrum.
℟. Amen.
Posteà procedit ad benedictionem fontis dicens ℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
Oré-

Orémus. Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus, adésto magnæ pietátis tuæ mystériis, adésto sacraméntis: & ad recreándos novos pópulos, quos tibi fons baptísmatis párturit, Spíritum adoptiónis emítte; ut, quod nostræ humilitátis geréndum est ministério, virtútis tuæ impleátur efféctu. Per Dóminum. in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.

Elevans vocem in modum Præfationis prosequitur.

Per ómnia sǽcula sæculórum. ℟. Amen. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Sursum corda. ℟. Habémus ad Dóminum. ℣. Grátias agámus Dómino Deo nostro. ℟. Dignum & justum est. Verè dignum & justum est, æquum & salutáre, nos tibi semper & ubíque grátias ágere, Dómine sancte, Pater omnípotens, ætérne Deus. Qui invisíbili poténtia, sacramentórum tuórum mirabíliter operáris efféctum:

&

& licèt nos tantis mystériis exequéndis simus indígni: tu tamen grátiæ tuæ dona non déferens, étiam ad nostras preces, aures tuæ pietátis inclínas. Deus, cujus Spíritus super aquas, inter ipsa mundi primórdia ferebátur: ut jam tunc virtútem sanctificatiónis, aquárum natúra conciperet: Deus, qui nocéntis mundi crímina per aquas ábluens, regeneratiónis spéciem in ipsa dilúvii effusióne signásti: ut uníus ejusdémque eleménti mystério, & finis esset vítiis, & orígo virtútibus. Réspice Dómine in fáciem Ecclésiæ tuæ, & multíplica in ea regeneratiónes tuas, qui grátiæ tuæ affluéntis ímpetu lætíficas civitátem tuam: fontémque baptísmatis áperis toto orbe terrárum Géntibus innovándis: ut tuæ majestátis império, sumat Unigéniti tui grátiam de Spíritu sancto. (Hic Sacerdos manu extensa dividit aquam in modum crucis, & eam statim linteo extergit, dicens:)

Qui

Qui hanc aquam regenerándis homínibus præparátam, arcána sui núminis admixtióne fecúndet; ut sanctificatióne concépta, ab immaculáto divíni fontis útero, in novam renáta creatúram, progénies cœléstis emérgat: Et quos aut sexus in córpore, aut ætas discérnit, in témpore, omnes in unam páriat grátia mater infántiam. Procul ergo hinc, jubénte te Dómine, omnis spíritus immúndus abscédat: procul tota nequítia diabólicæ fraudis absístat. Nihil hic loci hábeat contráriæ virtútis admíxtio: non insidiándo circúmvolet: non laténdo subrépat: non inficiéndo corrúmpat. (Aquam manu tangit.) Sit hæc sancta & innocens creatúra, líbera ab omni impugnatóris incúrsu, & totíus nequítiæ purgáta discéssu. Sit fons vivus, aqua regénerans, unda puríficans; ut omnes hoc lavácro salutífero diluéndi, operánte in eis Spíritu sancto, perféctæ purgatiónis indulgéntiam con-

consequántur. (Facit tres cruces supra fontem, dicens:) Unde benedíco te, creatúra aquæ, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum: per Deum, qui in te princípio, verbo separávit ab árida, cujus spíritus super te ferebátur. (Hic manu aquam dividit, & effundit eam versus quatuor mundi partes, dicens:) Qui te de paradísi fonte manáre fecit, & in quátuor flumínibus totam terram rigáre præcépit. Qui te in desérto amáram, suavitáte índita fecit esse potábilem, & sitiénti pópulo de petra prodúxit. Be ✠ nedíco te & per Jesum Christum Fílium ejus únicum, Dóminum nostrum: qui te in Cana Galilææ signo admirábili, sua poténtia convértit in vinum. Qui pédibus super te ambulávit: & à Joánne in Jordáne in te baptizátus est. Qui te unà cum sánguine de látere suo prodúxit: & discípulis suis jussit, ut credéntes baptizaréntur in te, dicens: Ite, docéte om-

omnes Gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus sancti.

Mutat vocem, & prosequitur in tono Lectionis:

HÆc nobis præcépta serväntibus, tu Deus omnípotens, clemens adésto: tu benígnus adspira. (Halat ter in aquam in modum crucis, dicens:) Tu has símplices aquas tuo ore benedícito: ut præter naturálem emundatiónem, quam lavándis possunt adhibére corpóribus, sint étiam purificándis méntibus efficáces.

Hic Sacerdos paululùm demittit Cereum in aquam: & resumens tonum Præfationis, dicit: Descéndat in hanc plenitúdinem fontis virtus Spíritus sancti.

Deinde extractum Cereum de aqua, iterùm profundiùs mergit, aliquantò altiùs repetens, Descéndat in hanc. Posteà Cereum rursus de aqua extractum, tertiò immergens usque ad fundum, altiori adhuc voce repetit, Descéndat. ut suprà.

Et

Et deinde sufflans ter in aquam, secundùm hanc figuram ✠ prosequitur: Totámque hujus aquæ substántiam, regenerándi fecúndet effécłu. (Hic tollitur Cereus de aqua, & prosequitur:) Hìc ómnium peccatórum máculæ deleántur: hìc natúra ad imáginem tuam cóndita, & ad honórem sui reformáta princípii, cunctis vetustátis squalóribus emundétur; ut omnis homo sacraméntum hoc regeneratiónis ingréssus, in veræ innocéntiæ novam infántiam renascátur.

Sequentia dicit legendo:

Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: qui ventúrus est judicáre vivos & mórtuos, & sæculum per ignem.

℟. Amen.

Deinde per assistentes Sacerdotes spargitur de ipsa aqua benedicta super populum. Et interim unus ex ministris Ecclesiæ accipit in vase aliquo de eadem aqua, ad aspergendum in domibus, & aliis locis. His peractis, Sacerdos qui

qui benedicit fontem, infundit de oleo Catechumenorum in aquam in modum crucis, intelligibili voce dicens:

Sanctificétur, & fecundétur fons iste óleo salútis renascéntibus ex eo, in vitam ætérnam. ℟. Amen.

Deinde infundit de Chrismate, modo quo suprà, dicens:

Infúsio Chrísmatis Dómini nostri Jesu Christi, & Spíritus sancti Paráclit, fiat in nómine sanctæ Trinitátis. ℟. Amen.

Posteà accipit ambas ampullas dicti olei sancti & Chrismatis, & de utroque simul in modum Crucis infundendo dicit:

Commíxtio Chrísmatis sanctificatiónis, & ólei unctiónis, & aquæ baptísmatis, páriter fiat, in nómine Pa ✠ tris, & Fí ✠ lii, & Spíritus ✠ sancti. ℟. Amen.

Tunc miscet ipsum oleum cum aqua, & spargit manu sua per omnem fontem. Si aderunt baptizandi, eos baptizet more consueto. Deinde revertentibus Sacerdote

dote & miniſtris ad Altare, cantantur Litaniæ à duobus clericis, & Chorus idem ſimul repetit, ut dicitur infrà.

¶ Ubi verò non eſt fons Baptiſmalis, finita ultima Prophetia cum ſua Oratione, celebrans caſulam deponit, & cum miniſtris ante Altare procumbit: & aliis omnibus genuflexis, cantantur Litaniæ in medio Chori à duobus cantoribus, utroque Choro idem ſimul reſpondente. Cùm autem perventum fuerit ad ℣. **Peccatóres, te rogámus.** Sacerdos & miniſtri ſurgunt, & accedentes ad Sacriſtiam, induuntur paramentis albi coloris pro Miſſa ſolemniter celebranda: & interim accenduntur luminaria in Altari. In fine Litaniarum cantantur ſolemniter, Kyrie eléiſon. & repetuntur, ut in Miſſa moris eſt.

Kyrie eléiſon.
Chriſte eléiſon.
Kyrie eléiſon.
Chriſte audi nos.

Christe exáudi nos.
Pater de cœlis Deus, Miſerére nobis.
Fili Redémptor mundi Deus, Miſerére nobis.
Spíritus ſancte Deus, Miſerére nobis.
Sancta Trínitas unus Deus, Miſerére nobis.
Sancta María, Ora pro nobis.
Sancta Dei génitrix, ora.
Sancta Virgo vírginum, ora.
Sancte Míchael, ora.
Sancte Gábriel, ora.
Sancte Ráphael, ora.
Omnes ſancti Angeli & Archángeli, Oráte pro nobis.
Omnes ſancti beatórum ſpirítuum órdines, oráte.
Sancte Joánnes Baptíſta, ora.
Sancte Joſeph, ora.
Omnes ſancti Patriárchæ & Prophétæ, oráte.
Sancte Petre, ora.
Sancte Paule, ora.
Sancte Andréa, ora.
Sancte Joánnes, ora.
Om-

Omnes sancti Apóstoli & Euangelístæ, oráte pro nobis.
Omnes sancti Discípuli Dómini, oráte pro nobis.
Sancte Stéphane, ora.
Sancte Lauréntí, ora.
Sancte Vincénti, ora.
Omnes sancti Mártyres, oráte.
Sancte Silvéster, ora.
Sancte Gregóri, ora.
Sancte Augustíne, ora.
Omnes sancti Pontífices & Confessóres, oráte.
Omnes sancti Doctóres, oráte.
Sancte Antóni, ora.
Sancte Benedícte, ora.
Sancte Domínice, ora.
Sancte Francísce, ora.
Omnes sancti Sacerdótes & Levítæ, oráte.
Omnes sancti Mónachi & Eremítæ, oráte.
Sancta María Magdaléna, ora.
Sancta Agnes, ora.
Sancta Cæcília, ora.
Sancta Agatha, ora.
Sancta Anastásia, ora.

Om-

Omnes sanctæ Vírgines & Víduæ, oráte.
Omnes Sancti & Sanctæ Dei, Intercédite pro nobis.
Propítius esto, Parce nobis Dómine.
Propítius esto, Exáudi nos Dómine.
Ab omni malo, Líbera nos Dómine.
Ab omni peccáto, líbera.
A morte perpétua, líbera.
Per mystérium sanctæ Incarnatiónis tuæ, líbera.
Per Advéntum tuum, líbera.
Per Nativitátem tuam, líbera.
Per Baptísmum & sanctum Jejúnium tuum, líbera.
Per Crucem & Passiónem tuam, líbera nos Dómine.
Per Mortem & Sepultúram tuam, líbera nos Dómine.
Per sanctam Resurrectiónem tuam, líbera nos Dómine.
Per admirábilem Ascensiónem tuam, líbera.
Per advéntum Spíritus sancti Pará-

ráclíti, líbera nos Dómine.
In die judícii, líbera.
Peccatóres, Te rogámus audi nos.
Ut nobis parcas, te rogámus.
Ut Ecclésiam tuam sanctam régere & conserváre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut domnum Apostólicum & omnes Ecclesiásticos órdines in sancta Religióne conserváre dignéris, te rogámus.
Ut inimícos sanctæ Ecclésiæ humiliáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut Régibus & Princípibus Christiánis pacem & veram concórdiam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut nosmetípsos in tuo sancto servítio confortáre & conserváre dignéris, te rogámus.
Ut ómnibus benefactóribus nostris sempitérna bona retríbuas, te rogámus audi nos.
Ut fructus terræ dare & conserváre dignéris, te rogámus.

Ut ómnibus fidélibus defúnctis réquiem ætérnam donáre dignéris, te rogámus audi nos.
Ut nos exáudire dignéris, te rogámus audi nos.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Parce nobis Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Exáudi nos Dómine.
Agnus Dei, qui tollis peccáta mundi, Miſerére nobis.
Chriſte audi nos.
Chriſte exáudi nos.
Hic cantores ſolemniter incipiunt, Kyrie eléiſon. Chriſte eléiſon. Kyrie eléiſon. & ter ſingula repetuntur.
Interim Sacerdos cum miniſtris in paramentis albis accedit ad Altare, & dicto Pſalmo, Júdica me Deus. cum Glória Patri. facit Confeſſionem, ut moris eſt, in loco conſueto: deinde aſcendens, oſculatur Altare, incenſat more ſolito, & finitis à Choro, Kyrie eléiſon incipit ſolemniter, Glória in excélſis. fol. 171. & pulſantur

tur campanæ. Posteà Sacerdos dicit: Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus. Oratio.

Deus, qui hanc sacratíssimam nóctem glória Domínicæ resurrectiónis illústras: consérva in nova famíliæ tuæ progénie adoptiónis Spíritum quem dedísti; ut córpore & mente renováti, puram tibi exhíbeant servitútem. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum. Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Léctio Epístolæ beáti Pauli, Apóstoli ad Colossénses.

Cap. 3.

Fratres, Si consurrexístis cum Christo, quæ sursum sunt quærite, ubi Christus est in déxtera Dei sedens: quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Mórtui enim estis, & vita vestra est abscóndita cum Christo in Deo. Cùm Christus apparúerit, vita ve-

vestra: tunc & vos apparébitis cum ipso in glória.

Finita Epistola Celebrans incipit Allelúja.

Et totum decantat ter, elevando vocem gradatim: & Chorus post quamlibet vicem in eodem tono repetit illud idem. Posteà Chorus prosequitur:

℣. Psalmus 117. Confitémini Dómino quóniam bonus: quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Deinde dicitur Tractus. Psal. 116.

Laudáte Dóminum omnes Gentes: & collaudáte eum omnes pópuli.

℣. Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: & véritas Dómini manet in ætérnum.

Ad Euangelium non portantur luminaria: sed tantùm incensum: petitur benedictio, & alia fiunt de more.

Sequéntia sancti Euangélii secúndùm Matthæum. Cap. 28.

Vespere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit

nit María Magdaléne, & áltera María vidére sepúlchrum. Et ecce terræmótus factus est magnus. Angelus enim Dómini descéndit de cœlo: & accédens revólvit lápidem, & sedébat super eum: erat autem aspéctus ejus sicut fulgur, & vestiméntum ejus sicut nix. Præ timóre autem ejus extérriti sunt custódes, & facti sunt velut mórtui. Respóndens autem Angelus, dixit muliéribus: Nolíte timére vos: scio enim, quòd Jesum, qui crucifixus est, quæritis, non est hìc; surréxit enim, sicut dixit. Veníte, & vidéte locum, ubi pósitus erat Dóminus. Et citò eúntes, dícite discípulis ejus: quia surréxit: & ecce præcédit vos in Galilæam: ibi eum vidébitis. Ecce prædíxi vobis.

Non dicitur, Credo; sed finito Euangelio, Sacerdos dicit: Dóminus vobíscum. Postea, Orémus. Non dicitur Offertorium. Ad Lavábo, dicitur Glória Patri.

Secreta.

Suscipe, quæsumus Dómine, preces pópuli tui, cum oblatiónibus hostiárum: ut Paschálibus initiáta mystériis, ad æternitátis nobis medélam, te operánte, profíciant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Præfatio.

Verè dignum & justum est, æquum & salutáre. Te quidem Dómine omni témpore, sed in hac potíssimùm nocte gloriósiùs prædicáre, cùm Pascha nostrum immolátus est Christus. Ipse enim verus est Agnus, qui ábstulit peccáta mundi. Qui mortem nostram moriéndo destrúxit, & vitam resurgéndo reparávit. Et ídeò cum Angelis & Archángelis, cum Thronis & Dominatiónibus, cumque omni milítia cœléstis exércitus, hymnum glóriæ tuæ cánimus, sine fine dicéntes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. Pleni sunt cœli & terra glória tua, Hosánna in

in excélsis. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis.

Infra actionem.

Communicántes, & noctem sacratíssimam celebrántes Resurrectiónis Dómini nostri Jesu Christi secúndùm carnem; sed & memóriam venerántes, in primis gloriósæ semper vírginis Maríæ, genitrícis ejúsdem Dei & Dómini nostri Jesu Christi, &c.

Hanc ígitur oblatiónem servitútis nostræ, sed & cunctæ famíliæ tuæ, quam tibi offérimus pro his quoque, quos regeneráre dignátus es ex aqua & Spíritu sancto, tribuens eis remissiónem ómnium peccatórum, quæsumus Dómine, ut placátus accípias, &c.

Dicitur, Pax Dómini sit semper vobíscum. sed pacis osculum non datur. Agnus Dei, non dicitur, nec Postcommunio: dicuntur tamen tres consuetæ Orationes ante Communionem.

Post sumptionem Sacramenti, pro Vesperis in Choro cantatur Antiphona. Allelúja, allelúja, allelúja. & Psalmus 116.

LAudáte Dóminum omnes Gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri, & Fílio.

Sicut erat in princípio.

Aña. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum, Hymnus, & Versus non dicuntur: sed statim Celebrans incipit Antiphonam ad Magnificat, Véspere autem sábbati. Et prosequitur Chorus, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, & áltera María, vidére sepúlchrum, allelúja.

Deinde cantatur.

Canticum beatæ Mariæ Virginis. Lucæ 1.

MAgníficat * ánima mea Dóminum:

Et

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.
Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ: * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.
Quia fecit mihi magna, qui potens est: * & sanctum nomen ejus.
Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.
Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispérsit supérbos mente cordis sui.
Depósuit poténtes de sede, * & exaltávit húmiles.
Esuriéntes implévit bonis: * & divites dimísit inánes.
Suscépit Israël púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.
Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, & sémini ejus in sæcula.
Glória Patri, & Fílio.
Fit incensatio, ut aliàs in Vesp. Repetita Antiphona, Celebrans dicit ℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

SPíritum nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde: ut quos Sacraméntis Paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum. in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.

Deinde dicit Dóminus vobíscum; Et Diaconus vertens se ad populum, cantat: Ite Missa est, allelúja, allelúja.

℟. Deo grátias, allelúja, allelúja.

Et Sacerdos dicto, Pláceat tibi sancta Trínitas. dat benedictionem more solito.

Extra Chorum, dicto Pater noster, & Ave María, Vesperæ inchoantur absolutè ab Antiphona: Allelúja, allelúja, allelúja.

Psalmus 116.

LAudáte Dóminum omnes Gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri, & Filio. Sicut erat.

An-

Antiphona. Allelúja, allelúja, allelúja.
Capitulum, Hymnus, & ℣. non dicuntur.
Ad Magnificat, Antiphona.
Véspere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, & áltera María, vidére sepúlchrum, allelúja.
Canticum. Magníficat. 392. cum Glória Patri. Et repetitur Antiphona. Véspere autem sábbati.
Deinde Dóminus vobíscum.
Orémus. Oratio.
Spíritum nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde: ut quos Sacraméntis Paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum. in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.
Postea Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino, allelúja, allelúja. ℟. Deo grátias, allelúja, allelúja.
Deinde additur Pater noster. & nihil aliud.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit ℣. Jube domne benedícere.

Bño. Noctem quiétam, & finem perféctum concédat nobis Dóminus omnípotens.

℟. Amen.

Lectio brevis. 1. Petri 5. c.

FRatres, Sóbrii estóte, & vigiláte: quia advérsarius vester diábolus tamquam leo rúgiens circuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide. Tu autem Dómine, miserére nobis.

℟. Deo grátias.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cœlum & terram.

Pater noster. dicitur totum secretò.

Deinde fit Confessio communis alternatim.

Et facta absolutione dicitur ℣.

COnvérte nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam à nobis. ℣. Deus in adjutórium meum inténde.

℟. Dó-

℟. Dómine ad adjuvándum me festína.

Glória Patri. Sicut erat.

Et ampliùs non dicitur, Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ. sed ejus loco deinceps dicitur Allelúja.

Deinde sine Antiphona dicuntur Psalmi consueti. 205.

Hymnus, Capitulum, & ℟. breve non dicuntur.

Aña. Vésperè autem sábbati.

Canticum Simeonis. Lucæ 2. e

NUnc dimíttis servum tuum Dómine, * secúndùm verbum tuum in pace:

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum;

Lumen ad revelatiónem Géntium, * & glóriam plebis tuæ Israel.

Glória Patri, & Fílio.

Aña. Véspere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, & áltera María, vidére sepúlchrum, allelúja.

℣. Dó-

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
Orémus. Oratio.

Visita, quæsumus Dómine, habitatiónem istam, & omnes insídias inimíci ab ea longè repélle; Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant: & benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.
Benedíctio. Benedícat & custódiat nos omnípotens & miséricors Dóminus, Pater, & Fílius, & Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Antiphona.

Regína cœli lætáre, allelúja, Quia quem meruísti portáre, allelúja,
Resurréxit sicut dixit, allelúja,
Ora pro nobis Deum, allelúja.
℣. Gaude & lætáre virgo María, allelúja.
℟. Quia surréxit Dóminus verè, allelúja.

Ora-

Oratio.

DEus, qui per reſurrectiónem Fílii tui Dómini noſtri Jeſu Chriſti mundum lætificáre dignátus es: præſta quæſumus; ut per ejus Genitrícem vírginem Maríam, perpétuæ capiámus gáudia vitæ. Per eúmdem Chriſtum Dóminum noſtrum.

℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat ſemper nobíſcum. ℟. Amen.

Deinde dicitur ſecretò, Pater noſter, Ave María, & Credo.

Et non flectuntur genua toto tempore Paſchali.

DOMINICA RESURRECTIONIS.

AD MATUTINUM.

Pater noster. Ave María. Credo, secretò. Deinde clara voce dicitur
℣. Dómine lábia mea apéries.
℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum, Amen. Allelúja.

Invitatorium. Surréxit Dóminus verè, * Allelúja.

Repetitur. Surréxit Dóminus verè, allelúja. Psalmus 94.

Veníte, exultémus Dómino: jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, & in psalmis jubilémus ei.

Surréxit Dóminus verè, allelúja.

Quóniam Deus magnus Dóminus,

nus, & Rex magnus super omnes deos: quóniam non repéllet Dóminus plebem suam; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitúdines móntium ipse cónspicit. Allelúja.
Quóniam ipsíus est mare, & ipse fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, & procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino, qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster: nos autem pópulus ejus, & oves páscuæ ejus.
Surréxit Dóminus verè, allelúja.
Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndùm diem tentatiónis in desérto; ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, & vidérunt ópera mea. Allelúja.
Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, & dixi, Semper hi errant corde: ipsi verò non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si in-

rofbunt in réquiem meam?
urréxit Dóminus verè, allelúja.
lória Patri, & Fílio, & Spirítui
ncto: Sicut erat in princípio, &
nc, & femper, & in fæcula fæ-
ulórum. Amen. Allelúja.
urréxit Dóminus verè, allelúja.
Hymni & Capitula non dicuntur
aliqua Horarum, ufque ad Vef-
eras Sabbati in Albis, nec Verfi-
culi, nifi in Nocturno.

Ad Nocturnum, Antiphona.

Ego fum qui fum, & confílium meum non eft cum ímpiis, fed in lege Dómini volúntas mea eft, allelúja. Pfalmus 1.

BEátus vir, qui non ábiit in confílio impiórum, & in via peccatórum non ftetit: * & in cáthedra peftiléntiæ non fedit:

Sed in lege Dómini volúntas éjus: * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum eft fecus decúrfus aquárum, * quod fructum fuum dabit in témpore fuo:

Et

Secreta.

SUscipe, quæsumus Dómine, preces pópuli tui, cum oblatiónibus hostiárum: ut Paschálibus initiáta mystériis, ad æternitátis nobis medélam, te operánte, profíciant. Per Dóminum nostrum Jesum Christum.

Præfatio.

VEre dignum & justum est, æquum & salutáre. Te quidem Dómine omni témpore, sed in hac potíssimùm nocte gloriósiùs prædicáre, cùm Pascha nostrum immolátus est Christus. Ipse enim verus est Agnus, qui ábstulit peccáta mundi. Qui mortem nostram moriéndo destrúxit, & vitam resurgéndo reparávit. Et ídeò cum Angelis & Archángelis, cum Thronis & Dominatiónibus, cumque omni milítia cœléstis exércitus, hymnum glóriæ tuæ cánimus, sine fine dicéntes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. Pleni sunt cœli & terra glória tua, Hosánna in

in excélsis. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis.

Infra actionem.

Communicántes, & noctem sacratíssimam celebrántes Resurrectiónis Dómini nostri Jesu Christi secúndùm carnem; sed & memóriam venerántes, in primis gloriósæ semper vírginis Maríæ, genitrícis ejúsdem Dei & Dómini nostri Jesu Christi, &c.

Hanc ígitur oblatiónem servitútis nostræ, sed & cunctæ famíliæ tuæ, quam tibi offérimus pro his quoque, quos regeneráre dignátus es ex aqua & Spíritu sancto, tríbuens eis remissiónem ómnium peccatórum, quæsumus Dómine, ut placátus accípias, &c.

Dicitur, Pax Dómini sit semper vobíscum. sed pacis osculum non datur. Agnus Dei, non dicitur, nec Postcommunio: dicuntur tamen tres consuetæ Orationes ante Communionem.

Post sumptionem Sacramenti, pro Vesperis in Choro cantatur Antiphona. Allelúja, allelúja, allelúja. & Psalmus 116.

Laudáte Dóminum omnes Gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri, & Fílio.

Sicut erat in princípio.

Aña. Allelúja, allelúja, allelúja.

Capitulum, Hymnus, & Versus non dicuntur: sed statim Celebrans in cantu incipit Antiphonam ad Magnificat, Véspere autem sábbati. Et prosequitur Chorus, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, & áltera María, vidére sepúlchrum, allelúja.

Deinde cantatur.

Canticum beatæ Mariæ Virginis. Lucæ 1. c.

Magníficat * ánima mea Dóminum:

Et

Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.
Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ : * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.
Quia fecit mihi magna, qui potens est : * & sanctum nomen ejus.
Et misericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.
Fecit poténtiam in bráchio suo: * dispérsit supérbos mente cordis sui.
Depósuit poténtes de sede, * & exaltávit húmiles.
Esuriéntes implévit bonis : * & dívites dimísit inánes.
Suscépit Israël púerum suum, * recordátus misericórdiæ suæ.
Sicut locútus est ad patres nostros, * Abraham, & sémini ejus in sæcula.
Glória Patri, & Fílio.
Fit incensatio, ut aliàs in Vesp. Repetita Antiphona, Celebrans dicit ℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

SPíritum nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde: ut quos Sacraméntis Paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum. in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.

Deinde dicit Dóminus vobíscum. Et Diaconus vertens se ad populum, cantat: Ite Missa est, allelúja, allelúja.

℟. Deo grátias, allelúja, allelúja.

Et Sacerdos dicto, Pláceat tibi sancta Trínitas. dat benedictionem more solito.

Extra Chorum, dicto Pater noster, & Ave María, Vesperæ inchoantur absolutè ab Antiphona: Allelúja, allelúja, allelúja.

Psalmus 116.

LAudáte Dóminum omnes Gentes: * laudáte eum omnes pópuli:

Quóniam confirmáta est super nos misericórdia ejus: * & véritas Dómini manet in ætérnum.

Glória Patri, & Fílio. Sicut erat.

An-

Antiphona. Allelúja, allelúja, allelúja.
Capitulum, Hymnus, & ℣. non dicuntur.
Ad Magnificat, Antiphona.
Véspere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, & áltera María, vidére sepúlchrum, allelúja.
Canticum. Magníficat. 392. cum Glória Patri. Et repetitur Antiphona. Véspere autem sábbati.
Deinde Dóminus vobíscum.
Orémus. Oratio.
SPíritum nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde: ut quos Sacraméntis Paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum. in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.
Posteà Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino, allelúja, allelúja. ℟. Deo grátias, allelúja, allelúja.
Deinde additur Pater noster. & nihil aliud.

AD COMPLETORIUM.

Lector incipit ℣. Jube domne benedícere.

Bño. Noctem quiétam, & finem perféctum concédat nobis Dóminus omnípotens.

℟. Amen.

Lectio brevis. 1. Petri 5. c.

FRatres, Sóbrii estóte, & vigiláte: quia advérsárius vester diábolus tamquam leo rúgiens círcuit quærens quem dévoret: cui resístite fortes in fide. Tu autem Dómine, miserére nobis.

℟. Deo grátias.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

℟. Qui fecit cœlum & terram.

Pater noster. dicitur totum secretò.

Deinde fit Confessio communis alternatim.

Et facta absolutione dicitur ℣.

COnvérte nos Deus salutáris noster. ℟. Et avérte iram tuam à nobis. ℣. Deus in adjutórium meum inténde.

℟. Dó-

℟. Dómine ad adjuvándum me festína.
Glória Patri. Sicut erat.
Et ampliùs non dicitur, Laus tibi Dómine, Rex ætérnæ glóriæ. sed ejus loco deinceps dicitur Allelúja.
Deinde sine Antiphona dicuntur Psalmi consueti. 205.
Hymnus, Capitulum, & ℟. breve non dicuntur.
Aña. Vésperè autem sábbati.
Canticum Simeonis. Lucæ 2. e
NUnc dimíttis servum tuum Dómine, * secúndùm verbum tuum in pace:
Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,
Quod parásti * ante fáciem ómnium populórum;
Lumen ad revelatiónem Géntium, * & glóriam plebis tuæ Israel.
Glória Patri, & Fílio.
Aña. Véspere autem sábbati, quæ lucéscit in prima sábbati, venit María Magdaléne, & áltera María, vidére sepúlchrum, allelúja.
℣. Dó-

℣. Dóminus vobíscum.
℟. Et cum spíritu tuo.
Orémus. Oratio.

Visita, quæsumus Dómine, habitatiónem istam, & omnes insídias inimíci ab ea longè repélle; Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant: & benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Benedictio. Benedícat & custódiat nos omnípotens & miséricors Dóminus, Pater, & Fílius, & Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Antiphona.

Regína cœli lætáre, allelúja,
Quia quem meruísti portáre, allelúja,
Resurréxit sicut dixit, allelúja,
Ora pro nobis Deum, allelúja.
℣. Gaude & lætáre virgo María, allelúja.
℟. Quia surréxit Dóminus verè, allelúja.

Ora-

Oratio.

DEus, qui per resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi mundum lætificáre dignátus es: præsta quæsumus; ut per ejus Genitrícem vírginem Maríam, perpétuæ capiámus gáudia vitæ. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum.

℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Deinde dicitur secretò, Pater noster, Ave María, & Credo.

Et non flectuntur genua toto tempore Paschali.

DOMINICA RESURRECTIONIS.

AD MATUTINUM.

Pater noster. Ave María. Credo, secretò. Deinde clara voce dicitur ℣. Dómine lábia mea apéries. ℟. Et os meum annuntiábit laudem tuam. ℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum, Amen. Allelúja.

Invitatorium. Surréxit Dóminus verè, * Allelúja.

Repetitur. Surréxit Dóminus verè, allelúja. Psalmus 94.

Veníte, exultémus Dómino: jubilémus Deo salutári nostro: præoccupémus fáciem ejus in confessióne, & in psalmis jubilémus ei.

Surréxit Dóminus verè, allelúja.

Quóniam Deus magnus Dóminus,

nus, & Rex magnus super omnes deos: quóniam non repéllet Dóminus plebem suam; quia in manu ejus sunt omnes fines terræ, & altitúdines móntium ipse cónspicit. Allelúja.

Quóniam ipsíus est mare, & ipse fecit illud, & áridam fundavérunt manus ejus: veníte, adorémus, & procidámus ante Deum: plorémus coram Dómino, qui fecit nos, quia ipse est Dóminus Deus noster: nos autem pópulus ejus, & oves páscuæ ejus.

Surréxit Dóminus verè, allelúja.

Hódie si vocem ejus audiéritis, nolíte obduráre corda vestra, sicut in exacerbatióne secúndùm diem tentatiónis in desérto; ubi tentavérunt me patres vestri, probavérunt, & vidérunt ópera mea. Allelúja.

Quadragínta annis próximus fui generatióni huic, & dixi, Semper hi errant corde: ipsi verò non cognovérunt vias meas, quibus jurávi in ira mea, si in-

introíbunt in réquiem meam.
Surréxit Dóminus verè, allelúja.
Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto: Sicut erat in princípio, & nunc, & semper, & in sæcula sæculórum. Amen. Allelúja.
Surréxit Dóminus verè, allelúja.
Hymni & Capitula non dicuntur in aliqua Horarum, usque ad Vesperas Sabbati in Albis, nec Versiculi, nisi in Nocturno.
Ad Nocturnum, Antiphona.
Ego sum qui sum, & consílium meum non est cum ímpiis, sed in lege Dómini volúntas mea est, allelúja. Psalmus 1.
Beátus vir, qui non ábiit in consílio impiórum, & in via peccatórum non stetit: * & in cáthedra pestiléntiæ non sedit:
Sed in lege Dómini volúntas éjus: * & in lege ejus meditábitur die ac nocte.
Et erit tamquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum, * quod fructum suum dabit in témpore suo:
Et

Et fólium ejus non défluet : * & ómnia quæcúmque fáciet, prospe-rabúntur.
Non sic ímpii, non sic : * sed tamquam pulvis, quem prójicit ventus à fácie terræ.
Ideò non resúrgent ímpii in judício : * neque peccatóres in concílio justórum.
Quóniam novit Dóminus viam justórum : * & iter impiórum períbit.
Glória Patri, & Fílio.
Aña. Ego sum qui sum, & consílium meum non est cum ímpiis, sed in lege Dómini volúntas mea est, allelúja.
Aña. Postulávi Patrem meum, allelúja : dedit mihi Gentes, allelúja, in hæreditátem, allelúja.

Psalmus 2.

Quare fremuérunt Gentes : * & pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, & príncipes convenérunt in unum * advérsus Dóminum, & advérsus Christum ejus.

Di-

Dirumpámus víncula eórum : * & projiciámus à nobis jugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis, irridébit eos, * & Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua, * & in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præcéptum ejus.
Dóminus dixit ad me : * Fílius meus es tu, ego hódie génui te.
Póstula à me, & dabo tibi Gentes hæreditátem tuam, * & possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea, * & tamquam vas fíguli confríngès eos.
Et nunc reges intellígite : * erudímini qui judicátis terram.
Servíte Dómino in timóre : * & exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, ne quando irascátur Dóminus, * & pereátis de via justa.

Cùm

Cùm exárserit in brevi ira ejus: * beáti omnes qui confidunt in eo.
Glória Patri.
Aña. Postulávi Patrem meum, allelúja: dedit mihi Gentes, allelúja, in hæreditátem, allelúja.
Aña. Ego dormívi, & somnum cepi: & exurréxi, quóniam Dóminus suscépit me, allelúja, allelúja.

Psalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? * multi insúrgunt advérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: * Non est salus ipsi in Deo ejus.
Tu autem Dómine suscéptor meus es, * glória mea, & exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamávi: * & exaudívit me de monte sancto suo.
Ego dormívi, & soporátus sum: * & exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me: * exúrge Dómine, salvum me fac Deus meus.

Quó-

Quóniam tu percusísti omnes adversántes mihi sine causa: * dentes peccatórum contrivísti.

Dómini est salus: * & super pópulum tuum benedíctio tua.

Glória Patri.

Aña. Ego dormívi, & somnum cepi: & exurréxi, quóniam Dóminus suscépit me, allelúja, allelúja. ℣. Surréxit Dóminus de sepúlchro, allelúja. ℟. Qui pro nobis pependit in ligno, allelúja.

Pater noster.

Absolutio. Exáudi Dómine Jesu Christe preces servórum tuórum, & miserére nobis, qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bño. Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Euangélii secúndùm Marcum. Lectio j. Cap. 16.

IN illo témpore: María Magdaléne, & María Jacóbi, & Salóme emérunt arómata, ut veniéntes úngerent Jesum. Et réliqua.

Ho-

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homilia 21. in Euangelia.

AUdístis, fratres charíssimi, quòd sanctæ mulíeres, quæ Dóminum fúerant secútæ, cum aromátibus ad monuméntum venérunt, & ei, quem vivéntem diléxerant, étiam mórtuo, stúdio humanitátis obsequúntur. Sed res gesta áliquid in sancta Ecclésia signat geréndum. Sic quippe necésse est ut audiámus quæ facta sunt, quátenus cogitémus étiam quæ nobis sint ex eórum imitatióne faciénda. Et nos ergo in eum, qui est mórtuus, credéntes, si odóre virtútum reférti, cum opinióne bonórum óperum Dóminum quærimus, ad monuméntum profécto illíus cum aromátibus venímus. Illæ autem mulíeres Angelos vident, quæ cum aromátibus venérunt: quia vidélicet illæ mentes supérnos cives aspíciunt, quæ cum virtútum odóribus ad Dóminum per sancta desidéria proficiscúntur.

Tu

Tu autem Dómine miserére nobis.
℟. Deo grátias.
℟. Angelus Dómini descéndit de coelo, & accédens revólvit lápidem, & super eum sedit, & dixit muliéribus: * Nolíte timére: scio enim quia crucifixum quæritis: jam surréxit: veníte, & vidéte locum, ubi pósitus erat Dóminus, allelúja.
℣. Et introeúntes in monuméntum, vidérunt júvenem sedéntem in dextris, coopértum stola cándida, & obstupuérunt: qui dixit illis. Nolíte.
Glória Patri, & Fílio, & Spirítui sancto. & repetitur ℟. Angelus Dómini. usque ad ℣.
Deinde dicitur ℣. Jube domne benedícere. Bño. Divínum auxílium máneat semper nobíscum.
℟. Amen.

Lectio ii.

Notándum verò nobis est, quidnam sit, quòd in dextris sedére Angelus cérnitur. Quid namque per sinístram, nisi vita præsens: quid verò per déxteram, nisi perpétua vita designátur?

Unde in Cánticis canticórum scriptum est: Læva ejus sub cápite meo, & déxtera illíus amplexábitur me. Quia ergo Redémptor noster jam præséntis vitæ corruptiónem transíerat, rectè Angelus, qui nuntiáre perénnem ejus vitam vénerat, in déxtera sedébat. Qui stola cándida coopértus appáruit; quia festivitátis nostræ gáudia nuntiávit. Candor étenim vestis, splendórem nostræ denúntiat solemnitátis. Nostræ dicámus, an suæ? Sed ut fateámur vériùs, & suæ dicámus, & nostræ. Illa quippe Redemptóris nostri resurréctio & nostra festívitas fuit, quia nos ad immortalitátem redúxit: & Angelórum festívitas éxtitit, quia nos revocándo ad cœléstia, eórum númerum implévit. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias.
℟. Cùm transísset sábbatum, María Magdaléne, & María Jacóbi, & Salóme emérunt arómata; * Ut veniéntes úngerent Jesum, allelúja, allelúja. ℣. Et valdè manè una Sab-

Sabbatórum véniunt ad monuméntum, orto jam ſole. Ut veniéntes.
Glória Patri. Ut veniéntes.
℣. Jube domne benedícere.
Bño. Ad ſocietátem cívium ſupernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen. Lectio iii.

IN ſua ergo ac noſtra feſtivitáte Angelus in albis véſtibus appáruit: quia dum nos per reſurrectiónem Domínicam ad ſupérna redúcimur, cœléſtis pátriæ damna reparántur. Sed quid adveniéntes féminas affátur, audiámus: Nolíte expavéſcere. Ac ſi apértè dicat: Páveant illi, qui non amant advéntum ſupernórum cívium: pertiméſcant, qui carnálibus deſidériis preſſi, ad eórum ſe societátem pertíngere poſſe deſpérant. Vos autem cur pertiméſcitis, quæ veſtros concíves vidétis? Unde & Matthæus Angelum apparuíſſe deſcribens, ait: Erat aſpéctus ejus ſicut fulgur, & veſtiménta ejus ſicut nix. In fúlgure étenim terror timóris eſt, in nive autem

blandiméntum candóris. Tu autem Dómine miserére nobis.
℟. Deo grátias.

Hymnus SS. Ambrosii & Augustini.

TE Deum laudámus: te Dóminum confitémur.
Te ætérnum Patrem: omnis terra venerátur.
Tibi omnes Angeli: tibi cœli, & univérsæ potestátes:
Tibi Chérubim & Séraphim incessábili voce proclámant:
Sanctus, Sanctus, Sanctus Dóminus Deus Sábaoth.
Pleni sunt cœli & terra: majestátis glóriæ tuæ.
Te gloriósus Apostolórum chorus.
Te Prophetárum laudábilis númerus.
Te Mártyrum candidátus laudat exércitus.
Te per orbem terrárum, sancta confitétur Ecclésia.
Patrem imménsæ majestátis.
Venerándum tuum verum, & únicum Fílium.

San-

Sanctum quoque Paráclitum Spíritum.
Tu Rex glóriæ Christe.
Tu Patris sempitérnus es Fílius.
Tu ad liberándum susceptúrus hóminem: non horruísti Vírginis úterum.
Tu devícto mortis acúleo: aperuísti credéntibus regna cœlórum.
Tu ad déxteram Dei sedes, in glória Patris.
Judex créderis esse ventúrus.
Te ergo quæsumus, tuis fámulis súbveni: quos pretióso sánguine redemísti.
Ætérna fac cum sanctis tuis: in glória numerári.
Salvum fac pópulum tuum Dómine: & bénedic hæreditáti tuæ.
Et rege eos: & extólle illos usque in ætérnum.
Per síngulos dies, benedícimus te.
Et laudámus nomen tuum in sæculum: & in sæculum sæculi.
Dignáre Dómine die isto: sine peccáto nos custodíre.

Miſerére noſtri Dómine : miſerére noſtri.

Fiat miſericórdia tua Dómine ſuper nos : quemádmodum ſperávimus in te.

In te Domine ſperávi : non confúndar in ætérnum.

AD LAUDES. ℣.

DEus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me feſtína.

Glória Patri, & Fílio, & Spirítui ſancto : Sicut erat in princípio & nunc, & ſemper, & in ſæcula ſæculórum, Amen. Allelúja.

Aña. Angelus autem Dómini deſcéndit de cœlo, & accédens revólvit lápidem, & ſedébat ſuper eum, allelúja, allelúja. Pſalmus 92.

DOminus regnávit, decórem indútus eſt: * indútus eſt Dóminus fortitúdinem, & præcínxit ſe.

Etenim firmávit orbem terræ, * qui non commovébitur.

Paráta ſedes tua ex tunc, * à ſæculo tu es.

E le-

Elevavérunt flúmina Dómine : * elevavérunt flúmina vocem suam.
Elevavérunt flúmina fluctus suos ; * à vócibus aquárum multárum.
Mirábiles elatiónes maris, * mirábilis in altis Dóminus.
Testimónia tua credibília facta sunt nimis : * domum tuam decet sanctitúdo Dómine in longitúdinem diérum. Glória Patri.
Aña. Angelus autem Dómini descéndit de cœlo, & accédens revólvit lápidem, & sedébat super eum, allelúja, allelúja.
Aña. Et ecce terræmótus factus est magnus : Angelus enim Dómini descéndit de cœlo, allelúja.

Psalmus 99.

Jubiláte Deo omnis terra: * servíte Dómino in lætítia.
Introíte in conspéctu ejus, * in exultatióne.
Scitóte quóniam Dóminus ipse est Deus : * ipse fecit nos, & non ipsi nos.
Pópulus ejus, & oves páscuæ

ejus: * introíte portas ejus in confessióne, átria ejus in hymnis: confitémini illi.

Laudáte nomen ejus: quóniam suávis est Dóminus, in ætérnum misericórdia ejus, * & usque in generatiónem & generatiónem véritas ejus.

Glória Patri.

Aña. Et ecce terræmótus factus est magnus: Angelus enim Dómini descéndit de cœlo, allelúja.

Aña. Erat autem aspéctus ejus sicut fulgur, vestiménta autem ejus sicut nix, allelúja, allelúja.

Psalmus 62.

DEus Deus meus, * ad te de luce vígilo.

Sitívit in te ánima mea, * quàm multiplíciter tibi caro mea.

In terra desérta, & ínvia, & inaquósa: * sic in sancto appárui tibi, ut vidérem virtútem tuam, & glóriam tuam.

Quóniam mélior est misericórdia tua super vitas: * lábia mea laudábunt te.

Sic benedícam te in vita mea: *

& in

& in nómine tuo levábo manus meas.
Sicut ádipe & pinguédine repleátur ánima mea: * & lábiis exultatiónis laudábit os meum.
Si memor fui tui super stratum meum, in matutínis meditábor in te: * quia fuísti adjútor meus.
Et in velaménto alárum tuárum exultábo, adhæsit ánima mea post te: * me suscépit déxtera tua.
Ipsi verò in vanum quæsiérunt ánimam meam, introíbunt in inferióra terræ: * tradéntur in manus gládii, partes vúlpium erunt.
Rex verò lætábitur in Deo, laudabúntur omnes qui jurant in eo: * quia obstrúctum est os loquéntium iníqua.

Psalmus 66.

DEus misereátur nostri, & benedícat nobis: * illúminet vultum suum super nos, & misereátur nostri.
Ut cognoscámus in terra viam tuam, * in ómnibus géntibus salutáre tuum.

Confiteántur tibi pópuli Deus: * confiteántur tibi pópuli omnes.
Læténtur & exúltent Gentes: * quóniam júdicas pópulos in æquitáte, & Gentes in terra dírigis.
Confiteántur tibi pópuli Deus: confiteántur tibi pópuli omnes: * terra dedit fructum suum.
Benedícat nos, Deus, Deus noster, benedícat nos Deus: * & métuant eum omnes fines terræ.
Glória Patri.
Aña. Erat autem aspéctus ejus sicut fulgur: vestiménta autem ejus sicut nix, allelúja, allelúja.
Aña. Præ timóre autem ejus extérriti sunt custódes, & facti sunt velut mórtui, allelúja.

Canticum trium puerorum.
Dan. 3.

Benedícite ómnia ópera Dómini Dómino: * laudáte & superexaltáte eum in sæcula.
Benedícite Angeli Dómini Dómino: * benedícite cœli Dómino.
Benedícite aquæ omnes, quæ super cœlos sunt, Dómino: * bene-
dí-

dícite omnes virtútes Dómini Dómino.
Benedícite sol & luna Dómino: * benedícite stellæ cœli Dómino.
Benedícite omnis imber & ros Dómino: * benedícite omnes spíritus Dei Dómino.
Benedícite ignis & æstus Dómino: * benedícite frigus & æstus Dómino.
Benedícite rores & pruína Dómino: * benedícite gelu & frigus Dómino.
Benedícite glácies & nives Dómino: * benedícite noctes & dies Dómino.
Benedícite lux & ténebræ Dómino: * benedícite fúlgura & nubes Dómino.
Benedícat terra Dóminum: * laudet & superexáltet eum in sæcula.
Benedícite montes & colles Dómino: * benedícite univérsa germinántia in terra Dómino.
Benedícite fontes Dómino: * benedícite mária & flúmina Dómino.

Benedícite cete, & ómnia quæ movéntur in aquis, Dómino: * benedícite omnes vólucres cœli Dómino.
Benedícite omnes béstiæ & pécora Dómino: * benedícite filii hóminum Dómino.
Benedícat Israel Dóminum: * laudet & superexáltet eum in sæcula.
Benedícite sacerdótes Dómini Dómino: * benedícite servi Dómini Dómino.
Benedícite spíritus & ánimæ justórum Dómino: * benedícite sancti & húmiles corde Dómino.
Benedícite Anania, Azaría, Mísael Dómino: * laudáte & superexaltáte eum in sæcula.
Benedicámus Patrem & Filium cum sancto Spíritu: * laudémus & superexaltémus eum in sæcula.
Benedíctus es Dómine in firmaménto cœli: * & laudábilis, & gloriósus, & superexaltátus in sæcula.
Aña. Præ timóre autem ejus extérriti sunt custódes, & facti sunt velut mórtui, allelúja.

An-

Antiphona. Respóndens autem Angelus, dixit mulíeribus: Nolíte timére: scio enim quòd Jesum quæritis, allelúja.

Psalmus 148.

LAudáte Dóminum de cœlis: * laudáte eum in excélsis.

Laudáte eum omnes Angeli ejus: * laudáte eum omnes virtútes ejus.

Laudáte eum sol & luna: * laudáte eum omnes stellæ & lumen.

Laudáte eum cœli cœlórum: * & aquæ omnes quæ super cœlos sunt, laudent nomen Dómini.

Quia ipse dixit, & facta sunt: * ipse mandávit, & creáta sunt.

Státuit ea in ætérnum, & in sæculum sæculi: * præcéptum pósuit, & non præteríbit.

Laudáte Dóminum de terra: * dracónes, & omnes abyssi:

Ignis, grando, nix, gláciés, spíritus procellárum: * quæ fáciunt verbum ejus.

Montes & omnes colles: * ligna fructífera, & omnes cedri:

Bé-

Béstiæ, & univérsa pécora: * serpéntes, & vólucres pennátæ:
Reges terræ, & omnes pópuli: * príncipes, & omnes júdices terræ.
Júvenes & vírgines, senes cum junióribus laudent nomen Dómini: * quia exaltátum est nomen ejus solíus.
Conféssio ejus super cœlum & terram: * & exaltávit cornu pópuli sui.
Hymnus ómnibus sanctis ejus: * fíliis Israel, pópulo appropinquánti sibi. Psalmus 149.
CAntáte Dómino cánticum novum: * laus ejus in Ecclésia sanctórum.
Lætétur Israel in eo, qui fecit eum: * & filii Sion exúltent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro: * in tympano & psaltério psallant ei.
Quia beneplácitum est Dómino in pópulo suo: * & exaltábit mansuétos in salútem.
Exultábunt sancti in glória: * lætabúntur in cubílibus suis.

Exal-

Exaltatiónes Dei in gútture eórum: * & gládii ancípites in mánibus eórum:
Ad faciéndam vindíctam in natiónibus, * increpatiónes in pópulis.
Ad alligándos reges eórum in compédibus: * & nóbiles eórum in mánicis férreis:
Ut fáciant in eis judícium conscríptum: * glória hæc est ómnibus sanctis ejus. Psalmus 150.
Laudáte Dóminum in sanctis ejus: * laudáte eum in firmaménto virtútis ejus.
Laudáte eum in virtútibus ejus: * laudáte eum secúndùm multitúdinem magnitúdinis ejus.
Laudáte eum in sono tubæ: * laudáte eum in psaltério & cíthara.
Laudáte eum in tympano, & choro: * laudáte eum in chordis, & órgano.
Laudáte eum in cymbalis benesonántibus: laudáte eum in cymbalis jubilatiónis: * omnis spíritus laudet Dóminum. Glória Patri.
An-

Antiphona. Respóndens autem Angelus, dixit muliéribus: Nolíte timére: scio enim quòd Jesum quæritis, allelúja.

Capitulum, Hymnus, & ℣. non dicuntur, sed eorum loco Antiphona.

HÆc dies, quam fecit Dóminus: exultémus & lætémur in ea.

Ad Benedictus, Antiphona.

Et valdè manè una Sabbatórum véniunt ad monuméntum, orto jam sole, allelúja.

Canticum Zachariæ.

Lucæ 1. g

BEnedíctus Dóminus Deus Israel, * quia visitávit, & fecit redemptiónem plebis suæ.

Et eréxit cornu salútis nobis, * in domo David púeri sui.

Sicut locútus est per os sanctórum, * qui à sæculo sunt, Prophetárum ejus.

Salútem ex inimícis nostris, * & de manu ómnium, qui odérunt nos:

Ad

Ad faciéndam misericórdiam cum pátribus nostris: * & memorári testaménti sui sancti.
Jusjurándum, quod jurávit ad Abraham patrem nostrum, * datúrum se nobis.
Ut sine timóre de manu inimicórum nostrórum liberáti, * serviámus illi;
In sanctitáte & justítia coram ipso, * ómnibus diébus nostris.
Et tu puer, Prophéta Altíssimi vocáberis: * præíbis enim ante fáciem Dómini paráre vias ejus:
Ad dandam sciéntiam salútis plebi ejus, * in remissiónem peccatórum eórum.
Per víscera misericórdiæ Dei nostri: * in quibus visitávit nos, óriens ex alto.
Illumináre his, qui in ténebris, & in umbra mortis sedent: * ad dirigéndos pedes nostros in viam pacis.
Glória Patri.
Aña. Et valdè manè una Sabbatórum véniunt ad monuméntum, orto jam sole, allelúja.

Oratio.

DEus, qui hodiérna die per Unigénitum tuum, æternitátis nobis áditum devícta morte reserásti: vota nostra, quæ prævenièndo aspíras, étiam adjuvándo proséquere. Per eúmdem Dóminum nostrum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino, allelúja, allelúja. ℟. Deo grátias, allelúja, allelúja.

Sic dicitur in Vesperis & Laudibus tantùm usque ad Vesperas Sabbati in Albis exclusivè.

℣. Fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

AD PRIMAM.

Post Deus in adjutórium. & Glória Patri. dicuntur Psalmi, Deus in nómine tuo. Beáti immaculáti. & Retríbue. ut suprà. 150. quibus finitis, dicitur Antiphona. Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultémus, & lætémur in ea.

Post-

Posteà Oratio.

DOmine Deus omnípotens, qui ad princípium hujus diéi nos perveníre fecísti: tua nos hódie salva virtúte; ut in hac die ad nullum declinémus peccátum, sed semper ad tuam justítiam faciéndam nostra procédant elóquia, dirigántur cogitatiónes & ópera. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo. ℣. Benedicámus Dómino. ℟. Deo grátias.

Deinde in Choro legitur Martyrologium. Posteà Hebdomadarius dicit ℣. Pretiósa in conspéctu Dómini. ℟. Mors sanctórum ejus. Et absolutè sine Oremus.

Oratio.

SAncta María, & omnes Sancti intercédant pro nobis ad Dóminum: ut nos mereámur ab eo adjuvári & salvári, qui vivit & regnat in sæcula sæculórum.

℟. Amen.

℣. Deus in adjutórium meum inténde.

℟. Dó-

℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Et dicitur ter: ultimò additur, Glória Patri. Sicut erat.
Kyrie eléison. Christe eléison. Kyrie eléison. Pater noster, secretò. ℣. Et ne nos indúcas in tentatiónem. ℟. Sed líbera nos à malo. ℣. Réspice in servos tuos Dómine, & in ópera tua, & dírige filios eórum.
℟. Et sit splendor Dómini Dei nostri super nos, & ópera mánuum nostrárum dírige super nos, & opus mánuum nostrárum dírige.
℣. Glória Patri. ℟. Sicut erat.

Orémus. Oratio.

DIrígere & sanctificáre, régere & gubernáre dignáre Dómine Deus Rex cœli & terræ, hódie corda & córpora nostra, sensus, sermónes, & actus nostros in lege tua, & in opéribus mandatórum tuórum: ut hic, & in ætérnum, te auxiliánte, salvi & líberi esse mereámur, Salvátor mundi: Qui vivis & regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Ju-

℣. Jube domne benedícere.

Bñ͠o. Dies & actus nostros in sua pace dispónat Dóminus omnípotens. ℟. Amen.

Lectio brevis. Coloss. 3.

SI consurrexístis cum Christo; quæ sursum sunt quærite; ubi Christus est in déxtera Dei sedens: quæ sursum sunt sápite, non quæ super terram. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias.

℣. Adjutórium nostrum in nómine Dómini. ℟. Qui fecit coelum & terram. ℣. Benedícite. ℟. Deus.

Bñ͠o. Dóminus nos benedícat, & ab omni malo deféndat, & ad vitam perdúcat ætérnam: & fidélium ánimæ per misericórdiam Dei requiéscant in pace. ℟. Amen.

Ad Tertiam, Sextam, & Nonam, post Deus in adjutórium, & Glória Patri. dicuntur Psalmi; ut suprà. 154. quibus finitis, dicitur Antiphona. Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultémus & lætémur in ea.

Post-

Posteà Oratio.

DEus, qui hodiérnà die per Unigénitum tuum, æternitátis nobis áditum devícta morte reseráſti: vota noſtra, quæ præveniéndo aſpiras, étiam adjuvándo proséquere. Per eúmdem Dóminum.

AD MISSAM.

Statio ad ſanctam Mariam Majorem.

Introitus.

REſurréxi, & adhuc tecum ſum, allelúja: poſuiſti ſuper me manum tuam, allelúja: mirábilis facta eſt ſciéntia tua, allelúja, allelúja.

Pſalmus. Dómine probáſti me, & cognoviſti me: tu cognoviſti ſeſſiónem meam, & reſurrectiónem meam. ℣. Glória Patri.

Oratio.

DEus, qui hodiérna die per Unigénitum tuum, æternitátis nobis áditum devícta morte reseráſti: vota noſtra, quæ præveniéndo aſpiras, étiam adjuvándo proséquere. Per eúmdem Dóminum.

Lé-

Léctio Epístolæ beáti Pauli Apóstoli ad Corínthios.

1. Cor. 5. c

FRatres, Expurgáte vetus ferméntum; ut sitis nova conspérsio, sicut estis ázymi. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Itaque epulémur, non in ferménto véteri, neque in ferménto malítiæ, & nequítiæ; sed in ázymis sinceritátis, & veritátis.

Graduale. Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultémus & lætémur in ea. ℣. Confitémini Dómino, quóniam bonus: quóniam in sæculum misericórdia ejus.

Allelúja, allelúja. ℣. Pascha nostrum immolátus est Christus.

Sequentia.

VIctimæ Pascháli laudes ímmolent Christiáni. Agnus redémit oves; Christus ínnocens Patri reconciliávit peccatóres: Mors & vita duéllo conflixére mirándo: dux vitæ, mórtuus regnat vivus. Dic nobis María, quid vidísti in via? Sepúlchrum Christi vi-

viventis, & glóriam vidi resurgéntis: Angélicos testes, sudárium & vestes. Surréxit Christus spes mea: præcédet vos in Galilæam. Scimus, Christum surrexísse à mórtuis verè: tu nobis victor Rex miserére, Amen. Allelúja.

Sequentia dicitur usque ad Sabbatum in Albis inclusivè.

Sequéntia sancti Euangélii secúndùm Marcum. Cap. 16.

IN illo témpore: María Magdaléne, & María Jacóbi, & Salóme emérunt arómata ut veniéntes úngerent Jesum. Et valdè manè una sabbatórum, véniunt ad monuméntum, orto jam sole. Et dicébant ad ínvicem: Quis revólvet nobis lápidem ab óstio monuménti? Et respiciéntes vidérunt revolútum lápidem. Erat quippe magnus valdè. Et introeúntes in monuméntum vidérunt júvenem sedéntem in dextris, coopértum stola cándida, & obstupuérunt. Qui dixit illis: Nolíte expavéscere: Jesum quæritis Nazarénum, cru-

crucifixum: surrèxit, non est hìc: ecce locus ubi posuérunt eum. Sed ite, dícite discípulis ejus, & Petro, quia præcédit vos in Galilæam: ibi eum vidébitis, sicut dixit vobis.
Credo, ut suprà. 176.
Offertorium. Terra trémuit, & quiévit, dum resúrgeret in judício Deus, allelúja. Secreta.
SUscipe, quæsumus Dómine, preces pópuli tui cum oblatiónibus hostiárum: ut Paschálibus initiáta mystériis, ad æternitátis nobis medélam, te operánte, profíciant. Per Dóminum.

Præfatio.

VErè dignum & justum est, æquum & salutáre. Te quidem Dómine omni témpore, sed in hac potíssimùm die gloriósiùs prædicáre, cùm Pascha nostrum immolátus est Christus. Ipse enim verus est Agnus, qui ábstulit peccáta mundi. Qui mortem nostram moriéndo destrúxit, & vitam resurgéndo reparávit. Et ideò cum Angelis & Archángelis, cum

Thronis & Dominatiónibus, cumque omni milítia cœléstis exércitus, hymnum glóriæ tuæ cánimus, sine fine dicéntes:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dóminus Deus Sábaoth. Pleni sunt cœli & terra glória tua, Hosánna in excélsis. Benedíctus qui venit in nómine Dómini, Hosánna in excélsis.

Infra actionem.

Communicántes, & diem sacratíssimum celebrántes Resurrectiónis Dómini nostri Jesu Christi secúndùm carnem: sed & memóriam venerántes, in primis gloriósæ semper vírginis Maríæ, Genitrícis ejúsdem Dei & Dómini nostri Jesu Christi: sed & beatórum Apostolórum ac Mártyrum tuórum, Petri & Pauli, Andréæ, Jacóbi, Joánnis, Thomæ, Jacóbi, Philíppi, Bartholomæi, Matthæi, Simónis & Thaddæi: Lini, Cleti, Cleméntis, Xysti, Cornélii, Cypriáni, Lauréntii, Chrysógoni, Joánnis & Pauli, Cosmæ & Damiáni, & óm-

& ómnium Sanctórum tuórum: quorum méritis precibúsque concédas, ut in ómnibus protectiónis tuæ muniámur auxílio. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Sequitur.

HAnc igitur oblatiónem servitútis nostræ, sed & cunctæ famíliæ tuæ, quam tibi offérimus pro his quoque, quos regeneráre dignátus es ex aqua & Spíritu sancto, tribuens eis remissiónem ómnium peccatórum, quæsumus Dómine; ut placátus accípias, diésque nostros in tua pace dispónas, atque ab ætérna damnatióne nos éripi, & in electórum tuórum júbeas grege numerári. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. Amen.

Quam oblatiónem tu Deus, &c.

Et sic dicitur usque ad Sabbatum in Albis inclusivè.

Communio. Pascha nostrum immolátus est Christus, allelúja: itaque epulémur in ázymis sinceri-

tátis & veritátis, allelúja, allelúja, allelúja. Postcommunio.

Spíritum nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde: ut quos Sacraméntis Paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.

Post Dóminus vobíscum, dicitur, Ite Missa est, allelúja, allelúja.
℟. Deo grátias, allelúja, allelúja.
Et sic dicitur usque ad Sabbatum in Albis inclusivè.

AD VESPERAS.

Pater noster. Ave María.
℣. Deus in adjutórium meum inténde. ℟. Dómine ad adjuvándum me festína. Glória Patri. Sicut erat. Allelúja.
Aña. Angelus autem Dómini descéndit de cœlo, & accédens revólvit lápidem, & sedébat super eum, allelúja, allelúja. Psalmus 109.

Dixit Dóminus Dómino meo: * Sede à dextris meis:

Donec ponam inimícos tuos, * scabéllum pedum tuórum.
Virgam virtútis tuæ emíttet Dóminus ex Sion: * domináre in médio inimicórum tuórum.
Tecum princípium in die virtútis tuæ in splendóribus sanctórum: * ex útero ante lucíferum génui te.
Jurávit Dóminus, & non pœnitébit eum: * Tu es sacérdos in ætérnum secúndùm órdinem Melchísedech.
Dóminus à dextris tuis, * confrégit in die iræ suæ reges.
Judicábit in natiónibus, implébit ruínas: * conquassábit cápita in terra multórum.
De torrénte in via bibet: * proptéreà exaltábit caput. Glória Patri.
Aña. Angelus autem Dómini descéndit de cœlo, & accédens revólvit lápidem, & sedébat super eum, allelúja, allelúja.
Antiphona. Et ecce terræmótus factus est magnus: Angelus enim Dómini descéndit de cœlo, allelúja.

Psalmus 110.

Confitébor tibi Dómine in toto corde meo: * in consílio justórum, & congregatióne.

Magna ópera Dómini: * exquisíta in omnes voluntátes ejus.

Conféssio & magnificéntia opus ejus: * & justítia ejus manet in sæculum sæculi.

Memóriam fecit mirabílium suórum, miséricors & miserátor Dóminus: * escam dedit timéntibus se.

Memor erit in sæculum testaménti sui: * virtútem óperum suórum annuntiábit pópulo suo:

Ut det illis hæreditátem Géntium: * ópera mánuum ejus véritas & judícium.

Fidélia ómnia mandáta ejus: confirmáta in sæculum sæculi, * facta in veritáte & æquitáte.

Redemptiónem misit pópulo suo: * mandávit in ætérnum testaméntum suum.

Sanctum & terríbile nomen ejus: * inítium sapiéntiæ timor Dómini.

Intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum: * laudátio ejus manet in sæculum sæculi.
Glória Patri, & Fílio.
Aña. Et ecce terræmótus factus est magnus; Angelus enim Dómini descéndit de cœlo, allelúja.
Aña. Erat autem aspéctus ejus sicut fulgur, vestiménta autem ejus sicut nix, allelúja, allelúja.

Psalmus 111.

BEátus vir, qui timet Dóminum: * in mandátis ejus volet nimis.
Potens in terra erit semen ejus: * generátio rectórum benedicétur.
Glória & divítiæ in domo ejus: * & justítia ejus manet in sæculum sæculi.
Exórtum est in ténebris lumen rectis: * miséricors, & miserátor, & justus.
Jucúndus homo, qui miserétur & cómmodat, dispónet sermónes suos in judício: * quia in ætérnum non commovébitur.

In memória ætérna erit justus: * ab auditióne mala non timébit.
Parátum cor ejus speráre in Dómino, confirmátum est cor ejus: * non commovébitur donec despíciat inimícos suos.
Dispérsit, dedit paupéribus: justítia ejus manet in sæculum sæculi, * cornu ejus exaltábitur in glória.
Peccátor vidébit & irascétur, déntibus suis fremet & tabéscet: * desidérium peccatórum períbit.
Glória Patri, & Fílio.
Antiphona. Erat autem aspéctus ejus sicut fulgur, vestiménta autem ejus sicut nix, allelúja, allelúja.
Aña. Præ timóre autem ejus extérriti sunt custódes, & facti sunt velut mórtui, allelúja.
Psalmus 112.
Laudáte púeri Dóminum: * laudáte nomen Dómini.
Sit nomen Dómini benedíctum, * ex hoc nunc, & usque in sæculum.
A so-

A solis ortu usque ad occásum, * laudábile nomen Dómini.
Excélsus super omnes Gentes Dóminus, * & super cœlos glória ejus.
Quis sicut Dóminus Deus noster, qui in altis hábitat, * & humília réspicit in cœlo & in terra?
Súscitans à terra ínopem, * & de stércore érigens páuperem:
Ut cólloceт eum cum princípibus, * cum princípibus pópuli sui.
Qui habitáre facit stérilem in domo, * matrem filiórum lætántem.
Glória Patri, & Fílio.
Aña. Præ timóre autem ejus extérriti sunt custódes, & facti sunt velut mórtui, allelúja.
Aña. Respóndens autem Angelus, dixit mulíeribus: Nolíte timére: scio enim quòd Jesum quæritis, allelúja.

Psalmus 113.

IN éxitu Israel de Ægypto, * domus Jacob de pópulo bárbaro.
Facta est Judæa sanctificátio ejus, * Israel potéstas ejus.

Mare vidit, & fugit: * Jordánis convérsus est retrórsum.
Montes exultavérunt ut aríetes, * & colles sicut agni óvium.
Quid est tibi mare, quòd fugísti: * & tu Jordánis, quia convérsus es retrórsum?
Montes exultástis sicut aríetes, * & colles sicut agni óvium.
A fácie Dómini mota est terra, * à facie Dei Jacob.
Qui convértit petram in stagna aquárum, * & rupem in fontes aquárum.
Non nobis Dómine, non nobis: * sed nómini tuo da glóriam.
Super misericórdia tua, & veritáte tua: * nequándo dicant Gentes: Ubi est Deus eórum?
Deus autem noster in cœlo: * ómnia quæcúmque vóluit, fecit.
Simulácra Géntium argéntum & aurum, * ópera mánuum hóminum.
Os habent, & non loquéntur: * óculos habent, & non vidébunt.
Aures habent, & non áudient: * nares habent, & non odorábunt.

Manus habent, & non palpábunt: pedes habent, & non ambulábunt: * non clamábunt in gútture suo.
Símiles illis fiant, qui fáciunt ea: * & omnes, qui confidunt in eis.
Domus Israel sperávit in Dómino: * adjútor eórum & protéctor eórum est.
Domus Aaron sperávit in Dómino: * adjútor eórum & protéctor eórum est.
Qui timent Dóminum, speravérunt in Dómino: * adjútor eórum & protéctor eórum est.
Dóminus memor fuit nostri: * & benedíxit nobis:
Benedíxit dómui Israel: * benedíxit dómui Aaron:
Benedíxit ómnibus qui timent Dóminum, * pusíllis cum majóribus.
Adjíciat Dóminus super vos; * super vos, & super fílios vestros.
Benedícti vos à Dómino, * qui fecit cœlum & terram.
Cœlum cœli Dómino: * terram autem dedit fíliis hóminum.

Non mórtui laudábunt te Dómine: * neque omnes, qui descéndunt in inférnum:
Sed nos, qui vívimus, benedícimus Dómino, * ex hoc nunc & usque in sæculum.
Glória Patri, & Fílio.
Aña. Respóndens autem Angelus, dixit muliéribus: Nolíte timére: scio enim quòd Jesum quæritis, allelúja.
Et sic dicitur usque ad Vesperas Sabbati.
Posteà Antiphona. Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultémus, & lætémur in ea.
Ad Magnificat, Antiphona.
Et respiciéntes vidérunt revolútum lápidem: erat quippe magnus valdè, allelúja.
Canticum B. Mariæ virginis.
Luc. 1. c.
MAgníficat * ánima mea Dóminum:
Et exultávit spíritus meus * in Deo salutári meo.
Quia respéxit humilitátem ancíllæ suæ:

ſuæ : * ecce enim ex hoc beátam me dicent omnes generatiónes.
Quia fecit mihi magna, qui potens eſt: * & ſanctum nomen ejus.
Et miſericórdia ejus à progénie in progénies * timéntibus eum.
Fecit poténtiam in bráchio ſuo: * diſpérſit ſupérbos mente cordis ſui.
Depóſuit poténtes de ſede, * & exaltávit húmiles.
Eſuriéntes implévit bonis : * & dívites dimíſit inánes.
Suſcépit Iſrael púerum ſuum: * recordátus miſericórdiæ ſuæ.
Sicut locútus eſt ad patres noſtros, * Abraham, & sémini ejus in ſæcula. Glória Patri.
Aña. Et reſpiciéntes vidérunt revolútum lápidem : erat quippe magnus valdè, allelúja.

Oratio.

DEus, qui hodiérna die per Unigénitum tuum, æternitátis nobis áditum devícta morte reſeráſti : vota noſtra, quæ prævemiéndo aſpíras, étiam adjuvándo pro-

proséquere. Per eúmdem Dóminum nostrum.

AD COMPLETORIUM.

Dicto ℣. Jube domne. Fratres, Sóbrii estóte. ℣. Adjutórium nostrum. Pater noster. & facta Confessione & Absolutione, post ℣. Convérte nos Deus. ℣. Deus in adjutórium. Glória Patri. Allelúja. dicuntur Psalmi consueti, 205. quibus finitis, dicitur Allelúja, allelúja, allelúja.

Canticum Simeonis. Luc. 2. c.

NUnc dimíttis servum tuum Dómine, * secúndùm verbum tuum in pace:

Quia vidérunt óculi mei * salutáre tuum,

Quod paráſti * ante fáciem ómnium populórum;

Lumen ad revelatiónem Géntium, * & glóriam plebis tuæ Israel.

Glória Patri.

Posteà Antiph. Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultémus & lætémur in ea. ℣. Dóminus vobíscum. ℟. Et cum spíritu tuo.

Oré-

Orémus. Oratio.

VIsita, quæsumus Dómine, habitatiónem istam, & omnes insídias inimíci ab ea longè repélle: Angeli tui sancti hábitent in ea, qui nos in pace custódiant: & benedíctio tua sit super nos semper. Per Dóminum.

℣. Dóminus vobíscum.

℟. Et cum spíritu tuo.

℣. Benedicámus Dómino.

℟. Deo grátias.

Bño. Benedícat & custódiat nos omnípotens & miséricors Dóminus, Pater, & Fílius, & Spíritus sanctus. ℟. Amen.

Antiphona.

REgína cœli lætáre, allelúja, Quia quem meruísti portáre, allelúja,
Resurréxit sicut dixit, allelúja,
Ora pro nobis Deum, allelúja.

℣. Gaude & lætáre virgo María, allelúja. ℟. Quia surréxit Dóminus verè, allelúja.

Oratio.

DEus, qui per resurrectiónem Fílii tui Dómini nostri Jesu Chri-

Christi mundum lætificáre dignátus es: præsta quæsumus; ut per ejus Genitrícem vírginem Maríam, perpétuæ capiámus gáudia vitæ. Per eúmdem Christum Dóminum nostrum. ℟. Amen.

℣. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Deinde dicitur secretò, Pater noster. Ave María, & Credo.

Prædictus modus Horarum servatur usque ad Vesperas Sabbati in Albis.

FERIA SECUNDA.

Ad Matutinum, Invitatorium, Antiphonæ, & Psalmi ad Nocturnum & Laudes, dicuntur ut suprà in die Paschæ. 401. per totam Octavam.

℣. Surréxit Dóminus de sepúlchro, allelúja. ℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúja.

Pater noster.

Absolutio.

EXáudi Dómine Jesu Christe preces servórum tuórum, & miserére nobis, qui cum Patre & Spí-

Spíritu sancto vivis & regnas in sǽcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bño. Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Euangélii secúndum Lucam. Lectio i. Cap. 24. b

IN illo témpore: Duo ex discípulis Jesu, ibant ipsa die in castéllum, quod erat in spátio stadiórum sexagínta ab Jerúsalem, nómine Emmaus. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homilia 23. in Euangelia.

AUdístis, fratres charíssimi, quia duóbus discípulis ambulántibus in via, non quidem credéntibus, sed tamen de se loquéntibus, Dóminus appáruit: sed eis spéciem, quam recognóscerent, non osténdit. Hoc ergo egit foris Dóminus in óculis córporis, quod apud ipsos agebátur intus in óculis cordis. Ipsi namque apud semetípsos intus & amábant, & dubitábant: eis autem Dóminus foris & præsens áderat,

&quis

& quis esset non ostendébat. De se ergo loquéntibus præséntiam exhíbuit: sed de se dubitántibus cognitiónis suæ spéciem abscóndit. Tu autem Dómine miserére nobis.
℟. Deo grátias.
℟. María Magdaléne, & áltera María, ibant dilúculò ad monuméntum. * Jesum quem quæritis, non est hic, surréxit sicut locútus est; præcédet vos in Galilæam, ibi eum vidébitis, allelúja, allelúja.
℣. Et valdè manè una Sabbatórum véniunt ad monuméntum, orto jam sole: & introeúntes vidérunt júvenem sedéntem in dextris, qui dixit illis. Jesum.
℣. Jube domne benedícere. Bñо. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Lectio ii.

VErba quidem cóntulit, durítiam intelléctus increpávit, sacræ Scriptúræ mystéria, quæ de seípso erant, apéruit: & tamen quia adhuc in eórum córdibus pere-

peregrínus erat à fide, se ire lóngiùs finxit. Fíngere namque, compónere dícimus: unde & compositóres luti, fígulos vocámus. Nihil ergo simplex Véritas per duplicitátem fecit: sed talem se eis exhíbuit in córpore, qualis apud illos erat in mente. Probándi autem erant, si hi, qui eum etsi necdum ut Deum dilígerent, saltem ut peregrínum amáre potuíssent. Tu autem Dómine miserére nobis.
℟. Deo grátias.
℟. Surréxit pastor bonus, qui ánimam suam pósuit pro óvibus suis, & pro grege suo mori dignátus est: * Allelúja, allelúja, allelúja.
℣. Etenim Pascha nostrum immolátus est Christus. Allelúja.
Glória Patri. Allelúja.
℣. Jube domne benedícere.
Bñō. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen.

Lectio iii.

Sed quia esse extránei à charitáte non póterant hi, cum quibus

bus Véritas gradiebátur: cum ad hospítium quasi peregrínum vocant. Cur autem dícimus, vocant, cùm illic scriptum sit: Et coegérunt eum? Ex quo nimírum exémplo collígitur, quia peregríni ad hospítium non solùm invitándi sunt, sed etiam trahéndi. Mensam ígitur ponunt, panes cibósque ófferunt: & Deum, quem in Scriptúræ sacræ expositióne non cognóverant, in panis fractióne cognóscunt. Audiéndo ergò præcépta Dei illumináti non sunt; faciéndo illumináti sunt: quia scriptum est: Non auditóres legis justi sunt apud Deum, sed factóres legis justificabúntur. Quisquis ergo vult audíta intellígere, festínet ea, quæ jam audíre pótuit, ópere implére. Ecce Dóminus non est cógnitus dum loquerétur, & dignátus est cognósci dum páscitur. Tu autem Dómine miserére nobis.
℟. Deo grátias.
Te Deum laudámus. 412.
Ad Laudes, & alias Horas,

omnia dicuntur ut suprà in die Paschæ.

Ad Benedictus, Antiphona. Jesus junxit se discípulis suis in via, & ibat cum illis: óculi autem eórum tenebántur, ne eum agnóscerent: & increpávit eos, dicens: O stulti & tardi corde ad credéndum in his, quæ locúti sunt Prophétæ, allelúja. Oratio.

Deus, qui solemnitáte Paschális, mundo remédia contulísti: pópulum tuum, quæsumus, cœlésti dono proséquere: ut & perféctam libertátem cónsequi mereátur, & ad vitam profíciat sempitérnam. Per Dóminum.

AD MISSAM.

Statio ad sanctum Petrum.

Introitus.

Introdúxit vos Dóminus in terram fluéntem lac & mel, allelúja: & ut lex Dómini semper sit in ore vestro, allelúja, allelúja.

Psalmus. Confitémini Dómino, & in-

& invocáte nomen ejus: annuntiáte inter Gentes ópera ejus.
℣. Glória Patri. Oratio.

Deus, qui solemnitáte Paschá-li, mundo remédia contulísti: pópulum tuum, quæsumus, cœlésti dono proséquere; ut & perféctam libertátem cónsequi mereátur, & ad vitam profíciat sempitérnam. Per Dóminum nostrum.

Léctio Actuum Apostolórum.
Cap. 10. f

In diébus illis: Stans Petrus in médio plebis, dixit: Viri fratres, vos scitis quod factum est verbum per univérsam Judæam: incípiens enim à Galilæa, post baptísmum quod prædicávit Joánnes, Jesum à Názareth: quómodo unxit eum Deus Spíritu sancto, & virtúte, qui pertránsiit benefaciéndo, & sanándo omnes oppréssos à diábolo, quóniam Deus erat cum illo. Et nos testes sumus ómnium, quæ fecit in regióne Judæórum, & Jerúsalem, quem occidérunt suspendéntes in ligno.

gno. Hunc Deus suscitávit tértia die, & dedit eum maniféstum fieri, non omni pópulo, sed téstibus præordinátis à Deo: nobis, qui manducávimus & bíbimus cum illo, postquam resurréxit à mórtuis. Et præcépit nobis prædicáre pópulo, & testificári, quia ipse est, qui constitútus est à Deo judex vivórum & mortuórum. Huic omnes Prophétæ testimónium pérhibent, remissiónem peccatórum accípere per nomen ejus omnes, qui credunt in eum.

Graduale. Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultémus & lætémur in ea. ℣. Dicat nunc Israel, quóniam bonus: quóniam in sæculum misericórdia ejus. Allelúja, allelúja. ℣. Angelus Dómini descéndit de cœlo, & accédens revólvit lápidem, & sedébat super eum.

Sequentia. Víctimæ Pascháli, cum Allelúja, in fine, ut suprà in Dominica Paschæ. fol. 431.

Se-

Sequéntia sancti Euangélii secúndùm Lucam. Cap. 24. b

IN illo témpore: Duo ex discípulis Jesu ibant ipsa die in castéllum, quod erat in spátio stadiórum sexagínta ab Jerúsalem, nómine Emmaus. Et ipsi loquebántur ad ínvicem de his ómnibus, quæ accíderant. Et factum est, dum fabularéntur, & secum quærerent: & ipse Jesus appropínquans ibat cum illis: óculi autem illórum tenebántur ne eum agnóscerent. Et ait ad illos: Qui sunt hi sermónes, quos confértis ad ínvicem ambulántes, & estis tristes? Et respóndens unus, cui nomen Cléophas, dixit ei: Tu solus peregrínus es in Jerúsalem: & non cognovísti quæ facta sunt in illa his diébus? Quibus ille dixit: Quæ? Et dixérunt: De Jesu Nazaréno, qui fuit vir prophéta, potens in ópere & sermóne coram Deo & omni pópulo: Et quómodo eum tradidérunt summi sacerdótes & príncipes nostri in damnatió-

tiónem mortis, & crucifixérunt eum. Nos autem sperabámus quia ipse esset redemptúrus Israel: & nunc super hæc ómnia, tértia dies est hódie quòd hæc facta sunt. Sed & mulíeres quædam ex nostris terruérunt nos, quæ ante lucem fuérunt ad monuméntum, &, non invénto córpore ejus, venérunt, dicéntes se étiam visiónem Angelórum vidísse, qui dicunt eum vívere. Et abiérunt quidam ex nostris ad monuméntum, & ita invenérunt sicut mulíeres dixérunt, ipsum verò non invenérunt. Et ipse dixit ad eos: O stulti, & tardi corde ad credéndum, in ómnibus, quæ locúti sunt Prophétæ! Nónne hæc opórtuit pati Christum, & ita intráre in glóriam suam? Et incípiens à Móyse & ómnibus Prophétis, interpretabátur illis in ómnibus Scriptúris, quæ de ipso erant. Et appropinquavérunt castéllo, quò ibant: & ipse se finxit lóngiùs ire. Et coegérunt illum, dicéntes:

Ma-

Mane nobiscum, quóniam advesperáscit, & inclináta est jam dies. Et intrávit cum illis. Et factum est, dum recúmberet cum eis, accépit panem, & benedíxit ac fregit, & porrigébat illis. Et apérti sunt óculi eórum, & cognovérunt eum: & ipse evánuit ex óculis eórum. Et dixérunt ad ínvicem: Nónne cor nostrum ardens erat in nobis, dum loquerétur in via, & aperíret nobis Scriptúras? Et surgéntes eádem hora regréssi sunt in Jerúsalem: & invenérunt congregátos úndecim, & eos, qui cum illis erant, dicéntes: Quòd surréxit Dóminus verè, & appáruit Simóni. Et ipsi narrábant quæ gesta erant in via: & quómodo cognovérunt eum in fractióne panis. Credo.

Offertorium. Angelus Dómini descéndit de cœlo, & dixit muliéribus: Quem quæritis, surréxit sicut dixit, allelúja. Secreta.

SUscipe, quæsumus Dómine, preces pópuli tui cum oblatiónibus hostiárum: ut Paschálibus ini-

initiáta mystériis, ad æternitátis nobis medélam, te operánte, profíciant. Per Dóminum.

Communio. Surréxit Dóminus, & appáruit Petro, allelúja.

Postcommunio.

SPíritum nobis, Dómine, tuæ charitátis infúnde; ut, quos sacraméntis Paschálibus satiásti, tua fácias pietáte concórdes. Per Dóminum nostrum. in unitáte ejúsdem Spíritus sancti Deus.

AD VESPERAS.

Omnia ut suprà in Dominica Paschæ. 456. exceptis Antiphona & Oratione, quæ dicuntur ut infrà.

Ad Magnificat, Antiphona.

Qui sunt hi sermónes, quos confértis ad ínvicem ambulántes, & estis tristes? allelúja. Oratio.

DEus, qui solemnitáte Pascháli, mundo remédia contulísti: pópulum tuum, quæsumus, cœlésti dono proséquere; ut & perféctam libertátem cónsequi mereátur, & ad vitam profíciat sempitérnam. Per Dóminum.

FERIA TERTIA.

Ad Matutinum, Invitatorium, Antiphonæ, & Psalmi ad Nocturnum & Laudes, dicuntur ut suprà in die Paschæ. 401.

℣. Surréxit Dóminus verè, allelúja.
℟. Et appáruit Simóni, allelúja.
Pater noster. Absolutio.

Ipsíus píetas & misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.
Bñd. Evangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Evangélii secúndum Lucam. Lectio i. Cap. 24. c

In illo témpore: Stetit Jesus in médio discipulórum suórum, & dicit eis: Pax vobis: ego sum, nolíte timére. Et réliqua.

Homilía sancti Ambrósii Epíscopi. Lib. 10. Comment. in Lucam, cap. 24. ante finem.

Mirum, quo modo se natúra corpórea, per impenetrábile corpus infúderit invisíbili áditu, vi-

visíbili conspéctu; tangi fácilis, difficilis æstimári. Dénique conturbáti discípuli æstimábant se spíritum vidére. Et ídeò Dóminus, ut spéciem nobis resurrectiónis osténderet, Palpáte, inquit, & vidéte, quia spíritus carnem & ossa non habet, sicut me vidétis habére. Non ergo per incorpóream natúram, sed per resurrectiónis qualitátem, impérvia usu clausa penetrávit. Nam quod tángitur, corpus est: quod palpátur, corpus est. Tu autem Dómine miserére nobis.
℟. Deo grátias.
℟. Virtúte magna reddébant Apóstoli, * Testimónium resurrectiónis Jesu Christi Dómini nostri, allelúja, allelúja. ℣. Repléti quidem Spíritu sancto loquebántur cum fidúcia verbum Dei. Testimónium.
℣. Jube domne benedícere.
Bño. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Lectio ii.

IN córpore autem resurgémus. Seminátur enim corpus animá-

 le,

le, surgit corpus spiritále: sed illud subtílius, hoc cráſſius, útpotè adhuc terrénæ labis qualitáte concrétum. Nam quómodo non corpus, in quo manébant insígnia vúlnerum, vestígia cicatrícum, quæ Dóminus palpánda óbtulit? In quo non solùm fidem firmat, sed étiam devotiónem ácuit, quòd vúlnera suscépta pro nobis cœlo inférre máluit, abolére nóluit; ut Deo Patri nostræ prétia libertátis osténderet. Talem sibi Pater ad déxteram locat, trophæum nostræ salútis ampléctens: tales illic Mártyres nobis cicatrícis suæ coróna monstrávit. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias.

℟. De ore prudéntis procédit mel, allelúja: dulcédo mellis est sub lingua ejus, allelúja: * Favus distíllans lábia ejus, allelúja, allelúja. ℣. Sapiéntia requiéscit in corde ejus, & prudéntia in sermóne oris illíus. Favus distíllans.
Glória Patri. Favus distíllans.
℣. Jube domne benedícere.

Bño.

Bño. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen. Lectio iii.

ET quóniam sermo huc noster evásit, considerémus qua grátia secúndùm Joánnem credíderint Apóstoli, qui gavísi sunt; secúndùm Lucam quasi incréduli redarguántur: ibi Spíritum sanctum accéperint, hìc sedére in civitáte jubeántur, quoadúsque induántur virtúte ex alto. Et vidétur mihi ille quasi Apóstolus majóra & altióra tetigísse, hic sequéntia, & humánis próxima: hic históríco usus circúitu, ille compéndio: quia & de illo dubitári non potest, quia testimónium pérhibet de iis, quibus ipse intérfuit, & verum est testimónium ejus, & ab hoc quoque, qui Evangelísta esse méruit, vel negligéntiæ, vel mendácii suspiciónem æquum est propulsári. Et ideò verum putámus utrúmque, non sententiárum varietáte, nec personárum diversitáte distínctum. Nam

etsi primò Lucas eos non credidísse dicat, pósteà tamen credidísse demónstrat: & si prima considerémus, contrária sunt: si sequéntia, certum est convenire. Tu autem Dómine miserére nobis.

℟. Deo grátias.

Te Deum laudámus. 412.

Ad Laudes, & alias Horas, omnia dicuntur ut suprà in die Paschæ. 414.

Ad Benedictus, Antiphona.

Stetit Jesus in médio discipulórum suórum, & dixit eis: Pax vobis, allelúja, allelúja.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam novo semper fœtu multíplicas: concéde fámulis tuis; ut sacraméntum vivéndo téneant, quod fide percepérunt. Per Dóminum.

AD MISSAM.

Statio ad sanctum Paulum.

Introitus.

Aqua sapiéntiæ potávit eos, allelúja: firmábitur in illis, & non flectétur, allelúja: & exaltábit eos in ætérnum, allelúja, allel.

Psal-

Psalmus. Confitémini Dómino, & invocáte nomen ejus: annuntiáte inter Gentes ópera ejus.
℣. Glória Patri. Oratio.
DEus, qui Ecclésiam tuam novo semper fœtu multíplicas: concéde fámulis tuis; ut sacraméntum vivéndo téneant, quod fide percepérunt. Per Dóminum.
Léctio Actuum Apostolórum.
Cap. 13.
IN diébus illis: Surgens Paulus, & manu siléntium indícens, ait: Viri fratres, filii géneris Abraham, & qui in vobis timent Deum, vobis verbum salútis hujus missum est. Qui enim habitábant Jerúsalem, & príncipes ejus, ignorántes Jesum, & voces Prophetárum, quæ per omne sábbatum legúntur, judicántes implevérunt: & nullam causam mortis inveniéntes in eo, petiérunt à Piláto, ut interficerent eum. Cùmque consummássent ómnia, quæ de eo scripta erant, deponéntes eum de ligno, posuérunt

cum in monuménto. Deus verò ſuſcitávit eum à mórtuis tértia die: qui viſus eſt per dies multos his, qui ſimul aſcénderant cum eo de Galilæa in Jerúſalem, qui uſque nunc ſunt teſtes ejus ad plebem. Et nos vobis annuntiámus eam, quæ ad patres noſtros repromíſſio facta eſt: quóniam hanc Deus adimplévit filiis noſtris, reſúſcitans Jeſum Chriſtum Dóminum noſtrum.

Gradule. Hæc dies, quam fecit Dóminus: exultémus, & lætémur in ea. ℣. Dicant nunc, qui redémpti ſunt à Dómino: quos redémit de manu inimíci, & de regiónibus congregávit eos.

Allelúja, allelúja. ℣. Surréxit Dóminus de ſepúlchro, qui pro nobis pepéndit in ligno.

Sequentia. Víctimæ Paſcháli. ut ſuprà in Dominica Paſchæ. 431.

Sequéntia ſancti Euangélii ſecúndùm Lucam. Cap. 24. e

IN illo témpore: Stetit Jeſus in médio diſcipulórum ſuórum, & di-

& dicit eis: Pax vobis: ego sum, nolíte timére. Conturbáti verò, & contérriti, existimábant se spíritum vidére. Et dixit eis: Quid turbáti estis, & cogitatiónes ascéndunt in corda vestra? Vidéte manus meas, & pedes, quia ego ipse sum: palpáte, & vidéte: quia spíritus carnem & ossa non habet, sicut me vidétis habére. Et cùm hoc dixísset, osténdit eis manus, & pedes. Adhuc autem illis non credéntibus, & mirántibus præ gáudio, dixit: Habétis hìc áliquid, quod manducétur? At illi obtulérunt ei partem piscis assi, & favum mellis. Et cùm manducásset coram eis, sumens relíquias, dedit eis. Et dixit ad eos: Hæc sunt verba, quæ locútus sum ad vos, cùm adhuc essem vobíscum, quóniam necésse est impléri ómnia, quæ scripta sunt in lege Móysi, & Prophétis, & Psalmis de me. Tunc apéruit illis sensum ut intellígerent Scriptúras. Et dixit eis: Quóniam sic scriptum est,

& fic oportébat Chriftum pati, & resúrgere à mórtuis tértia die: & prædicári in nómine ejus pœniténtiam, & remiffiónem peccatórum in omnes Gentes.

Credo.

Offertorium. Intónuit de cœlo Dóminus, & Altíffimus dedit vocem fuam: & apparuérunt fontes aquárum, allelúja.

Secreta.

Sufcipe Dómine fidélium preces cum oblatiónibus hoftiárum: ut per hæc piæ devotiónis officia, ad cœléftem glóriam tranfeámus. Per Dóminum.

Communio. Si confurrexíftis cum Chrifto, quæ furfum funt, quærite, ubi Chriftus eft in déxtera Dei fedens, allelúja: quæ furfum funt fápite, allelúja.

Poftcommunio.

Concéde quæfumus omnípotens Deus: ut Pafchális percéptio facraménti, contínua in noftris méntibus perfevéret. Per Dóminum noftrum.

AD

AD VESPERAS.

Omnia ut suprà in Dominica Paschæ. 436. exceptis Antiphona & Oratione, quæ dicuntur ut infrà.

Ad Magnificat, Antiphona.

Vidéte manus meas & pedes meos, quia ego ipse sum, allelúja, allelúja.

Oratio.

Deus, qui Ecclésiam tuam novo semper fœtu multíplicas: concéde fámulis tuis; ut sacraméntum vivéndo téneant, quod fide percepérunt. Per Dóminum.

¶ Infra Octavam Paschæ non fit de aliquo Festo Duplici vel Semiduplici, sed post Octavam celebrantur. De Simplicibus autem occurrentibus post hoc triduum fit tantùm commemoratio, ut infrà. 487.

FERIA QUARTA.

℣. Gavísi sunt discípuli, allelúja.

℞. Viso Dómino, allelúja.

Pater noster. Absolutio. A vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens & miséricors Dóminus. ℞. Amen.

℣. Jube domne benedícere.
Bño. Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.
Léctio sancti Euangélii secúndùm Joánnem. Lectio i. Cap. 21.

IN illo témpore: Manifestávit se íterùm Jesus discípulis ad mare Tiberíadis. Manifestávit autem sic: Erant simul Simon Petrus & Thomas, qui dícitur Dídymus. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.
Homilia 24. in Euangelia.

LEctio sancti Euangélii, quæ modò in áuribus vestris lecta est, fratres mei, quæstióne ánimum pulsat, sed pulsatióne sua vim discretiónis índicat. Quæri étenim potest, cur Petrus, qui piscátor ante conversiónem fuit, post conversiónem ad piscatiónem rédiit: & cùm Véritas dicat: Nemo mittens manum suam ad arátrum, & aspíciens retrò, aptus est regno Dei: cur repétiit quod derelíquit? Sed si virtus discretiónis inspícitur, cítiùs vidétur: quia ni-

nimírum negótium, quod ante conversiónem sine peccáto éxtitit, hoc étiam post conversiónem repétere culpa non fuit. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias.

℟. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix David, aperíre librum, & sólvere septem signácula ejus: * Allelúja, allelúja, allelúja.

℣. Dignus est Agnus, qui occísus est, accípere virtútem, & divinitátem, & sapiéntiam, & fortitúdinem, & honórem, & glóriam, & benedictiónem. Allelúja, allelúja, allelúja.

Bňo. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Lectio ii.

NAm piscatórem Petrum, Matthæum verò teloneárium scimus: & post conversiónem suam ad piscatiónem Petrus rédiit, Matthæus verò ad telónei negótium non resédit: quia áliud est, victum per piscatiónem quærere, áliud autem telónei lucris pecúnias augére. Sunt enim pléraque ne-

negótia, quæ sine peccátis exhibéri aut vix, aut nullátenus possunt. Quæ ergo ad peccátum ímplicant, ad hæc necésse est, ut post conversiónem ánimus non recúrrat. Tu autem Dómine.

℞. Ego sum vitis vera, & vos pálmites: * Qui manet in me, & ego in eo, hic fert fructum multum, allelúja, allelúja. ℣. Sicut diléxit me Pater, & ego diléxi vos. Qui manet. Glória Patri. Qui manet.

Bñ. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℞. Amen.

Lectio iii.

QUæri étiam potest, cur discípulis in mari laborántibus, post resurrectiónem suam Dóminus in líttore stetit, qui ante resurrectiónem suam coram discípulis in flúctibus maris ambulávit. Cujus rei rátio festínè cognóscitur, si ipsa, quæ tunc ínerat, causa pensétur. Quid enim mare, nisi præsens sæculum signat, quod se cásuum tumúltibus, & undis

undis vitæ corruptíbilis illídit. Quid per soliditátem líttoris, nisi illa perpetúitas quiétis ætérnæ figurátur? Quia ergo discípuli adhuc flúctibus mortális vitæ inerant, in mari laborábant. Quia autem Redémptor noster jam corruptiónem carnis excésserat, post resurrectiónem suam in líttore stabat. Tu autem Dómine.

Te Deum laudámus. 412.

Ad Benedictus, Antiphona. Míttite in déxteram navígii rete, & inveniétis, allelúja. Oratio.

DEus, qui nos Resurrectiónis Domínicæ ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut per temporália festa, quæ ágimus, perveníre ad gáudia ætérna mereámur. Per eúmdem Dóminum nostrum.

Ad Magnificat, Antiphona. Dixit Jesus discípulis suis: Afférte de píscibus, quos prendidístis nunc. Ascéndit autem Simon Petrus, & traxit rete in terram plenum magnis píscibus, allelúja.

FE-

FERIA QUINTA.

℣. Surréxit Dóminus de sepúlchro, allelúja. ℟. Qui pro nobis pepéndit in ligno, allelúja.

Pater noster.

Absolutio. Exáudi Dómine Jesu Christe preces servórum tuórum, & miserére nobis, qui cum Patre & Spíritu sancto vivis & regnas in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bñq. Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Euangélii secúndùm Joánnem. Lectio i. Cap. 20. c

IN illo témpore: María stabat ad monuméntum foris, plorans. Dum ergo fleret, inclinávit se, & prospéxit in monuméntum: & vidit duos Angelos in albis, sedéntes. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homilia 25. in Euangelia.

MAría Magdaléne, quæ fúerat in civitáte peccátrix, amándo veritátem, lavit lácrymis máculas críminis: & vox Veritátis im-

implétur, qua dicitur: Dimíssa sunt ei peccáta multa, quia diléxit multùm. Quæ enim priùs frígida peccándo remánserat, póstmodùm amándo fórtiter ardébat. Nam postquam venit ad monuméntum, ibíque corpus Domínicum non invénit, sublátum crédidit, atque discípulis nuntiávit: qui veniéntes vidérunt, atque ita esse, ut múlier díxerat, credidérunt. Et de eis prótinus scriptum est: Abiérunt ergo discípuli ad semetípsos: ac deínde subjúngitur: María autem stabat ad monuméntum foris plorans. Tu autem Dómine miserére nobis. ℟. Deo grátias.

℟. Tulérunt Dóminum meum, & néscio ubi posuérunt eum. Dicunt ei Angeli: Múlier, quid ploras? surréxit sicut dixit: * Præcédet vos in Galilæam: ibi eum vidébitis, allelúja, allelúja.

℣. Cùm ergo fleret, inclinávit se, & prospéxit in monuméntum: & vidit duos Angelos in albis, sedéntes, qui dicunt ei. Præcédet.

Be-

Benedictio. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Lectio ii.

QUa in re pensándum est, hujus mulíeris mentem quanta vis amóris accénderat, quæ à monuménto Dómini, étiam discípulis recedéntibus, non recedébat. Exquirébat quem non invénerat, flebat inquiréndo, & amóris sui igne succénsa, ejus, quem ablátum crédidit, ardébat desidério. Unde cóntigit, ut eum sola tunc vidéret, quæ remánserat ut quæreret, quia nimírum virtus boni óperis, perseverántia est: & voce Veritátis dícitur: Qui autem perseveráverit usque in finem, hic salvus erit. Tu autem Dómine.

℟. Congratulámini mihi omnes, qui dilígitis Dóminum, quia quem quærébam, appáruit mihi: * Et dum flerem ad monuméntum, vidi Dóminum, allelúja, allelúja.
℣. Recedéntibus discípulis, non recedébam, & amóris ejus igne succénsa, ardébam desidério.

Et

Et dum flerem. Glória Patri. Et dum flerem.

Bn̄o. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen.

Lectio iii.

MAría ergo cùm fleret, inclinávit se, & prospéxit in monuméntum. Certè jam monuméntum vácuum víderat, jam sublátum Dóminum nuntiáverat: quid est quòd se íterùm inclínat, iterùm vidére desíderat? Sed amánti semel aspexísse non súfficit: quia vis amóris intentiónem multíplicat inquisitiónis. Quæsívit ergo priùs, & mínimè invénit: persevérávit ut quæreret; unde & cóntigit, ut inveníret; actúmque est, ut desidéria diláta créscerent, & crescéntia cáperent quod invenísent. Tu autem Dómine miserére nobis.

Te Deum laudámus. 412.

Ad Benedictus, Antiphona.
María stabat ad monuméntum plorans, & vidit duos Angelos in albis,

albis, sedéntes, & sudárium, quod fúerat super caput Jesu, allelúja.

Oratio.

DEus, qui diversitátem Géntium in confessióne tui nóminis adunásti: da; ut renátis fonte baptísmatis una sit fides méntium, & pietas actiónum. Per Dóminum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Tulérunt Dóminum meum, & néscio ubi posuérunt eum: si tu sustulísti eum, dícito mihi, allelúja: & ego eum tollam, allelúja.

FERIA SEXTA.

℣. Surréxit Dñs verè, allelúja. ℟. Et appáruit Simóni, allel. Pater noster. Absolutio. Ipsíus píetas & misericórdia nos ádjuvet, qui cum Patre & Spíritu sancto vivit & regnat in sæcula sæculórum. ℟. Amen.

℣. Jube domne benedícere.

Bñ. Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.

Léctio sancti Euangélii secúndùm Matthæum. Lectio i. Cap. 28. d

IN illo témpore: Undecim discípuli abiérunt in Galilæam in mon-

montem, ubi conſtitúerat illis Jeſus. Et réliqua.

Homilía S. Hierónymi Presbyteri. Lib. 4. Comment. in Matth. in fine.

Poſt reſurrectiónem Jeſus in monte Galilææ conſpícitur; ibíque adorátur: licèt quidam dúbitent; & dubitátio eórum noſtram áugeat fidem. Tunc maniféſtiùs oſténditur Thomæ, & latus láncea vulnerátum, & manus fixas demónſtrat clavis. Accédens Jeſus locútus eſt eis, dicens: Data eſt mihi omnis potéſtas in cœlo & in terra. Illi potéſtas data eſt, qui paulò antè crucifixus, qui ſepúltus in túmulo, qui mórtuus jacúerat, qui póſteà reſurréxit. In cœlo autem & in terra potéſtas data eſt: ut qui antè regnábat in cœlo, per fidem credéntium regnet & in terris. Tu autem Dómine miſerére nobis.

℟. Deo grátias.

℟. Surgens Jeſus Dóminus noſter, ſtans in médio diſcipulórum ſuórum, dixit: * Pax vobis, allelúja: ga-

gavísi sunt discípuli viso Dómino, allelúja. ℣. Una ergo sabbatórum, cùm fores essent clausæ, ubi erant discípuli congregáti, venit Jesus, & stetit in médio eórum, & dixit eis, Pax vobis. Bno. Divínum auxílium máneat semper nobíscum.
℟. Amen. Lectio ii.

EUntes autem docéte omnes Gentes, baptizántes eos in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus sancti. Primùm docent omnes Gentes, deínde doctas intíngunt aqua. Non enim potest fieri, ut corpus baptísmi recípiat sacraméntum, nisi antè ánima fidei suscéperit veritátem. Baptizántur autem in nómine Patris, & Fílii, & Spíritus sancti: ut quorum una est divínitas, una sit largítio: noménque Trinitátis, unus Deus est. Tu autem Dómine miserére nobis.
℟. Expurgáte vetus ferméntum, ut sitis nova conspérsio: étenim Pascha nostrum immolátus est Christus: * Itaque epulémur in Dómino, allelúja.

℣. Mór-

℣. Mórtuus est propter delícta nostra, & resurréxit propter justificatiónem nostram. Itaque.
Glória Patri. Itaque.
Bñо. Ad societátem cívium supernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen. Lectio iii.
DOcéntes eos serváre ómnia, quæcúmque mandávi vobis. Ordo præcípuus: jussit Apóstolis, ut primùm docérent univérsas Gentes, deinde fidei intíngerent sacraménto: & post fidem ac baptísma, quæ essent observánda præcíperent. Ac ne putémus lévia esse, quæ jussa sunt, & pauca, áddidit: Omnia quæcúmque mandávi vobis: ut quicúmque credíderint, qui in Trinitáte fúerint baptizáti, ómnia fáciant, quæ præcépta sunt. Et ecce ego vobíscum sum usque ad consummatiónem sæculi. Qui usque ad consummatiónem sæculi cum discípulis se futúrum esse promíttit, & illos osténdit semper esse victúros, & se numquam à cre-

déntibus recessúrum. Tu autem Dómine miserére nobis.
Te Deum laudámus. 412.
Ad Benedictus, Antiphona.
Undecim discípuli in Galilæa vidéntes Dóminum adoravérunt, allelúja.
Oratio.
Omnípotens sempitérne Deus, qui Paschále sacraméntum in reconciliatiónis humánæ fœdere contulísti: da méntibus nostris; ut quod professióne celebrámus, imitémur effécto. Per Dóminum.
Ad Magnificat, Antiphona.
Data est mihi omnis potéstas in cœlo & in terra, allelúja.
SABBATO IN ALBIS.
℣. Gavísi sunt discípuli, allelúja.
℟. Viso Dómino, allelúja.
Pater noster.
Absolutio. A vínculis peccatórum nostrórum absólvat nos omnípotens & miséricors Dóminus.
℟. Amen.
℣. Jube domne benedícere.
Bño. Euangélica léctio sit nobis salus & protéctio. ℟. Amen.
Lé-

Léctio sancti Euangélii secúndum Joánnem.

Lectio i. Cap. 20.

IN illo témpore : Una sábbati María Magdaléne venit manè, cùm adhuc ténebræ essent, ad monuméntum. Et réliqua.

Homilía sancti Gregórii Papæ.

Homilia 22. in Euangelia.

LEctio sancti Euangélii, quam modò fratres audístis, valdè in superficie históríca est apérta : sed ejus nobis sunt mystéria sub brevitáte requirénda. María Magdaléne, cùm adhuc ténebræ essent, venit ad monuméntum. Juxta históriam notátur hora : juxta intelléctum verò mysticum, requiréntis signátur intelligéntia. María étenim auctórem ómnium, quem in carne víderat mórtuum, quærébat in monuménto : & quia hunc mínimè invénit, furátum crédidit. Adhuc ergo erant ténebræ, cùm venit ad monuméntum. Cucúrrit cítiùs, discípulis nuntiávit : sed illi præ céteris

cucurrérunt, qui præ céteris amavérunt, vidélicet Petrus & Joánnes. Tu autem Dómine miserére nobis.
℟. Deo grátias:
℟. Christus resúrgens ex mórtuis jam non móritur, mors *illi* ultrà non dominábitur: quòd enim mórtuus est peccáto, mórtuus est semel: * Quòd autem vivit, vivit Deo, allelúja, allelúja. ℣. Mórtuus est semel propter delícta nostra, & resurréxit propter justificatiónem nostram. Quòd autem.
Bño. Divínum auxílium máneat semper nobíscum. ℟. Amen.

Lectio ii.

CUrrébant autem duo simul: sed Joánnes præcucúrrit citiùs Petro. Venit prior ad monuméntum, & íngredi non præsúmpsit. Venit ergo postérior Petrus, & intrávit. Quid, fratres, quid cursus signíficat? Numquid hæc tam subtílis Euangelístæ descríptio à mystériis vacáre credénda est? Mínimè. Neque enim se Joánnes & præísse, & non intrásse díceret, si in

in ipſa ſui trepidatióne myſtérium defuíſſe credidíſſet. Quid ergo per Joánnem, niſi Synagóga: quid per Petrum, niſi Eccléſia deſignátur? Tu autem Dómine miſerére nobis.

℟. Iſti ſunt agni novélli, qui annuntiavérunt, allelúja: modò venérunt ad fontes, * Repléti ſunt claritáte, allelúja, allelúja.

℣. In conſpéctu Agni amícti ſunt ſtolis albis, & palmæ in mánibus eórum. Repléti. Glória Patri. Repléti.

Bño. Ad ſocietátem cívium ſupernórum perdúcat nos Rex Angelórum. ℟. Amen.

Lectio iii.

NEc mirum eſſe videátur, quòd per juniórem Synagóga, per ſeniórem verò Eccléſia ſignári perhibétur: quia etſi ad Dei cultum prior eſt Synagóga, quàm Eccléſia Géntium; ad uſum tamen ſæculi prior eſt multitúdo Géntium, quàm Synagóga, Paulo atteſtánte, qui ait: Quia non priùs quod ſpirituále eſt, ſed quod animále. Per ſeniórem ergo

Petrum significátur Ecclésia Géntium: per juniórem verò Joánnem Synagóga Judæórum. Currunt ambo simul: quia ab ortus sui témpore usque ad occásum, pari & commúni via, etsi non pari & commúni sensu, Gentílitas cum Synagóga cucúrrit. Venit Synagóga prior ad monuméntum, sed mínimè intrávit: quia legis quidem mandáta percépit, prophetías de incarnatióne ac passióne Domínica audívit, sed crédere in mórtuum nóluit. Tu autem Dómine miserére nobis.

Te Deum laudámus. 412.

Ad Benedictus, Antiphona.

Currébant duo simul, & ille álius discípulus præcucúrrit cítiùs Petro, & venit prior ad monuméntum, allelúja.

Oratio.

Concéde quæsumus omnípotens Deus: ut qui festa Paschália venerándo égimus, per hæc contíngere ad gáudia ætérna mereámur. Per Dóminum.

FE-

FESTA SS. MARTYRUM,

Quæ possunt occurrere à Feria tertia post Pascha usque ad Dominicam in Albis, de quibus est facienda commemoratio.

DIE XIV. APRILIS.

SS. Tiburtii, Valeriani & Maximi martyrum.

Ad Vesperas, Antiphona.

Lux perpétua lucébit sanctis tuis Dómine, & ætérnitas témporum, allelúja. ℣. Sancti & justi in Dómino gaudéte, allelúja.

℟. Vos elégit Deus in hæreditátem sibi, allelúja. Oratio.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus: ut qui sanctórum mártyrum tuórum Tibúrtii, Valeriáni & Máximi solémnia cólimus; eórum étiam virtútes imitémur. Per Dóminum nostrum.

Ad Laudes, Antiphona.

Fíliæ Jerúsalem, veníte, & vidéte Mártyres cum corónis, quibus coronávit eos Dóminus in die solemnitátis & lætítiæ, allelúja, allelúja.

℣. Pretiósa in conspéctu Dómini, allelúja. ℟. Mors sanctórum ejus, allelúja.

Quæ Antiphonæ & Versus etiam dicuntur in sequentibus Festis.

DIE XVII. APRILIS.

Sancti Aniceti Papæ & martyris.

Oratio.

DEus, qui nos beáti Anicéti mártyris tui atque Pontíficis ánnua solemnitáte lætíficas: concéde propítius; ut cujus natalítia cólimus, de ejúsdem étiam protectióne gaudeámus. Per Dóminum.

DIE XXVIII. APRILIS.

Sancti Vitalis martyris.

Oratio.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus; ut, qui beáti Vitális mártyris tui natalítia cólimus, intercessióne ejus in tui nóminis amóre roborémur. Per Dóminum.

PUN-

PUNCTA XVII. MEDITATIONUM IN PASSIONEM JESU CHRISTI.

1. RESpice in fáciem Christi tui, qui propter nimiam charitátem, qua nos diléxit, homo fieri vóluit, in stábulo natus, in præsépio collocátus, circumcísus, in Ægypto éxulans.

Dignátus est nostra causa baptizári, jejunáre, tentári, peregrinári, Euangélium prædicáre, patráre mirácula, míseris & ægris opituléri.

Trigínta tribus annis multíplices labóres, ærúmnas, moléstias & insídias injuriásque hóstium pértulit, donec tandem Jerosólymam; ut pro nobis cálicem amaríssimum bíberet, proféctus est.

2. Réspice in fáciem Christi tui,

qui prídie ante mortem suam cum diléctis discípulis Pascha Jerosólymis manducávit.

Ubi surgens à cœna, cùm se línteo præcinxísset, & aquam misísset in pelvim, discipulórum pedes ábluit, ac eos línteo extérsit, cum eísdem discípulis amánter cólloquens.

3. Réspice in fáciem Christi tui, qui non rogátus tale tantúmque testaméntum cóndidit, suíque Córporis & Sánguinis venerábile Sacraméntum instítuit & relíquit; ut sequéntis mox passiónis memória in Ecclésia perpétuò celebrarétur, tantíque Sacraménti fructus ad vivos & mórtuos quotídie perveníret.

4. Réspice in fáciem Christi tui, qui cum discípulis in hortum Olivéti ábiens, pavére ac mœstus esse cœpit, ideóque dixit: Tristis est ánima mea usque ad mortem: ob instántis nempe passiónis magnitúdinem & atrocitátem.

Ibi flexis génibus Patrem orávit,

vit, & in fáciem prócidens, se totum Patris voluntáti resignávit ac trádidit, tantis quidem pressus angústiis; ut sudor sanguíneus ex toto ipsíus córpore dimanáret, ac Angelum consolántem accíperet Fílius Dei.

5. Réspice in fáciem Christi tui, qui mortis pro nobis oppeténdæ desidério incénsus, inimícis capitálibus óbviàm procéssit, & à Juda quidem proditóre ósculum sumpsit, ab áliis verò discípulis derelíctus, & à facinorósis milítibus tamquam latro vinctus, ligátus, diréque tractátus fuit.

6. Réspice in fáciem Christi tui, ad Annam pontíficem probrósè primùm addúcti, & qui ab ímpio Annæ minístro crudélem álapam sibi impáctam suscépit.

7. Réspice in fáciem Christi tui, qui à Cáipha pontífice & pleno senátu perínde ac malefáctor excéptus, multa & acérba & contumeliósa tulit, útpotè à falsis téstibus accusátus, pro blasphémo

iniquíssimè condemnátus, à multis illúsus & conspútus, álapis colaphísque impetítus, ac indígnis modis tota nocte vexátus atque subsannátus.

8. Réspice in fáciem Christi tui, qui à procéribus Judæórum ad Pilátum manè dedúctus, demísso vultu coram éthnico júdice ádstitit; & falsò accusátus, ad objécta crímina humíliter silére quàm respondére máluit.

9. Réspice in fáciem Christi tui, à Piláto ad Heródem regem transmíssi, & à Judæis gráviter iterùm accusáti. Sed neque curióso regi peténti Dóminus quidquam concédit, nec Judæis respóndet accusántibus; stultus ínterim hábitus ab Herodiánis, qui veste alba illúsum & vinctum ad Pilátum remíttunt.

10. Réspice in fáciem Christi tui, qui in prætório véstibus suis exútus, & ad colúmnam ligátus, crudelíssimè flagellátur; ut ex toto córpore laceráto sanguis non módicus proflúeret.

11. Ré-

11. Réspice in fáciem Christi tui, qui post diram flagellatiónem à Piláti satellítibus coccínea indúitur veste, & corónam spíneam cápiti impréssam non sine summo dolóre sústinet.

Pórrigunt illi arúndinem, quo & caput sacrum verberárunt: per ludíbrium genuflectentes adórant, Regem Judæórum salútant, fáciem venerándam cónspuunt, & álapas frequénter impíngunt sacrílegi.

12. Réspice in fáciem Christi tui, qui corónam spíneam vestémque purpúream gestat, & foras à Piláto Júdice prodúcitur: hunc furibúndus pópulus ad crucem damnári póstulat importuníssimè.

13. Réspice in fáciem Christi tui, quem innóxium Pilátus pro tribunáli ad crucem iniquíssimè damnat, qui & crucis árbore gravátus; & víribus propè destitútus, ad funéstum supplícii locum per médiam urbem protrúditur, præter quasdam muliérculas, nullo ferè commiseránte.

14. Réspice in fáciem Christi tui, qui fessus & anhélus ad Calváriæ locum cum cruce pervénit, & myrrháti cum felle vini oblátum póculum degustávit, juxta illud: Dedérunt in escam meam fel, & in siti mea potavérunt me acéto.

15. Réspice in fáciem Christi tui, qui ante crucem véstibus expoliátus, nudúsque in ligno disténtus, & clavis confixus, pœnas crucifixiónis gravíssimas tolerávit.

16. Réspice in fáciem Christi tui, qui mĕdius inter latrónes in eréćta cruce pendens, ac veheménter sítiens, pro crucifixóribus, aliísque blasphémis Patrem velut advocátus ínvocat, matrem veró mœstíssimam de cruce compéllat; nec sine clamóre válido & lácrymis profúsis suum spíritum Patri comméndat, mortem longè acerbíssimam gustans; ut sacérdos idem & hóstia nos iræ filios Deo Patri reconcíliet, ac mundum pérditum morte rédimat sua.

17. Réspice in fáciem Christi tui, cujus exánimis déxterum latus per lánceam aperitur, nobísque sánguinem & aquam profúdit: cujus prætéreà corpus per amícos de cruce depónitur, & unguéntis aromáticis oblinítur, sindonéque munda invólvitur, priúsquam sepúlchro mandétur.

Precatio, in qua Christi Passio & mors Deo Patri offertur.

IMménsæ bonitáti tuæ grátias ago, Pater ætérne, idémque summe amátor hóminum Deus, qui ut nos pérditos redímeres, ac pœnis perpétuis liberáres, innocentíssimum Filium tuum pœnis immaníssimis & morti acerbíssimæ ultrò tradidísti.

O Cháritas, ò píetas incomprehensíbilis: immaculátum illum Agnum, quo nihil erat sánctius ac præstántius, nobis donári & excruciári; ut mortem nostram moriéndo destrúeret, verámque vitam nobis resurgéndo reparáret.

O ssé-

Offérimus ergo tibi, Pater, hunc Fílium charíssimum, hunc Sacerdótem & Pontíficem summum, hunc Pastórem óptimum atque fidelíssimum, qui sese pro nobis trádidit oblatiónem & hóstiam in odórem suavitátis.

Per illum vultum mundi propitiatórem charitáti tuæ grátias perpétuas debémus & ágimus; propter illum remissiónem peccatórum, & grátiam omnem pétere & speráre audémus: quóniam ille factus est nobis sapiéntia & justítia, sanctificátio & redémptio: ipsíus livóre sanáti sumus: ipse pro peccátis nostris ac totíus mundi vera & éfficax est propitiátio.

Pétimus ergo, Pater ætérne, ut charíssimi Fílii tui & Mediatóris nostri sacrifícium in cruce oblátum, quo nihil tibi grátius & nobis utílius esse potest, cleménter admíttas. Illíus lácrymas, gémitus & clamórem: illíus víncula, flagélla, spinas, & vúlnera, illíus crucem, sánguinem & mortem offé-

offérimus tibi; ut ánimis nostris, quantúmlibet impúris & sáuciis, medicínam præbeant salutárem.

Atque ut verum sanctíssimæ passiónis hujus fructum percipiámus, ritéque tanto Mediatóre gloriémur, illam concéde grátiam, quæ justificándis & salvándis ómnibus est necessária: nimírum ut non solùm Redemptóris nostri méritis ac promíssis fidámus; verùm étiam præcéptis ejus obediámus, ac vestígiis ejúsdem & exémplis insistámus. Per eúmdem Christum Fílium tuum Dóminum nostrum. Amen.

Divi Bernardi meditatio & precatio ad Christum crucifixum æterno Patri repræsentandum.

COgnósce ánima mea, cognósce. Hic est Dóminus Deus noster Jesus Christus Salvátor tuus, unigénitus Dei Fílius, verus Deus, verus homo, qui solus sub sole sine mácula invéntus est.

Et ecce cum scelerátis quodámmo-

modò reputátus, & quasi leprósus novíssimus virórum æstimátus, & tamquam abortívum quod projícitur à vulva, sic projéctus est ab útero matris suæ infelícis Synagógæ. Iste formósus præ fíliis hóminum, quàm defórmis factus est!

Hic vulnerátus propter iniquitátes nostras, attrítus propter scélera nostra, & factus in holocáustum suavíssimi odóris in conspéctu tuo Pater ætérnæ glóriæ; ut avérteret indignatiónem tuam à nobis, & ut consedére nos sibi fáceret in cœléstibus.

Réspice Dómine sancte Pater de sanctuário tuo, & de excélso cœlórum habitáculo: & intuére hanc sacrosánctam hóstiam, quam tibi offert magnus Póntifex noster, sanctus Puer tuus Dóminus Jesus Christus pro peccátis fratrum suórum: & esto placábilis super multitúdine malítiæ nostræ. Ecce vox sánguinis nostri Jesu clamat ad te de Cruce.

Rés-

Réſpice Dómine in fáciem Chriſti tui, qui tibi uſque ad mortem obédiens factus eſt. Nec recédant ab óculis tuis cicatríces ejus in perpétuum; ut memíneris, quantam ab eo pro peccátis noſtris ſatisfactiónem recéperis.

Grátias tibi Pater réferat omnis lingua pro ſuperabundántia bonitátis tuæ, qui único Fílio cordis tui non pepercíſti, ſed pro nobis ómnibus illum tradidíſti in mortem, ut eum, tamquam fidélem advocátum, coram te in cœlis habérémus.

Ejuſdem Bernardi ad Chriſtum crucifixum Precatio.

Diligéndus es mihi, Dómine Jeſu Chriſte, toto corde, tota ánima, tota virtúte: & tua mihi ſequénda veſtígia, qui pro me mori dignátus es. Et quómodo fiet iſtud in me, niſi per te? Adhæreat ánima mea poſt te, quia tota virtus ejus pendet ex te.

Et nunc Dómine Redémptor meus, te ut verum Deum adóro, in

in te confido, in te spero, & quibus possum desidériis, ad te suspíro: ádjuva imperféctum meum.

Ad tuæ passiónis glorióSa insígnia, in quibus salútem meam operátus es, totum me inclíno. Tuæ victoriósæ Crucis regále vexíllum in nómine tuo Christe adóro. Tuum spíneum diadéma, tuos rubéntes sanguíneos clavos, tuo sacro láteri immérsam lánceam, tua Vúlnera, tuum Sánguinem, tuam mortem, tuam sepultúram, Christe, supplex adóro & glorífico.

Horum virtúte ab astútiis sátanæ me custódi, ac me confórta; ut jugum mandatórum tuórum mihi fiat suáve; & onus crucis, quod post te bajuláre me jubes, húmeris ánimæ meæ sit leve.

Confige cruci tuæ manus meas & pedes meos, ac totum passióni tuæ confórma servum tuum Dómine. Sed & tuæ vivíficæ morti servum tuum configúra, fáciens quidem in me, ut móriar secúndum car-

carnem, vivam autem secundùm spíritum justítiæ.

Bénedic ánima mea Deum Salvatórem meum, & magnífica nomen ejus in sæcula.

ORATIO

SANCTI AMBROSII

ante sanctam Communionem.

AD mensam dulcíssimi convívii tui, pie Dómine Jesu Christe, ego peccátor de própriis méritis nihil præsúmens, sed de tua confidens misericórdia & bonitáte, accédere véreor & contremísco. Nam cor & corpus hábeo multis criminíbus maculátum, mentem & linguam non cautè custodítam. Ergo, ò pia Déitas, ò treménda majéstas, ego miser inter angústias dephehénsus, ad te fontem misericórdiæ recúrro, ad te festíno sanándus, sub tuam protectiónem fúgio: & quem júdicem sustinére

re néqueo, Salvatórem habére suspíro. Tibi Dómine plagas meas ostendo: tibi verecúndiam meam détego. Scio peccáta mea multa & magna, pro quibus tímeo. Spero in misericórdias tuas, quarum non est númerus. Réspice ergo in me óculis misericórdiæ tuæ, Dómine Jesu Christe, Rex ætérne, Deus & homo, crucifixus propter hóminem. Exáudi me sperántem in te: miserére mei pleni misériis & peccátis, tu qui fontem miseratiónis numquam manáre cessábis. Salve salutáris víctima, pro me & omni humáno génere in patíbulo Crucis obláta. Salve nóbilis & pretióse Sanguis, de Vulnéribus crucifixi Dómini mei Jesu Christi prófluens, & peccáta totíus mundi ábluens. Recordáre Dómine creatúræ tuæ, quam tuo Sánguine redemísti. Pœnitet me peccásse, cúpio emendáre quod feci. Aufer ergo à me, clementíssime Pater, omnes iniquitátes & peccáta mea; ut purificátus men-

te

te & córpore, dignè deguſtáre mérear Sancta ſanctórum: & concéde; ut ſancta prælibátio Córporis & Sánguinis tui, quam ego indígnus súmere inténdo, ſit peccatórum meórum remíſſio, ſit delictórum perfécta purgátio, ſit túrpium cogitatiónum effugátio, ac bonórum ſénſuum regenerátio, operúmque tibi placéntium salúbris efficácia, ánimæ quoque & córporis contra inimicórum meórum insídias firmíſſima tuítio. Amen.

Oratio ſancti Thomæ Aquinatis ante Communionem.

OMnípotens ſempitérne Deus, ecce accédo ad ſacraméntum unigéniti Fílii tui Dómini noſtri Jeſu Chriſti: accédo tamquam infirmus ad médicum vitæ, immúndus ad fontem miſericórdiæ, cæcus ad lumen claritátis ætérnæ, pauper & egénus ad Dóminum cœli & terræ. Rogo ergo imménſæ largitátis tuæ abundántiam, quátenus meam curáre dignéris infirmitá-

mitátem, laváre fœditátem, illumináre cæcitátem, ditáre paupertátem, vestíre nuditátem: ut panem Angelórum, Regem regum, & Dóminum dominántium, tanta suscípiam reveréntia & humilitáte, tanta contritióne & devotióne, tanta puritáte & fide, tali propósito & intentióne, sicut éxpedit salúti ánimæ meæ. Da mihi, quæso, Domínici córporis & sánguinis non solùm suscípere sacraméntum, sed étiam rem & virtútem sacraménti. O mitíssime Deus, da mihi corpus unigéniti Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi, quod traxit de vírgine María, sic suscípere; ut córpori suo mystico mérear incorporári, & inter ejus membra connumerári. O amantíssime Pater, concéde mihi diléctum Fílium tuum, quem nunc velátum in via suscípere propóno, reveláta tandem fácie perpétuò contemplári: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. Amen.

Oratio sancti Thomæ de Aquino post Communionem.

GRátias tibi ago Dómine sancte, Pater, omnípotens, ætérne Deus, qui me peccatórem, indígnum fámulum tuum, nullis meis méritis, sed sola dignatióne misericórdiæ tuæ satiáre dignátus es pretióso Córpore & Sánguine Fílii tui Dómini nostri Jesu Christi. Et precor, ut hæc sancta Commúnio non sit mihi reátus ad pœnam, sed intercéssio salutáris ad véniam. Sit mihi armatúra fidei, & scutum bonæ voluntátis. Sit vitiórum meórum evacuátio, concupiscéntiæ & libídinis exterminátio, charitátis & patiéntiæ, humilitátis & obediéntiæ, omniúmque virtútum augmentátio: contra insídias inimicórum ómnium, tam visibílium, quàm invisibílium, firma defénsio: mótuum meórum, tam carnálium, quàm spirituálium, perfécta quietátio: in te uno ac vero Deo firma adhæ-

ſio : atque finis mei felix conſummátio . Et precor te , ut ad illud ineffábile convívium me peccatórem perdúcere dignéris: ubi tu cum Fílio tuo & Spíritu ſancto, Sanctis tuis es lux vera , ſatíetas plena , gáudium ſempitérnum , jucúnditas conſummáta , & felícitas perfécta . Per eúmdem Chriſtum Dóminum noſtrum. Amen.

Alia Oratio ſancti Bonaventuræ post Communionem.

TRansfige , dulcíſſime Dómine Jeſu , medúllas & víſcera ánimæ meæ ſuavíſſimo & ſalubérrimo amóris tui vúlnere , vera , ſerenáque & Apoſtólica ſanctíſſima charitáte ; ut lángueat & liqueſiat ánima mea ſolo ſemper amóre & deſidério tui, te concupíſcat, & deficiat in átria tua , cúpiat diſſólvi, & eſſe tecum. Da , ut ánima mea te esúriat, panem Angelórum , refectiónem animárum ſanctárum , panem noſtrum quotidiánum , ſuper-

persubstantiálem, habéntem omnem dulcédinem & sapórem, & omne delectaméntum suavitátis: te, in quem desíderant Angeli prospícere, semper esúriat & cómedat cor meum, & dulcédine sapóris tui repleántur víscera ánimæ meæ: te semper sítiat fontem vitæ, fontem sapiéntiæ & sciéntiæ, fontem ætérni lúminis, torréntem voluptátis, ubertátem domus Dei: te semper ámbiat, te quærat, te invéniat, ad te tendat, ad te pervéniat, te meditétur, te loquátur, & ómnia operétur in laudem & glóriam nóminis tui, cum humilitáte & discretióne, cum dilectióne & delectatióne, cum facilitáte & affé̂ctu, cum perseverántia usque in finem: & tu sis solus semper spes mea, tota fidúcia mea, divítiæ meæ, delectátio mea, jucúnditas mea, gáudium meum, quies & tranquíllitas mea, pax mea, suávitas mea, odor meus, dulcédo mea, cibus meus, reféctio mea, refúgium meum, auxílium meum,
 sa-

sapiéntia mea, pórtio mea, posséssio mea, thesáurus meus, in quo fixa & firma & immobíliter semper sit radicáta mens mea, & cor meum. Amen.

Rhythmus S. Thomæ ad sacram Euchariſtiam.

ADóro te devótè, latens Déitas,
Quæ sub his figúris verè látitas:
Tibi se cor meum totum súbjicit,
Quia te contémplans, totum déficit.
Visus, tactus, gustus in te fállitur,
Sed audítu solo tutò créditur,
Credo quidquid dixit Dei Fílius,
Nil hoc verbo veritátis vérius.
In cruce latébat sola Déitas,
At hìc latet simul & Humánitas:
Ambo tamen credens atque cónfitens,
Peto quod petívit latro pœnitens.
Plagas, sicut Thomas, non íntueor,

Deum

Deum tamen meum te confiteor,
Fac me tibi femper magis crédere,
In te fpem habére, te diligere.
O memoriále mortis Dómini,
Panis vivus, vitam præftans hómini:
Præfta meæ menti de te vívere,
Et te illi femper dulce sápere.
Pie pellicáne Jefu Dómine,
Me immúndum munda tuo Sánguine:
Cujus una ftilla falvum fácere
Totum mundum quit ab omni fcélere.
Jefu, quem velátum nunc afpício,
Oro fiat illud, quod tam sítio:
Ut te reveláta cernens fácie,
Vifu fim beátus tuæ glóriæ.
Amen.

ORATIO
A PAPA URBANO VIII. EDITA.

ANte óculos tuos, Dómine, culpas nostras férimus, & plagas quas accépimus, conférimus.

Si pensámus malum quod fécimus, minus est quod pátimur, majus est quod merémur.

Grávius est quod commísimus, lévius est quod tolerámus.

Peccáti pœnam sentímus, & peccándi pertináciam non vitámus.

In flagéllis tuis infirmitas nostra téritur, & iníquitas non mutátur.

Mens ægra torquétur, & cervix non fléctitur.

Vita in dolóre suspírat, & in ópere non se eméndat.

Si expéctas, non corrígimur: si víndicas, non durámus.

Confitémur in correctióne quod égimus, oblivíscimur post visitatiónem quod flévimus.

Si exténderis manum, faciénda promíttimus: si suspénderis gládium, promíssa non sólvimus.

Si férias, clamámus ut parcas: si pepérceris, iterùm provocámus ut férias.

Habes Dómine confiténtes reos: nóvimus quòd nisi dimíttas, rectè nos périmas.

Præsta Pater omnípotens sine mérito quod rogámus, qui fecísti ex níhilo qui te rogárent. Per Christum Dóminum nostrum. Amen.

℣. Gregem tuum Pastor ætérne non déseras.

℟. Sed per beátos Apóstolos tuos perpétua defensióne custódias.

℣. Prótege Dómine pópulum tuum ad te clamántem, & Apo-

sto-

stolórum tuórum patrocínio confidéntem.

℟. Perpétua defensióne custódias.

℣. Oráte pro nobis sancti Apóstoli Dei.

℟. Ut digni efficiámur promissiónibus Christi.

Orémus.

PRæsta quæsumus omnípotens Deus; ut nullis nos permíttas perturbatiónibus cóncuti, quos in Apostólicæ confessiónis petra solidásti. Per Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit & regnat in unitáte Spíritus sancti Deus, per ómnia sǽcula sæculórum. Amen.

IMplóret, clementíssime Dómine, nostris opportúnam necessitátibus opem devótè à nobis prolàta meditátio, qua sanctus olim Joánnes Chrysóstomus, in hac Basílica cónditus, te cum beatíssimis Apóstolis Petro & Paulo repræsentávit sic colloquéntem: Circúmdate hanc novam Sion, & circumvalláte eam, hoc est, custodíte, mu-

munı́te, précibus firmáte; ut quando iráſcor in témpore, & orbem terræ concútio, aſpíciens ſepúlchrum veſtrum numquam deſitúrum, & quæ libénter propter me géritis ſtígmata, iram miſericórdia vincam, & ob hanc percípiam veſtram interceſſiónem. Etenim quando Sacerdótium & Regnum vídeo lacrymári, ſtatim quaſi compátiens ad commiſeratiónem flector, & illíus meæ vocis reminíſcor. Prótegam Urbem hanc propter David ſervum meum, & Aaron ſanctum meum. Dómine, fiat; fiat. Amen, amen.

Initium sancti Euangélii secúndùm Joánnem.

IN princípio erat Verbum, & Verbum erat apud Deum, & Deus erat Verbum. Hoc erat in princípio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt: & sine ipso factum est nihil. Quod factum est, in ipso vita erat, & vita erat lux hóminum: & lux in ténebris lucet, & ténebræ eam non comprehendérunt. Fuit homo missus à Deo, cui nomen erat Joánnes. Hic venit in testimónium, ut testimónium perhibéret de lúmine, ut omnes créderent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimónium perhibéret de lúmine. Erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum. In mundo erat, & mundus per ipsum factus est, & mundus eum non cognóvit. In própria venit, & sui eum non recepérunt. Quotquot autem recepérunt eum,

de-

dedit eis poteſtátem filios Dei fieri; his qui credunt in nómine ejus: qui non ex ſanguínibus, neque ex voluntáte carnis, neque ex voluntáte viri, ſed ex Deo nati ſunt. (Hic genuflectitur.) Et Verbum caro factum eſt, & habitávit in nobis & vídimus glóriam ejus, glóriam quaſi unigéniti à Patre, plenum grátiæ & veritátis.

℟. Deo grátias.

FINIS.

